/Thriller/

PROKLETÍ SKELMORU

KEN McCLURE PROKLETÍ SKELMORU

NAŠE VOJSKO / PRAHA

© Ken Begg 1991
Poprvé vyšlo v nakladatelství Simon & Schuster, Ltd., Londýn

Translation © Jan Jirák 1994

ISBN 80–206–0394–8

Už postavil sis pro sebe svůj koráb smrti?
Tak do díla se dej, už třeba ti ho bude.

KORÁB SMRTI
D. H. LAWRENCE

Jedna

James Saracen držel v jedné ruce bochník chleba, v druhé krabici mléka a stoupal po schodech ke svému bytu. Když dorazil do třetího patra, dal si bochník pod levou paži, aby si pravou ruku uvolnil, a začal v kapse kalhot šátrat po klíči. Kapsa byla prázdná. „Sakra, vždycky je to ta opačná," zamumlal a přehodil si potraviny do druhé ruky. Našel klíč a odemkl dveře; rozlétly se a jak sněžný pluh smetly z cesty poštu ležící za nimi. Patou za sebou dveře přibouchl, a než rozsvítil a sebral ze země dopisy, odložil nákup. V poště našel zprávu, že volal pracovník elektrických podniků, leták obchodního domu Safeways, v kterém mu slibovali deset pencí slevy na prací prášek, hnědou obálku s označením Berní úřad a bílou obálku s razítkem northamptonské pošty, z kterého bylo patrné, že uvnitř je účet za kreditní kartu Visa. Sláva, nepřišlo nic, co by ho nutilo měnit plány. Byla sobota, osm hodin večer a on si slíbil, že udělá něco zvláštního: svlékne se, vleze do postele a bude spát, dokud se sám nevzbudí.

Probudil se o dvě hodiny později, ale ne vlastním přičiněním. Pípátko v kapse saka právě zmlklo.

„To se mi snad zdá … To se mi snad jenom zdá," vrčel, když se snažil vyprostit ruku zpod deky. Zvedl sluchátko z telefonu na nočním stolku, položil ho na okraj postele a vytočil číslo do nemocnice.

„Skelmorská všeobecná," ozvalo se v telefonu.

„Doktor Saracen, sháněli jste mě."

„Moment."

Saracen se zrovna ospale drbal na hlavě, když ho telefonista přepojil na ambulanci.

Poznal hlas lékaře, který byl ve službě.

„Jamesi? Já vím, že máš první volný večer po bůhvíjak dlouhé době, vím taky, že jsi právě dorazil osmnáctihodinovou směnu …"

„Ale?"

„Fakt je, že tě tu potřebujeme. Pohotovost je v jednom kole a teď ještě došlo k nehodě na okruhu. Vyjeli tam hasiči."

„A proč tam nevyrazíš ty?"

„Jsem tu sám."

„Cože?" vykřikl Saracen. „Kde je Garten? Měl tam dneska večer být."

„Znáš to. Na poslední chvíli se objevilo něco společensky významného a náš šéf se z toho vykroutil. Řekl, že si je jist, že to zvládnu, a že ve mě má naprostou důvěru a sbohem a šáteček, byl fuč.“

„Už tam jedu. Vezmu si sanitku.“

Když Saracen zahýbal ke Skelmorské všeobecné nemocnici, všiml si, že sanitní vůz Medic Alfa čeká před ambulancí. Bílá dodávka značky Bedford s příslušnými symboly byla nejnovějším přírůstkem Skelmoru a ze všeho nejblíž měla k nemocnici na kolech. Byla upravena tak, aby se uplatnila v situacích, kdy lékařský zásah přímo na místě může rozhodnout o životě nebo smrti, a nemocnici ji věnoval jeden místní boháč, jehož syn umřel po dopravní nehodě.

Saracen si všiml, že Alfa má spuštěné stěrače a řidič je uvnitř a čeká na něj. Zastavil s autem hned vedle, zavolal na vrátného, aby mu vůz zaparkoval, a vlezl dozadu do sanity.

„Jak jste se vyspal?“ zeptala se sestřička Jill Rawlingsová, která zrovna kontrolovala vybavení vozu.

Byla to provokativní otázka a Saracen na ni neodpověděl. Soukal se do pláště, který mu Jill Rawlingsová podala, zatímco vůz nabíral rychlost a zjednával si cestu sirénou, jejíž zvuk prozrazoval, že pochází spíš ze San Franciska než ze střední Anglie. Saracen měl právě obě ruce za zády v rukávech, když sebou vůz trhl doprava, aby se vyhnul autu, které vyjelo z vedlejší ulice. Saracen narazil do stěny sanitky a hlavou jen o vlásek minul kyslíkovou bombu. Řidič se mrkl dozadu.

„Pardon,“ řekl odevzdaně.

Saracen zavrčel a dooblékl si plášť.

„Ať všichni vědí, kdo je kdo,“ řekla Jill. Měla na mysli bílé plastikové vesty, které museli mít všichni na sobě. Na každé vestě byl fosforeskující pruh s příslušným nápisem Lékař, Sestra či Ošetřovatel, podle toho, komu vesta patřila.

„Vždycky mám pocit, jako bych se dostala do těch převleků, co nám dávali, když jsme byli malí,“ poznamenala Jill.

„Tenhle nápad by šlo zpeněžit,“ řekl Saracen. „Nějaké podrobnosti o té nehodě?“

„Náklaďák s přívěsem a dvě osobní auta.“

Saracen zkřivil obličej. „Náraz?“

„Celní, pak druhý zezadu.“

Tiše hvízdl a zeptal se: „Morfiové injekce?“

„Jsou připravené.“

„Skalpely?“

„Taky.“

Když sanitka opustila ochranný val městské zástavby a vyrazila na kruhový objezd, do předního skla se naplno opřel déšť. Zezadu, kde seděl Saracen, se světla na silnici slévala do žlutých a červených skvrn, které prosvítaly skrze proudy vody stékající po skle. Kus před nimi se objevily modré záblesky a sanitka zpomalila, protože dorazila na místo nehody. Byla tam dvě hasičská auta s rozsvícenými hledáčky a na druhé straně silnice stály tři policejní vozy.

Modrá světla přerušovaně probleskávala tmou, když Saracen vylezl ze sanitky a sklonil hlavu před deštěm, který mu do tváře vmetl‘ zlomyslný vítr. Velitel hasičů si ho odvedl do závětří za jeden z policejních vozů, aby ho seznámil se situací, ale i tam musel překřikovat zvuk generátorů.

„První vůz vjel předkem pod trajler a oba cestující vepředu přišli o hlavu. Vzadu je ještě dítě. Máme dojem, že je mrtvé, ale nevíme to jistě.“

„A ten druhý vůz?“

„Řidič je mrtvý, volant mu rozdrtil hrudník. Jeho spolujezdkyně, myslím, že je to jeho žena, je tam chycená za nohu. Moji chlapi se ji zrovna snaží vyprostit.“

‚Je při vědomí?“

„Ne“

„Sestra Rawlingsová se na ni podívá! Já se pokusím dostat k tomu dítěti!“ křičel Saracen kornoutem z dlaní.

Velitel přehnaně prudce přikývl, aby dal najevo, že rozumí, a ukázal Saracenovi, že ho má následovat. Vydali se přes kabely a hadice k mohutnému tahači, jehož předek teď vypadal jako obrovská tlama, jež napůl spolkla kabinu fordky.

„Když to zkusíte zleva, máte spíš naději na úspěch!“ křičel velitel do všeobecného rachotu.

Saracen si lehl na mokrý, studený asfalt a nasoukal se pod přední nárazník tahače. Pak se zarazil, natáhl ruku zpátky, vzal si silnou baterku, kterou mu velitel hasičů podával, a plazil se dál, aby našel v boku osobního auta nějakou trhlinu, kterou by si zjednal přístup dovnitř. Vlhkost silnice vystřídala lepkavost krve, která vytékala podlahou vozu a vytvářela na asfaltu kalužˇ. Někde za ním si déšť našel cestu pokrouceným plechem a na nohy mu začalo vytrvale téct.

Konečně se Saracenovi podařilo protáhnout ruku mezi zadními dveřmi escortu a sloupkem, který se při nárazu prohnul. Vzepřel se proti

přednímu kolu tahače, aby dosáhl dále, a cítil, jak se mu dlaň posunuje po zadním sedadle, až na něco narazila. Byla to ruka a byla studená a bezvládná. Pokusil se nahmatat puls, ale nic necítil.

Saracen zatáhl dítě za zápěstí, až mu tělo padlo na předloktí, pak ho trochu odstrčil a nahmatal hlavu. Z kudrnatých vlasů sjel rukou níž, aby zkusil tep na krční arterii. Pořád nic. Když se snažil ruku vytáhnout, dítě se překulilo dopředu a zůstalo ležet proti průrvě v karosérii. Zvedl baterku a posvítil si dovnitř. Teď viděl, že je to hezká malá holčička. Oči měla široce otevřené a byla dočista mrtvá.

Saracen se začal soukat ven pozadu, protože tam neměl dost místa na otočení, a vtom uslyšel ječení. Vykoukl zpod tahače a uviděl žluté kožené holiny hasiče, který běžel k němu.

„Doktore! Ta skřípnutá ženská přišla k sobě. Strašně ji to bolí."

Ještě než mohl odpovědět, ječeni utichlo a Saracen věděl, že Jill Rawlingsová situaci zvládla. Svět přesně rozdělených rolí, jakým je nemocnice, nešlo vždycky přenést do nepředvídatelné práce první pomoci.

Saracen se narovnal a všiml si, že od něj hasič štítivě uskočil. Podíval se na sebe a zjistil, že plášť má vepředu celý od krve, jak ležel v té kaluži. Jeden z policistů mu podal pár hadrů, Saracen si je navlhčil pod kapajícím hrdlem hadice, kterou smývali rozlité palivo, a začal si otírat lepkavou špínu.

„Jak je na tom?" zeptal se Jill Rawlingsové.

„Nemůžou ji dostat ven. Podívejte se."

Jill ustoupila a Saracen si klekl, aby se podíval pod zkroucenou kapotu vozu, který se zezadu zaklínil do escortu. Hned mu bylo jasné, o co jde. Žena měla kotník vklíněný mezi podpěru motoru a přepážku karosérie. Nohu měla zakrvácenou, zlomené kosti jí trčely v pravém úhlu z kotníku. Hasiči neměli v tak omezeném prostoru dost místa, aby použili hydraulické roztahováky.

Saracen se narovnal a řekl: „Budu to muset amputovat."

„Myslela jsem si, že to tak dopadne," ozvala se Jill. „Už jsem vám připravila nástroje."

„Co jste jí dala?"

Jill mu to řekla a on přikývl. „Zeptejte se hasičů, jestli by tu nemohli zřídit nějaký přístřešek, aby nám do toho nepršelo, ano?"

Jill odběhla promluvit s velitelem hasičů a Saracen se sklonil, aby s pomocí lepší baterky prohlédl zaklíněnou nohu. Už se cítil lépe, protože

teď věděl přesně, co má dělat, a tak začal zkoumat celkový zdravotní stav pacientky. Byla to žena těsně po třicítce, dobře oblečená, štíhlá, přitažlivá a až do téhle nehody, která jí zničila život, se zjevně těšila dobrému zdraví. Nejspíš manželka nějakého úspěšného obchodníka, řekl si Saracen, když vzal v úvahu provedení a stáří vozu a kvalitu šatů, které měla na sobě. Byla to žena, které všechno vycházelo, a probudí se jako vdova bez levé nohy.

Saracen se narovnal a ustoupil, aby dva hasiči mohli postavit provizorní přístřešek z plachtoviny. Zatímco čekal, zeptal se jednoho z policejních důstojníků, co obsahovala ženina kabelka. „Něco, o čem bych měl vědět? Nějaké plíšky nebo medailónky?“

Policista zavrtěl hlavou. „Ale měla tam kartu ledvinového dárce.“

„Její manžel ji měl taky?“

„Dal jsem ji k tělu, když ho odváželi, a upozornil nemocnici.“

Saracen přikývl. Tohle by se mělo té ženě možná taky říct, až přijde k sobě. „Dobrý?“ zeptal se Jill Rawlingsové.

„Připravena,“ přikývla.

Hasiči i policisté věděli, co se děje pod přístřeškem, ale podrobnostmi je mohla zásobit jedině jejich vlastní fantazie. Až zvuk pily, kterou použil Saracen, každému z nich vykreslil velmi živou představu. Jeden strážmistr začal zvracet na mokrou vozovku. Tiskl přitom čelo na paže, které si opřel o jeden z hasičských vozů.

„Svorky!“ řekl Saracen.

Jill Rawlingsová mu je vtiskla do dlaně a bylo jí jasné, že Saracen se teď snaží zastavit krev prýštící z pahýlu. Na každý příkaz byla připravena dřív, než zazněl. Gáza, tlakový obvaz, vata, náplast. Vteřiny utíkaly. Konečně si Saracen oddychl a řekl: „Dobrý, z nejhoršího je venku.“ Toporně vstal a třel si nohy, aby v nich rozproudil krev, pak ustoupil, aby ošetřovatelům umožnil opatrně vytáhnout ženu z vraku a odnést ji do sanitky.

„Co se stalo řidiči náklaďáku?“ obrátil se Saracen na policejního důstojníka. Čistil si přitom ruce a pozoroval Jill, jak balí nástroje.

„Menší zranění a odřeniny. Odjel do nemocnice, aby ho na první pomoci prohlídli.“

Saracen přikývl a řekl: „To bychom měli. Zbytek už je na vás.“ Pak se s Jill vydal k sanitce.

„Zas někdy nashle!“ ozval se policista.

„Čím později, tím lip,“ odpověděl Saracen.

Když Saracen lezl do sanitky, zarazil se na moment a rozhlédl se po domcích, které městský okruh lemovaly. Většina lidí, kteří předtím z oken sledovali celou událost, se vrátila k televizorům. Skutečné drama života začínalo blednout. Saracen ucítil v ústech kousek štěrku ze silnice; vyplivl ho na asfalt.

Déšť nepolevil, ani když sanitka přijela ke Skelmorské všeobecné nemocnici, a jeden z ošetřovatelů zmizel až po kotník v louži, když tlačili vozík ke vchodu. Saracen jej doprovázel, protože měl v úmyslu předat pacientku lékaři, který má službu na příjmu, a jít domů. Při pohledu do ambulance nemohl věřit vlastním očím. Pohotovost připomínala žebrácký soud v Paříži osmnáctého století.

„Co se to tu děje?“ zeptal se Tremaina, který mu předtím telefonoval.

„Tři věci,“ odpověděl rozčilený muž. „Je sobota večer, počasí sem zahnalo pobudy a City hrálo doma s United. To znamená trable.“

Saracen se rozhlédl kolem a v duchu zaklel. Ošetřovna byla plná, čekárna taky. Půl tuctu policistů hovořilo s různými lidmi a dělalo si poznámky do notesů. Z jedné z postranních místností se ozývaly dusivé a dávivé zvuky. Saracen nahlédl dovnitř a našel tam sestru Lindemanovou, která se snažila přimět dospívající dívku, aby polkla trubici na výplach žaludku.

„Otrava?“ zeptal se Saracen.

„Stovka aspirinů. Její kluk jí dal košem.“

V rohu hlavní ošetřovny zahlédl Saracen sedící sestřičku. Bylo to velmi neobvyklé a hned věděl, že se něco stalo. Došel k ní. Dívka si držela tvář.

„Co se stalo?“

„Jeden z těch opilců,“ odpověděla dívka.

Saracen jí odtáhl ruku, aby prozkoumal následky, a uviděl čerstvou odřeninu. „Řekla jste to policii?“ zeptal se.

„Jack Lané se o něj postaral,“ přikývlo děvče.

„Zuby máte v pořádku?“ ptal se dál Saracen. Sestra se usmála: „Jsem v pořádku, opravdu. Jen mě chvilku nechtě být.“

Saracen pokrčil rameny a pokračoval v rychlé prohlídce pohotovosti. Nakoukl do čekárny, ale tam ho do nosu udeřil takový puch, že svého činu hned litoval. Byla to směsice pachu zvratků, moči a vlhkého oblečení. Všechny židle byly obsazené a lidé se krčili i na zemi. Jakási žena chodila sem a tam a po tvářích jí stékaly slzy. Saracen v ní poznal

jednoho z pravidelných hostů, kteří se na pohotovost dostavují jedině za deště. Zaměstnanci jí říkali Mary.

Mary patřila k těm typům, jimž se v nedělních inscenacích mezi reklamami na porsche a švédský nábytek říká „bezprizorní lidé“. Na světě byla sama a měla IQ dítěte, přestože jí už bylo přes třicet. Celý dospělý život strávila tím, že přespávala na zemi nebo v nejrůznějších noclehárnách a útulcích, protože propadla jednou z mnoha děr jejich blahobytného státu. Do normální nemocnice ji nebylo možné přijmout, jelikož tělesně byla zcela zdravá; do psychiatrické léčebny ji taky vzít nemohli, protože byla opožděná ve vývoji, ale ne duševně nemocná. Tak zůstala sama ve světě, který neměl mnoho pochopení pro třicetiletou ženu s duší desetiletého dítěte, která se pomočuje v posteli.

Pokud se stalo, že ji zrovna vyhodili z útulku a současně bylo špatné počasí, objevila se Mary na pohotovosti, slzy jí kanuly proudem, smrděla močí a doufala, že tu najde postel a trochu vlídnosti. Úspěch měla málokdy, prostě proto, že nebyla jediná. Takových „Mary“, přehlížených a opomíjených, bylo na ulicích spousta.

„Ale no tak, Mary, vždyť víš, jak to chodí,“ řekl Saracen něžně.

„Ale já jsem nemocná, doktore,“ zakňučela žena.

K Saracenovi přistoupil vrátný a pošeptal mu do ucha: „Obvolali jsme to a církevní útulek ve Freer Street se jí na dnešek ujme.“

Saracen přikývl a byl rád, že nemusí Mary vyhnat na ulici. „Tak vidíš, Mary,“ prohlásil. „Našli jsme ti hezkou teplou postel.“

Vzlykání utichlo a Mary přistoupila k Saracenovi s otevřenou náručí. Saracen se připravil na nejhorší a zadržel dech. Poplácal ji po zádech a doufal, že ho pustí dřív, než ho pach čpavku přemůže.

„Věřím, že jeden z tady těch milých policistů tě do té noclehárny hodí.“

Nejbližší strážmistr obrátil oči ke stropu, než řekl bez nejmenší stopy nadšení: „Jistě.“ Když vrátný vedl Mary ven, pošeptal strážmistr Saracenovi: „Minule jsme museli pandu tři dny vykuřovat.“

Saracen se vrátil, našel Tremaina a řekl mu: „Budeš potřebovat pomoct, zůstanu tady.“

„Nechtěl jsem tě o to ani požádat… vážně,“ odpověděl Tremaine.

Saracen se usmál a oblékl si bílý plášť.

Sestra Lindemanová vypumpovala děvčeti žaludek. Předala ji do péče jiné sestry a vrátila se do hlavního sálu ošetřovny, aby se podívala, jak se věci mají. Uviděla Saracena a ušklíbla se. „Tak jste to nevydržel, co?“

„Už je to tak, sestro. Kdo je na řadě?“

Saracen se začal prokousávat následky kruté soboty. Únava mu bránila v běžných hovorech a nutila ho omezit se jen na nejnutnější otázky a dál pracovat mlčky. Odpovědi vyslechl, aniž by v nejmenším dával najevo své pocity, jelikož vyčerpání mu sloužilo jako štít chránící ho proti nudné, nesmyslné jednotvárnosti příčin, které vedly ke zraněním, jež ošetřoval, od lahví a pivních sklenic k ocelovým hřebenům a nožům na chleba.

Zrovna prohlížel čtvrtého pacienta, když volali z příjmu na pohotovost, že přijela sanitka s oběťmi další dopravní nehody. O pár minut později vrazila na pohotovost nosítka doprovázená policistou a ošetřovateli. Vedle nosítek běžela téměř nepříčetná žena, po obličeji jí stékala krev řinoucí se z rány na čele, a odmítala nosítka opustit. Saracen správně odhadl, že na nich leží její manžel.

„To všechno ten déšť, to všechno ten déšť – David byl vždycky moc opatrný řidič, ale za to může déšť. Auto se najednou otočilo, nemohl nic dělat. To všechno ten déšť…“

Saracen viděl, jak jeden z ošetřovatelů za ní vrtí hlavou. Obrátil se na nejbližší sestřičku: „Sestro, mohla byste najít místo pro paní…?“

„Lorrimerová,“ zareagovala žena. „Se dvěma r,“ dodala nervózně.

Když ji odváděli do čekárny, Saracen se na ni povzbudivě usmál a pak obrátil pozornost k jejímu manželovi.

„Řek bych, že to má spočítaný,“ poznamenal ošetřovatel, který předtím vrtěl hlavou.

Zatímco Saracen muže prohlížel, ošetřovatel mu sdělil podrobnosti o nehodě. Saracen se narovnal a prohlásil: „Měl jste pravdu, je mrtev. Žebra mu nejspíš probodla srdce. Při pitvě se uvidí.“

„Řeknete to jeho ženě?“ zeptal se jeden z policistů.

Saracen přisvědčil a vydal se ženu hledat. Sestřička ji posadila do jedné z přilehlých místností. Když Saracen vstoupil, vstala, nervózně se usmála a začala rychle mluvit, jako by věřila, že když bude něco hodně opakovat, bude to nakonec pravda.

„Že je v pořádku, viďte? Jenom trochu v šoku. To jsem si myslela.

Tohle je vážně hrozný počasí. Těsně před tou nehodou jsem to Davidovi povídala…“

Hlas jí selhal a Saracen jí sevřel obě ruce do dlaní. „Je mi to líto,“ řekl. „Váš manžel je mrtev, paní Lorrimerová. Nemohli jsme pro něj nic udělat.“

Ženě se rozšířily oči a pak se zalily slzami, jak se jí rozpadl svět. Začala neovladatelně vzlykat a Saracen si ji přitiskl k hrudi a gestem zarazil sestřičku, která vykročila, aby se ženy ujala. Nechal paní vyplakat a pak ji od sebe jemně odstrčil a zeptal se jí, jestli má někoho, koho by mohla požádat, aby u ní zůstal. Příbuzného? Přítelkyni? „Sestra vás nechá umýt a dá vám čaj," dodal a postrčil ji do nabízející se náruče sestřičky. Do hlavní ošetřovny vstoupil zrovna ve chvíli, kdy se tam z čekárny cpal urostlý chlap.

„Chci mluvit s doktorem," dožadoval se a hlas měl zastřený alkoholem. Neklidně přenášel váhu z jedné nohy na druhou, jak se pokoušel soustředit pohled na to, co viděl před sebou.

„Budete muset počkat, až na vás dojde řada," poučil ho Saracen. „Vraťte se do čekárny, prosím."

„Chci s doktorem mluvit hned, sakra!" trval na svém opilec. Udeřil pěstí do okraje podnosu na nástroje a vyhodil do vzduchu sprchu oceli. Vrávoravě ustoupil, zřejmě unesen výsledkem svého pohybu.

„Budete muset počkat, až přijdete na řadu, jako kdokoliv jiný. Vraťte se do čekárny," opakoval Saracen.

„Kdo to sakra říká?"

„Já," odpověděl Saracen klidně.

Opilec se zachechtal. „A ty mě tam hodláš odnýst, jo?" zašeptal chraptivě.

„Já ne, on," řekl Saracen suše a ukázal směrem k vrátnému Jacku Laneovi, který se zrovna vracel z rentgenu, kam odvedl jednoho pacienta. Podíval se na opilce z výšky svých téměř dvou metrů a tiše prohlásil: „Tudy, synku … Tak je hodnej chlapec." Vzal opilce pevně vzadu za krk a vedl ho ven.

Tremaine pokrčil rameny a poznamenal: „Před dvaceti minutami tu bylo policajtů plno. Teď, když by byl jeden potřeba …"

Saracen sešil ještě jednu ránu na hlavě a přešel k umyvadlu, aby si umyl ruce. Loktem si pustil vodu a při mytí se rozhlížel kolem sebe. Hodiny ukazovaly půl třetí a vyčerpání přešlo v cynickou otupělost. Všechno bylo jinak, než jak si to představoval, když šel studovat a rodina i přátelé ho ujišťovali, že patří mezi vyvolené, ne-li Bohem, tak určitě alespoň společností. Pousmál se, když si vzpomněl na sen, který v sobě hýčkal celá studia; sen, v němž stojí oblečen do elegantního šedého obleku na schodech skvělé moderní nemocnice a kyne na rozloučenou

rodince, která vypadá, jako by právě vypadla z časopisu tištěného na křídovém papíře. „Jak se vám jenom můžeme odvděčit, doktore?“ říkají.

„Ale, to nestojí za řeč …“

Saracen viděl symbol v tom, že si myje ruce a prohlíží si přitom ve Skelmorské všeobecné nemocnici zbytek klientů ze sobotní noci.

„Je to v pekle,“ poznamenal tiše, ale ne dost tiše, aby ho neslyšela sestřička, která šla okolo.

„Říkal jste něco, doktore?“ zeptala se.

„Ne, nic,“ odpověděl.

Proud pacientů se zmenšil na pramínek, až konečně dvacet minut po třetí poslední vykulhal lítacími dveřmi ven. Saracen pomalu usedl do jednoho ze spojených křesel a zhoupl se v něm, aby se mohl opřít hlavou o zeď. Alan Tremaine si k němu přisedl a z bloku, který držel v ruce, začal nahlas předčítat.

„Celkem padesát tři pacientů, čtrnáct hospitalizováno, čtyři odesláni do Okresní nemocnice, jeden mrtev při příjmu, zbytek propuštěn.“

„Čaj?“ zeptala se sestra Lindemanová.

„Děkuju.“

Tremaine odložil blok, natáhl se a ruce založil za hlavou. „Ještě dva měsíce na pohotovosti,“ vzdychl. Jak dlouho už tu děláš, Jamesi?“

„Šest let.“

Tremaine hlasitě vzdechl a řekl: „Hele, nevím, jak ti to mám říct, ale jsem rád, žes mi tu dnes pomohl.“

„Zapomeň na to,“ poznamenal Saracen.

„S Gartenem by se mělo něco udělat,“ pokračoval Tremaine, ‚jak to, že mu všechno prochází? Už jsem se skoro rozhodl, že si na něj budu stěžovat na vedení.“

„Ať tě to ani nenapadne,“ ozval se Saracen tak nesmlouvavým tónem, že se Tremaine zarazil. „Budeš hezky zticha, doklepeš tady stáž a odejdeš s dobrým posudkem dál. Jasný?“

„Když to říkáš ty … Aleje to strašně nespravedlivý.“

„Neplýtvej časem na hledání spravedlnosti. Koukej, ať se do ničeho nenamočíš a nezkazíš si kariéru.“ Saracen vstal a vyšel lítacími dveřmi ven.

Sestra Lindemanová se vrátila s čajem, rozhlédla se a zeptala:

„Doktor Saracen odešel?“

Tremaine řekl, že ano. Vzal si hrnek, který mu podávala, a téměř nepřítomně se zeptal:

„Jak je to možné, že James dělá pořád ještě všeobecného lékaře? Vždyť kolik mu je, pětatřicet? Šestatřicet? Když se to tak vezme, jak to, že je pořád ještě na pohotovosti?“

„Obávám se, že nevím, co tím myslíte,“ řekla sestra Lindemanová. Do hlasu vložila dost chladu, aby Tremaine jasně pochopil, že tímhle směrem konverzaci rozvíjet nemá.

Tremaine se napil čaje, stále ještě hluboce zamyšlen.

„A pokud jde o Gartena…“

„Dopijte ten čaj, doktore.“

Saracen si zvedl límec, aby se chránil před větrem, a vydal se hledat vrátného. Ten z vrátnice s věžičkou vyběhl, jakmile uviděl lékaře přicházet.

„Kde jste mi nechal auto?“ zeptal se Saracen.

„Je úplně vzadu, zaparkovaný za popelnicema.“ Muž pustil klíče Saracenovi do dlaně a popřál dobrou noc. Doktor se otočil a opatrně, aby neuklouzl na kočičích hlavách, se vydal z kopce dolů. Pršet už přestalo, ale teprve před chvílí, protože spárami a trhlinami v dlažbě, kterou tu položili někdy koncem minulého století, stále ještě stékala voda.

Na rozdíl od průčelí budovy, bohatě zdobeného neonovými nápisy a šipkami, tady vzadu bylo osvětlení slabé, protože zadní trakt nemocnice se nemohl pochlubit žádnými prostory určenými pro veřejnost, kromě malé kaple patřící k márnici. Světel tu proto bylo málo a šlo výhradně o elektrické lampy přidělané na držáky původních plynových luceren na zdech.

Saracen si všiml nějakého oznámení, připíchnutého na jedny ze dvojích vysokých dveří márnice. Zastavil, aby si to přečetl, ale musel se chvíli natáčet, než našel takový úhel, pod kterým dopadalo na papír dost světla, aby byla zpráva čitelná.

MÁRNICE JE UZAVŘENA PRO PORUCHU NA CHLADICÍM ZAŘÍZENÍ Kvůli převozům volejte linku 2711

Když Saracen ukojil zvědavost, šel dál za řadou popelnic, které schraňovaly odpad z celé nemocnice. Všechny popelnice byly přimontované na podvozek s kolečky a každá měla záchytný kruh, do něhož se vešly hydraulické zvedáky odpadkového vozu, který do nemocnice zajížděl každý druhý den. Saracen rychle nabral dech, když před ním seskočila z jedné popelnice kočka a zmizela ve tmě.

Auto našel vmáčknuté na malý kousek místa za popelnicemi, protože parkování bylo v areálu nemocnice vždycky problém. Aby se dostal ke

dveřím u řidiče, musel se protáhnout mezi vozem a vlhkou kamennou zdí. Když se v přítmí pokoušel trefit do zámku, upadly mu klíče. Zjistil, že v úzkém prostoru je těžké se ohnout, a tiše zaklel.

Když šátral po klíčích, uvědomil si, že slyší nějaký tichý syčivý zvuk. Nejdřív měl dojem, že určitě vychází z jedné z pneumatik, ale když zvuk zesílil, uvědomil si, že se ozývá z druhé strany popelnic. Překvapeně se narovnal a protáhl se kolem vozu ven, aby se podíval škvírou mezi dvěma popelnicemi, odkud byl výhled na celý dvůr.

Zvuk zesílil a Saracenovi došlo, že ho vydávají pneumatiky vozu jedoucího po mokrých kočičích hlavách. Auto sjíždělo bez motoru pomalu od brány. Saracen čekal, že reflektory osvětlí dvůr, ale nic se nestalo. Místo toho spatřil nejasnou siluetu tmavé dodávky, která bez světel pomalu zahnula za roh a zastavila před márnicí.

Díky světlu, které vydávala jediná žárovka nad vchodem do márnice, Saracen pozoroval, jak z dodávky vystupují tři muži. Napjatě sledoval, jak si oblékají jakési ochranné kombinézy, které vytáhli ze zadní části vozu. Nepravděpodobnou možnost, že přijeli spravit chladicí zařízení, Saracen naprosto zavrhl, když viděl, jak si nasazují kukly na hlavy, dávají masky na obličej a natahují rukavice.

Když se v řadě za sebou vydali všichni ke dveřím márnice, vypadali jako astronauti chystající se nasednout do kosmické lodi. Na krátký okamžik, potřebný k odemknutí dveří, se zastavili a pak zmizeli vevnitř.

Saracen začal uvažovat, jestli nemá halucinace. Třeba má takovéhle vidiny z únavy. Promnul si dokonce oči rukama, ale když vzhlédl, dodávka tam stála dál.

Za pár minut vyšli dva muži a nesli dlouhý předmět zabalený v plastikovém obalu. Naložili předmět do vozu a čekali, až vyjde třetí muž, který zůstal ještě uvnitř. Otevřenými dveřmi Saracen uviděl, že tma v márnici nepatrně vybledla, jako by tam někdo svítil svíčkami. Třetí muž vyšel a zavřel za sebou dveře.

Saracen vystoupil z úkrytu a vydal se k dodávce. „Co se to tu děje?“ zeptal se.

Tři tmaví návštěvníci se k němu obrátili, ale ani jeden z nich nepromluvil.

„Ptal jsem se, co tu děláte,“ ozval se znovu Saracen, když došel blíž. Pořád žádná odpověď. Saracena se náhle zmocnila nepříjemná předtucha. Mlčení mužů a to, že jim nevidí do tváře, v něm vzbudilo pocit, že by možná nebylo moudré chodit ještě blíž. „Zůstaňte, kde jste!“ nařídil jim a

obrátil se na patě, aby došel k vrátnici. Stačil udělat jeden krok do kopce a pak ho něco tvrdého udeřilo zezadu do hlavy a bezvědomí ho obklopilo jako černá mlha.

Dvě

Když Saracen přišel k sobě a otevřel oči, byl už den. Pokusil se pohnout, ale v hlavě ho zabolelo, že málem omdlel, tak zůstal radši chvíli klidně ležet a snažil se srovnat si myšlenky. Vzpomněl si na příhodu před márnicí a došel ke správnému závěru, že byl napaden zezadu. Ale kde je teď?

Ticho a studené šedivé světlo napovídaly, že by se mohlo rozednívat, ale jestli je stejně odporně deštivé počasí jako včera, může

být klidně poledne, uvažoval. Odhad ztěžovalo hlavně to, že neležel venku na ulici. Nad sebou měl strop a vzduch kolem, i když nevyhřívaný, se vůbec nehýbal.

„Sestro!“ zaskřehotal Saracen v naději, že leží na nemocničním lůžku, ale nějak mu bylo jasné, že to není pravda. Cítil, že je to jinak.

Pořád ještě neměl chuť hýbat hlavou, aby v ní neprobudil tu bolestivou bestii, proto kolem sebe začal šátrat rukama a zjistil, že leží na něčem tvrdém. Bylo to kovové – studený hladký kov –, že by nerezavějící ocel?

Chvílemi mu prsty sklouzávaly do mělkých žlábků, které běžely podél. Zjistil, že se mu nedaří soustředit. Snažil se ze všech sil, ale nedokázal prostě jasně myslet. Začal uvažovat, jestli je to tím zraněním na hlavě, nebo něčím jiným, protože v místnosti byl nějaký pach, těžký, nechutně sladký pach, který bylo teď ve skutečnosti víc cítit, jako by jím byly smysly předtím po dlouhé době vdechování přesyceny.

Dali mu chloroform? Ne, chloroform to nebyl, usoudil, ani éter. Bylo to něco jiného, nějaká chemikálie, kterou určitě zná, ale teď ji nemůže poznat, protože nedokáže soustředit mysl.

Když nebyl s to na nic přijít úvahou, znovu se pokusil pohnout hlavou. Snažil se ji pomalu posunout doprava, ale zjistil, že to moc nejde, ne kvůli bolesti, ale proto, že měl temeno lebky položené v jakési ohradě. Ohrada nebyla z kovu, protože přes vlasy cítil, že je teplejší a měkčí, i když ne o mnoho. Přišel na to: je ze dřeva!

Saracen naráz pochopil, kde je, a leknutím se prudce posadil. Vražedná bolest mu připomněla, že to byla chyba, a rychlé zatmění

vystřídala chvilková mdloba. Když otevřel oči a podíval se mezi roztaženými prsty rukou, do kterých sevřel obličej, servaly se mu v lebce bolest s hrůzou. Dlouhá řada nožů s kostěnými rukojeťmi potvrdila jeho nejhorší obavy. Ležel v márnici na pitevním stole.

Trvalo celou minutu, než se dokázal přinutit, aby se pokusil sundat nohy ze stolu. Sesunul levou nohu pomalu přes okraj ocelové desky, nechal ji bezvládně klinkat, vzal pravou nohu a postrkem ji spustil k levé. Pak zatajil dech a pokusil se vstát. Byla to pohroma. Nohy se pod ním podlomily a prsty na rukou se chytily do jednoho z kanálků na okraji stolu, do kterých se svádí krev a tělní tekutiny. Jak sklouzával k zemi, bolestivě si zkroutil zápěstí.

Saracen se pokoušel vyhrabat na ruce a kolena a klel zklamáním. Musel toho na chvíli nechat a svěsit hlavu, protože bolest narůstala ve vlnách jako stoupající příliv. Věděl, že se mu udělá špatně od žaludku, ale nemohl proti tomu nic podniknout. Prostě musel počkat, až to přijde, a vyhodit to na podlahu. Nedobrovolné vyprázdnění žaludku ho vyčerpalo k mdlobám. Cítil, jak ho rychle opouští vědomí, a poslední, co stačil udělat, než omdlel, bylo, že se skulil na stranu, aby nespadl do vlastních zvratků.

Když se znovu probral, byla mu hrozná zima a nepřekonatelně se třásl, ale dokázal tentokrát myslet jasněji. Musí se dostat k telefonu. V místnosti jeden je a on ví kde, jen se k němu dostat. Tentokrát se vstát nepokoušel. Místo toho se plížil po podlaze, snažil se držet hlavu co nejníž, aby mu do ní proudilo dost krve, a byl rád, že hladký omyvatelný povrch snižuje při pohybu tření na minimum. Dorazil ke vzdálenější zdi a rozhodl se riskovat a posadit se. Do sedu se dostal ručkováním po kovovém kole s hadicí, připevněném nízko nad zemí na kachlíčkované stěně. Nad sebou uviděl telefon patologů, lákavě odpočívající na stole. To mu dodalo odvahy k poslednímu vzepětí, natáhl se a zvedl sluchátko.

„Tady Saracen – jsem v pitevně – pošlete sem někoho.“

Hlasy v tunelu se náhle přestaly vracet ozvěnou a začalo jim být rozumět.

„Tak vás vítám zpátky mezi nás!“

Saracen slovům rozuměl, ale nemohl hned odpovědět.

„Nemohl bys nám říct, co se dělo, chlape?“

Saracen otevřel oči a poznal Martina Saitha, primáře Skelmorské všeobecné nemocnice, muže, se kterým neměl nikdy moc společného; setkávali se spolu velmi málo, ale to nebylo podstatné. Vedle Saitha stál

Alan Tremaine a vedle Tremaina policista v uniformě. V Saracenově zorném poli se objevil obličej sestry Věry Ellisové a prozradil mu, že je na čtvrtém oddělení, které bylo hned nad pohotovostí.

Když sebral tolik síly, aby mohl mluvit, popsal Saracen shromážděným, co se stalo před márnicí a jak ho praštili zezadu do hlavy. Zmátlo ho, když zjistil, že nikdo z přítomných nevypadal nijak zvlášť překvapeně. Saithe přikývl a řekl: „Jo, to jsme si mysleli. Měl jste zřejmě smůlu a vyrušil jste včera večer ty nezvané hosty.“

„Nezvané hosty?“ podivil se Saracen.

„Zloděje,“ upřesnil Saithe poněkud nezúčastněným tónem. „Doktor Garten mě informoval, že včera v noci ukradli kompresor, který měl být v márnici přimontován k chladicímu zařízení. Nechutná zlodějna.“ Saithe nasadil výraz, který si s ním Saracen spojoval nejvíc. Přivřel oči a zatvářil se, jako by trpěl bolestí, což mělo znamenat, že je mimořádně citlivý na všechny sprosté a nechutné záležitosti. Vzápětí prozradil svou netrpělivost a zjevnou touhu být už pryč. „No,“ řekl a sklouzl pohledem k hodinkám, „řekl bych, že je jasné, jak to bylo. Dostal jste pořádnou ránu přes hlavu, ale není to nic příliš vážného. Doktor Garten bude muset válčit pár dnů bez vás, ale pak se mezi nás vrátíte, jako by se nic nestalo.“

Při představě „válčícího“ Gartena se Tremaine podíval na Saracena a zvedl obočí. Byl rád, že Saracenovi nebylo ve stavu, ve kterém byl, nijak zvlášť do smíchu.

Saithe na Saracena mluvil dál: „Asi byste měl tady strážmistrovi

povědět všechno, co by mohlo podle vás být užitečné a co by pomohlo při vyšetřování.“ Načež se přepracovaně usmál, poděkoval vrchní sestře a odešel.

„Snad byste mi mohl něco říct,“ ozval se strážmistr. „Cokoliv.“

„Jistě, ale začíná mi být špatně,“ odpověděl Saracen.

„Sestřičko!“ Sestra Ellisová přivolala zaučující se zdravotnici s vhodnou nádobou dřív, než Saracena stačilo byť jen napadnout, že poskvrní její hladké povlečení či podlahu nablýskanou do vysokého lesku.

Vzedmutí žaludku odeznělo, Saracen klesl zpátky na polštář a ležel se zavřenýma očima, dokud nepřešlo i bušení v hlavě. Když se mu udělalo lip, obrátil se na mladého policistu a řekl: „Byli tam tři.“

Policista se zatvářil potěšené a začal si něco psát do bloku. „Stačil jste si některého z nich dobře prohlédnout?“ zeptal se.

Saracen mu řekl o kombinézách a maskách.

Policista zamyšleně přikývl a prohlásil: „To by nám mohlo pomoct. Podle toho, co jste říkal, to vypadá na oblečení, které se používá při vytahování izolací ze starých baráků a podobně. To by mohla být dobrá stopa.“

„Fajn,“ vydechl Saracen bez valného nadšení, protože mu pořád ještě bylo špatně.

„Nechám vás trochu vyspat, pane,“ řekl policista, vstal a blok strčil do kapsy. Přilbu si nasadil na hlavu oběma rukama jak při korunovaci, pořádně si ji zajistil, než Saracenovi i Tremainovi pokývl, a prozatím se rozloučil.

„Vypadáš hrozně,“ usoudil Tremaine, jakmile zůstali se Saracenem sami.

„Je mi hrozně,“ přiznal Saracen.

„Hele,“ začal Tremaine opatrně, „boule na hlavě není tak strašná a rentgen je naprosto v pořádku. Je mi divný, zeje ti tak zle.“

Ze všeho nejdřív Saracena napadlo, že Tremaina praští, ale jakákoliv tělesná námaha byla v tu chvíli nad jeho síly. „Tam šlo o víc než jen o bouli na hlavě,“ řekl.

„Jak to myslíš?“

Saracen při vyřčení otázky, kterou sám přivolal, svraštil obličej, ale odpovědět neuměl. „Přesně nevím, ale mám dojem, že mě otrávili. Když jsem přišel k sobě, měl jsem něco v plících, něco, co mi bránilo jasně uvažovat.“

„Myslíš to vážně?“ vyjekl Tremaine.

„Když jsem se probral, měl jsem pocit, jako bych dýchal nějaký nechutně sladký plyn. Byl těžký, nepříjemný, ale když jsem se probudil, dýchal jsem ho už tak dlouho, že jsem ho necítil. Tys byl jeden z těch, co přišli do márnice, když jsem volal?“

„Jo, byl.“

„Tys tam žádný silný zápach necítil?“

„Formaldehyd, ale to člověk v márnici čeká.“

„Formaldehyd,“ opakoval Saracen pomalu. „To by mohlo být, ale muselo ho tam být šílený množství. Nenarazils tam nikde na rozbitou láhev, vid?“

„Ne, ale taky jsem se po ní nedíval. Soustředili jsme se všichni na to, abychom tě dostali ven. Jestli chceš, zajdu tam a podívám se po ní.“

„Byl bych ti vděčný. Řekni, byl jsi uvnitř, přímo v márnici?“

„Spojovací dveře mezi pitevnou a márnicí byly zavřené.“

„Ty ale normálně zavřené nejsou," řekl Saracen.

„Nejspíš nechtěli, aby opraváři lezli do pitevny. Márnice stačí probudit morbidní zvědavost sama o sobě, ale vybavení pitevny připne beztak už živé představivosti křídla."

„Asi máš pravdu."

Tremaine se postavil a řekl: „Víš, co mám teď v úmyslu udělat?"

„Co?"

„Hodlám zavolat Gartenovi a řeknu mu, že budeš pár dní mimo provoz. Tím bych mu mohl ušetřit ranní dávku projímadla. Konečně sem bude muset přijít."

„Kdo má dneska na pohotovosti službu?"

„Doktor Prahesh Singh a doktorka Chenhui Tangová," oznámil mu Tremaine.

Saracen zavřel oči a tiše semkl rty.

„Přesně," řekl Tremaine. „Ani jeden z nich na tom není s angličtinou nejlíp."

, Jak jsi na tom s urdštinou nebo čínštinou?" zeptal se Saracen.

„Ne tak dobře, abych šel na praxi do Pákistánu nebo do Číny, to ne," odpověděl Tremaine.

„To je přesný," připustil Saracen. „A teď vypadni, je mi pod psa."

Tremaine se usmál a pokrčil rameny. Otočil se, a když došel ke dveřím, poznamenal: „Kdybys něco potřeboval, tak zařvi."

Saracen přikývl.

Pozdě odpoledne se už Saracen cítil mnohem lépe. Tak, že se v půl páté nechal z oddělení propustit, když předtím ujistil sestru Ellisovou, zeje naprosto v pořádku. Rychlost, s jakou se vzpamatoval, ho samotného překvapovala, ale jen mu potvrzovala domněnku, že se stal obětí nějaké slabší otravy. Jakmile se mu krev vyčistila, ihned se mu ulevilo, stejně jako když člověk prožívá kocovinu z alkoholu. Teď už ho trápily jen bolesti hlavy, což neměl na svědomí, jak Tremaine původně uvedl ve své diagnóze, slabý úder, který inkasoval.

Saracen musel jít dozadu za nemocnici, aby si vyzvedl auto, které bylo pořád tam, kde ho vrátný předcházejícího večera nechal. Snažil se vzpomenout si, co udělal s klíčky, když šel k márnici, a na chvilku se zastavil, aby si užil faktu, že všechno zase vypadá jako obvykle. Nebyly tam žádné dodávky ani nešli žádní muži v kápích a temných maskách a dveře byly bezpečně zamčené. Prohlížel si

zámek a na okamžik se zamyslel nad klíčem do dveří, když ho přes nos udeřil náhlý závan čpavku a přinutil ho ode dveří ustoupit. „Co je zas tohle?“ vyjekl, ale zápach byl už pryč.

Seběhlo se to tak rychle, že Saracen začal pochybovat, jestli opravdu nějaký zápach cítil, protože teď po něm nebylo ani stopy. Na druhé straně hned jak přestalo pršet, začal foukat vítr a ten mohl plynové výpary rozehnat. Saracen se sehnul ke dveřím a nasál vzduch. Nic. Určitě se mu něco zdálo, čichové ústrojí, stále ještě podrážděné událostmi předcházející noci, nějak selhalo.

Saracen pokrčil rameny a otočil se. Teď si vzpomněl, že mu ve tmě klíčky upadly vedle auta, a šel je hledat. Za světla je našel bez větších problémů, za patnáct minut byl doma a naléval si velkou whisky.

Dal si pořádný hlt, pak položil na gramofon desku s Vivaldim, a než se usadil a sáhl po místních novinách, zesílil trochu zvuk. Hlavní zprávy se, stejně jako předcházející tři týdny, soustřeďovaly na předvídání úspěchu Skelmoru při lákání mamutí japonské společnosti Otsuji Electronics do této oblasti. Smlouva ještě, pravda, nebyla podepsána a některá další města, hlavně ze Skotska a průmyslového severovýchodu, se o přízeň společnosti také ucházela, ale všechno nasvědčovalo tomu, že Skelmore má největší šance a že už zbývá jen oslavovat. V celém případu nedošlo zjevně k žádnému pokroku, ale Saracenovi připadalo nadšené opakování omluvitelné, protože to nebyla jen otázka průmyslového rozvoje; tohle by znamenalo život pro celou oblast.

Během doby, kterou Saracen ve Skelmoru strávil, byl svědkem toho, jak selhalo průmyslové srdce města. Obrovské ocelárny Lever Hanah se zavřely, slévárny zmizely a místní uhelné šachty byly označeny za nerentabilní a po rozhořčené stávce také zavřeny.

Hospodářská recese vrhla na celou oblast obrovský stín, který byl patrný i v ulicích, kde zabedněné obchody a nápisy Na prodej rostly jak houby po dešti. Odrážely ho i obličeje lidí, z kterých se vytratila veškerá naděje. Beznaděj a trpná odevzdanost tváří v tvář poměrům vystřídaly atmosféru bujarého optimismu, jenž byl dřív pro město tak typický. Vzrostla kriminalita, zvláště násilných činů přibylo, přestože se dal nejvíc očekávat nárůst krádeží. Zdálo se, že lidé, kteří jsou na konci svých sil, jsou zdaleka nejvýbušnější. Drobné nepříjemnosti se v městě bez budoucnosti stávaly hlavními jablky sváru.

Pak se objevily zprávy o Otsuji a o tom, že to nebude znamenat jen pět set pracovních míst, která vytvoří společnost sama, ale díky řetězové

reakci mnohem víc, protože menší firmy se sem slétnou jak včely na med, aby uspokojily nároky Otsuji na součástky a služby. Místní stavební firmy už dokonce prosperovaly a na každém přístupném kousku země rostly domy. Firmy riskovaly kapitál na základě ověřeného předpokladu, že prosperita a vlastnictví domů chodívají ruku v ruce.

Optimismus se nezmocnil jen soukromého sektoru. Téměř přes noc se v městské radě objevila nová oddělení s honosně znějícími názvy, která se zabývala poskytováním potřebných informací, a z tiskáren se valily brožury v jásavých barvách, oslavující přednosti Skelmoru a přilehlých oblastí jako velmi nadějných krajů budoucnosti.

Mluvilo se dokonce i o tom, že z archívu vytáhnou a opráší plán na modernizaci nemocnice, který byl posledních pět let u ledu. Zdálo se vcelku reálné, že na nejzákladnější opravy dojde dřív, než se Skelmorská všeobecná sesune k zemi.

Skelmorská nemocnice, to byla ostuda; alespoň pro ty, kteří věří na vysokou úroveň lékařské péče. Jistě, pokud jste žili v Británii posledních pět, možná deset let, tak Skelmorská všeobecná prostě jen vyhověla představám, které měla o zdravotní péči vláda. Nedostatek zaměstnanců, nízké platy a bezmocná nechuť, projevující se v šílené svéhlavosti odborů, se spikly, aby srazily hladinu morálky nebezpečně nízko.

Dokonce i tisk si toho zřejmě už všiml a přestal zbytečně mlátit prázdnou slámu. Články o prosakujících stropech a švábech v nemocničních kuchyních, uvozené halasnými titulky, se přestaly objevovat. Bylo to plýtvání časem, protože už nezbyla žádná neschopnost ani ledabylost, kterou by šlo ukazovat. Britská zdravotní péče „ se prostě rozpadala na kusy, protože jí chyběly peníze.

Skelmorská všeobecná pocítila následky hospodářské tísně zvlášť bolestivě, protože vznikla z nesourodé viktoriánské chudinské zástavby. Rozvody vody i elektřiny byly zastaralé a architektura vysokých stropů s klenbami činila vytápění nepřijatelně drahé a pořádek těžko udržitelný.

Průjmy objevující se často na jednotlivých odděleních se staly téměř pravidlem a způsobovalo je skoro jistě jídlo, které bylo, přestože to veřejně nikdy nikdo nepřiznal, hygienicky závadné. Ironií osudu bylo, že tento problém nakonec pracoval ve prospěch Skelmorské všeobecné, protože každá taková vlna, pokud alespoň trochu vypadala jako infekce, dovolovala, aby postižené pacienty převezli na, oddělení infekčních chorob ve Skelmorské okresní nemocnici, kde ovšem o tomto triku věděli až moc dobře.

Při posledním odsunu pacientů poznamenal dobromyslně Saracenův přítel a kolega z Okresní nemocnice David Moss, že každý, kdo se ve Skelmorské všeobecné ubzdí trochu víc nahlas, se vystavuje nebezpečí, že se ocitne v sanitce ujíždějící do Okresní nemocnice. Saracen mu to oplatil prohlášením, že Moss týden předtím záměrně strčil dva důchodce ze schodů, aby je museli přijmout na Ortopedickém oddělení Všeobecné nemocnice.

Saracen zrovna líně rozvažoval, co udělá s nečekaným dvoudenním volnem, když zazvonil telefon; byl to Nigel Garten.

„Ahoj, Jamesi. Zrovna jsem se na tebe byl nahoře na čtyřce

podívat. Zjistil jsem, žes jim vzal roha. Jak ti je? Všechno v pořádku?“

„Už se cítím o moc lip, díky.“

„Skvělé. Je to hnusná záležitost, opravdu; ale asi na tom nebudeš tak zle, když jsi dokázal odejít, co?“ Garten ze sebe vydal nucený smích, aby posílil svoje kamarádské vystupování.

Saracenovi začalo svítat, co bude následovat. Měl pravdu.

„Brzo se vrátíš do práce, ne?“ pokračoval Garten a pořád ještě se nutil do smíchu.

„Nemělo by to trvat dlouho,“ přitakal Saracen bezvýrazně. Rozhostilo se ticho.

„Máš tušení… jak dlouho?“ sondoval Garten terén.

Saracen se usmál nad tím, že se nemýlil. „Pár dní,“ odpověděl.

„Jistě, nemůžeš se vracet, dokud se nebudeš zase cítit naprosto v pořádku. Zdravotní dovolená se dá určitě zařídit.“

„Nechci zdravotní dovolenou, Nigeli; mám nárok na pár dnů náhradního volna.“ Saracen polkl „konečně“.

„Ale jistě, kamaráde, o tom není pochyb. Jde jen o to, no, víš, jak to na oddělení vypadá. Když si vezmeš volno, jen tím navalíš víc námahy na nás ostatní.“

„Jen pár dnů.“

„Jasně, tak dobře, dávej na sebe pozor, ovšem, a kdyby ti náhodou ráno bylo líp…“

Saracen zavěsil, jednou zaklel a vrátil se k novinám. Rychle si prohlédl reklamy, které představovaly osmdesát procent obsahu, a našel pravidelnou týdenní rubriku o historii Skelmoru a přilehlých oblastí, kterou si zvlášť oblíbil. Tento týden nabízela článek nazvaný Prokletí Skelmoru, v kterém se připomínala pověst o skelmorském kalichu,

nádobě považované, jako mnoho jiných během posledních dvou tisíc let, za svatý grál, nádobu, které Kristus užil při poslední večeři.

Podle pověsti se na místě, kde dnes stál Skelmore, mělo rozkládat Skelmorské opatství, založené dominikány. Ve čtrnáctém století sem byl kalich převezen z nějakého dnes už neznámého důvodu z Londýna a předán opatovi, jakémusi Hugovi Letantovi, aby se o něj postaral.

Představitelé církve ovšem netušili, že horší strážce než Letanta a skelmorské bratry si mohli sotva vybrat, protože tito zlí mužové okrádali pocestné, kteří se dopustili té nerozvážnosti, že vyhledali v opatství pohoštění a přístřešek. Podle pověsti se Bůh rozhněval, když viděl, že se kalich dostal do ruky takovým darebákům, a seslal na ně smrt. Tentýž osud postihl v následujících letech každého smrtelníka, jenž se vydal do opatství, aby se pokusil najít kalich. Nakonec celé místo zničil oheň. Kalich zmizel spolu s opatstvím a soud času přežila jen legenda.

The Chronicle uváděl, že nedávno oživený zájem o opatství souvisí s příjezdem skupiny archeologů z Oxfordské univerzity, kteří mají začít s předběžným výzkumem. Saracen se usmál, a když znovu zazvonil telefon, noviny odložil; tentokrát to byl Alan Tremaine.

„Prohlídl jsem tu pitevnu. Žádný rozbitý láhve od formaldehydu tam nejsou.“

‚Byl to jen takový nápad,“ řekl Saracen.

„Je to divný, ale měl jsem dojem, že je tam spíš cítit čpavek než formaldehyd.“

Saracen cítil, jak se mu zrychlil tep. Tak měl pravdu. Ono se mu to nakonec nezdálo. „Skutečně?“ zeptal se však nezúčastněně.

„Bůhví, na co vlastně potřebujou čpavek v márnici,“ pokračoval Tremaine.

Saracen taky nevěděl, ale hluboko v mysli se mu začala probouzet neurčitá vzpomínka. Bylo to něco, co si nedokázal vybavit, nějaká souvislost mezi formaldehydem a čpavkem, kdyby si jen uměl vzpomenout …

„Garten se na tebe byl nahoře podívat,“ řekl Tremaine.

;,Jo, volal mi.“

„Chtěl vědět, jestli zítra nastoupíš?“ zeptal se Tremaine.

„Něco na ten způsob,“ připustil Saracen.

„Doufám, žes mu řekl, kam má jít.“

„Řekl jsem mu, že si beru pár dní volna.“

„To je neuvěřitelný chlap. Myslíš, že vůbec někdy zkusil sám pracovat?“

„Mám volno. Nechci o něm přemýšlet,“ odpověděl Saracen.

„Tak si to užij. Zasloužíš si to,“ popřál mu Tremaine.

Saracen zavěsil a zamyšleně se zadíval z okna. Na celé události v márnici bylo určitě něco divného, něco, co ta pohádka o nočních Zlodějích uspokojivě nevysvětlovala. Kromě nepochopitelného pachu chemikálií začal Saracena znepokojovat jiný detail. Muž, který Otvíral dveře márnice, by nerozebral zámek tak rychle, jak se to ve skutečnosti stalo; musel mít klíč, z čehož vyplývalo, že to udělal někdo zevnitř, možná některý z údržbářů nebo někdo, kdo je ve spojení s tou firmou na chladírenská zařízení.

Saracen si dopřál luxus v podobě druhé sklenky a chvíli se kochal představou, že dnes večer už nemusí nikam chodit. Nemusí se starat o žádné pacienty, a kdyby chtěl, může se zpít jak kůň. Neměl to v úmyslu, ale vědomí, že záleží jen na něm, bylo příjemné. Nalil si do whisky trochu vody a se skleničkou sevřenou v dlaních se posadil. Dobrá whisky byl jeden z mála požitků, které si dopřával. Neměl sice přímo čistou sladovou whisky, ale byla to alespoň drahá míchaná whisky The Antiquary. Upíjel ji z broušené sklenice, jedné ze šesti, které kdysi dávno vyhrál na lékařské fakultě v soutěži o nejlepší esej.

Saracen projížděl nehtem u palce brus ve skle a vzpomínal, jak odlišný byl tehdy celý jeho svět. Měl dojem, jako by od té doby

uběhlo sto let. Míval zářící oči, vlasy stažené do ohonu a chuť porvat se s celým světem. Místo toho se stal pracovníkem ve zdravotnictví a ubohým sekundářem.

Na svém prvním pracovišti byl ještě docela čerstvý doktor, protože jako nejlepší student ročníku byl přijat do světoznámého vědeckého týmu. Rozhodl se, že na svého šéfa, sira Johna MacBrydea, udělá dojem studijními schopnostmi a ochotou tvrdě dřít, ale právě tento úmysl vedl k tomu, že se až příliš podrobně seznámil se skupinou MacBrydeových pacientů, které jeho velký učitel použil, aby ilustroval jeden svůj publikovaný objev.

MacBryde uveřejnil článek v časopise Skalpel a Saracen zjistil, že některé výklady údajů o případech jsou upraveny tak, aby zvýraznily ohlašovaný „MacBrydeův efekt“. Špatná interpretace údajů nikoho neohrožovala a nikomu by se nic nebylo stalo, ale Saracen ve svaté

poctivosti mládí prohřešek veřejně odhalil. MacBryde měl zničenou pověst a odešel do penze jako zlomený muž.

Lékařské kruhy navenek velebily Saracenovu ostražitost, ale ve skutečnosti mu nikdy neodpustily, že Johna MacBrydea tak znemožnil. Nikdo mu v tom ohledu však nic neřekl a nechali ho, aby sám přišel na to, že se před ním zavírá jedna vyhlídka na slibný postup za druhou, že všechny žádosti o stipendia a studijní pobyty mu zdvořile zamítají. Najednou jako by přestal být dítkem štěstěny.

Když konečně přišel na to, co se s ním děje, naplnil ho bezmocný vztek; bezmocný, protože s tím nemohl nic dělat. Nikdy mu nikdo neřekl do očí, proč nebyl na to či ono místo přijat. Tak se to přece nedělá. Byl odepsán spolkem, který by nikdy ani nepřiznal, že vůbec existuje. Celá příhoda mu zničila i manželství; být provdaná za ztroskotance neměla Marion ve svých životních plánech.

Saracena přitahovala Marion ode dne, kdy se s ní seznámil. Byla krásná, byla okouzlující a byla temperamentní, až to bralo dech. Ostatní ženy v její přítomnosti ztrácely barvu a význam. Měla sebejistotu a sebedůvěru, která vyrůstala z faktu, že byla dcerou úspěšného diplomata, a z nějakého prapodivného, ale příjemného důvodu dodávala Saracenovi pocit, že je také jeden z nich; bez ní by si díky svému daleko prostšímu původu jediného syna úředníka z pojišťovny připadal, že tomu tak není.

Když Marion svolila, že se za Saracena navzdory všem protivenstvím vdá, byl štěstím bez sebe, protože Marion ovládla srdce všech mužů, se kterými se seznámila – a zhruba stejný počet žen ji proto nenáviděl. Saracen si ji vzal v univerzitní kapli den potom, co promoval jako nejlepší v ročníku. Měl pocit, že není nic, na co by nestačil, že neexistuje cíl, kterého by nemohl dosáhnout. S Marion po boku si osedlá vítr, dosáhne hvězd, pohovoří s anděly.

Pravda, šlo taky o peníze, zvlášť když zjistil, že příspěvek, který dostávala Marion od otce na oblečení, představuje ve skutečnosti dvojnásobek toho, co si on vydělá jako mladší sekundář, ale Marionin otec, přestože sňatku nikdy nepřál, byl ochoten ještě nějaký čas – ale čím kratší dobu, tím lépe – dceru podporovat, tedy dokud se ze Saracena nestane úspěšný specialista. Když Saracen náhle zjistil, že musí vzít jakékoliv místo, které se mu nabídne, otravné posty na neoblíbených odděleních v nemocnicích třetí třídy, všechno se začalo měnit.

Mezi ním a Marion nikdy nedošlo k žádné velké scéně. Marion si místo toho začala víc všímat starých přátel a využívala zástupu

obdivovatelů, kdykoliv ochotných pozvat ji na večeři a na víno, když zrovna její manžel trávil čas ve službě, kterou ho Bůh potrefil. A protože to byla Marion, nedělala s tím žádné tajnosti, jako by to byla ta nejpřirozenější věc na světě, a taky – alespoň pro ni – to přirozená věc byla. Saracen z toho byl smutný, ale nikdy se kupodivu nerozčilil. Vždyť se pokoušel chytit do síťky překrásného motýla a to bylo proti přírodním zákonům.

Zato mezi ním a tchánem se nakupilo hořkosti a hněvu až dost, a to nakonec rozhodlo. Saracen tvrdohlavě odmítal všechny nabídky na finanční podporu, s jejíž pomocí by si mohl zařídit soukromou praxi, protože se rozhodl, že se radši rehabilituje a uplatní v „opravdové“ medicíně, než by panáčkoval před často vymyšlenými nemocemi bohatých. Takový postoj Marionin otec nedokázal přijmout a Saracen ho nedovedl pořádně vysvětlit. Jejich vzájemný vztah, který nikdy za moc nestál, se díky tomu rozpadl; Marionin otec se rozhodl, že manželství rozbije a umožní dceři, aby se vzpamatovala z toho „nýmanda“, kterého si vzala.

Saracenův tchán byl sice nenapravitelný snob, ale jinak vychytralý a záludný muž, jak se při jeho povolání patřilo, a dokázal Marion od Saracena oddělit mnoha navenek nevinnými, ale ve skutečnosti velmi účinnými způsoby. Marionina matka byla tou dobou už asi dva roky po smrti a otcova potřeba mít ženu, která by hrála roli hostitelky, byla tedy již skutečně silná. Dokázal Marion přesvědčit, aby ho stále častěji a častěji doprovázela na zahraničních cestách, až jednoho dne prostě doma nebyla vůbec.

Saracen se mezitím třikrát přestěhoval. Měnil jeden malý zašlý byt za druhý, podle toho, která místa v lékařské profesi pro něj ještě zůstala přístupná, což mu jeho tchán předpověděl jako osud. Pohotovostní ambulance se rychle staly „jeho parketou“, zvlášť proto, že práce v nich byla mezi jeho vrstevníky obzvlášť neoblíbená. Hodin tam bylo až hrůza, práce často víc pro sociálního pracovníka než pro lékaře a vyhlídky na postup prakticky žádné. Specialista je na pohotovosti vzácnější než bílá paní.

V duchu Saracen hořce litoval toho, že prohřešek Johna MacBrydea odhalil. Ne proto, co pak potkalo jeho samotného, ale proto, že vše, co pak potkalo MacBrydea, mnohonásobně překračovalo závažnost jeho prohřešku. Všechno dobré, co vykonal, bylo zavrženo a zapomenuto.

Vzpomínalo se na něj jenom jako na podvodníka. Byl to zničený muž a on, James Saracen, ho bude mít zbytek života na svědomí.

Uběhly dva roky od chvíle, kdy Marion viděl naposledy, a už se smířil s myšlenkou, že jejich manželství skončilo. Ponížení a bolest se zklidnily natolik, že dokázal na své bývalé manželce vidět chyby, ke kterým byl pro svou lásku tak dlouho slepý. Jako mnoha krásným věcem i jí chyběla hloubka, byla slabá, křehká, těkavá a ještě ke všemu byla pryč.

Ztráta Marion a mohutná sebekritika kvůli příhodě s MacBrydem způsobily, že se ze Saracena stal svým způsobem znalec lidské povahy a sám se úměrně tomu změnil. Stal se z něj samotář, spíš divák než účastník. Když ho přestaly svazovat a řídit profesionální a společenské ambice, objevil pro sebe lékařskou praxi jako takovou a v ní našel uspokojení daleko větší, než kdy očekával.

Tahle skutečnost sama o sobě nemohla uniknout jeho kolegům ani pacientům a všemi byl ctěn a uznáván pro svou opravdovost. Říkal bud to, co si myslel, nebo neříkal vůbec nic. Nejednal s pacienty jako ostatní, nenasazoval neúnavný úsměv rozleptaný neupřímností, a když něco prohlašoval nebo dělal, nedbal na budoucnost.

Samota se na něm podepsala jistou zdrženlivostí, ale nebyla to zatrpklá odtažitost a dveře zabouchával, jenom když se k němu někdo pokusil dostat příliš blízko. I v takovém případě to provedl elegantně. Všemu, co mu připadalo jako rušení jeho soukromí, se jednoduše vyhnul, ale vždy to udělal nenucené a s šarmem. Sálalo z něj tiché porozumění, které probouzelo důvěru, a laskavý přístup, kterého si zvláště sestřičky cenily ze všech jeho vlastností nejvíc.

Všichni zaměstnanci na pohotovosti ve Skelmorské všeobecné nemocnici věděli, že Saracen je mnohem lepší doktor než Nigel Garten, primář oddělení, a několikrát se dokonce stalo, že to někdo řekl, když byl Saracen na doslech. Ale ten si toho nevšímal. Nikdy nikdo nezažil, že by proti Gartenovi řekl veřejně jediné slovo, a to jen zvyšovalo obdiv, který k němu ostatní chovali.

Sestřičky měly sklon cítit k němu víc než jen obdiv, protože ženám připadal přitažlivý. Ne že by byl v klasickém slova smyslu kdovíjak pohledný, ale jeho laskavost, tmavé oči a záhadné samotářství zaručovaly, že kolem sebe mohl mít dámskou společnost, kdykoliv po ní zatoužil. A někdy skutečně zatoužil, ale výhradně nezávazně, to bylo vždycky jasné od samého začátku. Přátelství a zábava, to byly přesně meze toho, kam mohl vztah dojít. Proto měl Saracen sklon vyhýbat se sblížení s mladými,

citově založenými budoucími sestřičkami, ty by totiž mohly případně chápat sex jako měřítko závaznosti. Vztahy se staršími ženami byly vždycky uvolněnější a víc ho uspokojovaly.

Saracen se díval z okna a byl zvědav, jak naloží s volným časem. Zauvažoval, jestli se ráno nevypraví do nemocnice, aby se chvíli motal kolem márnice a zkusil najít odpovědi na otázky, které ho trápily, ale pak se rozhodl, že na celou záležitost radši zapomene. Whisky mu pomohla nahlédnout, jak přitažlivá je to možnost. Vždyť by to byla ostuda strávit vzácný volný den v nemocnici. Co kdyby dělal něco úplně jiného? Proč ne? Saracen se na chvíli zamyslel a už to měl. Mořský vzduch! To je to, co potřebuje. Pořádná, svižná procházka podél moře, která by mu z plic vyčistila poslední stopy jedu. Mohl by zajet dolů do Gerham-on-Sea a projít se po pláži. Je to autem jen deset mil a oběd by si mohl dát v hostinci U lodě. A taky že to udělá.

Tři

To, že Gerham-on-Sea byl tak blízko Skelmoru, považoval Saracen za jednu z mála výhod, které místo ve Skelmorské všeobecné nabízelo. Měl slabost pro anglická přímořská výletní místa, aniž věděl, jestli je to pozůstatek šťastných prázdnin, které strávil jako dítě s kyblíčkem a lopatičkou na britském písku, nebo zdali je to něco, co si osvojil, až když z tohoto nevyhnutelného období vyrostl. Ať už byl důvod jakýkoliv, Saracen Gerham miloval; bylo to pro něj typické místo svého druhu.

Gerham-on-Sea měl všechno, co podle Saracena mělo takové letovisko mít: dlouhou přístavní hráz s biografem na konci, přístaviště záchranných člunů a řady prkenných domků se spolehlivě odhadnutelnými jmény. Během své první návštěvy se bavil tím, že hledal Vyhlídku, a našel ji. Pak zkusil Bella Vistu a úspěšnou sérii zakončilo Bellevue na konci ulice Na pláži. – Mnoho domů zdobily obvyklé spleteniny složené ze jmen jejich majitelů a Saracena vždycky rozesmálo, když si představil okamžik, kdy je poprvé napadlo, jaké jméno použijí.

„Už to mám, Margareto! Nazveme to Jimar!“

„To je skvělý nápad, Jime!“

Ani v nejmenším se tomu nevysmíval. Saracenova náklonnost k tomuto místu byla zcela upřímná.

Onoho dubnového dne byl Gerham-on-Sea téměř dokonale opuštěný, ale on tu vlastně, jak si Saracen uvědomil, stále vládl zimní spánek. Bude

to trvat ještě další dva měsíce, než se do ulic vrátí čilý ruch, rolety se zvednou, okenice rozletí a košíčky s barevnými hračkami na pláž se začnou vysypávat na chodník. Každý den přesně ve tři odpoledne se na promenádě objeví stan s pimprlovým divadlem a prodavači zmrzliny se budou promenovat pomalu sem a tam. Před restauracemi se budou skvět jídelní lístky napsané křídou na černé tabuli a nahoře nad schody na pláž zaujmou místo rozkládací lehátka. Pak celé město zatají dech v očekávání, jestli mu kurs libry vůči španělské pesetě a vrtkavé anglické počasí dopřejí přežít další sezónu.

Několik kaváren a obchodů na pláži už přiznalo Mallorce a Costě vítězství, ale Saracen navzdory všemu optimisticky doufal, že místa jako Gerham by mohla válku vyhrát a že Jimar by jednoho dne mohl zase pyšně vyvěsit do čelního okna ceduli Plně obsazeno.

Když opustil útočiště úzkých dlážděných uliček a přešel přes promenádu, aby se dostal ke schůdkům na pláž, zvedl Saracen límec bundy. Studený vítr, plný soli s příchutí mořských rostlin, se prohánět po břehu, ale nebe bylo jasné a bledá sluneční záře se odrážela od vrcholků vln, které se vrhaly na břeh. Přešel napříč pásem měkkého písku a vydal se po pevném mokrém povrchu, který tam vytvořil vracející se příliv.

Saracena potěšilo, že je zrovna odliv, protože měl rád pocit prostornosti a volnosti, který mu dávala široká pláž. Napravo viděl půl míle nerušené vodní hladiny, nalevo čela gerhamských domů, obrácená k moři.

Čas od času zvedl kámen a hodil ho do vody. Vzdálenost byla jen poměrná veličina, směr zcela nezajímavý. Musel si připomínat, že k dosažení největší délky hoduje optimální úhel čtyřicet pět stupňů, ale jako by to vymyslel sám Wittgenstein, všechno bylo jinak. Vytrvale dosahoval úspěchu při strmějších hodech.

Pláž Saracen opustil, když došel k Jakubově stezce, klikatící se pěšince, která šplhala sem a tam po stěně útesu, jenž se z tohoto úhlu pohledu tyčil nějakých dvě stě stop nad břehem. V půli výstupu se zastavil, opřel se o řetězové zábradlí, rozhlížel se přes moře a chytal dech. Jak mraky přikryly slunce, voda dostala studenou šedivou barvu.

Nahoře na útesu byl vítr mnohem silnější, ale Saracenovi to nevadilo, protože ho čekala cesta zpátky do města a oběd v hostinci U lodě. Nad hlavou mu ječeli racci, kteří chytali vzdušné proudy stoupající podél útesu a nakláněli se, aby větru nastavili nehybná křídla pod správným úhlem. Zdálo se, že jsou tlustí a dobře živení, tihle nebeští rváči, popeláři a

zloději. Saracena napadlo, jestli by to měli tak lehké, kdyby byli černí, a ne čistě bílí.

Náhle si uvědomil, že už není v krajině sám; ve viktoriánském altánku na křižovatce tří cest seděl nějaký muž. Když ho Saracen míjel, podíval se na něj a řekl: „Dobrý den.“

Muž, sedící s rukama volně opřenýma o kolena, zvedl oči, lehce pohnul rty, ale neřekl nic.

I při tak letmém pohledu si Saracen všiml, že muž vypadá zámožně, má pečlivě ostříhané vlasy, bezvadný oblek a je silně opálený, což napovídalo, že se nedávno vrátil ze zahraničí. Ale daleko větší dojem na Saracena udělalo něco docela jiného: byl to výraz v jeho očích. Saracen z něj vyčetl zoufalství. Zpomalil, když si se svým svědomím vysvětloval, jestli by měl zasáhnout, nebo ne. Skutečnost, že muž sedí dost blízko okraje útesu, nakonec rozhodla. Saracen se otočil a vydal se zpátky k altánku. Ještě za chůze si odepnul náramkové hodinky a schoval je do kapsy.

„Promiňte, nemohl byste mi říct, kolik je hodin?“ zeptal se muže.

Muž obrátil zápěstí a odpověděl: „Je dvanáct třicet.“

„Děkuju vám,“ řekl Saracen a zoufale se snažil přijít na něco, čím by se dal rozhovor prodloužit. „Vsadím se, že to opálení nemáte tady od nás,“ usmál se.

Muž se na něj podíval a zdálo se, že si s odpovědí dává načas, než řekl: „Dvacet let jsem žil v Africe.“

„Skutečně? To je zajímavé,“ poznamenal Saracen a vzal mužovu odpověď jako záminku k tomu, aby si přisedl. „Tak jste sem přijel jen na dovolenou?“

„Vrátili jsme se sem se ženou na penzi.“

„Je to hezké místo,“ řekl Saracen.

Muž neodpověděl.

Saracen se rozhodl, že nebude chodit kolem horké kaše. Tiše prohlásil: „Vás něco trápí. Víte, nic mi do toho není, ale jsem, ať je to jak chce, lékař. Můžu vám pomoct?“

Při slově lékař se na něj muž ostře podíval a pak vyštěkl: „Doktor! Doktora potřebuju asi jako neštovice!“

Přes jasně vyjádřenou nechuť byl Saracen rád, že se mu v muži podařilo vykřesat jiskru života. „Promiňte,“ řekl, „máte nějaké špatné zkušenosti?“

„Špatné zkušenosti? Myra je mrtvá, proboha živého!“ Muž se zlomil, oběma rukama si zakryl obličej a začal tiše vzlykat.

Saracen mu položil ruku kolem ramen, ale zůstal zticha a čekal, až se muž uklidní. Ten se vysmrkal a zašeptal: „Promiňte, je to neodpustitelné. Přijměte prosím moji omluvu.“ Rychle si osušil oči velikým kapesníkem.

„Nemáte se za co omlouvat,“ ujistil ho Saracen. „Jdu si zrovna dát dole U lodě oběd. Nepřidáte se ke mně?“

Muž zaváhal a pak přikývl. Vstal a napřáhl ruku. „Já jsem Timothy Archer.“

„James Saracen.“

Oba muži sešli po klikaté pěšině dolů z útesu, a než došli k hostinci, který stál u paty útesu na východním konci města, prohodili mezi sebou jen pár slov o počasí. Na zdi nad dveřmi do hostince, které byly tak nízké, že museli oba sklonit hlavu, visel model škuneru se třemi stožáry. Vstoupili do prohřátého nehybného vzduchu ve výčepu a ihned si uvědomili, jak je od větru pálí tváře.

„Co to bude, pánové?“ zeptal se hostinský.

Saracen si objednal whisky a potom se obrátil na svého společníka. „A…?“

Archer se rozhlédl po výčepu a zeptal se: „Máte Jacka Danielse?“

„Měl by tu bejt.“ Hostinský si ukazoval prstem odleva doprava. Jo, tadyhle je.“ Kopnutím postrčil po zemi malé štokrle a stoupl si na ně, aby dosáhl na velmi zaprášenou láhev. S hekáním ji sundal dolů.

Vzali si nápoje a Saracen nezapomněl sebrat z výčepního pultu jídelní lístek a odnést ho s sebou ke stolu, od kterého měli výhled na moře. Po několika minutách se ke stolu dostavila dívka vyslaná hostinským, vyslechla jejich objednávku a zapsala si ji velmi tupou tužkou do bloku.

Saracen čekal, až Archer vyprázdní většinu sklenky, a pak mu teprve navrhl, aby vyprávěl, co ho trápí.

„Upřímně řečeno, nevím, kde mám začít.“

„Nikam nespěchám,“ ujistil ho Saracen. „Co vy?“

Archer do sebe hodil zbytek whisky a podíval se na hostinského. Píchl dvěma prsty do prázdných sklenic na stole a nic neřekl. Saracen si toho gesta všiml. Archer byl v Africe dlouho a bylo to znát. Hostinský jim přinesl další pití a Archer začal vyprávět.

„Před dvaceti lety jsme tu s Myrou, teda s mou ženou, všechno prodali a odešli do Rhodesie – dneska Zimbabwe.“

Saracen si všiml ostří v Archerově hlase.

„Byl to pro nás důležitý krok. Znali jsme se spolu od dětství a ani jeden z nás nebyl nikdy předtím v cizině, dokonce ani na prázdniny ne. Vyrostli jsme oba tady ve Skelmoru, ale chtěli jsme od života víc než jen čtyřicet let ve fabrice a řadovej domek v ulici U nádraží.

Afrika byla veliký dobrodružství, ale vyšlo nám to. Měli jsme úspěch a získali všechno, co jsme chtěli, kromě dětí, ale na tom tolik nezáleželo. Měli jsme jeden druhého a to nám stačilo. Pak jsem se jednou večer Myře svěřil, že se mi pořád stýská po staré vlasti. Věřil byste tomu? Skutečně mi chyběl Skelmore. A víte, co se stalo? Myra mi řekla, že má přesně stejné pocity!“ Archer se při té vzpomínce usmál, a než pokračoval, znovu se napil. „No, nasmáli jsme se tomu ažaž a pak Myra navrhla, že se vrátíme. Věk už jsme na to měli. Mohli jsme prodat farmu a jít do penze, koupit si něco menšího ve Skelmoru nebo tady v Gerhamu. Mohli jsme navštívit naše starý místa a předstírat, že jsme zase děti.

Zprvu se mi ten nápad nezamlouval, protože prodat farmu vůbec nebylo snadné, a podle toho, jak se věci vyvíjely, nemohli jsme za ni nikdy dostat tolik, kolik opravdu stála. Ale Myra tak dlouho prohlašovala, že na tom nezáleží, až jsme dali dohromady dost, abysme si tady mohli něco koupit a ještě nám zbylo na živobytí. Tak jsme to udělali. Napsali jsme realitnímu agentovi ve Skelmoru, zeptali se ho, Jaké domy jsou tady v kraji k dispozici, a on nám k našemu překvapení odpověděl, že všude okolo rostou nové domy a byty jak houby po dešti; kvůli nějaký japonský společnosti, která tu má otevřít fabriku.“

Saracen přikývl.

„Poslal nám pár brožur a my se rozhodli pro jeden z nových bytů na Palmeťs Green. Myra sem přijela o dva týdny dřív než já, aby všechno připravila, a já zůstal tam, abych vyřídil poslední resty.“ Archer se odmlčel, jako by sbíral síly na to, co bude muset říct dál. „Když jsem sem minulé úterý přijel, soused mi řekl, že Myra odvezli do nemocnice.“

„Do které?“ zeptal se Saracen.

„Soused povídal, že do Skelmorský všeobecný, ale když jsem tam dorazil, řekli mi, že tam není, že ji určitě odvezli do Okresní nemocnice. Okamžitě jsem jel do Okresní, ale tam mi vysvětlili, že u nich Myra taky není. Byl jsem s rozumem v koncích a nevěděl jsem, co mám dělat.“

„To si umím představit. A co jste udělal?“

„Vrátil jsem se zpátky do Všeobecné a vyprávěl jim, co mi řekli v té druhé nemocnici. Nakonec se omluvili za ten, jak řekli, omyl a přiznali,

že Myru skutečně přivezli do Všeobecné. Umřela krátce po přijetí.“ Archer sevřel ruce a zadíval se do stolu před sebou.

„Na co vaše žena zemřela, pane Archere?“ zeptal se Saracen tiše.

„Říkali, že dostala srdeční záchvat. Nerozumím tomu, Myra byla vždycky silná jako kůň. V životě nestonala ani den.“

„To se může stát,“ poznamenal Saracen.

„Ale byli tam všichni tak chladní a odměření, jako by Myra byla nějaký tulák, kterého našli mrtvého na parkovišti. Ani mi nedovolili, abych se na ni podíval.“

To Saracena zmátlo, ale současně si velmi dobře uvědomoval, že Archer už je zase na pokraji zhroucení. „A sdělili vám nějaký důvod?“ zeptal se jemně.

„Řekli, že Myra je po pitvě a že by pro mě pohled na její tělo nebyl přijatelný. Řekli, že nevěděli, že má manžela nebo nějaké jiné příbuzné, a odeslali její tělo na kremaci.“ Archer dál pokračoval leptem: „Ale v tom jsem jim ještě dokázal zabránit. Jedním z důvodů, proč jsme se vrátili do Skelmoru, bylo, že jsme, až přijde čas, chtěli oba být pochováni na hřbitově u svatého Klementa. Chodili jsme tam jako děti do nedělní školy a měli jsme tam svatbu. Včera jsem to tam Myře zařídil.“

Saracen přikývl, ale pořád byl zmaten. Pokud ta žena zemřela na srdeční záchvat, omezila se pitva pouze na hrudník. Řez šlo snadno zakrýt a tělo vystavit v kapli u márnice. Proč s Archerem zacházeli tak odporně? To bylo pro někoho skutečně tak těžké zařídit, aby se na svou ženu mohl podívat?

„S kým jste ve Všeobecné mluvil?“ zeptal se Archera.

„Jmenoval se tak nějak jako doktor Garden.“

„Garten,“ opravil ho Saracen.

„Jo, to je on. Vy ho znáte?“

„Pracuju ve Všeobecné v jeho oddělení,“ přiznal Saracen.

„Aha,“ hlesl Archer tiše. Saracen neříkal nic a čekal, až se Archer s tou informací vyrovná.

Archera náhle napadlo, že Saracen možná jeho ženu v nemocnici dokonce viděl. Honem se snažil přijít na to, jestli je to pravda.

„Obávám se, že nikoliv,“ řekl Saracen, vědom si toho, jaké zklamání tím působí. „Musel jsem mít zrovna volno.“

„Přivezli ji tam v pondělí dvanáctýho.“

Saracen potvrdil, že v pondělí nebyl ve službě.

Archer sklonil obličej a prohlásil: „Já vím, nejspíš to zní hloupě, ale já jen chtěl mluvit s někým, kdo ji tam mohl vidět, když ji přivezli, s někým, kdo ji tam mohl potkat. Třiadvacet let jsem s ní Žil a skončil jsem v nějaký kanceláři, kde mi dali igelitovou tašku s jejíma věcma. Dokonce jsem musel podepsat stvrzenku …“ Archer sevřel obličej do dlaní a prsty si na chvíli jemně tiskl oční víčka.

Saracen si uvědomoval, že hostinský začal být zvědavý; chtěl vědět, co se tu děje. Saracen raději honem roztáhl prsty, aby mu gestem dal najevo, že je všechno v pořádku. Nemohl si pomoci, ale nedokázal se chovat jinak než jako profesionál. Dospěl k závěru, že Archer není typ, který by zareagoval na otřepané fráze o tom, jak čas všechny rány zahojí, a tak podobně, takže musel jít přímo k jádru věci: „Pane Archere, vy potřebujete pomoc.“

„Myslíte prášky,“ odbyl ho Archer s výsměchem v hlase.

„Ano, léky,“ odpověděl Saracen klidně. „Zbytečně se trápit, na tom není nic ušlechtilého. Vaše žena je mrtvá a to, jaké máte pocity, vám ji nevrátí. Vy teď potřebujete trochu prostoru k dýchání, než si začnete dávat život do pořádku. Léky vám můžou pomoct.“ Saracen to zahrál tvrdě, téměř přímočaře. Teď čekal na Archerovu reakci a vůbec si nebyl jist, jaká bude.

Archer kapituloval. „Nejspíš máte pravdu,“ připustil.

„Dobře. Byl jste se po příjezdu přihlásit u nějakého doktora?“ zeptal se Saracen.

Archer řekl, že ještě ne, a Saracen mu vysvětlil, jak to má udělat. Pak mu napsal telefonní číslo k sobě domů a na pohotovost do nemocnice a nakonec řekl: „Kdybyste měl nějaké potíže nebo si prostě chtěl s někým popovídat, tak mi zavolejte.“

Archer si od něj vzal pivní tácek, na který Saracen všechny informace zapsal, a schoval ho do kapsy. „Doktore, nevím, jak vám mám poděkovat. Nahoře na tom útesu jsem skutečně uvažoval o tom, že…“

„Mám dojem, že vím, o čem jste přemýšlel,“ přerušil ho Saracen.

„Tak mě aspoň nechtě, ať vám zaplatím oběd,“ navrhl Archer.

Saracen se bránil, ale nakonec souhlasil.

Saracen se pokusil zachránit zbytek dne tím, že si udělal procházku kolem přístavu, ale když si našel hladký kámen u zdi kotviště a posadil se na něj, myšlenky na Archera mu znovu ovládly mysl. Pořád nechtěl věřit tomu, že by Nigel Garten dokázal jednat s příbuzným zesnulého pacienta tak hrubě, protože milé chování k úplně cizím lidem bylo jednou z jeho

hlavních předností, jak tomu bývá u většiny povrchních lidí. Třeba bylo Archerovo vnímání toho, co se děje, pokřiveno žalem, nebo, což je ještě pravděpodobnější, pravda leží někde mezi oběma možnostmi.

Pro lékaře je někdy obtížné, i když dělá, co může, vyjádřit potřebnou dávku zármutku nebo účasti, zvlášť když jde o smrt někoho, koho sotva znal, nebo dokonce, v případě „mrtvého při příjmu“, někoho, koho neznal vůbec. Lidé očekávají příliš mnoho.

Nevyčítal jim to; bral to, jak to je.

Když se Saracen vrátil domů, rozhodl se, že druhý den už půjde do práce, a zavolal Nigelu Gartenovi, aby mu to řekl. Garten zprávu přijal s nadšením a hned se pídil po tom, jestli by Saracen „případně“ nemohl sloužit za Gartena s Chenhui Tangovou, protože jeho, Gartena, pozvali na radnici na celodenní zasedání Výboru pro rozvoj Skelmoru. Saracen se kousl do rtu a souhlasil. Spolupráce s Výborem se rychle stávala pravým klenotem v Gartenově královské koruně výmluv, kterými se vyhýbal práci. Tohle bude třetí celodenní zasedání, kterého se za poslední měsíc zúčastní. Saracen cítil, že v Gartenovi se začínají probouzet politické ambice, a říkal si, že ten člověk je pro takovou kariéru jako stvořený: hajzlík s fasádou spolehlivosti. Byl v tom správném věku a měl správné společenské postavení, aby se mohl na politickém kolbišti prosadit. Obvyklou kvalifikaci obchodního úspěchu zajišťoval v Gartenově případě jeho tchán Matthew Glendale, bohatý a významný místní stavitel. Tohle spojení přišlo Gartena draho, protože Mildred Glendaleová, Gartenova manželka, zaujímala v Saracenově mysli jedinečné místo nejjedovatější ženy, jakou kdy poznal. Když se s ní seznámil Tremaine, shrnul své pozorování stručně: „Citlivá je jak mrtvý prase a vychování má jak živý.“ Saracen mohl mít námitky proti přijatelnosti takového tvrzení, ale ne proti jeho přesnosti. Občas přemýšlel, jestli by Garten byl jiný, kdyby si zlomyslnou Mildred nevzal, ale dospěl k závěru, že nikoliv. Být takový lenoch a příživník, to vyžadovalo vrozené schopnosti, ne jen naučené.

Chenhui Tangová se usmála, když uviděla dveřmi na pohotovost vcházet Saracena. Sáhla si rukou na hlavu a řekla se silným cizím přízvukem: „Vaše hlava, už je správná?“

„Už jo,“ usmál se Saracen. Ke konverzaci s Chenhui nevyhnutelně patřila spousta úsměvů. Vyplňovaly pauzy, v kterých měla být slova. „Máme toho dneska ráno hodně?“

„Ano, ano, hodně,“ odpověděla Chenhui s množstvím přehnaných přikývnutí a úsměvů.

Saracen měl Chenhui rád a myslel si, že z ní bude dobrá doktorka. Vážil si jí za to a rád by ji poznal lépe, ale komunikační bariéra mezi nimi byla prostě příliš silná. Jednou ji navštívil v jejím pokoji v lékařské ubytovně a zjistil, že je plný učebnic angličtiny. Pokrývaly polici přes celou stěnu a Saracena v tu chvíli napadlo, že je to pomník totálního neúspěchu.

Alan Tremaine, který měl za sebou noční službu, oficiálně podepsal, že skončil, a předal veškerou odpovědnost Saracenovi spolu s hlášením, co se za noc přihodilo. V místním pivovaru došlo k havárii, jejímž výsledkem bylo několik případů vážných opařenin; nehoda motocyklu skončila smrtí spolujezdce. Policie se stále ještě snaží sehnat příbuzné; během dopoledne se nejspíš objeví.

Saracen přikývl a poznamenal si, kde leží pacienti s opařeninami, protože očekával telefonické dotazy. „Ještě něco, co bych měl vědět?“

„Ve tři ráno přivezla policie nějakýho chlapa. Složil se jim v cele, prý se praštil do hlavy nebo tak něco.“

„Sedělo to?“

, Jiné odřeniny na sobě neměl.“

Saracen přikývl.

„Rentgen byl v pořádku, prostě jen omdlel.“

„Fajn. Tak koukej vypadnout.“

Když se za Tremainem zavřely dveře, přišla k Saracenovi Chenhui a vypadala znepokojeně. „Teď pojit se mnou, prosím,“ řekla.

„Už pocházím,“ usmál se Saracen a následoval ji do ošetřovny, aby tam začal nový den.

Když v půli dopoledne přijímali ženu v domácnosti, která se předávkovala valiem, napadlo Saracena, jak se asi daří Timothymu Archerovi. Rozhodl se, že se Nigela Gartena nebude na případ Myry Archerové ptát, bál se, aby nebyl jeho zájem špatně pochopen, tedy přesněji řečeno, aby nebyl pochopen jako bezdůvodné vměšování nebo dokonce skrytá kritika. Ale na druhou stranu se rozhodl, že jakmile se mu naskytne příležitost, ověří si podrobnosti o případu v knize příjmů.

Příležitost se naskytla hned po obědě, když byl chvíli klid. Sestřičky leštily a uklízely nástroje, doplňovaly skříňky a poličky a povídaly si přitom. Chenhui seděla nad jednou ze svých učebnic angličtiny a pohybovala neslyšně rty. Saracen se probíral stránkami příjmové knihy a prohlížel si zápisy z večera dvanáctého. Ukazováček se zastavil na jméně Myra Archerová. Výjezd sanity Medic Alfa: Myra Archerová, byt č. 2,

Palmeťs Green Court. Mrtvá při příjmu. Příbuzní nezjištěni. Službu konající lékař – Dr. Chenhui Tangová. O pitevním nálezu tam nebyla ani zmínka.

Saracen zavřel knihu a vrátil ji na polici. Došel k Chenhui, a když se vedle ní posadil, lékařka vzhlédla od knihy a usmála se. Mrkl na stránku, z které studovala. Stálo na ní: „U moře: Jaké je počasí? Počasí je dobré. Jakou barvu má obloha? Obloha je modrá."

„Chenhui, vzpomínáte si na paní Myru Archerovou?" zeptal se. Nečekal nic jiného, než že se na něj usměje, zopakuje pomalu jméno a udělá zamyšlený obličej. Místo toho její úsměv rázem zmizel, oči se naplnily něčím, co vypadalo jako strach, a začala být tak nervózní a rozrušená, že upustila knihu, kterou studovala. Saracen učebnici zvedl a kolegyni ji podal.

„Ne, Myra Archerová ne," vydechla Chenhui a vypadala čím dál tím víc jako vyplašená myš.

„Ale …" Saracen se zarazil. „To nic," usmál se. „Asi to je nějaký omyl. Promiňte, nebylo to důležité."

Chenhui vstala, omluvila se a odešla. Když opouštěla místnost, Saracen se za ní zamyšleně díval.

„Co má tohle všechno znamenat?" řekl si tiše. Náhle ho napadlo, že Archer měl pravdu. Na tom, jak tu s případem jeho ženy nakládali, bylo něco zvláštního. Otázka ale je – co? Shrnul si všechno, co o případu věděl. Podle Timothyho Archera došlo k nějakému nedorozumění kolem toho, která nemocnice jeho ženu přijala, což mohlo být – s přispěním Chenhui – způsobeno zmatkem v kartách pacientů. Bylo to tak? Způsobily nějaké potíže při domluvě zpoždění v přijetí Myry Archerové, a pokud ano, bylo to vážné zpoždění? Mohlo jí přivodit smrt?

Jestli to tak bylo, zcela nepochybně vše kryli a Nigel do toho byl zapletený taky, protože to byl on, kdo mluvil s Archerem. Saracen cítil, jak se mu v žaludku šíří pocit prázdnoty. To je přesně ta situace, o kterou ani trochu nestál, podruhé už ne.

Měl chuť nechat to být a pokusil se zdůvodnit si ten záchvat apatie tím, že ať udělá cokoliv, Myře Archerové už život nevrátí. Jakýkoliv další zájem bude mít nepochybně za následek rozpaky, otrávenou atmosféru a spoustu nepříjemností. Po vyšetřování lékařskou radou by jako obětní beránek mohla kvůli uklidnění tisku na dlažbě skončit Chenhui, a možná taky Nigel Garten. On sám by si definitivně vytvořil pověst práskače, pro kterého není v medicíně místo. Je to skutečně důvod, aby nic nepodnikl?

napadlo ho. Jestli vinou Chenhui někdo opravdu zemřel, může se to stát znovu, a jestli k tomu dojde, nebude to stejně tak jeho vina jako její, protože mlčel?

Když na pohotovosti začal zase obvyklý ruch, Saracen dělal, co mohl, aby před Chenhui předstíral, že se nic špatného nestalo. Pořád se ještě nerozhodl, co by bylo nejlepší udělat, protože obě možnosti byly stejně málo lákavé. Při svačině konečně přišel na třetí možné řešení. Bude ve vyšetřování pokračovat sám a zjistí, jak to s úmrtím Myry Archerové vlastně bylo. Jestli přijde na to, že nějaký nepořádek přispěl k její smrti, řekne to nahlas. Jestli naproti tomu dospěje k závěru, že by umřela tak jako tak, s klidem nechá celou záležitost na pokoji.

Teď ovšem Saracenovi vyvstal problém, jak celé vyšetřování provést nenápadně, jak zjistit to, co chce vědět, bez otevřených útoků. Uvědomil si, že mu přibude hodně práce s papíry, o kterých měl představu, že někde existují, protože ze záznamů na pohotovosti se toho už víc vyčíst nedalo. Myra Archerová tu byla zanesena jako mrtvá při příjmu, takže kvůli ní další kartu nezakládali. Zbýval proto jen pitevní protokol, v kterém by měl být zaznamenán skutečný důvod úmrtí, tedy něco, co by případně mohlo být pro Saracena užitečné, ale taky nemuselo; a pak no napadlo, že je tu ještě jízdní výkaz sanity Medic Alfa. Jestli došlo k nějakému nečekanému zdržení nebo nedorozumění, měl by o tom být ve výkazu záznam.

Nigel Garten se na oddělení objevil v půl sedmé a předstíral, že to byl vyčerpávající a náročný den. Zaskočil tam, aby se ujistil, že služba probíhá hladce. Saracen ho suše přesvědčil, že je všechno v pořádku, a nenápadně se usmál, když Garten oznámil, že zas musí letět dál. „Večeře s příbuznými, kamaráde. Však to znáš.“

Garten rychle prošel poštu, kterou měl na stole, a Saracen dával po očku pozor, jestli se s ním Chenhui pokusí nějak navázat kontakt. Ulevilo se mu, když to neudělala, přesto si však nebyl jist, jestli je to tím, že Garten tak jasně předváděl, jak spěchá, nebo tím, že ji on sám dokázal přesvědčit, že jeho otázka týkající se Myry Archerové byla naprosto nevinná. S trochou štěstí, říkal si Saracen, by ji její slabá angličtina mohla svést i k takovému závěru.

Krátce po Gartenově odjezdu se objevili Tremaine a Prahesh Singh, aby na pohotovosti nastoupili na noční směnu. Saracen prošel s Tremainem zápisy a vědomě se kvůli Chenhui snažil, aby působil vesele a uvolněně, protože si uvědomoval, že ho pozoruje se strachem, který ve

spojení s jeho obavami vypadal jako učebnicová ukázka špatného svědomí. Když se loučili, popřál jí dobrou noc s obzvlášť širokým úsměvem a potom čekal za rohem na parkovišti, až Chenhui odjede. Pak sešel z kopce ke garážím se sanitkami, aby našel někoho z posádky jezdící s Medic Alfou.

Odpočívárnu našel prázdnou, jedinou známkou života byla špatně zašroubovaná termoska stojící uprostřed stolu a kousek mastného papíru, v kterém byly ještě nedávno zabalené sendviče. Podíval se z okna a uviděl mechanika umývajícího přední sklo jednoho z vozů.

„Kde jsou všichni?“ zeptal se Saracen.

„Zkuste se mrknout do služebny.“

Saracen pomalu prošel chodbou do zadní části budovy. Prošel kolem místnosti, z které se ozývalo elektrické prskání, podíval se do dveří a uviděl osamělého dispečera, zcela zaujatého konverzací. Došel až ke dveřím s nápisem Služebna a zevnitř uslyšel nějaké hlasy. Hádaly se kvůli fotbalu. Saracen zaklepal a vešel. Hovor ustal.

„Co byste rád?“ zeptal se menší muž v košili s krátkými rukávy.

Saracen se rozhlédl, aby našel nějaký známý obličej, a uviděl Leonarda Wrighta, řidiče, o kterém věděl, že jezdí s vozem Medic Alfa. „Mohl bych s vámi mluvit?“ zeptal se ho.

Wright šel za Saracenem až na dvůr se sanitkami a pak se ozval: „Co pro vás můžu udělat?“

„Rád bych si prohlédl jízdní výkaz vaší sanity, kdyby to šlo,“ odpověděl Saracen. Měl dojem, že se Wrightovi přes obličej mihl úsměv, ale odehrálo se to strašně rychle a mohl to být taky jen výplod jeho představivosti.

„O co jde?“

„O nic, vážně. Potřebuju jen pár údajů o tý bouračce na okruhu tuhle v noci. Zapomněl jsem si udělat včas poznámky.“

Wright jako by si ho chvíli prohlížel, než řekl: „Dám vám ho.“

Saracen si uvědomoval, že se mu zrychluje tep. Lhaní je těžká věc, když na ně člověk není zvyklý, a vědomí, že lže, měnilo člověku pohled úplně na všechno.

Wright se vrátil s jízdním výkazem a Saracen mu věnoval úsměv, o kterém doufal, že vypadá nenucené, ale sám cítil, jak má koutky úst napjaté. Wright výkaz otevřel na stránce s nehodou na jízdním okruhu. Tím se to celé zkomplikovalo, protože najednou nebyl důvod v zápisech listovat. Saracenův tep se rozeběhl ještě rychleji.

„Jen si to poznamenám," prohodil, aby získal čas. Sáhl si do kapsy kvůli tužce a napadlo ho řešení. Nechal tužku, kde byla, a prohodil: „To je k vzteku! Zřejmě jsem si s sebou nevzal pero. Nemáte náhodou…"

Wright se na něj znovu podíval a Saracen z jeho pohledu vyčetl výčitku, nebo měl alespoň dojem, že ji tam vidí, ale pak Wright zahučel, že něco sežene, a vrátil se dovnitř.

Saracen horečně prolistovával stránky s pocitem, že má prsty na rukou ze dřeva, ale nakonec našel zápis, který hledal: Výjezd do bytu č. 2, Palmeťs Green Court. Pacient Myra Archerová, těžká cyanóza, podezření na selhání srdce, lékař na výjezdu – dr. Tangová. Pohotovost přivolala sousedka paní M. Le Griceová. Čas hovoru – 21.34. Příjezd do Palmeťs Green – 21.47. Příjezd do Skelmorské všeobecné – 22. 04.

Saracen pocítil podivnou směsici prázdnoty a úlevy. Zdálo se, že na záznamu sanitního vozu není vůbec nic špatného, nic nenaznačuje nějaké zpoždění či nedorozumění. Tak proč se Chenhui Tangová chovala tak, jak se chovala, když před ní pronesl jméno Myry Archerové?

Saracen si všiml, že v noci dvanáctého dělal řidiče Leonard Wright, jenž se zrovna vracel s perem. Pustil stránky, aby se přetočily zpátky, a zničehonic ucítil, že jeden z listů se zpozdil. Nemohl k tomu mít žádný důvod kromě jednoho, a ten Saracena okamžitě napadl. To není původní stránka! To je náhražka, kterou tam jen tak přilepili!

Saracen si od Wrighta vzal pero, napsal si několik poznámek o té silniční nehodě a pero mu zase vrátil. „Tak a je to," řekl, zavřel výkaz a vrátil ho řidiči. „Děkuju mockrát."

„Není zač," odpověděl Wright.

Saracen vyšel ze stanoviště sanitek s vynucenou bezstarostností, uvědomoval si každý pohyb a byl přesvědčen, že ho Wright pozoruje, jak stoupá do svahu k bráně, ale dokázal se přemoci a neotočil se, aby se podíval.

Když dorazil do svého bytu, zamířil rovnou k láhvi s whisky a pořádně si z ní přihnul. Do čeho jsem se to sakra zapletl, uvažoval. Celá záležitost nabývala na objemu jak valící se sněhová koule. Začalo to možností, že někdo něco zatajil, a teď už je z toho záměrné falšování záznamů. Trápila ho otázka, co má udělat dál. Zdravý rozum a pud sebezáchovy mu napovídaly, aby celou záležitost pustil jako horký brambor, ale bylo mu jasné, že takovou možnost už nemá. Kdyby to udělal, dotíraly by na něj nezodpovězené otázky tak dlouho, až by nakonec stejně začal hledat odpovědi, aby měl pokoj.

Napadlo ho, že když sanitka vyjížděla k Myře Archerové, musela v ní sedět i sestra z pohotovosti. Třeba by mohl přesvědčit vrchní sestru Rawlingsovou, aby to nenápadně prošetřila a zjistila, kdo tam tehdy jel. Zvedl telefon a vytočil číslo na ubytovnu sestřiček. Bylo obsazeno; to mě mohlo napadnout, pomyslel si Saracen, tam je to normální. Musel to zkoušet ještě dvakrát, než se konečně dovolal a mohl chtít Jill k telefonu. Dlouho bylo ticho a pak se ozval vzdálený hlas odrážející se chodbou.

„Ano?“ řekla Jill Rawlingsová.

„Haló, Jill. Tady James Saracen. Máte dnes večer volno?“

Jill Rawlingsová souhlasila, že se sejde se Saracenem v osm večer U modrého anděla na skleničku.

Když tam dorazili, bylo v hospodě velmi živo. Obsloužilo je mladé děvče, které chvílemi posmrkávalo, jako by bylo silně nachlazené, a mluvilo velmi pomalu a rozvážně. Když se ptala Jill, jestli chce pití s citronem a ledem, vyvinul se z toho důkladný pohovor.

„Teda, tady se určitě nikdo neopije,“ zasmála se Jill, když se její vyšetřovatelka přesunula jinam.

„Chtěl bych vás o něco požádat,“ začal Saracen.

„Na první schůzce nikdy ne, doktore.“

Když se Saracenovi konečně podařilo Jill vysvětlit, co po ní chce, aby mu našla, sestra zvážněla. „Něco se stalo?“ zeptala se.

„To se právě snažím zjistit,“ odpověděl Saracen. „Nenápadně.“

„Udělám, co budu moct.“

„A já vás za to pozvu na večeři.“

Pak zašli do jedné ze dvou italských restaurací ve Skelmoru a nakonec Saracen odvezl Jill k ubytovně sester, kde mu poděkovala za večeři a řekla, že se ozve.

Čtyři

Saracen se s Jill setkal až za čtyři dny, v pátek dopoledne, kdy měli náhodou společně službu. Když vešel do přeplněné ošetřovny a tázavě zvedl obočí, odpověděla mu rychlým a sebevědomým kývnutím. Saracen se němě zeptal „Oběd?“ a ona znovu přikývla.

Jedli v jídelně pro zaměstnance nemocnice, obrovské hlučné ratejně, která Saracenovi vždycky připomínala aulu v jejich škole, jež měla takovou akustiku, že tam bylo věčně slyšet třískání a cinkání z kuchyně. Okachlíčkované zdi byly umyté jen do výše ramen, protože tam končila

smlouva s odbory, a výš už byly jen špinavější a špinavější, až došplhaly ke stropu, který se klenul nějakých šest metrů nad podlahou pokrytou linoleem. Na pořádný úklid by to chtělo postavit lešení, takže nepřicházel v úvahu, ale osvětlení bylo většinou tak slabé, že špínu neprozradilo.

„Mluvila jste s tou sestřičkou?“ zeptal se Saracen.

Jill řekla, že ano. „Jela tam Mary Traversová, s tou já kamarádím. Říkala, že když k pacientce dojeli, měla už těžkou cyanózu, byla v podstatě promodralá do temna. Cestou zpátky do Všeobecněji dali kyslík, ale pak došlo k nějakým dohadům, jestli by ji měli odvézt do Okresní nemocnice nebo ne.“

„Proč?“

„To Mary nevěděla. Doktorka Tangová jim jen řekla, že mají všichni zůstat ve voze, a šla promluvit s doktorem Gartenem. Když se vrátila, oznámila Mary, že pacientku převezou do Okresní a že Mary tam jet nemusí, protože s nimi pojede sama. Mary už měla dávno po službě, a tak byla docela ráda. Vrátila se na pohotovost a šla domů.“

„Takže pokud sestra Traversová ví, pacientku odvezli do Okresní nemocnice?“

„Ano.“

„A když sestra Traversová odcházela, pacientka byla naživu?“

„Ano.“

„Ptala jste se jí, kolik bylo hodin?“

„Mary si nemohla vzpomenout. Upozornila mě, že se to dá zjistit z jízdního výkazu v sanitě.“

„To jsem už udělal.“ A?

Saracen chvilku zaváhal, než odpověděl. Měl v úmyslu zatahovat Jill do celé věci v jejím vlastním zájmu co nejméně, ale bylo to čím dál tím těžší a navíc měl chuť si o tom s někým povídat, proto se rozhodl, že se jí svěří.

„Podle knihy příjmů byla Myra Archerová při příjezdu do Skelmorské všeobecné mrtvá. O převozu do Okresní nemocnice tam také není ani zmínka.“

„Ale proč?“ vyjekla Jill užasle.

„No právě,“ přikývl Saracen.

Jill se Saracena zeptala, co v něm vůbec probudilo nějaké podezření, a on jí vyprávěl o setkání s Timothym Archerem.

„Chudák,“ vzdychla Jill, když vyprávění skončilo.

Saracen se jí přiznal, že Archerově příhodě nejprve příliš nevěřil a řekl si, že Timothy byl tehdy prostě vynervovaný. Ale teď už zřejmě bylo dost důvodů myslet si, že na ošetření jeho ženy nebylo všechno v pořádku a že se to někdo dodatečně pokusil zatajit.

„Ale proč by se Garten zaplétal do takového kamuflování?“ zeptala se Jill. „Vždyť za to nepochybně mohla doktorka Tangová, ne?“

„To mě taky mate,“ přitakal Saracen. „Nějak si nedokážu představit, že by Garten riskoval kariéru, aby zachránil začínající doktorku.“

„Nebo kohokoli v jiného, když už o tom tak mluvíme,“ přisadila si Jill.

„Takže do toho musí být nějak zapletený.“

„To bude fuška,“ poznamenala Jill.

Saracen souhlasně přikývl.

„Co budete dělat dál?“ zeptala se Jill.

Saracen potřásl hlavou.

„Vyříkal jste si to s doktorkou Tangovou?“

„Zkusil jsem to, ale když jsem před ní vyslovil jméno Myry Archerové, rozklepala se a utekla.“

„Mohla by to říct Gartenovi,“ upozornila ho Jill.

„To mě taky napadlo,“ odpověděl Saracen smutně, „ale nakousl jsem to téma náhodou; nebyl tam ani náznak nějakého obvinění, takže se mi z toho možná podařilo vyklouznout.“

„Co se dělo, když sanita dorazila do Okresní nemocnice?“ zamyslela se Jill.

„Podle mě tam nikdy nedorazila. Timothy Archer mi vyprávěl, že když se poprvé pokusil najít svou ženu, poslali ho do Okresní, ale tam o ní nikdo nevěděl a odeslali ho zase zpátky do Skelmorské všeobecné. Pak mu teprve Garten přiznal, že ji přivezli na pohotovost, a řekl mu, že zemřela na srdeční záchvat.“

„Ale my přece víme, že sanita do Okresní nemocnice odjela. To ji museli odvolat na cestě.“

„Nebo jim Myra Archerová po cestě umřela,“ uvažoval Saracen nahlas.

„I kdyby, tak nechápu, proč kolem toho je tolik zmatků. Vy ano?“ zeptala se Jill. „Rozhodnutí převézt pacientku do Okresní nemocnice padlo nejspíš v dobré víře. Jestli na tom byla tak špatně, že cestou zemřela, je pravděpodobné, že by zemřela tak jako tak.“

Saracen si poklepal na čelo a řekl: „Proč by ale vůbec usilovně kryli nějakých pět minut v sanitce?“

„To mi taky připadá trochu zvláštní,“ přitakala.

Saracen si přestal namáhat mozek hledáním odpovědi a usmál se na Jill., Jsem vám vděčný, že jste mi to zjistila.“

„To nestojí za řeč.“

„Mám ještě jednu věc.“

„Ano?“

„Alan Tremaine mě pozval, abych šel zítra s ním a s jeho sestrou na večeři; zřejmě tu nějaký čas bude pobývat. Navrhl mi, abych si s sebou někoho vzal. Nešla byste?“

„S radostí,“ odpověděla Jill.

Pracovníci pohotovosti mezi sebou pěstovali společenský život jen vzácně; přesto se občas dvěma doktorům podařilo přehodit si směny, aby měli volno ve stejnou dobu. Tentokrát si Alan Tremaine zařídil službu tak, že měl volno stejně jako Saracen a mohl uspořádat malou večeři pro svou sestru Claire, která měla přijet následujícího dne.

Komplikace, kterými práce na pohotovosti omezovala společenský život, Saracenovi ve skutečnosti vyhovovaly. Nesnášel večírky, což byl pozůstatek z doby, kdy žil s Marion a jejich život se točil kolem zdánlivě nekonečného řetězce společenských setkání, výjimečných snad jen svou jalovostí. Proč tolik lidí, kteří se tak očividně nemají rádi, neustále usiluje o to, aby byli spolu, zůstávalo nad jeho chápání. Ale Marion to všechno považovala za vzrušující hru, za zápas, který plánovala jak vojenský stratég, předem se rozhodovala, s kým bude mluvit a s kým ne, co si vezme na sebe, co bude říkat. Výsledkem bylo naprosto dokonalé představení. Marion přijela jako filmová hvězda, jasně zářící, zdržela se dostatečně dlouho, aby obloudila srdce všech přítomných mužů, a odešla, než začala konverzace ochabovat.

„Už se musíme vrátit,“ připomněla Jill.

Saracen se probral ze zadumání a posbíral špinavé nádobí, aby je složil u okénka, jak mu velel předpis. „Takže vás vyzvednu zítra večer v půl osmé?“

„Platí.“

Když Saracen zahnul do úzké uličky vedoucí k ubytovně sestřiček pracujících ve Všeobecné nemocnici, pršelo a dešťové kapky na zadním skle mu ztěžovaly otáčení v malém prostoru, ještě navíc zmenšeném nesprávně zaparkovanými auty. Když se mu konečně podařilo manévr

dokončit, všiml si Jill, schovávající se pod podloubím před budovou. Natáhl se a otevřel dveře u spolujezdce.

„Z okna jsem vás viděla přijíždět," vysvětlovala Jill, když složila nohy v punčochách do vozu.

Saracen uznale zamručel.

Jill se usmála a dodala: „Říkala jsem si, že si radši dám záležet, kdo ví, jak bude vypadat můj protějšek."

„Nikdy jsem se s ní nesetkal," přiznal Saracen. „Taky to může být metráková buchta."

„Při mým štěstí to bude modelka od Diora," ušklíbla se Jill. „A v tom vcházím já, celá ve slupce od banánu."

„Vypadáte skvěle," řekl Saracen a myslel to vážně.

Ukázalo se, že Jillin odhad byl daleko přesnější než Saracenův, protože Claire Tremainová žádná buchta nebyla. Vyklubala se z ní štíhlá a sebevědomá elegantní žena kolem pětadvaceti, která dokázala být stejně bystrá a zábavná jako přitažlivá. Neváhala ani dát jasně najevo, že jako místo, kde by měla bydlet, ji Skelmore moc neuspokojuje, a Saracena, přestože s ní v podstatě souhlasil, se trochu dotklo, že nějaký vetřelec na to může přijít tak rychle.

Jenže takové pocity už mu strašně dlouho nestály, za to, aby jim dával průchod. Celý večer se smál a usmíval ve správných okamžicích. Jill by se možná nechala vyprovokovat k obraně svého města, ale byla plně okupována Alanem Tremainem, který nedokázal odtrhnout pohled od jejího výstřihu a neustále opakoval – podporován nadměrným požitím Cótes du Rhóne – že si nikdy nevšiml, kolik požitku se skrývá pod jednotvárně modrou barvou stejnokroje sestřiček ve Skelmorské všeobecné. Jill dokázala situaci hladce zvládnout, vždyť ve svých sedmadvaceti už jí životem prošlo mnoho vilných hostitelů.

„A co vás do Skelmoru vlastně přivedlo, Claire?" zeptal se Saracen.

„Moje první zaměstnání," odpověděla Claire. „Dělám si na Oxfordu doktorát z archeologie a vedoucí mé práce řídí výzkum, který má určit polohu Skelmorského opatství. Vzal mě, ačkoliv jsem ještě nedopsala disertační práci."

„Proč je o Skelmorské opatství najednou takový zájem?" vyptával se Saracen. „Donedávna nikoho ani nenapadlo, že by ho měl hledat, ne?"

„V poslední době ne," přikývla Claire, „ale to bylo tím, že nikdo neměl ani tušení, kde by se mohlo nacházet."

„A teď?"

„Před pár měsíci se nějaký knihovník v Oxfordu probíral stránkami starých knih, které kdosi odkázal univerzitě, a našel v nich mapu. Byla stará a hodně zažloutlá.“

„To je ale vzrušující,“ poznamenala Jill.

„Přesně jako v Ostrově pokladů,“ dodal Tremaine.

„Byl na ní plánek Skelmorského opatství a obsahovala taky nějaké údaje o okolí. Jistě, za šest set let se hodně změnilo, ale my si stejně myslíme, že teď máme reálnou šanci najít to pravé místo.“

„Četl jsem o tom něco v místních novinách,“ řekl Saracen. „Opatství prý měl zničit oheň, ne?“

„Ten oheň je doložen docela dobře,“ poučila ho Claire.

„A co ta legenda?“ zasmál se Saracen.

Claire mu úsměv vrátila a řekla: „Legendy jsou legendy.“

„A prokletí vás netrápí?“

„Jaké prokletí?“ zeptala se Jill.

Claire jí to vysvětlila: „Podle pověsti byl opatství svěřen do opatrování posvátný kalich. Kdokoliv se pokusí skelmorský kalich odnést, probudí Boží hněv a zaplatí životem. Podle pověsti už to mnoho lidí potkalo.“

„Hrůza,“ řekla Jill. „V tom článku v novinách ale chybělo, že oheň byl založen úmyslně,“ pokračovala Claire. „Po smrti prvního opata a jeho bratří se církev několikrát pokusila opatství znovu založit. Přestože noví mniši se Boha báli a ani je nenapadlo s kalichem něco dělat, potkal je stejný osud jako ostatní. Nakonec to církev vzdala a místo do základů vypálila.“

„To je ale odporný příběh,“ poznamenala Jill a otřásla se. „Řeknu vám, kdyby bylo na mně, nechala bych to místo být.“

Claire se usmála a opáčila: „Mám v plánu přes den kopat a večer psát disertačku.“

„Vypadá to, že budete mít pěkně napilno,“ ozval se Saracen. „Smysl vidím v tom, že v téhle pustině moc rozptýlení nenajdeme, takže proto jsem tu jako nezvaný host svého bratříčka.“

„Považuj se tímto za zvanou,“ prohlásil Tremaine, naklonil se a políbil sestru na tvář.

„Kéž bych měla bratra, jako jste vy,“ vzdychla Jill. „My se s Keithem rvali jak pes s kočkou, kdykoliv jsme se k sobě přiblížili.“

Tremaine udělal trochu nejistý pokus políbit na tvář i Jill. „Budu vám dělat bratra,“ ušklíbl se.

Jill se nad tím rozesmála a zkušeně se Tremainovu výpadu vyhnula. U každého jiného by takové chování vypadalo jako obtěžování, ale od Alana Tremaina se dalo vzít s humorem. Jestli někomu vadilo, tak jen jeho sestře. Saracen si všiml, jak jí čas od času v neuhlídaném pohledu probleskne netrpělivost.

Večírek skončil někdy kolem půlnoci, protože Saracen i Jill museli ráno do služby. Ale než odešli, Jill navrhla Claire, ať jí zavolá, jakmile ji psaní začne otravovat. Můžou se na některý večer dohodnout a jít si popovídat.

Cestou k ubytovně sester jel Saracen kolem svého bytu. „Poslední večerní drink?“ zeptal se. Jill souhlasila.

„Bere. Je tady jak v márnici,“ poznamenal Saracen, když šátral ve tmě po vypínači. Než jim oběma nalil, zapálil v krbu, zatáhl záclony a pustil hudbu. „Tak jak jste se bavila?“ obrátil se k Jill. „Byl to hezký večer,“ odpověděla. „Co si myslíte o Claire?“

„Nenávidím ji,“ pronesla Jill s tak odzbrojující upřímností, až Saracen vyprskl. „Proč?“

„Vypadá skvěle, je chytrá, jistá, sebevědomá a dokonale bezstarostná. To by snad mohlo stačit, ne?“

Saracen se rozesmál a řekl: „Nemáte se čeho bát. Vůbec jste se vedle ní neztrácela.“

„Jste až příliš laskal, pane,“ odpověděla mu Jill. „Ale vedle Claire Tremainovi jsem si připadala jak venkovská cuchta. Přímo jsem cítila, jak mi z uší čouhá sláma.“

„Nesmysl,“ trval na svém Saracen. „A na Alana jste udělala obrovský dojem.“

„Kluk zůstane do smrti klukem,“ usmála se Jill a vrátila se v myšlenkách ke Claire.

„Bože, kéž bych měla tolik sebevědomí jako ona,“ vzdychla.

„Třeba to hraje.“

„Myslíte?“

„Je to docela normální. I nejzuřivější extroverti trvají na tom, že jsou v podstatě stydliví.“

„A jsou obvykle vedle,“ vrátila mu to Jill. „Pletou si sobectví s citlivostí a věří, že jsou v podstatě stydliví, protože jednou dokázali mít nějakou myšlenku a neříct ji celému světu.“

„To není špatný postřeh,“ uznal Saracen tiše. „Dospěl jsem před mnoha lety ke stejnému závěru.“

„Třeba oba rozumíme lidem.“

„Možná,“ přikývl Saracen.

Dopili.

„Já už radši půjdu,“ podívala se Jill na hodinky.

„No jistě, odvezu vás.“

Když došli ke dveřím, Jill se otočila a řekla: „Děkuju vám, Jamesi.“

„Za co?“

„Že jste mi nestrkal ruku pod sukni.“

Saracen se usmál a poznamenal: „Nemůžu říct, že by mě to nenapadlo.“

„Fajn. Urazilo by mě, kdyby ne. Mimochodem, proč jste to neudělal?“

„Ještě se moc neznáme.“

Jill se také usmála a zdálo se, že ji Saracenova odpověď potěšila.

Saracen se podíval na zelené číslice budíku a zjistil, že jsou čtyři hodiny a třináct minut ráno. Bylo to za poslední hodinu potřetí, kdy se na budík podíval. Tři hodiny spánku nebyly nejlepší základ, se kterým by se dala začít dlouhá služba, ale myslet na to celou situaci jen zhoršovalo. Nebyla už naděje, že by znovu usnul, a mohly za to Myra Archerová a jeho vlastní hryzající svědomí.

Vysvětlení, že jediný zločin, který se v případu Myry Archerové stal, bylo krátké zdržení způsobené rozhodováním, do které nemocnice by měla být převezena, bylo přitažlivé a výhodné, protože celou příhodu zjednodušovalo a dovolovalo mu, aby se tím dál nezabýval. Tohle vysvětlení má jednu jedinou chybu, uvažoval Saracen, když ležel ve tmě; není to pravda. Tím si byl jist. Muselo jít o něco většího, když to vyvolalo tolik utajování a nakonec i zfalšování záznamů.

Saracen si uvědomil, že je to v poslední době podruhé, kdy nemůže takhle brzy po ránu spát a trápí se tím, co se děje v nemocnici. Poprvé to bylo po té příhodě v márnici, když mu vysvětlení celé události připadalo, stejně jako teď, příliš snadné. Natáhl se po vypínači lampy a vzdal se veškeré naděje na spánek. Poslední odpor proti vstávání byl teď už spojen jen s teplotou v pokoji. Byt neměl ústřední topení a teplota, kterou dokázal udržet, se pohybovala v nejlepším případě někde mezi vlažností a zimou. V půl páté ráno tam byla zima, až praštělo.

Saracen zapálil v krbu a několik minut před ním vydržel sedět v podřepu, aby nastavil sálajícímu horku co největší část těla, než vyrazí do

kuchyně pustit elektrickou konvici. Nejdřív konvici zvedl, aby se přesvědčil, že je v ní dost vody. Nebylo. Pronesl jedno jediné sprosté slovo a přicupital bosýma nohama po kuchyňském linoleu ke dřezu. Ve snaze být co nejrychleji zpátky u krbu otočil kohoutkem na studenou vodu příliš zprudka a přehnal to. Tlak, který byl v trubkách takhle brzo ráno, si dal záležet na tom, aby Saracenovi dopřál lidovou sprchu na celý nahý hrudník. Osamělé sprosté slovo už nemohlo nikoho uspokojit a Saracen sáhl po celém řetězci přídavných jmen.

Když se s kávou v dlaních usadil, padl mu pohled na učebnice, které měl pečlivě seřazené na policích nad krbem. Nejblíž byla část věnující se jednotlivým metodám v patologii. Tituly mu opět připomněly, jaká je to hrůza probudit se na pitevním stole. To ho přivedlo na myšlenku, jak se tam vlastně dostal. Představil si, jak i tělo táhli přes dvůr a do márnice, jak se mu zápěstí smýkala po studené podlaze, vybavil si chlad, klid, těžký, nasládlý zápach a konečně i to, že mu jedna informace neustále uniká, totiž vztah mezi formaldehydem a čpavkem. Vytáhl veliký svazek histologie a vyhledal v něm formaldehyd.

Našel tam to, co už věděl. Formaldehyd je plyn, který je možné až do čtyřicetiprocentní koncentrace rozpouštět ve vodě. Desetiprocentní roztok, známý jako formalín, se všeobecně používá na konzervaci mrtvých tkání. Saracen knihu zavřel a vrátil ji na polici. Naklonil se a nepřítomně si prohlížel ostatní tituly. Pohled se mu zastavil na Cruikshankově Lékařské mikrobiologii a rychle se vztyčil. To je ono! Formaldehyd má ještě jedno užití. V devadesátidevíti případech ze sta slouží na konzervaci tkáně, ale je možné ho použít také na ničení bakterií. Je to silná dezinfekce! Saracen rychle nalistoval příslušnou kapitolu o sterilizaci a metodách dezinfekce. Našel, co hledal. Když se na odpařovač položí paraformaldehydové tablety, vyvinou dost plynného formaldehydu, aby dezinfikoval celou místnost. Jedovatý plynný formaldehyd lze nakonec neutralizovat tím, že se dovnitř hodí hadry namočené – ve čpavku! Takže nakonec spojení našel. Dávalo to smysl. Ležel dlouhé hodiny v místnosti hned vedle jiné, kterou dezinfikovali plynným formaldehydem.

Na jednu otázku odpověď měl, ale mnohem větší se před ním vynořila. Především, proč bylo tak strašně nutné márnici dezinfikovat a na co byly všechny ty lži o nočních zlodějích? Je možné, že by spolu příhoda v márnici a tajnosti kolem smrti Myry Archerové nějak

souvisely? Stavidla Saracenovy představivosti se otevřela. Jak vlastně zemřela Myra Archerová?

Skelmorská všeobecná nezaměstnávala svého vlastního patologa. Pitvy pro ni dělali střídavě dva patologové, kteří měli na starosti ještě Okresní nemocnici a navíc zajišťovali soudní pitvy pro okrsek. Oba měli kancelář v Okresní nemocnici. Saracen zavolal do Okresní svému kamarádovi Daveu Mossovi, aby zjistil, který patolog má zrovna službu. To bylo důležité vědět, protože s jedním z nich se dalo mluvit, zatímco druhý byl podezřívavý alkoholik, který se snažil překrýt trvalý úbytek svých schopností vzrůstající nafoukaností. Ten by se netvářil moc vlídně, kdyby se ho vyptával někdo s tak nízkým postavením, jaké má Saracen. Téměř jistě by se o tom zmínil před Gartenem.

„Dave? Tady James Saracen.“

„Saracene! Jestli mi chceš říct, že mi sem posíláš tucet pacientů, který jsou až po kolena ve sračkách, tak zavěsím a budu dělat, žes nikdy nevolal.“

„Nic takovýho. Ve skutečnosti jde o tři jeptišky s kapavkou.“

Když skončili s pošťuchováním, Saracen se zeptal, který patolog má službu.

„Vydrž, podívám se.“ Za chvilku se Moss vrátil a řekl: „Je tam Peter Clyde. Stalo se něco?“

„Nic se nestalo. Chtěl jsem si jen něco zkontrolovat.“

„Aha,“ poznamenal Moss významně. „Zachtělo se ti zametat stopy po vlastních chybách. Už mi nic neříkej.“

Saracen se pokusil zasmát a pak se zeptal: „A je teď dopoledne u sebe?“

„Myslím, že jo. Když o tom tak přemýšlím, asi před hodinou a půl jsem ho viděl. Má linku čtyři tři jedna, ale to se, počítám, dočteš i ve vašem seznamu.“

Saracen pochopil, kam Moss míří, a řekl: „Omlouvám se ti, musel jsem mít jistotu, že tam dnes není Wylie. To, co potřebuju zjistit, je dost choulostivý.“

„Rozumím,“ přitakal Moss. „Pořád doufám, že Wylie půjde do důchodu a ušetří nám neustálý otravný předstírání, že nemá úplně vypitej mozek.“

„Aspoň že má jen mrtvý pacienty.“

„To ti řeknu,“ přidal se Moss. „Tu poslední pitvu, co jsem ho viděl dělat, by zvládl lip i křeček s rámovou pilou.“

Na závěr se jako obvykle ujistili, že se musí jít spolu napít, a Saracen zavěsil. Pak znovu zvedl sluchátko a vytočil linku 431. Ozval se Peter Clyde. Po počáteční výměně zdvořilostí přešel Saracen k věci a zeptal se na pitevní protokol Myry Archerové.

„To jméno mi nic neříká," odpověděl Clyde. „Vydržte okamžik."

Saracen čekal a ve sluchátku slyšel přehazování papírů. Pak se opět ozval Clydeův hlas. „U mě bohužel není. Za poslední čtyři týdny jsem měl ze Všeobecné jen jeden případ a to byl nějaký chlap – Robert Nolan, věk šedesát osm, provedeno osmého."

„Kruci," zaklel Saracen tiše. „Tak to zřejmě znamená, že tamto dělal Cyril Wylie."

„Bude tady zítra. Můžete mu zavolat."

Saracen něco nezávazně zabručel a Clydeovi to došlo. „Nebo se vám do toho nechce?" zeptal se klidně.

„Je mi to dost nepříjemné. Doktora Wylieho bych se radši neptal."

„Aha," řekl Clyde chápavě, protože si myslel, že Saracenova nechuť má něco společného s Wylieho náklonností k alkoholu. Saracen neviděl důvod, proč by mu to vymlouval. „Tak moment," ozval se Clyde.

Saracen znovu musel čekat u telefonu. Doufal, že Clyde šel zkontrolovat Wylieho záznamy.

Clyde se vrátil. „Bojím se, že vás nepotěším. Říkal jsem si, že Cyril třeba nechal otevřenou skříňku, ale neměl jsem štěstí. Budete ho muset zítra vyhledat osobně."

„Stejně vám děkuju," řekl Saracen. Zavěsil a hřbetem ruky si otřel čelo.

„Problémy?" zeptala se jedna ze sestřiček.

„Taky by se to tak dalo říct," odpověděl Saracen s úsměvem, ale dál to nerozváděl.

Veškeré úvahy o Myře Archerové se Saracenovi vypařily z hlavy, když na pohotovost přivezli těžce raněnou třináctiletou holčičku, která se na kole připletla do dopravní nehody. V místech, kde ji ze strany zasáhlo auto, měla obě nohy vážně poškozené a ztratila hodně krve.

„Dala jste vědět na sál, sestro?" zeptal se Saracen.

„Ano, doktore."

„Povolení je vyplněné?"

„S tím je problém."

„Nemůžete sehnat rodiče?"

„Ne, v tom to není. Jsou tady, ale nechtějí dát povolení na transfuzi krve. Z náboženských důvodů. Jsou Svědci Jehovovi.“

Saracen sklonil hlavu a konečky prstů levé ruky si masíroval levý spánek. Nahrazovalo mu to počítání do deseti.

„Kde jsou?“ zeptal se.

„V malé čekárně.“

„Odveďte je, prosím, do kanceláře. Promluvím s nimi.“

Saracen se zhluboka nadechl a vešel do místnosti, kde našel sedět objímající se pár ve středních letech. Žena tiše vzlykala do kapesníku. Saracen jim objasnil, kdo je, a přešel rovnou k věci. „Budu s vámi jednat zcela upřímně,“ řekl. „Jestli vaše dcera nedostane rychle transfuzi krve umře. Jiný výsledek není možný. Rozumíte?“

Muž tiše přikývl. Zena dál vzlykala.

„Dáte k tomu, prosím, svolení?“

Zena začala vzlykat víc. Muž pokrčil rameny a řekl: „Obávám se, že naše víra nám to nedovoluje, doktore. Nemůžeme k tomu dát svolení.“

V Saracenovi to začínalo vřít, ale zůstal chvíli zticha, aby se alespoň trochu uklidnil. Už jim chtěl něco říct, když vtom se na něj oba podívali, a vztek vystřídal pocit marnosti. Místo namyšlené licoměrnosti, kterou v jejich výrazu čekal, uviděl jen bolest a utrpení. Tihle lidé trpěli dvakrát, jednak proto, že jejich dcera je tak vážně zraněná, a jednak proto, že je poslušnost nutila, aby odmítli to, co by ji jedině mohlo zachránit.

„Požádám teď o to, aby vaše dítě bylo ošetřeno na základě soudního příkazu. Chcete se ještě něco zeptat?“ řekl Saracen.

Manželé zůstali chvíli zticha, ale když Saracen vykročil ke dveřím, žena se zeptala: „Jak dlouho to bude trvat, doktore?“

„Hodinu, možná dvě.“

„A dostane …“ Otázka ženě odumřela na rtech, když pochopila, že je to přesně to, na co by se ptát neměla.

Saracen opustil místnost s pocitem, že dvojice je nakonec ráda, že z nich to břímě sejmul, ale měl tak trochu podezření, že tohle by ti dva nikdy nikomu nepřiznali, ani sobě ne. Lidé si pořád na něco hrají, uvažoval Saracen, když vcházel do ošetřovny, aby si zkontroloval stav holčičky. Pak se vydal do kanceláře Nigela Gartena najít příslušné telefonní číslo a návod, jak se vůbec rozhodnutí soudu zařizuje.

Číslo bylo obsazené a Saracen tiše zaklel. Když se nedovolal ani na třetí pokus, praštil vzteky pěstí do stolu a z psací soupravy vyšplíchl inkoust a rozlil se po kožené podložce. Začal prohledávat stůl, aby našel

kus pijáku, a skutečně ho našel, ale pod ním uviděl nezalepený dopis. Pohled mu padl na podtržené jméno na horním okraji stránky. Bylo to jméno Myra Archerová.

Když se mu konečně podařilo sehnat příslušné úředníky a dát celou záležitost do pohybu, vrátil se k zásuvce, v které byl dopis, a vytáhl ho. Potlačil pocit viny z toho, co dělá, a dal se do čtení. Byl to dopis od British Airways a týkal se požadavku Nigela Gartena, podle něhož měli být všichni cestující a členové osádky letu, kterým do Spojeného království přiletěla Myra Archerová, kontaktováni a podrobeni doporučenému vyšetření. Dopis potvrzoval, že požadavek byl splněn.

„Ale na co, sakra?“ zamručel Saracen tiše a dál zíral na dopis. Jestli ta žena zemřela na srdeční záchvat, proč by se měli vyšetřovat spolucestující? Znamená to, že Myra Archerová neumřela na selhání srdce? Saracenovi bylo jasné, že jestli na to chce přijít, bude muset najít dopis, který Garten poslal. British Airways. Začal prohledávat jednotlivé složky.

Po několika minutách, které mu připadaly jako hodiny, našel, co hledal, a přikrčený vedle skříně s pořadníky si list přečetl. Sdělovalo se v něm společnosti British Airways, že paní Myra Archerová, cestující na letu BA 3114, který přistál na londýnském letišti Heathrow, trpí, jak se ukázalo, infekční salmonelózou. V dopise se doporučovalo, aby všechny osoby, které se letu zúčastnily, podstoupily preventivní léčbu antibiotiky, protože je možné, že onemocnění způsobilo jídlo, které jim v průběhu letu servírovali.

„Zkažené jídlo?“ zamyslel se Saracen nahlas. Že by Myra Archerová měla otravu z jídla? Nechápavě zavrtěl hlavou, ale neměl čas si to dál rozmýšlet, protože do dveří vešla Chenhui a vystrašeně řekla:

„Doktor Saracen, potřebuju vaši pomoc. Tak jít, prosím.“

Saracen šel za Chenhui do ošetřovny, ve které ležela zraněná dívka.

„Nemám na to radost,“ řekla Chenhui.

Saracen dívku prohlédl a zkontroloval monitory. Souhlasil s Chenhui. „Už nemůžeme dál čekat,“ řekl. „Hned jí musíme dát krev. Už ji přivezli z banky?“

Sestra Lindemanová řekla, že ano.

„Zkoušky odpovídají?“

„Ano. Co bude s doklady?“

„Nemůžeme čekat.“

„Když to říkáte vy.“ Sestra Lindemanová vyslovila větu velmi jasně a Saracenovi došlo, že ho vyzývá, aby za celou věc veřejně převzal odpovědnost.

„Říkám to já,“ prohlásil se sotva postřehnutelným úsměvem.

Provedl transfuzi, a když si myl ruce, stoupla si vedle něj Chenhui a řekla: „Nechápu to. Proč rodiče povídat, že krev ne?“

„Transfuze je v rozporu s jejich náboženstvím,“ odpověděl Saracen a zavřel loktem vodu.

„To nechápat.“

„Upřímně řečeno, Chenhui, já taky ne,“ přiznal se Saracen, aby nemusel vysvětlovat něco, pro co sám neměl nejmenší pochopení. „Je to jedna z nevyzpytatelných cest Páně.“

Chenhui vypadala daleko zmateněji než kdy předtím.

„Pojďte, zajdeme si na čaj.“

Když šli přes místnost ke služebně, lítačkami dovnitř vrazila nosítka s fňukajícím chlapcem, který se držel za levou ruku. „Spadnul z houpačky,“ hlásil zdravotník

„To je moje,“ prohlásila Chenhui a Saracen přikývl. Šel si dát čaj sám a zjistil, že Jill Rawlingsová ho předběhla. Seděla v rohu a držela v ruce šálek s talířkem.

„Slyšela jsem, že jste dal krev nějakýmu jehovistovi,“ řekla.

„Nebyla jiná možnost.“

„Vedení s tím nemusí souhlasit.“

„Ať jdou do hajzlu.“

„Můj hrdino,“ ušklíbla se Jill.

Saracen na její poznámku nereagoval a zeptal se: „Nezmínila se Mary Traversová o tom, že by Myra Archerová byla nakažená salmonelózou?“

„Když o tom tak přemýšlím, zmínila. Několik dnů po případu Archerová dostali všichni, kdo byli v té sanitce, preventivně antibiotika. Nepřipadalo mi v tu chvíli, že to nějak souvisí s tím, na co jste se mě ptal.“

„Asi ne,“ poznamenal Saracen zamyšleně.

„Snad se na to nechcete vykašlat?“

Saracen zkřivil obličej.

„Spousta věcí mi není jasná. Nechápu například, jak přišli na to, že jde o nákazu salmonelózou, když šlo o nouzové volání kvůli srdečnímu záchvatu.“

„Nejspíš až z pitevního nálezu,“ navrhla Jill.

„V případě téhle ženy by patolog těžko hledal něco jako nákazu salmonelózou,“ namítl Saracen.

„Co tím chcete říct?“

Saracen pokrčil rameny a vzdychl. „Abych pravdu řekl,“ přiznal, „nemám vůbec tušení.“

Jill se usmála a vzala ho za předloktí.

„Chci vás požádat ještě o jednu laskavost,“ řekl Saracen.

„Jen do toho.“

„Nezeptala byste se Mary Traversové, kdy jí ty antibiotika nasadili?“

„No jistě,“ vzdychla Jill, „jestli vám to udělá radost.“ Pak, jako by ji to náhle napadlo, dodala: „Jestli ve chvíli, kdy dostali ten hovor, věděli, že Myra Archerová má otravu z jídla, tak je logické, že ji poslali do Okresní nemocnice, ne?“

„To ano,“ přikývl Saracen. „Ale není mi jasný, jak za daných okolností mohla Chenhui udělat diagnózu, a chci to vědět.“

Když zazvonil telefon, ležel Saracen ve vaně. Kdykoliv ráno zazvonil telefon, první, co ho napadlo, bylo, že je to Nigel Garten, který se snaží pod tou či onou výmluvou přehodit svou službu na někoho jiného, takže když uslyšel Jillin hlas, byla to úleva.

„Mluvila jsem s Mary Traversovou. Začala tu kúru třináctého. To jste chtěl vědět?“

„Děkuju, jste anděl.“

Saracen cítil, jak se pod ním podlamují kolena. Posadil se a ve spáncích mu začala bušit krev. Myra Archerová zemřela dvanáctého; pitvu mohli udělat nejdřív třináctého, ale spíš čtrnáctého nebo patnáctého. Na to, aby se zjistilo, že Myra Archerová měla salmonelózu, bylo třeba udělat v laboratoři rozbor vzorků z jejího těla. Výsledky sotva mohly být k dispozici dřív než patnáctého nebo šestnáctého. Ať už měl Garten k tomu, že Mary Traversové a ostatním předepsal léčení, jakýkoliv důvod, nemělo to s výsledky pitvy nic společného. Musel to vědět předem.

Voda ve vaně vychladla. Saracen se utřel a natáhl na sebe župan. Sedl si a uvažoval, jak asi Chenhui a Garten určili diagnózu. Podle všech informací byla Myra Archerová v bezvědomí, když k ní sanita dorazila, a už se neprobrala. Nic jim neprozradila a umřela na selhání srdce, a oni přesto věděli, že trpěla také vážnou nákazou. To nedávalo smysl. Nejenže byli schopni určit, že jde o salmonelózu, ale jestli Garten považoval za nutné spojit se s leteckou společností a dezinfikovat mármici, museli být schopni určit i to, že jde o nebezpečnou odrůdu nemoci. Mohl to být tyfus

– „vrchol“ všech salmonelóz? Ale pokud ano, proč ty tajnosti? Každý rok se jeden až dva případy objevily. Kdybych se tak mohl podívat na pitevní nález, pomyslel si Saracen, třeba bych se mohl odrazit od bezprostřední příčiny smrti a zjistit, jak na to přišli. Wylie sem Wylie tam, musím se k té zprávě dostat.

Saracen opřel hlavu o opěradlo křesla a hledal inspiraci na stropě. Když zazvonil telefon, sledoval zrovna pohledem tenkou prasklinu, která se táhla od lustru; volal Dave Moss.

„Právě jsem telefonoval s tou tvou doktorkou Tangovou,“ začal Moss.

„Aha.“

„Vypadalo to, že je trochu vyvedená z rovnováhy; problém je v tom, že vlastně nevím proč. Dokázal jsem zachytit každý čtvrtý nebo pátý slovo. Mám dojem, že chtěla, abych přijal nějakýho pacienta, možná dva, pořád dokola opakovala dva a pak bylo najednou ticho.“

„Aha,“ řekl Saracen a cítil, jak v něm narůstá vztek. „A teď mi voláš, aby sis zjistil, proč dávají ve Skelmorský všeobecný do služby na pohotovost doktory, který se sotva domluví anglicky, co?“

„Víceméně.“

„Tak to bych taky rád věděl,“ odpověděl mu Saracen, vstal z křesla a začal sbírat oblečení. „Dej mi patnáct minut. Ozvu se ti.“

Saracen zuřil. Jak může Garten něco takového udělat? Jak se může chovat tak nezodpovědně? Ve spěchu se mu prsty u nohou chytily do paty ponožky a on se je s klením snažil osvobodit. Pak nenašel botu, což vedlo k dalšímu nadávání. Práskl za sebou dveřmi, řítil se ze schodů k autu a snažil se svou náladu ovládnout dřív, než se nehezky promítne do způsobu jízdy. Dosáhl v tomto směru jen

dílčího úspěchu, a když trhl volantem, aby zahnul do brány nemocnice, přední pneumatiky jen zakvílely. Bylo to po pravdě řečeno spíš tím, jak prudce škubl volantem, než nějak přehnaně vysokou rychlostí, ale vrátného to přimělo, aby zvedl oči od novin a napůl se zvedl ze židle, protože tak lépe viděl z okna vrátnice. Když zjistil, že je to Saracen, upadl zpátky do netečnosti.

Saracen rozrazil dveře pohotovosti a zcela zaujat snahou najít Chenhui přehlédl úsměv, který mu věnovala jedna z mladších sestřiček.

Z chodby vešla sestra Turnérova z noční směny, a když uviděla Saracena, zatvářila se překvapeně.

„Nevěděla jsem, že doktor Garten volal vám,“ řekla.

„Nevolal,“ odpověděl Saracen.

„Aha, když jsem vás uviděla, napadlo mě, že vám určitě volal, abyste to vzal za doktorku Tangovou …“

Saracen byl zmaten. „Proč by to dělal? Co je s doktorkou Tangovou?“ zeptal se.

„Nějak se nám tu nervově zhroutila. Museli ji uložit na oddělení.“

Saracen si uvědomil, že celou situaci pochopil špatně, začal se uklidňovat a připadal si jako blázen. „A doktor Garten?“ zeptal se.

„Zrovna teď je u ní.“

„Takže nebyla na pohotovosti sama?“

„Proboha živýho, ne, vždyť ze sebe nevydá pořádně slovo…“

„Jistě, sestro,“ přerušil ji Saracen. „Jak jste to myslela – že se nějak nervově zhroutila?“

Sestra Turnérova, stará panna blížící se pomalu do středních let se slabostí pro všechny senzace, nad jeho žádostí roztála a začala se mu spiklenecky svěřovat: „Nikdy jsem nic takového neviděla. Křičela a blouznila, a když se ji doktor Garten pokusil uklidnit, málem se na něj vrhla!“

„Ale proč? Co ji tak rozrušilo?“

Sestra se zatvářila rozpačitě. „Nejhorší je, že to nevíme,“ řekla. „Ona křičela ve svém mateřském jazyce.“

„Ale něco to přece muselo způsobit, ne?“

„Ani ne. Přece musela vidět mrtvolu už někdy předtím.“

„Povídejte.“

„Kolem osmé jsme měli úmrtí na příjmu; doktorka Tangová měla potvrdit, že je pacient mrtev. Když se vrátila, vrazila k doktoru Gartenovi do kanceláře a začala ječet a vyvádět.“

„Čínsky?“

„Nejdřív ne.“

„A zachytila jste něco z toho, co říkala?“ zeptal se Saracen.

„Moc ne. Má strašně nesrozumitelnou výslovnost, ale znělo to jako šest dnů, víc než šest dnů, jenže přísahat bych na to nemohla.“

„Co se stalo potom?“

„Vyrazila z kanceláře od doktora Gartena a začala telefonovat.

Doktor Garten se s ní pokusil dohadovat, ale nakonec musel přivolat zřízence, aby ji uzemnili, než jí dá sedativa.“

„A co o tom celém řekl doktor Garten?“

„Prohlásil, že doktorka Tangová žila v poslední době ve velkém napětí a že je nervově vyčerpaná. Že za pár dnů bude nejspíš zdravá jak rybička,

takže by od nás bylo laskavé, kdybychom se o celé příhodě nikde mimo pohotovost nezmiňovali.“

Saracen přikývl a řekl, že se na Chenhui zajde nahoru podívat.

Všude jinde kromě pohotovosti byly chodby Skelmorské všeobecné ztichlé, jak je po deváté hodině večer v nemocnici obvyklé. Poslední návštěvník odešel a péči o oddělení převzala noční směna. Když rázoval dlouhou chodbou v přízemí k oddělení číslo osm, provázela Saracena jen ozvěna vlastních kroků. Neměl rád nemocnici v noci, protože v ní bylo něco dickensovského, jakási snovost, kterou zdůrazňovalo chabé osvětlení chodeb a bledě zelená malba na zdech. Být do Skelmorské všeobecné přivezen v noci musí být hrozný zážitek, napadlo Saracena, člověka vezou na vozíku hlavou napřed a nemůže se soustředit na nic jiného než na dlažbu a temné stíny v klenutí stropu, zatímco vrzání vozíku se vrací ozvěnou v nekonečném tunelu směrem k neznámému cíli. Chudáci.

Saracen otevřel jedno křídlo vysokých prosklených dveří vedoucích na oddělení osm a vešel. Trhl sebou, když za ním dveře s rachotem zapadly, ale nikdo se nepřišel podívat, co se děje. Nakoukl do sesterny a vysloužil si tím překvapený pohled staniční sestry, která měla službu. Vysvětlil jí, kdo je a co ho tam přivedlo.

„Je v druhém postranním pokoji. Doktor Garten je pořád ještě u ní.“

Saracen se vydal hledat druhý postranní pokoj. Vešel dovnitř a dveře se za ním tiše zavřely. Nigel Garten seděl vedle Chenhui, která vypadala, že tvrdě spí. Když Saracen vešel, Garten zvedl oči a vypadal zaskočeně, ale rychle se vzpamatoval. „Nečekal jsem, že se tu potkáme,“ uvítal Saracena s úsměvem, který nepůsobil nijak zvlášť opravdově.

„Dověděl jsem se to telefonem,“ řekl Saracen.

„Skutečně? A od koho?“

Saracen byl trochu zaražen Gartenovou přímostí, ale přesto odpověděl: „Od Davea Mosse z Okresní.“

„A jo, tak tam doktorka Tangová volala,“ přikývl Garten. Jako by se mu ulevilo, když zjistil, že Saracenovi nevolal nikdo z lidí na pohotovosti.

„A co ti doktor Moss řekl?“ vyzvídal Garten.

„Myslel si, že jsme Chenhui nechali na pohotovosti samotnou,“ odpověděl Saracen a zpříma se na Gartena podíval.

„To snad ne,“ protáhl Garten pomalu a opětoval Saracenův upřený pohled, jako by v něm hledal výzvu. Napjatý výraz mu na tváři držel, jako by byl vytesán do kamene.

„Jak je na tom?“ zeptal se Saracen.

„Už je v limbu. Až se vyspí, bude se cítit lip.“

„Co se vlastně stalo?“

„Náhlý emocionální výbuch, úplně se přestala ovládat. Vyčítám si to, pochopitelně, měl jsem poznat, že se to chystá. Ona na tuhle práci nestačí. Už jsem to měl na vedení říct minulý měsíc, ale bylo mi jí líto, chtěl jsem jí dát ještě šanci.“ Garten se zadíval do země, aby předvedl falešnou ukázku sebezatracení.

Saracen byl rád, že se Garten dívá do země, protože jinak by mohl v Saracenově obličeji snadno postřehnout znechucení. V životě si Gartena neošklivil tolik, jako v tuto chvíli. Podíval se na klidně spící Chenhui a přistoupil k posteli, aby jí zkusil tep; byl pomalý a pravidelný. Pak si všiml kapačky, kterou měla zavedenou do ruky, a obrátil se na Gartena: „Co jí to dáváš?“

„Heminevrin.“

„To je trochu drastické, ne?“

„Považoval jsem to za nutné,“ odpověděl Garten s patrným náznakem ochlazení v hlase.

Saracen zaznamenal pokles teploty a změnil téma. „Sestra Turnerová říkala něco o tom, že když k tomu došlo, vyřizovala zrovna Chenhui na pohotovosti nějaké úmrtí.“

„Nebylo to nic neobvyklého. Ten muž byl prostě při příjmu po smrti.“

„Aha, takže je úplná záhada, co Chenhuin výbuch odstartovalo?“

„Naprostá.“

„V poslední době skutečně vypadala, jako by žila v nějakém napětí,“ zkusil to Saracen.

„Vážně? Nevšiml jsem si toho,“ prohodil Garten.

Saracen se narovnal a řekl: „Když už jsem tu, mohl bych směnu za Chenhui vzít s tebou já, co ty na to?“

„To vůbec nepadá v úvahu, kamaráde,“ řekl Garten tak tiše, až měl Saracen pocit, že v jeho hlase zaslechl hrozbu. „Jen běž domů.“

Saracen se musel hodně snažit, aby na sobě nedal znát překvapení. „Tak dobře,“ prohlásil a odešel.

Pět

Saracen se vrátil na pohotovost a zavolal Daveu Mossovi, aby mu vysvětlil, co se stalo.

„To je hrozné," vzdychl Moss. „Sám mám někdy pocit, že začnu řvát. Kde je teď?"

Saracen Mossovi vysvětlil, že Chenhui je pod silnými sedativy.

„Dostal jsi dneska ráno z Petera Clydea, cos potřeboval?" zeptal se Moss.

„Ne, tu pitvu zřejmě dělal Cyril Wylie."

„To se ti Clyde nemohl podívat do Wylieho záznamů?"

„Zkusil to. Byly zamčené."

Moss se ironicky zasmál a poznamenal: „To je Cyrilovi podobné, no jasně. Podělanej paranoik. Jak moc to bylo důležitý?"

„Hodně."

„A vážně to nemůžeš získat oficiální cestou?"

„Tady nejde o obcházení oficiálních cest," vysvětloval mu Saracen a zmocnil se ho špatný pocit z toho, že se Mossovi nesvěřil. „Nechci jen, aby Garten věděl, že jsem se na ten případ ptal."

„Už je mi to jasný," řekl Moss. „Je to Gartenův případ. Už chápu, v čem je problém." Moss věděl o potížích, které měl v minulosti Saracen s nadřízenými. „Hele, nemůžu ti nic slíbit, ale dej mi jméno toho pacienta a uvidíme, co se s tím dá podniknout. Zítra pro nás Wylie dělá nějakou pitvu. Jestli se mi podaří proklouznout k němu do kanceláře, až bude mít napilno, zvládnu to."

„To bych ti byl vděčný." přiznal Saracen. „Jde o Myru Archerovou. Zemřela v noci na dvanáctého."

„A chceš, abych se díval po něčem určitém?" zeptal se Moss.

„Příčinou smrti bylo selhání srdce a navíc prý měla salmonelózu. Rád bych věděl, jestli to pitevní nález potvrdil, nebo jestli šlo ještě o něco jiného."

„Zítra ti zavolám."

Saracen zamyšleně zavěsil. Mossova nabídka byla něco, co nečekal; v duchu si udělal poznámku, že ho má pozvat na skleničku.

„Zůstanete přes noc v práci, doktore Saracene?" vynořila se za ním sestra Turnérova. Saracena potěšil záblesk údivu, který jí přelétl po obličeji, když jí sděloval, že Garten bude na pohotovosti úřadovat sám.

Už málem pronesla nějakou poznámku, ale pak Saracen postřehl, jak ji polkla a nahradila profesionálním: „Jistě, doktore.“

„Co bylo s tím úmrtím, které měla doktorka Tangová potvrdit, sestro?“

„Moc se toho říct nedá. Jednalo se o nějakého Leonarda Cohena, šedesát osm let, penzista, žil sám. Byl už mrtev hezkých pár hodin.“

„Takže jeho tělo je v márnici?“

„Ano, nebo vlastně ne. Teda, nevím to jistě.“

Saracen čekal na vysvětlení.

„Doktor Garten říkal něco v tom smyslu, že chladicí systém už zase zlobí. Říkal, že zavolá nějaké pohřební firmě, jestli by nám nemohli pomoct. Teď nevím jistě, jestli tam v tom zmatku zavolal, nebo jestli je tělo pořád ještě tady. Šlo by se zeptat vrátného.“

Saracen našel vrátného, jak uklízí změť kolečkových křesel na chodbě před rentgenem. Zeptal se ho na zesnulého.

„Pohřebáci si ho odvezli asi před půl hodinou, doktore. Je to něco důležitého?“

„Nejspíš ne. Nevíte náhodou, která to byla firma?“

„Marnice Dolman a synové, na Ventnor Lané.“

„Děkuju. Co je vlastně s tím chlazením?“

„Doktor Garten říkal, že z kompresoru uniká plyn a že teplota stoupá.“

Saracen přikývl a vydal se pryč. Procházel zpátky chodbou a nikoho si nevšímal, protože mu mozek pracoval na plné obrátky. Takže se to stalo znovu. Garten, Chenhui, mrtvý pacient. Co se to tu sakra děje? Zahnul na pohotovost, aby sestřičkám popřál dobrou noc, ale ošetřovnu našel opuštěnou. Zato zaslechl hlasy ze sesterny, kam si zřejmě všechny šly dát čaj.

Už chtěl odejít, když mu pohled padl na malou dřevěnou skříňku, v které měl noční vrátný náhradní klíč od márnice. Na okamžik zaváhal, ale pak impulsu podlehl, po špičkách došel ke skříňce a tiše sundal klíč z háčku. Odplížil se z místnosti, zadržoval dech a byl tak soustředěn na to, aby se pohyboval nehlučně, že samou námahou křivil obličej.

Venku sice pršelo, ale to nemohlo zmenšit Saracenovu úlevu z toho, že je v bezpečí ve tmě. Držel se ve stínu a spěchal z kopce dolů k márnici, odemkl vysoké dřevěné dveře a vešel dovnitř.

Všude byl klid a ticho. Dlaní se na zdi snažil nahmatat vypínač a na druhý pokus ho našel. Byl zapadlý v objímce, a když ho stiskl, spadl na zem malinký kousek omítky. Na první pohled se zdálo, že je všechno v

pořádku, ale Saracen si musel přiznat, že neví, co vlastně hledá. Přešel přes místnost a zkontroloval teploměr; ručička byla vysoko, přesně tam, kde má být, když selže kompresor. Saracen vzal za těžký kovový uzávěr jedné z kójí, otevřel dvířka a objevil za nimi prázdný vnitřek. Nepřítomně vytáhl jedno ze tří nosítek, dlaní je zase zastrčil zpátky, dvířka zaklapl a přešel k další kóji. Byla prázdná a po ní i třetí, ale o čtvrté a následující to neplatilo. V těch byla těla.

Saracen zíral na bílé, plátnem zakryté hlavy a nemohl přijít na to, proč tu ještě jsou. Jestli je kompresor skutečně mimo provoz, proč neodvezli i tahle těla? Vytáhl postupně všechna nosítka a přečetl si jednotlivé nálepky. Anně Hartmannová, Maud Finneganová. Rubáše byly pořád ještě studené, ale jak teplota stoupala, začínaly už vlhnout. Možná že v kójích bylo těl hodně, napadlo Saracena, a oni je teď stěhují postupně. Našel knihu záznamů a nápad si ověřil. Nebylo to tak. V seznamu byla uvedena jen dvě těla, Hartmannové a Finneganové, a ta tu pořád ještě byla, takže jediné tělo, jež mohl pohřební ústav odvézt, bylo tělo Leonarda Cohena, případ, který Chenhui vyšetřovala při příjmu. Začalo to vypadat, jako by porucha kompresoru sloužila jako záminka k rychlému odstranění Cohenova těla z nemocnice. Na druhé straně ovšem chladicí systém zjevně nefungoval.

Saracen prozkoumal dvířka skříňky, za kterou byly přístroje, a zjistil, že dvířka drží tři šrouby. Ze zásuvky s nářadím vyndal šroubovák a odšrouboval je. Neucítil žádný zápach spáleniny, nikde

nebylo vidět nějaké poškozené vedení, a tak začal systematickou prohlídku. Šel po hlavním přívodu k motoru a pak po všech spojeních s přídavnými jednotkami a s vypínači, ale dokud se nepodíval na ovládací panel, nenašel nic v nepořádku. V panelu zela díra.

Saracen se na panel podíval zblízka a zjistil, že v otvoru by měla být pojistka. Někdo ji vyšrouboval. Tohle by nakonec mohla být příčina celé poruchy, pomyslel si, vzrušen představou, že objevil záměrnou sabotáž. Znovu prohledal zásuvku s nářadím a našel náhradní pojistku i s objímkou, ale zamontovat ji na místo bylo velmi obtížné, protože panel byl za izolací přívodu k motoru. Zkusil to nejdřív z jedné strany pravou rukou, ale zjistil, že tam nedosáhne, tak se přemístil na druhou stranu a zkusil to levačkou. Teď už na panel skoro dosáhl, ale pořád ještě mu pár centimetrů chybělo. Změnil trochu polohu a přitiskl se hrudí na celé zařízení, aby dosáhl co nejdál, když vtom zahlédl na podlaze něco černého. Byla to špička boty. Někdo za ním stál.

Objev Saracena vyděsil tak, že cukl rukou zpátky a dotkl se přitom obnažených drátů po straně motoru. Silný elektrický šok mu projel tělem jak sprška šípů a hodil ho přes místnost, kde se nehezky složil na hromadu.

V mysli mu rychle zvítězil strach nad bolestí. Vzhlédl a uviděl Nigela Gartena, který ho z nadhledu pozoroval, jak se válí po podlaze.

„Co tu propánaboha vyvádíš?“ chtěl vědět Garten.

„Myslel jsem si, že spravím chlazení,“ odpověděl Saracen chabě.

„Na tyhle věci tu máme techniky,“ poznamenal Garten ledově. „Nebo je to nějaké tvoje zvláštní hobby?“

Saracen si připadal hloupě, a to v něm probudilo útočnost. „Mám dojem, že někdo vymontoval pojistku,“ odsekl a podíval se Gartenovi zpříma do očí.

„Jo, já,“ odpověděl Garten klidně. „Z kompresoru unikal plyn. Nechtěl jsem, aby někdo chlazení zapnul a zničil celé zařízení.“

„Aha,“ vydechl Saracen a připadal si hloupěji než kdy předtím. „Tak bys mi taky třeba mohl říct, proč odvezli jen jedno tělo a dvě tu nechali.“

Garten chvíli Saracena z nadhledu tiše pozoroval a pak se pomalu zeptal: „Co jsi to říkal?“

„Ptal jsem se, proč odvezli jen jedno tělo a dvě tu nechali,“ opakoval Saracen nejistě.

„Třeba je to tím, že do pohřebního vozu se vejdou jen dvě těla najednou. Tři těla – to jsou dvě jízdy.“

„Je to možný,“ přikývl Saracen tiše a bylo mu dokonale trapně. Vyhrabal se na nohy a začal se oprašovat. Sáty měl strašně zválené. Garten se na něj znechuceně podíval a úsečně řekl: „Přeju ti dobrou noc. Zamkni pak za sebou.“

Saracen se vrátil na pohotovost, protože tam v šatně měl náhradní oblečení kvůli pravidelně se opakujícím znečištěním krví, zvratky a

vším možným. Ulevilo se mu, když nepotkal nikoho ani cestou tam, ani při odchodu, a nemusel tudíž nikomu nic vysvětlovat. Když opouštěl budovu, vedla zrovna lítacími dveřmi skupina policistů dovnitř čtyři opilce. Podle toho, jak všichni čtyři vypadali, dostali se zřejmě do nějaké nesmlouvavé výměny názorů. Dva z nich se stále ještě pokoušeli na sebe dosáhnout.

„Přeju všechno nejlepší, Nigeli,“ poznamenal Saracen tiše, když nasedl do vozu a nastartoval.

Když v sobě překonal palčivé ponížení z toho, že ho Garten v márnici nachytal, dospěl Saracen k závěru, že měl možná stejně pravdu. Třeba chladicímu zařízení nic jiného než vyšroubovaná pojistka nechybělo. Gartenovo hbité vysvětlení mohla být docela obyčejná lež. Pořád ještě mohlo jít jen o záminku k rychlému odstranění Cohenova těla. Ale proč? Na rozdíl od Myry Archerové byl Cohen při příjezdu do Skelmorské všeobecné zaručeně mrtev, takže chyba nebo zpoždění nepadaly tentokrát v úvahu. Čeho se Garten bál? Saracen dospěl k závěru, že tohle už bude druhý pitevní nález, na který se bude muset podívat.

Při náhlém úmrtí je nutné provést pitvu, pokud osobní lékař zesnulého nemůže sám podepsat úmrtní list, čili list o prohlídce mrtvého. Mohl by ho podepsat i lékař v nemocnici, ale ne v tom případě, kdy je pacient mrtev při příjmu. V takovém případě je pitva sine qua non pro určení příčiny smrti a pro vyplnění úmrtního listu. Jestli bude mít Saracen aspoň trochu štěstí, Dave Moss se ráno podívá do pitevního nálezu Myry Archerové a dá mu vědět, co v něm našel. Třeba to do celé záležitosti vnese trochu světla.

Saracen dostal nápad. Jestli sebou ráno hodí, mohl by se spojit s pohřební firmou Maurice Dolman a synové a domluvit si prohlídku těla. To by bylo lepší než čekat na výsledek pitvy. Kašle na Gartena, kašle na možné následky. Musí vědět, co se to tu děje.

Saracen volal do firmy Dolman v devět ráno. „Tady doktor Saracen ze Skelmorské všeobecné. Pokud vím, je ve vašem opatrování tělo Leonarda Cohena.“

„Ano, je to tak,“ odpověděl mu ponurý hlas. „Když selhal váš chladicí systém, požádali nás, abychom poskytli pomoc.“

„Rád bych se na to tělo podíval,“ řekl Saracen.

Chvíli bylo ticho a pak pan Dolman řekl: „Ale jistě, doktore. Kdy byste chtěl přijít?“

Saracen se podíval na hodinky. „Za dvacet minut?“

„Budu vás čekat.“

Saracen zavěsil sluchátko s pocitem zklamání, protože muž neprojevil nad jeho přáním nejmenší stopy překvapení. Skoro to vypadalo, jako by takový hovor očekával. Uvažoval, jestli je to vůbec možné. Mohl je Garten varovat? Saracen znovu zvedl sluchátko a spojil se s telefonní ústřednou v nemocnici. Požádal o číslo na technika, jenž má na starosti nemocniční chladicí zařízení. Číslo si poznamenal do bloku, který měl před sebou. Zavolal tam.

„Pokud vím, volali vás včera večer k poruše kompresoru do Skelmorské všeobecné, je to tak?“ zeptal se.

„Ne,“ odpověděl mu překvapený hlas. „V tuhle chvíli o tom slyším poprvé.“

„Tak jsem se zmýlil,“ řekl Saracen a zavěsil. Alespoň v jedné věci měl pravdu.

„To už zase voláš svýmu makléřovi?“ popíchl ho Alan Tremaine, který šel zrovna okolo.

„Musím asi na půl hodiny vypadnout,“ oznámil Saracen. „Pohlídáš mi zatím krám?“

„Jasně. Jdeš se nahoru podívat na Chenhui?“

Saracen Tremainovi prozradil, že si jde k Dolmanovi prohlédnout tělo, které měla Chenhui ohledat.

„Bylo to úmrtí na příjmu, že jo?“

Saracen přikývl.

„A ty si myslíš, že to má něco společnýho s tím jejím sesypáním?“

„Nevím, ale mám dojem, že prověřit to stojí za trochu námahy.“

„Garten to má v záznamu jako jasný případ selhání srdce,“ poznamenal Tremaine.

„Já vím,“ řekl Saracen.

„A kdyby šéf zavolal?“

„Tak mu to řekni,“ rozhodl se Saracen.

Když se pokoušel v tuto dopolední hodinu zaparkovat poblíž Ventnor Line, přišel málem o nervy. Na parkoviště se dostat nemohl, protože tam už stály dva pohřební vozy a černá dodávka značky Bedford, a ve všech přilehlých ulicích byl zákaz zastavení. To ovšem nebránilo dodávkám ani nákladákům, aby tam neparkovaly jednou stranou na chodníku, a jejich řidičům, aby nenosili náklad a nepřekáželi provozu v obou směrech.

V této čtvrti, nejstarší části města, byly uličky zúžené a stíněné naklánějícími se roztodivnými dvou a třípatrovými domy, které se k sobě klonily, jako by se navzájem podpíraly, pospojované prachem a špínou staletí.

Saracen zahlédl prázdné místo mezi haldami zdiva z nedávno zbořeného skladiště, smířil se s tím, že mu řidiči za ním budou nadávat, a na místě zastavil, aby tam mohl zacouvat. Zarudlý muž za volantem rovem vztekle stiskl houkačku a udělal na Saracena neurvalé gesto. Když se na něj doktor omluvně usmál, všiml si žilkami prokvetlých tváří a procedil mezi zuby: „Brzy na shledanou, kamaráde.“

Budovy firmy Maurice Dolman a synové byly natřeny šedočerně a vepředu měly řadu dvojitých výloh, všechny do výše očí natřené kouřově šedou barvou. Díky tomu bylo uvnitř i během dopoledne nepřirozeně šero a broušené lustry musely neustále svítit.

Když Saracen vešel, za pultem nikdo nebyl, takže měl dost času rozhlédnout se kolem sebe. Z pásku slavnostně hrály varhany a to mu šlo na nervy. Protože nebyl ochoten přistoupit na božský původ hudby, začal se rozhlížet po skrytých reproduktorech a našel jeden za mřížkou nad fotografiemi furgonů s nadpisem 1933. Druhý byl na protější straně místnosti za dírkovanou nástěnkou, na které byla další přehlídka pohřebních vozů a u nich data uvádějící, kdy pro společnost jezdily.

Saracen si všiml nablýskaného měděného tlačítka na pultu. Nacházelo se vedle bible vázané v kůži a malé destičky, která ho vybízela: „Ohlaste se stisknutím.“ Prudce do tlačítka udeřil dlaní. Ne že by mu vadilo, že tam nikdo není. Chtěl jen zničit tu prolhaně vážnou atmosféru.

Někde vzadu se začalo něco hýbat. Zdálo se, že pomalé kroky bude slyšet věčně, ale pak se za pultem vynořil malý muž v černém saku a proužkovaných kalhotách. Ruce měl sepjaté, jako by ho právě vyrušili při modlitbě.

„Mohu vám být něčím nápomocen, pane?“ zeptal se hlasem plným nacvičeného soucitu a zájmu.

„Já jsem Saracen. Volal jsem vám.“

„Ach, ano,“ řekl muž a okamžitě změnil tón hlasu. „Tudy.“

Saracen muže, jehož považoval za samotného Maurice Dolmana, následoval úzkou chodbou lemovanou řadou oddělených kójí. V každé byl stůl a tři židle a Saracen dospěl k závěru, že tady se truchlící pozůstalí rozhodují, který z Dolmanových výrobků by měl jejich zesnulého provázet na poslední cestě. V kóji na konci chodby seděla starší písařka, brýle měla na nose posunuté, četla z vlastních poznámek a prsty držela nad klávesnicí, než je pustí na klapky.

Opustili budovu s obchodem a sešli do suterénu, kterým se dalo projít do sousedního domu. Vzduch byl silně cítit chemikáliemi a místnosti osvětlovaly zářivky, jejichž studené tvrdé světlo zaplňovalo každý kout a nevytvářelo stíny.

„Tudy je to kratší, než když se jde okolo,“ poznamenal Dolman. Když dorazili k zavřeným dveřím, zastavil se a přes rameno řekl: „Teď budeme bohužel muset projít tudy, ale vzhledem k tomu, že jste doktor a tak vůbec …“ Odmlčel se a bez dalšího vysvětlování otevřel dveře. Pohled,

který se Saracenovi naskytl, ho zaskočil a zápach ho přiměl, aby si dal ruku před obličej.

Na mramorové desce leželo nahé mrtvé tělo nějaké stařeny a dva muži na něm pracovali. Jednomu visela z úst cigareta. Z mrtvoly vedla celá řada umělohmotných hadic, jež odčerpávaly tělní tekutiny do několika džberů z nerezavějící oceli, které stály na podlaze. Jeden z mužů se právě chystal nahradit tekutiny chemickou směsí.

„Balzamování," vysvětlil Dolman. „Je velmi důležité, aby mrtví vypadali co nejlíp, nemyslíte?"

Saracen neodpověděl. Nejradši by celé místo vyhodil do vzduchu, ale kdyby to řekl nahlas, moc by to nepomohlo.

Dolman se obrátil na zřízence. „Doktor Saracen si přišel prohlédnout tělo zesnulého Leonarda Cohena. Mohl by ho tam jeden z vás dovést a být mu k službám?"

Žádost byla určena muži s cigaretou, který odpověděl tím, že pomalu vstal ze stoličky, sehnul se k jednomu ze džberů a pustil do něj ze rtů nedopalek, aniž se ho dotkl rukou. Nedopalek se zasyčením zmizel v lepkavé břečce. Stále ještě beze slova pohodil hlavou, aby Saracenovi naznačil, že ho má následovat. Teď už toho měl Saracen plné zuby. Uvědomoval si, že celou cestu, co muže následuje úzkou kamennou chodbou k místnosti s nápisem Márnice, zatíná ruce v pěst.

Když jeho nevlídný pomocník otevřel dveře lednice, Saracen ustoupil; uvnitř byly kóje pro šest těl, z toho čtyři obsazené. Saracen četl muži přes rameno štítky se jmény. Carlisleová, Hartley, Finneganová a Cohen. Takže Garten nakonec nechal zbývající dvě těla ze Skelmorské všeobecné přemístit.

Prohlídka netrvala dlouho a skončila tím, že si Saracen opláchl ruce v umatlaném malém umyvadle v rohu místnosti a současně se vyrovnával se skutečností, že nepřišel vůbec na nic nového. Tělo patřilo asi šedesátiletému muži a nebylo na něm nic nečekaného ani neobvyklého. Pokud ho Chenhui neznala osobně, bylo těžké si představit, co ji na tom muži tak strašně rozčililo.

Do místnosti vešel Dolman.

„Tak jste hotov, doktore?" zeptal se s úslužným úsměvem. Ruce měl pořád ještě sepnuté.

„Úplně," odpověděl Saracen.

Dolman se obrátil na muže stojícího vedle a řekl: „Vraťte pana Cohena do lednice a vyndejte laskavě slečnu Carlisleovou. V poledne přijde na řadu.“

Saracen byl rád, že je na čerstvém vzduchu, byť plném výfukových plynů. Cokoliv bylo lepší než atmosféra ďáblovy kuchyně u Dolmanů. Vrátil se do nemocnice a Alan Tremaine ho ihned zahrnul spoustou dotazů.

„Takže jsi moc daleko nepokročil, co?“ poznamenal, když Saracen skončil povídání o Cohenovi.

Saracen přitakal a zeptal se, jak je na tom Chenhui.

„Nahoře už není. Převezli ji na psychiatrické oddělení v Morley Grange.“

„Na čí příkaz?“ zeptal se udiveně Saracen.

„Řekl bych, že na Gartenův. Ale jistě to nevím. Proč?“

Saracen hned neodpověděl. Musel si připustit, že už začíná být podezřívavý, ať Garten udělá cokoliv. Bylo to skutečně tak divné, že Chenhui převezli do Morley Grange? Proč by na tom měl vidět něco nepatřičného? Proč hned dospěl k závěru, že Garten odklízí Chenhui z cesty někam, kde by se jí nikdo, a zvlášť ne Saracen, nemohl na nic vyptávat? Uvědomil si, že Tremaine pořád ještě čeká na odpověď.

„Ale nic. Jestli je na tom zle, je to pro ni nejspíš to nejlepší místo.“

Tremaine se zatvářil zmateně, ale pak si na něco vzpomněl.

„Když jsi byl pryč, volal ti Dave Moss,“ řekl. „Chtěl, abys mu brnknul.“

Saracen zavolal do Okresní nemocnice a pak čekal, až spojovatelka Mosse najde.

„Ty tomu nebudeš ani věřit,“ začal Moss a hlas mu zněl trochu rozpačitě.

„Zkus to,“ pobídl ho Saracen.

„Pitevní nález Myry Archerové …“

„No?“

„Nikdy neexistoval.“

Saracen překvapením oněměl.

„Jsi tam ještě?“ zeptal se Moss, když bylo ticho už moc dlouhé.

„Tomu nerozumím,“ přiznal Saracen. „Musel tam někde být. Bylo to úmrtí na příjmu a svého doktora, který by podepsal úmrtní list, neměla.“

„Prošel jsem všechny Wylieho záznamy. Myra Archerová tam není.“

„Třeba ten záznam někdo odnesl,“ navrhl Saracen.

„Napadlo mě, že to řekneš, tak jsem prošel Wylieho rozvrh prací od dvanáctého do patnáctého. Měl toho hodně, ale žádná Myra Archerová tam není. On ji prostě nikdo nepitval, Jamesi.“

Saracen se s tím pořád ještě nemohl smířit. „A kdo teda podepsal úmrtní list?“ zamyslel se nahlas.

„Pokud je pravda to, cos mi říkal, tak znáš odpověď i na tuhle otázku,“ poznamenal Moss.

„Ještě se ti ozvu,“ řekl Saracen a zavěsil. Zůstal stát, ponořen hluboko do svých myšlenek. Přistoupila k němu sestra Lindemanová a čekala, až si jí všimne.

„Ano, sestro?“

„Jestli máte chvilku, doktore, chtěla bych s vámi mluvit.“

Saracen ji následoval do její kanceláře a ona za nimi zavřela dveře. Vypadala vystrašeně. „Jde o tu jehovistku, kterou jste ošetřoval,“ začala. „Objevil se u ní zánět jater. Převezli ji do Okresní nemocnice.“

Saracen obrátil oči ke stropu a vzdychl: „Bože, tohle nám ještě chybělo. To musela dostat z krevní transfuze.“

„Skoro jistě.“

„Jak je na tom?“

„Zatím se drží a rodiče taky ještě nic neřekli, ale vzhledem k okolnostem by jim mohlo dojít, co ty komplikace způsobilo. Jestli to tak dopadne, mohl by to taky soudce odpískat jako váš faul.“

Saracen přikývl a poznamenal:

„Doufám, sestro, že jste to přirovnání se soudcem nepoužila schválně.“

Sestra Lindemanová se usmála a odpověděla:

„Budeme se modlit, aby to tak nedopadlo. Jsem na vaší straně, ať se děje cokoliv. Za daných okolností jste udělal to nejlepší, co jste mohl.“

„A nebude to legrace, sestro. Tak pojďte, sešijeme pár hlav,“ přikývl Saracen.

Když k Saracenovi přistoupila Jill Rawlingsová v nemocniční jídelně, seděl u stolu sám a uvažoval, jestli má příšernost, která před ním ležela na talíři, sníst, nebo si s ní radši třeba nastříkat spodek vozu. Jill si přisedla, přidala se mlčky k jeho zamyšleným úvahám o tom, co to na talíři vlastně je, a pak tiše navrhla: „Dejte mi oštěp a já to pro vás zavraždím.“

Saracen dokázal vyloudit nevýrazný úsměv a řekl: „To už za vás někdo udělal, a hodně dávno.“ Odstrčil od sebe talíř a hřbetem ruky si přejel po čele.

„Problémy?“

„A jaký.“

„Je to tak zlý?“

„Skoro jo.“

„Moje kamarádka Mary je na týden pryč; bydlím u ní v bytě. Co kdybyste se dnes večer stavil? Přineste láhev vína a já vám udělám něco slušnýho k jídlu.“

Saracen se na ni podíval a usmál se. „To zní dobře,“ přikývl. „Jsem pro.“

„Tak platí.“ Jill dala Saracenovi adresu a dohodli se na osmou.

Ve čtyři zavolal Saracen do Okresní nemocnice a zeptal se Davea Mosse na zdravotní stav děvčete, které tam převezli s hepatitidou.

„V tuhle chvíli je v pořádku. Proč se o to zajímáš, Jamesi?“

Saracen mu to řekl.

„Šmarjá, Saracene, ty si koleduješ o to, abys byl profesionální mrtvola, vid?“

„Co bys udělal ty?“

„Doufám, že totéž.“

„Myslíš, že už bude v pořádku?“

„Pokud se nic nestane, tak bude, a jestli se budou rodiče ptát, jak k tomu přišla, řeknu jim, že cesty Páně jsou nevyzpytatelné.“

„Díky, máš to u mě.“

Saracen odešel z pohotovosti v sedm hodin. Cestou se zastavil v obchodě s alkoholem, aby koupil láhev vína, a moc ho ten zážitek nepovzbudil, protože mu podobné podniky připadaly za tmy zvlášť ponuré. Chvíli obcházel kolem regálů s vínem, rozhodl se pro láhev valpolicellského a postavil se do fronty za muže v montérkách, který si nesl kartón se šesti pivy, a velmi malou ženu, téměř schovanou v purpurovém mohérovém plášti. Žena tiskla na prsa láhev portského, aby mohla ze záhybů peněženky vydolovat přesnou sumu, a beze slova zaplatila. Saracen se musel hodně přemáhat, aby se nepokoušel představit si, jak vypadá ženin život. V tu chvíli měl svých starostí dost.

Když se vykoupal a převlékl, cítil se mnohem lépe a záměrně se snažil přimět mysl, aby se, než vyrazí na večeři k Jill, přestala neustále vracet k tomu, co se děje v nemocnici. Příjemně ho překvapilo, jak moc ho těší vyhlídka na večer strávený s Jill, a uvažoval, jestli tam má jet autem. Co vlastně k Jill Rawlingsové cítí? Až do večírku s Alanem Tremainem a jeho sestrou o tom moc nepřemýšlel. Uvědomil si, že od onoho večera na

ni myslí dost často. Bylo v ní něco, co ho rozptylovalo, ale nebylo to nic nepříjemného. Nešlo jen o to, že byla přitažlivá a bylo mu s ní dobře. Bylo to něco víc, pocit, který v tu chvíli nebyl ochoten pojmenovat, ale nutilo ho to vzpomínat na dobu, kdy žil s Marion.

Když dorazil ke správné ulici, zpomalil a jel podél obrubníku, až narazil na udané číslo. Jill mu otevřela a políbila ho na tvář. Jestlipak přijel autem, zeptala se. Saracen odpověděl, že ano, a dostal vyhubováno. „Měl jste ho nechat doma. Potřebujete si odpočinout a dát si pár skleniček. No, když budete mít chuť, můžete ho tu nechat a jet domů taxíkem. Můžu vám auto přivézt ráno do nemocnice."

Saracen se usadil na pohovku a s úsměvem odpověděl: „Vůbec ničemu se nebráním."

Jill jim oběma nalila a přisedla si k němu. „Tak počítám, že vás takhle ničí ta záležitost s Myrou Archerovou, co?" začala.

Saracen přikývl.

„Chcete mi o tom povědět? Sdílená starost a tak vůbec."

„Všechno?"

„Všechno."

Saracen jí řekl všechno, co měl na srdci.

„Takže vy jste přesvědčen, že smrt Myry Archerové a Leonarda Cohena spolu souvisejí?"

„Naprosto. Tu noc, co mě praštili přes hlavu, jsem musel vyrušit muže, které tam poslali, aby odvezli tělo Myry Archerové."

Jill vzdychla a potřásla hlavou.

Saracen pokrčil rameny a pokračoval: „Takže abych to shrnul, dva mrtví při příjmu, dvě těla odstraněná z nemocnice co nejrychleji, obě na základě výmluvy, že se porouchalo chladicí zařízení. Chenhui Tangová ví, co se tu děje, ale nervově se zhroutí a skončí pod heminevrinem v Morley Grange. Co s tím dál?"

„Měli ti pacienti jinak něco společného?" zeptala se Jill.

„Nic, o čem bych věděl. Žena na sklonku padesátky, která strávila posledních dvacet let v Africe, a šedesátník, který tuhle zemi nikdy neopustil. Tady je těžké najít nějakou spojitost."

Jill přikývla a zkusila to znovu: „A co krevní skupina a typ tkáně?"

Saracen si uvědomil, kam Jill míří, a usmál se. „Chcete naznačit, že Garten prodává těla na náhradní díly?" zeptal se.

„Tak mě to napadlo," řekla Jill. „Nesedí to, co?"

„Nesedí,“ přitakal Saracen. „Když Cohena přivezli, byl už několik hodin mrtev. Na transplantaci musí být orgány čerstvé. A aby toho nebylo dost, Myra Archerová byla nakažená salmonelózou; takže pro nic podobného nepřipadala v úvahu. Vyjímání orgánů je navíc práce pro odborníky, a ne pro takový řezníky, jaký mají u Dolmanů ve sklepě.“

„Tak kdo by ještě mohl o ta těla stát?“

„Nikdo,“ odpověděl Saracen. „Já myslím, že Garten se snaží utajit něco, co se týká jejich smrti.“

Jill se zatvářila nedůvěřivě a podotkla: „U té Archerové je to možné kvůli tomu nesmyslu se sanitkou, ale ne u Leonarda Cohena. Sám jste říkal, že když ho přivezli, byl už několik hodin mrtvý, ne? Tak co by u něj mohl Garten zatajovat?“

„To nevím,“ přiznal Saracen. „Ale chci se podívat na úmrtní listy, zvlášť na list Myry Archerové.“

„Myslíte, zeje Garten podepsal, aniž byla udělaná pitva?“

„Kdo jiný?“

„A jak se k němu dostanete?“

„Přes Timothyho Archera.“

„Jejího manžela? A nerozčilí ho to zase?“

„Možná že jo,“ přitakal Saracen. „Říkal jsem si, že bych to mohl zvládnout nějak elegantně, zajít se na něj podívat, zjistit, jak na tom je, než začnu čmuchat okolo.“

„Mám jiný návrh, co by šlo udělat,“ ozvala se Jill.

„Sem s ním.“

„Navrhuju nechat to zbytek večera být a začít tím, že si dáme ještě skleničku.“

„Souhlas.“

„Sundejte si sako,“ řekla Jill a vstala, aby jim oběma znovu nalila. Saracen ji poslechl, a než zvrátil hlavu na opěradlo pohovky a zavřel na chvíli oči, uvolnil si ještě kravatu. Vůbec si neuvědomoval, jak je unavený. Jill se vrátila, a než si sedla, uhladila mu vlasy na čele.

Saracen otevřel oči a usmál se na ni.

„Večeře bude za chvilku,“ řekla. „Doufám, že máš hlad.“

„Jako vlk.“

Večer byl protkán spoustou smíchu; víno bylo dobré a jídlo vynikající. Saracen si uvědomil, že už je to dávno, co se cítil tak uvolněně, a řekl to nahlas.

„To jsem ráda,“ odpověděla Jill tiše.

Když dojedli, nabídl se, že pomůže s mytím nádobí, ale Jill trvala na tom, že to nechají být a dají si ještě kávu. Saracen se s ní dál nepřel, usadil se zpátky na pohovku a odevzdaně vzdychl. „Bylo to nejlepší jídlo, jaký jsem jedl za strašně dlouhou dobu," řekl.

„Kde normálně jíš, Jamesi?" zeptala se Jill.

„U sebe v bytě."

„A co?"

„Jednou plechovku něčeho, jindy něco z balíčku, znáš to."

„Rychle a bez námahy, to znám. Když člověk žije sám, tak není moc důvodů k vaření."

„Ty jsi vždycky žila sama?"

„Kdysi jsem byla vdaná," odpověděla Jill.

„To jsem nevěděl."

„Není důvod, proč bys měl. Rozvedli jsme se před pěti lety."

„To je mi líto."

„Není proč. Rozvést se, to bylo jako se znova narodit."

„Bylo to tak zlý?"

„Když se na to dívám zpátky, mám dojem, že naše manželství bylo od začátku prokleté; nemůžu po pravdě řečeno ani přijít na to, proč si mě Jeff vlastně bral. Pocházel z toho, čemu se říká „lepší rodina": jeho otec byl právní poradce, nadělal si jmění na neštěstí druhých. Můj táta pracoval v ocelárnách. Jeffova matka vždycky dávala jasně najevo, že nejsem pro jejího syna dost dobrá, ale když je člověku dvacet a je zamilovaný, na takových věcech mu nezáleží. Až později začne všechno vnímat jasněji."

„Tvůj manžel byl taky právník?" zeptal se Saracen.

Jill se usmála a odpověděla: „Ne, neměl na to hlavu. Jeff dělal tvůrčího pracovníka v reklamě. Zprvu jsem se snažila sdílet s ním jeho ctižádost a pomáhat mu ze všech sil, ale on se mi víc a víc vzdaloval, až mi jednoho dne zničehonic došlo, že ho v přítomnosti jeho nových skvělých přátel uvádím do rozpaků svým původem a tím, že jsem zdravotní sestra. Ukázalo se, že můj Jeff, můj hrdina, můj rytíř v zářné zbroji, je stejný jako jeho matka a otec, dojemný malý snobík.

Pokaždé když se mu nepodařilo dosáhnout povýšení, vyčítal to mému společenskému zázemí a byl ke mně pořád chladnější, až jsem to už nemohla dál vydržet. Jednou večer jsem vylítla a naplno mu řekla, co si myslím o těch jeho přítelíčcích se zlatými medailónky a botami od Gucciho. Tehdy jsem, mám dojem, naznačila, že udělat obal na konzervu fazolí je přesně to, na co jim jejich intelektuální schopnosti stačí."

Saracen se usmál.

„Tys byl taky ženatý?“

Saracen přikývl a řekl: „Dalo by se, myslím, říct, že máme za sebou téměř stejnou zkušenost. Rodina mé ženy si myslela, že nejsem dost dobrý, abych mohl být manželem jejich dcery.“

„Musí to mít něco společného s tím lékařským povoláním,“ poznamenala Jill.

„Nejnižší z nízkých,“ přitakal.

„Chceš ještě nalít?“ zeptala se.

„Ne, stačí mi to.“

„Tak máš chuť na něco jiného?“

Saracen se otočil, podíval se na Jill sedící vedle něj a řekl: „Mám chuť tě políbit.“

„Já vám bránit nebudu, doktore,“ řekla Jill.

Saracen se k ní naklonil a měkce ji políbil. Prsty jí zlehka přejel po lícní kosti a cítil, že se nepatrně zachvěla. „Jsi v pořádku?“ zašeptal.

Jill přerývavě vzdychla a přikývla. „Promiň,“ řekla, „už je to tak dlouho.“

„Možná bych neměl…“

Jill se mu podívala do očí a usmála se. „Ale ano, Jamesi Saracene,“ prohlásila. „To byste zcela jistě měl.“ Pak objala oběma rukama Saracenovu hlavu a přitiskla ho pevně k sobě.

Saracen cítil, jak v něm narůstá vášeň, silnější než cokoliv, co v posledních letech zažil. Když sevřel do dlaně Jillino ňadro a prstem jí pohladil bradavku, cítil, jak mu Jill vniká jazykem do úst. Záda měla prohnutá do oblouku, jak se k němu tiskla. „Bože, jak já tě chci,“ zamumlal.

„Ani v tom vám bránit nebudu, doktore,“ zašeptala. Saracen ji něžně zvedl z pohovky a podíval se na dvoje dveře, které padaly v úvahu. Jill se zasmála a prstem líně ukázala přes rameno. „Tamhlety,“ řekla.

Když vyčerpali všechnu vášeň, Saracen zabořil hlavu do jejích vlasů a Jill ho krouživými pohyby prstů hladila po zádech. „Kdepak, můj něžný James Saracen,“ šeptala. „Doufám jen, že ti je tak dobře jako mně.“

Saracen se usmál a políbil ji ze strany na krk. „Úplně jsem zapomněl, že to může být tak fajn,“ zamumlal.

Jill ho k sobě přitiskla o trochu pevněji. „To jsem ráda,“ řekla.

Asi po půl hodině křehkého tulení se Jill ozvala znovu: „Víš, co si myslím?“

„Co?“

„Já si myslím, že bysme se měli jít spolu osprchovat.“

„Vážně?“ usmál se Saracen.

„M-hmm,“ odpověděla Jill a ukazováčkem jela Saracenovi po předloktí.

Saracen přistoupil na Jillin chichotavý požadavek, aby ho směla celého namydlit. Dlaněmi na něj nanášela pěnu tak jemně, až ho z toho kůže pálila. „Ty máš ale pevná stehna, můj princi,“ šeptala. Masírovala mu je prsty a dívala se mu přitom do tváře. Saracen zasténal blahem, když Jilliny ruce pokračovaly na své pouti po jeho těle.

„A silné paže…“

Zaklonil hlavu, aby se mohl opřít o zeď. Jilliny ruce se přemístily na hruď.

„Chci poznat každý kousek tvého těla. Jak jsi vysoký?“

„Sto osmdesát pět,“ vzdychl.

Jill vzala do namydlených rukou jeho znovu ztopořený penis a poznamenala: „Vidím, že nejsi Žid …“

Saracen k sobě Jill přitáhl, pevně přitiskl svá ústa na její, ale náhle ztuhl a odtáhl se. „Ale Cohen byl,“ řekl pomalu.

„Prosím?“

„Neřekla bys, že někdo, kdo se jmenuje Leonard Cohen, bude Žid?“

„Téměř jistě,“ odpověděla Jill, zmatená vývojem situace.

„Slyšelas někdy o Židovi, který by neměl udělanou obřízku?“

„No, všechny jsem je neprohlížela, ale asi ne.“

„Tělo, který mi ukázali u Dolmanů, patřilo neobřezanému muži. Věk byl správný, ale vyznání bylo jiné. Oni mi vůbec neukázali Leonarda Cohena. Museli ty těla zaměnit!“

„Třeba jen vytáhli z lednice nesprávný tělo,“ navrhla Jill.

Saracen se nad tím zamyslel, ale pak řekl: „Byla tam jen čtyři těla, z toho tři ženy, dvě ze Skelmorské všeobecné a pak slečna Carlisleová, kterou pohřbívali v poledne. ‚Copak to nechápeš? Tělo Leonarda Cohena tam vůbec nebylo!“

Šest

Zazvonil telefon. „Tak si myslím, že bys sem měl radši zajít,“ ozval se v něm Tremainův hlas.

„Co se děje?“ zeptal se Saracen.

„Chenhui Tangová. Právě ji přivezla ambulance.“

„Cože?“ vykřikl Saracen.

„Nevypadá to s ní dobře. Vypadla v Morley Grange z okna.“

„Jak kruci mohla…“

„Žádný podrobnosti neznám. Myslel jsem si jen, že bys to měl vědět.“

Saracen byl v nemocnici během deseti minut.

„Je na intenzivní péči,“ informoval ho Tremaine.

Saracen přikývl, vycouval lítacími dveřmi a honem běžel chodbou v přízemí na jednotku intenzivní péče. Hned jak vešel, uvědomil si jako obvykle náhlý vzestup teploty. Na intenzivní péči chápali oblečení a pokrývky jako postradatelné zlo. S nahými pacienty se lépe manipulovalo, snáz se na ně připojovaly elektrody, lépe se do nich zaváděly trubice, jednodušeji se jim vpichovaly jehly.

Na jednotce, určené pro šest pacientů, leželi tři. Jeden byl napojen na podpůrnou ventilaci a pravidelné syčení vzduchu a cvaknutí relé při přepínání narušovaly uspávající klid místa, naplňovaný jinak jen pravidelným pípáním z monitorů sledujících srdeční činnost.

Chenhui, s hlavou zabalenou do obvazů, ležela na první pohled pohroužena do hlubokého a klidného spánku. Saracena napadlo, že

vypadá jako malá holčička, tělo má křehké a pleť tak hladkou, zohyzděnou jen čerstvým škrábancem na levé tváři. Přišla sestřička, která měla službu, a stoupla si vedle Saracena. „Vážná zlomenina lebeční kosti,“ řekla tiše.

Saracen přikývl, ale sám nic neřekl. Díval se, jak se po obrazovce osciloskopu honí puls, a zarazil se nad jeho pravidelností. „Jsou tu někde snímky z rentgenu?“ zeptal se.

„U mě v kanceláři.“

Saracen sestřičku následoval a vzal si od ní velkou obálku. Vytáhl z ní snímek, připevnil si ho na osvětlovací desku a chvíli čekal, až se zářivky proberou k životu. „Bože, to je nadělení,“ poznamenal tiše, když si prohlížel klikatou prasklinu na obrázku Chenhuiiny lebky.

„Doktor Nelson říká, že je to zázrak, že je ještě naživu,“ řekla sestřička.

Saracen sundal snímek a vrátil ho do obálky. Pak se obrátil na sestru: „Kdyby čirou náhodou přišla k sobě, sestro, rád bych se to co nejdřív dověděl.“

„Jistě, dám vám vědět, už proto, abych měla pokoj.“

Saracen se vrátil na pohotovost a vyhledal Tremaina. „Ví o tom |všem Garten?“ zeptal se ho.

„Když jsem ti volal, byl venku,“ odpověděl mu Tremaine. „Jak je na tom Chenhui?“

„Špatně,“ informoval ho Saracen.

„Dostane se z toho?“

Saracen zavrtěl hlavou. „Pochybuju.“

Tremaine se zaškaredil. Saracen si zvedl límec kabátu a řekl: „Tak se měj.“

Saracen si nalil whisky a unaveně se usadil u krbu. Nohy si natáhl na stoličku, zhluboka vydechl a palcem a ukazováčkem si promnul oční víčka. Takhle by to všechno vypadat nemělo, zauvažoval. Pohled na Chenhui ležící na jednotce intenzivní péče v dosahu smrti, to už tomu všemu jen dodalo. Co se snažila dělat ve chvíli, kdy spadla? Mohl ji snad někdo dokonce popostrčit? Saracen odmítl představu, že by Garten mohl být zapleten do vraždy, ale pořád ještě se nevzdal původního podezření, že Garten Chenhui do Morley Grange

odklidil. Co když se snažila utéct? Kdyby si s ní tak mohl popovídat, ale to vzhledem k jejímu stavu vypadalo dost nepravděpodobně. Další možnost byla udeřit přímo na Gartena. Saracen vyprázdnil sklenku a dospěl k závěru, že je to přesně to, co by měl udělat. Nalil si ještě trochu whisky a začal uvažovat, jak na to, když vtom ho osud předběhl a zazvonil telefon; byl to Garten.

„Zrovna jsem se dověděl o Chenhui. Tremaine mi říkal, že ses na ni byl podívat.“

„Ano,“ odpověděl Saracen bezvýrazně.

„No a?“ V Gartenově hlase se objevilo podráždění. „Jak je na tom?“

„Několikanásobná zlomenina lebeční kosti. Vypadá to špatně.“

„Ach bože, co to vyváděla?“ zamumlal Garten.

„Utíkala?“ opáčil Saracen a skočil do problému rovnýma nohama.

Zdálo se, že ticho je nekonečně dlouhé, až se Garten ozval hlasem, který byl prost veškerých pocitů: „Mohl bys mi laskavě vysvětlit tu poznámku?“

Saracen se zhluboka nadechl a řekl: „Především si myslím, že Chenhui neměla být převezena do Morley Grange. Mám dojem, žes ji tam nechal převízt, aby nemohla mluvit.“

„Ty ses asi úplně pomátl, Saracene,“ vyjekl Garten. „O čem by neměla mluvit, proboha?“

„To nevím," přiznal Saracen, „ale má to něco společnýho s úmrtím Myry Archerové a Leonarda Cohena. Co se s nimi stalo, Nigeli? O co ti vlastně jde?"

„Ty ses musel zbláznit, Saracene! Dočista zbláznit!"

„Ani bych neřekl," ohradil se Saracen. „Ale necháme na policii, aby to rozhodla."

Garten změnil tón. Najednou mluvil smířlivě. „Poslyš, Saracene, nevím, co tě žere, ale jsem si jist, že se to dá logicky vysvětlit, ať je to cokoliv. Co kdybysme si o tom hned ráno promluvili? Aspoň se ti uleví. Probereme si to a bude nám oběma lip."

Saracen zhodnotil situaci a na nabídku přistoupil. „Tak dobře," řekl, „ale pokud mě tvoje vysvětlení neuspokojí, půjdu na policii."

„Takže ráno," uklidňoval ho Garten.

Saracen zavěsil a uvědomoval si, že tohle už zpátky nevezme. Žaludek mu na uzel stáhly strach a neblahé tušení a bylo mu jasné, že se jich nezbaví, dokud nepozná, co mu chystá budoucnost. Když přišel v osm ráno vystřídat Tremaina, řekl mu, co udělal.

„Chceš, abych se tu motal?" zeptal se Tremaine.

„Ne, zatím se koukej ztratit."

Garten měl přijet v devět, ale ještě v půl desáté po něm nebylo památky. V deset ztratil Saracen nervy a zavolal ke Gartenům domů. Nikdo to nezvedal. Odbylo půl jedenácté a Garten nikde.

V jedenáct hodin se rozezněla služební linka; byla to sekretářka hlavního primáře. „Doktor Saithe si přeje, abyste ho za patnáct minut navštívil, doktore Saracene."

„Teď nemůžu z pohotovosti odejít. Doktor Garten ještě nedorazil."

„Doktor Garten řekl, že pohotovost je zajištěná."

„Doktor Garten je u vás?" vyjekl Saracen.

„Doktor Garten sedí u doktora Saitha."

Saracen zavěsil. Garten spolu se Saithem? Co se to tu děje? Cítil, jak se mu uzel v žaludku utahuje. Vyhledal sestru Lindemanovou a řekl jí, že musí na chvíli odejít. „Pokud vím, záskok je už na cestě."

„Kdo?" zeptala se Lindemanová.

„Co já vím," odpověděl Saracen nezúčastněně.

Saracen se zrovna převlékal v šatně, když vešel Alan Tremaine a vypadal podrážděně. „Zrovna jsem zapadl do postele, vtom zavolal Garten a řekl mi, že se mám vrátit. Co se to tu sakra děje?"

„To se za chvíli dovím," poznamenal Saracen. „Za pět minut mám být u Saitha v kanceláři. Garten tam už je."

„Co s tím má společnýho Saithe?" zeptal se Tremaine.

Saracen pokrčil rameny a dodal: „To nevím, ale dobrý pocit z toho nemám."

„Tak hodně štěstí," poznamenal Tremaine, když Saracen otevíral dveře šatny.

Saracen mu odpověděl chabým úsměvem.

Saracen odbočil z hlavní chodby a začal stoupat po schodišti do správní budovy. Obrátil se, když za sebou uslyšel kovové chřestění, a uviděl zřízence, který s vozíkem plným jídel narazil do prvního schodu. Muž vyrovnával vozík a hlasitě u toho klel. K Saracenovi dorazil pach vařených brambor. Otočil se a stoupal dál.

„Zatím se posaďte," řekla mu bez úsměvu Saithova sekretářka. Saracen to pochopil jako špatné znamení. Sekretářky jsou vždycky poslední instance, předobraz toho, co se bude dít. Uvažoval, jestli sekretářky mají přebírání postojů svých šéfů v popisu práce, nebo jestli si v sobě umějí vypěstovat něco jako vlastní souznění s nadřízeným. Pozoroval ženu, jak začíná zase ťukat do klávesnice a zlatý řetízek, který měla připevněný k brýlím, se jí zlehýnka rozechvívá. Saracenovu pozornost upoutal obraz na stěně za ní. Příď plachetnice Tae Ping se na něm nořila do vodní tříště, malířem navždy zmrazené. Ozval se bzučák. „Řekněte doktoru Saracenovi, ať jde dál."

Saracen byl připraven na to, že v místnosti budou dva muži, ale seděli tam tři.

„Mám dojem, že pana Matthewa Grimshawa, předsedu zdravotní rady, neznáte," uvítal ho doktor Saithe. Grimshaw, podsaditý mužík, téměř bez krku a bez čela a s nosem v barvě zralého rajčete, mu nenabídl ruku. Místo toho sotva znatelně kývl hlavou. Saracen odpověděl stejně a Saithe ho gestem vyzval, aby se posadil.

Pak si Saithe sundal brýle a položil je před sebe na stůl. „Doktore Saracene," začal, „dověděli jsme se, že jste odpovědný za to, že jistá Matilda Milehamová dostala krevní transfuzi dřív, než bylo k dispozici povolení."

Saracen zalapal po dechu. Tohle tedy nečekal. „To děvče patří ke Svědkům Jehovovým. Rodiče odmítli povolení dát," řekl a nevěděl, co si má myslet.

„Víte, jaké je v podobných případech stanovisko nemocnice?“ zeptal se Saithe.

„Jistě,“ odpověděl Saracen. „Vždyť jsem také požádal o soudní příkaz.“

„A počkal jste, až bude příkaz potvrzen?“

„Nemohl jsem. To dítě by zemřelo.“

„Podle tvého názoru,“ ozval se poprvé Garten a z jeho hlasu zazněla nenávist.

„Podle mého názoru,“ chytil se Saracen na hozenou návnadu. „A v tu chvíli tam nikdo jiný nebyl.“

„Dítě z transfuze následně dostalo hepatitidu,“ pokračoval Saithe.

„To se může stát. Byla to prostě smůla, nic víc.“

„Nebo špatné rozhodnutí,“ ozval se znovu Garten.

„Následkem vašeho ukvapeného jednání se zdravotní rada vystavuje nebezpečí vážného soudního postihu,“ řekl Saithe.

„Ukvapené jednání!“ opakoval Saracen, který už se dál nedokázal ovládat. „O čem to mluvíte? Ta holka potřebovala krev, protože jinak by umřela! Tohle je k smíchu!“

„Soudní procesy k smíchu nejsou, doktore, jde ve skutečnosti o velmi vážnou věc,“ přerušil ho Saithe.

„Jaký soudní proces?“ vybuchl Saracen. „V téhle zemi nenajdete soud, co by se postavil proti rozhodnutím, který měly zachránit život dítěti.“

„Otázka je, jestli bylo takové rozhodnutí nutné, doktore. Nebo šlo o paličaté jednání lékaře, který nemá nejmenší úctu k autoritám?“

„Pochopitelně že transfuze byla nutná!“ hřímal Saracen. „To děvče mělo smrt na jazyku!“

„Doktor Garten je jiného názoru.“

Tak takhle je to, pomyslel si Saracen, Garten přešel do útoku. „Doktor Garten tam nebyl,“ řekl chladně.

„Jsem si naprosto jist, že doktor Garten má přístup ke všem potřebným informacím a poznámkám. Já – my,“ Saithe se obrátil na Grimshawa, „věříme v této záležitosti jeho dobrozdání.“ Saithe si opět nasadil brýle a podíval se přímo na Saracena. „Doktore Saracene, svým nezodpovědným jednáním jste naši nemocnici a její zdravotní radu dostal do nepříjemné a potenciálně nebezpečné situace. Proto jste až do úplného vyšetření případu zbaven funkce.“

Saracen zůstal jako opařený a v místnosti bylo chvíli ticho. Pak se vzpamatoval a vydechl: „To je absurdní!“

„Budete mít možnost se během vyšetřování hájit,“ ujistil ho Saithe, když si konečně srovnal papíry na stole.

Saracen zuřil. Podíval se na Gartena a řekl: „Je mi to jasné, nejdřív jsi umlčel Chenhui tím, žes ji zavřel a nacpal sedativy, a teď odklízíš z cesty mě tímhle soudním nesmyslem. Ale to ti nevyjde! Já se budu na Myru Archerovou a Leonarda Cohena vyptávat dál!“

Saithe Saracena přerušil: „Doktor Garten se zmiňoval o nějakých vašich fantastických obviněních. O co v nich vlastně jde, doktore?“

„Jde o to,“ začal Saracen pomalu a vší silou se snažil ovládat svoje pocity, „že kolem úmrtí dvou pacientů přijatých na pohotovost se děje spousta nepravostí.“

„A o jaké nepravosti jde?“ zeptal se Saithe ostře a svraštil čelo do dobře nacvičených vrásek, které měly signalizovat, že se do práce dala vyšší inteligence.

„První případ, Myra Archerová, je v záznamech Skelmorské všeobecné zanesen jako mrtvá na příjmu. Ale nebylo to tak. Vím jistě, že když ji přivezli, ještě žila.“

Saithe se podíval na Gartena, jenž nasadil výraz mírného podráždění, jako by musel opravovat dítě, které něco nemůže pochopit. „To se dá vysvětlit velmi jednoduše,“ začal. „Jistěže byla paní Archerová naživu, když ji na pohotovost přivezli – poprvé –, ale ne, když ji pak přijímali.“

Saithe se opět zamračil. Grimshaw vytáhl neobyčejně veliký kapesník a hlasitě se do něj vysmrkal, čímž přinutil Gartena, aby udělal ve vysvětlování přestávku. „Doktorka Tangová,“ ujal se Garten opět slova, „která tehdy měla službu, za mnou přišla a svěřila se mi s podezřením, že by pacientka mohla mít infekční chorobu. Za těchto okolností jsem dospěl k závěru, že bude lepší převézt pacientku do Okresní nemocnice.“

„Jakou infekční chorobu?“

„Salmonelózu.“

„Jak k té diagnóze Chenhui dospěla?“ zeptal se Saracen.

„Na základě rozhovoru s pacientkou,“ odpověděl Garten.

„Ale ta byla v bezvědomí, když ji tam sanitka přivezla,“ namítl Saracen.

„Doktorka Tangová tvrdí něco jiného a ta u toho byla,“ odsekl mu Garten sarkasticky.

„Co se stalo potom?“ zeptal se Saithe.

„Pacientka zemřela krátce nato, co vůz opustil nemocnici. Doktorka Tangová mě vysílačkou žádala o radu a já jí řekl, aby se vrátili, že budeme paní Archerovou brát jako mrtvou při příjmu.“

„Proč jste ji nechal přivézt zpátky?“ zeptal se Saithe.

Garten se na Saitha důvěrně usmál a řekl: „Určitě sám moc dobře víte, Martine, že v Okresní nemocnici panuje názor, že jim tam už tak posíláme až příliš případů. Připadalo mi rozumnější zavolat sanitku zpátky a vyřídit všechno papírování sám.“

Saracen bezmocně zvedl oči do stropu. Nejen že Garten mluvil věrohodně, on už začínal znít jako svatý.

Saithe souhlasně zachrčel. Saracen zabodl jazyk do tváře.

„Ještě nějaké nepravosti?“ zeptal se Saithe s náznakem znechucení.

„Spousta,“ odpověděl Saracen a snažil se, aby to slovo znělo jako nadávka. „Když na pohotovost přijel manžel Myry Archerové, řekli mu, že jeho manželku převezli do Okresní nemocnice.“

„Politováníhodné nedorozumění,“ prohlásil Garten klidně.

„Pak nedostal povolení, aby se mohl na manželčino tělo podívat.“

„Vzhledem k pitvě mi připadalo rozumnější jeho žádost zamítnout,“ vysvětloval Garten.

„Jaké pitvě?“ vynesl Saracen svoje eso. Účinek, který očekával, se nedostavil. Garten si se Saithem vyměnil pohoršený pohled, pak se podíval na Saracena a potřásl hlavou. Saracen cítil, jak se mu v žaludku udělalo prázdno. Něco nebylo v pořádku. Vytáhl trumf a Garten sebou ani neškubl.

„Všichni víme, doktore, že u každého náhlého úmrtí musí být provedena pitva,“ poučil ho Garten. „Proč by Myra Archerová měla být výjimka?“

„Rád bych se podíval na pitevní nález,“ řekl Saracen s pocitem, že je robot, a bál se nejhoršího.

Garten na okamžik ztuhl bez pohybu jako pavouk pozorující mouchu, která se mu chytila do pavučiny, a pak Saracenovi uštědřil ránu z milosti. Zvedl ze země aktovku a vyndal z ní nějakou složku. Poslal ji po stole k Saracenovi.

Saracen si přečetl nadpis: Výsledek pitvy Myry Louisy Archerové. Prolistoval úvod, aby se dostal k podpisu příslušného patologa, a srdce se mu zastavilo. Očima sledoval každý v inkoustu vyvedený záhyb, když četl jméno Cyril A. Wylie. Jako příčina úmrtí byl ve zprávě uveden

infarkt myokardu. Mezi komplikacemi byla zapsána Salmonella otangii typ IV. Saracen vzhlédl a jeho oči se setkaly s Gartenovými.

„Jak jinak bych mohl podepsat úmrtní list?“ zeptal se Garten s velmi jemnou výhrůžkou v hlase, která jen Saracenovi připadala zcela zřejmá.

„Můžu se na něco zeptat?“ ozval se Grimshaw.

„Jistě,“ odpověděl Saithe.

„Co je to přesně za infekci, o které jste tu mluvili?“

„Salmonelóza? To je závažný typ otravy jídlem. Druhově je příbuzná s bakterií, která způsobuje tyfus,“ vysvětloval Saithe.

„Podezření doktorky Tangové bylo naprosto správné,“ dodal Garten, „a bylo dobře, že to tak dopadlo. Na základě její diagnózy jsme požádali British Airways, aby se spojili s cestujícími, kteří s paní Archerovou letěli ze Zimbabwe, a zařídili pro ně odpovídající preventivní léčbu.“

„Takže podle vás šlo o něco, co chytila v letadle?“ zeptal se Grimshaw.

„Byla to možnost, kterou jsem nemohl opomenout,“ odpověděl Garten.

„To jistě ne,“ přitakal Grimshaw.

Saracen si uvědomil, že ke Gartenovi cítí závistivý obdiv. Ten člověk musel mít dost rušnou noc, jestli si připravil obranný val proti všem myslitelným útokům.

Saithe se podíval na hodinky a řekl: „Máme všichni dost práce. Pokud nemáte na srdci něco podstatného, doktore Saracene, navrhuji, abychom toto jednání ukončili.“

„Kde je tělo Leonarda Cohena?“ zeptal se Saracen.

„Prosím?“ řekl Garten.

„Však jsi dobře slyšel,“ odbyl ho Saracen. „Ptal jsem se, kde je tělo Leonarda Cohena.“

„Víš sám moc dobře, že když nám selhal chladicí systém, nechali jsme tělo pana Cohena převézt do provozovny místního pohřebního ústavu,“ odpověděl Garten. „Sám sis ho tam včera byl prohlédnout, i když důvod, proč jsi to dělal, si nedokážu představit.“

Takže Dolman se s Gartenem spojil, uvědomil si Saracen. Potěšil ho lehce zneklidněný odstín v Gartenově pohledu, způsobený tím, že nedovedl odhadnout, kam Saracen svými otázkami míří. Bylo to něco, na co se nedokázal připravit. „Skutečně jsem tam včera šel,“ prohlásil Saracen, „a nějaké tělo tam vyšetřil. Ale nebylo to tělo Leonarda Cohena.“

„Co jste to říkal, doktore?“ ozval se Saithe.

„Říkám, že jsem včera šel do pohřebního ústavu Maurice Dolman a synové vyšetřit tělo pacienta Leonarda Cohena, které tam doktor Garten nechal hned po úmrtí převézt. Majitel ústavu mi nějaké tělo ukázal, ale Leonard Cohen to nebyl.“

„Jak to myslíš, že to nebyl Leonard Cohen?“ vyštěkl Garten.

Saracen mu vysvětlil svoje důvody a zaznamenal v Gartenově obličeji první záchvěv strachu.

„Jestli to, co říkáš, je pravda, tak jsem si jist, že pro to musí být nějaké naprosto pochopitelné vysvětlení,“ řekl Garten. „Třeba ti asistent ukázal jiné tělo.“

„Ukázal mi jediné mužské tělo, které tam měli,“ snažil se Saracen vytěžit ze své převahy co nejvíc.

„V kolik hodin to bylo?“ zeptal se Garten.

Saracen nabyl dojmu, že Garten jenom hraje o čas. Řekl mu, kolik bylo, když přišel k Dormanům.

„Tak a je to jasné,“ vydechl Garten s předstíranou úlevou. „Cohenova tělo bylo tou dobou převezené k pitvě.“

„A ty máš pitevní nález,“ poznamenal Saracen tiše a uvědomil si, že Garten už zase převzal iniciativu. Ten chlap sebou musel zatraceně hodit.

„No jistě,“ odpověděl Garten a vytáhl z aktovky další složku.

Saracen pod zprávou opět objevil podpis Cyrila Wylieho. Vrátil zprávu a řekl: „Stejně bych to tělo rád viděl.“

„Tedy, doktore Saracene, tohle už začíná být trochu moc,“ namítl Saithe.

Garten se omluvně usmál a dodal: „A je to navíc, obávám se, trochu akademická žádost. Vzhledem k tomu, že Leonard Cohen neměl žádné blízké příbuzné, byly jeho ostatky dnes ráno po pitvě převezeny ke zpopelnění.“

Saracen si uvědomil nesmyslnost jakékoliv obrany. V žilách mu tekla krev těžká jak olovo. Saithe vstal a řekl mu: „Doktore, musím vám připomenout, že až na další jste vyřazen z aktivní služby.“

Saracen se vrátil do bytu s pocitem vzteku a bezmoci. Jeho nejhorší obavy se naplnily. Tohle nebyla obyčejná šarvátka s nadřízenými; pokud nedokáže Gartena nějak trumfnout, tak to znamená odchod z lékařského povolání. Zavolal Mossovi do Okresní nemocnice a vyložil mu, co se stalo. Moss souhlasil, že se raději sejdou někde ve Skelmoru na oběd, než

by se dohadovali po telefonu. Sešli se, jak se domluvili, v půl jedné před restaurací U zeleného mužíka.

„Tys mi, mám dojem, říkal, že Myru Archerovou zaručeně nikdo nepitval," řekl Saracen a nedokázal potlačit výčitku v hlase.

„Je to pravda. Nepitval."

„Garten má její pitevní nález podepsaný Cyrilem Wyliem. Jednoduše mě tím ukřižoval."

„Tak ho najednou má?" podivil se Moss tiše. „S jakým datem?"

„Třináctého."

„Prošel jsem Wilieho rozpis od dvanáctýho až do patnáctýho. Myra Archerová tam nebyla. On ji prostě nepitval. Pokud si ovšem nenosí práci domů."

Saracenovi to ani nepřipadalo k smíchu. „Můžeš dokázat, že Wylie nikdy Myru Archerovou nepitval?" naléhal na Mosse.

Mossovi se z tváře vytratil úsměv. „Víš, o co mě žádáš?" zeptal se vážně.

Saracen přikývl a řekl: „Je to moje jediná šance."

„Jediný, o co se můžu opřít, je rozpis. I kdyby, to skutečně nedělal, může prostě říct, že došlo ke změně programu a že pitval tu Archerovou místo někoho jinýho."

„Podle mě k tomu došlo dvakrát."

„Jak to myslíš?"

„Garten mi ukázal pitevní nález Leonarda Cohena, kterého měl Wylie údajně dělat dnes ráno. Nevěřím, že ho vůbec pitval."

„Můžu to prověřit," řekl Moss. „Odpoledne ti zavolám." Pak vstal a prohlásil: „Už musím letět." Nechal tam Saracena sedět s pocitem naprosté prázdnoty v žaludku, který se dostavil ve chvíli, kdy si uvědomil, že on nemá kam spěchat.

Saracen se v bledém slunečním světle, jež se objevilo po ranním oparu a mrholení, vydal pěšky ke svému bytu, ale přízračná představa, jak se bude v samotě užírat, ho přinutila změnit plán. Rozhodl se pro procházku. Potřeboval ruch a hluk a v bezděčném kamarádství ulic si připadal méně zranitelný.

Když zahýbal z hlavní třídy do Korunovačního parku, slunce se prodralo hustým filtrem mraků a opřelo se mu do tváře. Podržel železnou branku mamince, která před sebou tlačila kočárek, pak branku pustil, aby se opět zabouchla, a šel dál po hlavní cestě k místu, kde se protínala s pěšinou vedoucí podle řeky. Lidé, které potkával cestou, byli bud mladé

ženy s dětmi, nebo staří muži, což ho přivedlo k úvahám nad nedostatkem stařen. Co dělají v době, kdy se jejich protějšky procházejí po klikatých cestičkách v parku? Bylo to prostě tím, že po celoživotním chození do práce mají muži větší nutkání trávit čas venku, zatímco ženy jsou spíš zvyklé na hranice domova? Ve způsobu, jakým se muži pohybovali, byl cítit nějaký určitý cíl. I ti nejstarší se zády ohnutými, jako by je k zemi tlačila neviditelná ruka, nikdy nepůsobili dojmem, že si směr chůze vybrali úplně nahodile.

Saracen došel k vrbě a zastavil se. Strom se nakláněl od břehu a visel nad řekou, větve byly těhotné listy přicházejícího jara. Zauvažoval, co s ním bude, až se listy rozvinou a zazelenají. Teď to vypadalo, že jedinou naději na profesionální přežití má, jestliže Moss dokáže sehnat nějaký důkaz, že těla Myry Archerové a Leonarda Cohena nikdy nikdo nepitval. Ale co to bude potvrzovat? Že pitevní nálezy byly zfalšované? To jistě ne. Tak povrchní by Garten jistě nebyl. Ale jestli ty nálezy Cyril Wylie sepsal, aniž pitvy skutečně provedl, co to mělo za smysl? Proč by něco takového dělal? Jestli dojde úplně na nejhorší, pomyslel si a hodil do vody oblázek, zeptám se ho na to.

Když Saracen konečně vstoupil do bytu, zrovna zvonil telefon. Měl pocit, že volající zavěsí ve chvíli, kdy on zvedne sluchátko, ale tentokrát se tak nestalo. Byla to Jill.

‚Jamesi? Snažím se tě sehnat už celou věčnost. Kde jsi byl?“

„Sel jsem se projít.“

„Slyšela jsem, co se stalo. Musí to být pro tebe hrozné.“

„Necítím se nejlíp,“ připustil Saracen s nesmělým pokusem o zasmání.

„Ach, Jamesi,“ vzdychla Jill, neboť postřehla odevzdanost v Saracenově hlasu, „tohle nejspíš nemůžou nikdy prosadit. Všichni vědí, že by to děvče umřelo. Ví to doktorka Tangová, ví to sestra Lindemanová. Odvolají to obvinění, uvidíš.“

V hloubi duše Saracen Jillino přesvědčení nesdílel. Chenhui nebyla ve stavu, v kterém by ho mohla podpořit, a názory sestry Lindemanové nebude nikdo vnímat jako čistě odborný postoj. Ale neřekl to nahlas. Poznamenal jen: „Uvidíme.“

„Mám přijít večer já k tobě, nebo zajedeš ty sem? Mám pořád ještě ten byt.“

Saracen zaváhal a přemýšlel o tom, co musí udělat. „Můžu to nechat chvíli otevřené? Čekám, až mi zavolá Dave Moss.“

„Ovšem,“ řekla Jill. „Jestli ke mně chceš zajít, tak prostě přijel. Budu tam.“

Moss zavolal v půl čtvrté. „Omlouvám se, že to trvalo tak dlouho. Musel jsem číhat na příležitost. Je to tak, jak jsi předpokládal, žádný záznam o tom, že by Wylie dnes ráno dělal Leonarda Cohena, tam není. Jednu pitvu měl, ale to byla třiaosmdesátiletá žena a jmenovala se Isabella Leithová.“

Saracen cítil, jak ho zaplavuje úleva. „Tohle ti nikdy nedokážu splatit, Dave.“

„Je tu ale jeden problém…,“ začal Moss.

Saracen měl dojem, že v přítelově hlase zaslechl náznak nejistoty. „Ano?“

„Víc už toho asi opravdu sotva můžu udělat. Ocenil bych, kdybys mě z toho propříště dokázal vynechat.“

„Ovšem, to chápu,“ ujistil ho Saracen, a než zavěsil, ještě jednou Mossovi poděkoval. Hořce se usmál. Dokonalí přátelé jsou v knihách a ve filmech, skuteční přátelé jsou taky jen lidé.

Saracen chvíli počkal, aby se uklidnil, a pak vytočil číslo patologického oddělení Okresní nemocnice, ale zatímco čekal, až to někdo zvedne, tep se mu znovu rozeběhl.

„Patologie.“

„Doktora Wylieho, prosím.“

„Okamžik. Kdo volá, prosím?“

„Doktor Saracen.“

Delší odmlka.

„Ano, co se děje?“ vyštěkl Wylieho hlas.

„Mohl bych si s vámi pohovořit, doktore Wylie?“

„Kdo je to?“ chtěl vědět Wylie a vůbec se nesnažil skrývat podráždění.

„James Saracen. Jsem, nebo spíš byl jsem sekundář u Nigela Gartena ve Skelmorské všeobecné.“

„U Gartena, říkáte,“ ujistil se Wylie a změnil tón hlasu, i když Saracen nebyl schopen odhadnout, jestli to bylo překvapením, nebo něčím jiným. „A o čem se mnou chcete mluvit? Mám moc práce.“

„O Myře Archerové a Leonardu Cohenovi,“ oznámil mu Saracen stroze.

Chvíli bylo ticho a pak se Wylie tiše zeptal:

„O co vám jde?“

Tentokrát Saracenovi vůbec nedělalo potíže vyložit si odstín Wylieho hlasu. Byl v něm strach. Když to uslyšel, zmocnila se ho sebedůvěra. Wylie bude Gartenova Achillova pata, slabý článek, který musí zlomit.

„Chci vědět, proč jste podepsal pitevní nálezy obou pacientů, aniž jste u nich provedl pitvu," řekl. Slyšel, jak Wylie na druhém konci linky těžce polkl, než odpověděl: „To je absurdní!"

„Skoro to tak vypadá," souhlasil Saracen suše. „Problém je v tom, že je to současně pravda." Dodal slovům pomalou, ale přesvědčivou sílu zaoceánského parníku narážejícího do přístavního mola.

„Říkal jste, že jste Gartenův sekundář?" vykoktal Wylie.

Saracen jako by téměř viděl pot na Wylieho čele. „Garten vás nezachrání," řekl. „Vím o Gartenově účasti všechno. Je v tom až po krk. Jen jsem si myslel, že se zeptám, jak to vidíte vy, než půjdu na policii. Byla by škoda, kdybyste měl všechnu ostudu vzít na sebe vy."

Jeho slova měla žádoucí účinek. Wylie propadl panice. „Policie? Policie snad nebude potřeba. Chci říct, musí být nějaká jiná možnost, ne?"

„Řekl bych, že ne," utáhl Saracen šroub.

„Heleďte, nemůžeme si to probrat?"

„Mám dojem, že na tom nic moc k probírání není," prohlásil Saracen chladně.

„Ale vy tomu nerozumíte. Dejte mi alespoň možnost, abych vám to mohl vysvětlit. Nic jiného po vás nechci."

„Tak dělejte."

„Ne, po telefonu ne. Zůstanu dnes večer na patologii. Přijďte sem kolem deváté. Řeknu vám všechno, co budete chtít vědět."

Saracen nemohl ani uvěřit, že má takové štěstí. Nevraživý, nadutý Cyril Wylie se složil jak domeček z karet a šlo to tak snadno. Když znovu promluvil, soustředil se na to, aby měl drsný hlas: „Přijdu tam, ale jde ještě o jednu věc."

„Ano?"

„Ne abyste běžel telefonovat Gartenovi nebo komukoliv jinému. Jestli to uděláte, dozvím se to a půjdu rovnou na policii." Saracen zavěsil dřív, než měl Wylie možnost něco odpovědět, a byl si jist, že nebude jeho blafák ověřovat. Na to byl příliš vyděšený.

Jill zavolala v půl páté. „Nemám vlastně žádný pořádný důvod, proč ti volám," řekla. „Chci prostě jen vědět, jak jsi na tom."

„Je to od tebe milé,“ řekl Saracen něžně. „Vážím si toho. Dnes večer musím jít navštívit Cyrila Wylieho.“

„Toho patologa?“

„Přesně tak, ale zhruba kolem půl desátý bych měl být hotov. Pak se stavím, jestli ti to nebude vadit.“

„To víš, že ne.“

Saracen sotva stačil položit sluchátko a telefon zazvonil znovu. Volala sestra Melroseová z jednotky intenzivní péče v nemocnici.

„Požádal jste mě, abych vás průběžně informovala o doktorce Tangové, doktore.“

„Přišla k sobě?“ zeptal se Saracen.

„Ne, před deseti minutami zemřela.“

„Aha,“ vzdychl Saracen a zmocnil se ho tupě klidný pocit beznaděje. „Nabyla vůbec vědomí, než zemřela?“ zeptal se.

„Krátce.“

„Řekla něco?“

„Většinou to bylo čínsky, ale zaslechla jsem i pár anglických slov. Ošetřovatelka je zapsala.“ Ozvalo se šustění papírů a pak začala sestra Melroseová číst. „Šest dnů, víc než šest dnů, příliš dlouho, ne Myra Archerová.“

„To je všechno?“

„Ano.“

„Děkuju vám, sestro.“

Saracen se zamyslel nad tím, co právě vyslechl, ale nedávalo mu to žádný smysl, přestože si vzpomněl, že jsou to stejná slova, která zaslechla sestra Turnérova Chenhui vykřikovat na Gartena během jejího „zhroucení“. Šest dnů? Na co je to příliš dlouho a co znamená „ne Myra Archerová“? Třeba to po návštěvě u Wylieho pochopí. Podíval se na hodinky.

Sedm

Když Saracen krátce po půl deváté odcházel z bytu, začínalo pršet. Nejprve jen zlehka, ale než dorazil k Okresní nemocnici, byl z toho liják, který vyhnal lidi z ulic, a neodbytné bušení deště narušovalo jen svištění pneumatik.

Okresní nemocnice stála na jižním okraji Skelmoru a tvořila ji skupina budov podobných horským boudám postaveným z červeného pískovce a

pospojovaných prosklenými chodbami, které byly na první pohled novějšího data. Nemocnice původně sloužila jako sanatorium pro souchotináře, než streptomycin doslova vyhnal prokletí tuberkulózy, a stála proto nenápadně stranou od města. Léta však neúprosně ubíhala a městská obydlí dorazila až přímo k jejímu plotu.

Saracen projel bránou, zahnul doleva a zamířil k patologii, která byla umístěna v mělkém úvozu hezky daleko od vlastní nemocnice a před zraky kryta řadou topolů. Na tabulce u odbočky stálo prostě Soukromá cesta. To mělo odradit procházející se pacienty a jejich návštěvníky, aby se nepřibližovali ke skupině budov, mezi nimiž byla i místní márnice.

Saracen pomalu minul ceduli a zahnul do dvora. Stálo tam jediné auto, tmavě modrý rover, a Saracen si řekl, že zřejmě patří Wyliemu. Zaparkoval až u zadních dveří, aby byl na dešti co nejkratší dobu, až poběží ke vchodu.

Když vstoupil do budovy, přivítal ho teplý vzduch a pach formaldehydu, který v něm okamžitě vyvolal vzpomínky na události ve skelmorské márnici. Už tady na patologii předtím byl, ale vždycky za světla. V noci mu připadala nepříjemně strašidelná.

Světla svítila, ale jinak nebylo nikde ani živáčka. Nebylo to nic nečekaného, vždyť věděl, že Wylie tu bude sám, ale taky si myslel, že ho Wylie uslyší přijíždět. Takhle musel nahlížet do jednotlivých místností, kde nacházel jen prázdné lavice a zaprášené psací stroje. Nechtěl přijít o psychologickou převahu, o které si myslel, zeji nad Wyliem má, a rozhodl se, že nebude vykřikovat patologovo jméno nahlas.

V polovině chodby uslyšel, jak něco kovového udeřilo o cosi, co znělo jako kámen, a instinktivně pochopil, že je to mramor, protože zvuk se ozval z rohové místnosti na konci budovy: z místa, kde se konaly pitvy. Saracen se opatrně vydal k vysokým dveřím a lehce zatínal zuby, protože tohle se mu moc nezamlouvalo. Opřel se do dveří, otevřel je a zůstal stát, jako by neměl chuť překročit práh.

Wylie vzhlédl od stolu, a když uviděl, že tam stojí Saracen, ušklíbl se. Saracen se na něj díval, ale neřekl nic. Celá scéna mu připadala bizarní. Wylie i mrtvola, na které pracoval, byli sevřeni jasným světlem z veliké lampy podobné obrácené míse jako herci v nějakém ohyzdném výjevu. Když Wylie vytáhl ruce z hrudní dutiny a narovnal se, z rukavic mu odkapávalo cosi slizkého. „Pojďte dál," řekl, „a zavřete za sebou. Nechci, aby mi tímhle zatraceným smradem čpěl celý barák."

Saracen tiše zavřel dveře, pomalu došel ke stolu a zastavil se kousek před ním, aby na něj něco necáklo. „Řekl bych, že na tenhle zápach už musíte být zvyklý," poznamenal.

Wylie se hořce usmál a odpověděl: „Třicet čtyři let, a pořád ještě to nesnáším." Odhodil použitý skalpel na podnos vedle sebe a zaklel, když nástroj minul cíl a zařinčel na podlaze. Saracen si všiml, že Wylie nevyslovuje příliš jasně.

„Kde je zas …," zavrčel Wylie, rozhlédl se a pak se začal vztekle prohrabávat hromadou nástrojů, až konečně našel ten pravý. Podíval se na Saracena a zamával nožem, který držel v ruce. „Řekněte mi, doktore," vyzval ho, „máte vůbec představu – máte vy sakra vůbec představu – co to je, strávit třicet let života touhle prací?" Znechuceně se podíval na mrtvolu. „Máte?"

Saracen neměl nejmenší chuť si to představovat, ale o Wyliem se z toho proslovu dověděl hodně. Pití už dávalo jistý smysl a jeho zatrpklá, drsná povaha taky. Ten člověk svou práci nenávidí; celý život strávil tím, že dělal něco, co nesnáší. Jak by mohl vypadat jinak po třiceti letech odporu a nechuti? Chvíli to trvalo, než mu došla celá hrůza Wylieho situace. Spousta lidí přijde na to, že se živí něčím, co jim vůbec nic neříká, ale co když to potká patologa? Ani si to nedokázal představit.

„Tak proč …?" zeptal se nedůvěřivě.

Wylie se znovu hořce usmál. „Proč? Proč? Copak na tom vůbec záleží? Kolik z nás si dokáže uhlídat, jak jednou skončí?"

„Ale tohle …" Saracen se podíval na téměř prázdné tělo a pak na Wylieho, ale ten už neměl chuť celou věc dál rozebírat. Stáhl si rukavice a hodil je do hrudní dutiny. Pokynul směrem k mrtvole a obrátil se na Saracena s otázkou, v které se ozvala jeho znovunalezená arogance. „Víte, na co umřel, doktore?"

Saracen zavrtěl hlavou.

„Sešlostí věkem," prohlásil Wylie. „Stejně jako ten, co jsem ho dělal naposledy, i ten, co jsem ho dělal předtím, a nejspíš i ten příští. Ale v naší společnosti nesmí někdo jen tak umřít, protože je starý. Nene, naše společnost trvá na tom, že rozříznu každýho, kdo si něco takovýho troufne, a mou povinností je objevit příčinu, která zní dostatečně vědecky, aby se dala napsat do úmrtního listu. Veřejnost se tím povzbuzuje v myšlence, že senilita je něco, co se dá vyléčit, když do toho bude cpát dost peněz. Šašci! A víte, co dají příbuzný tohohle chlápka do úmrtního oznámení v místním plátku? Spí, jen spí. Kristepane! Máte dojem, že jen

spí? Prosíme o příspěvek na výzkum srdečních chorob. O to jim jde! Ne o to, že měl srdce opotřebovaný stejně jako zbytek těla. Kristepane! Byl už slepý, hluchý a ochromený artritidou, ale oni si myslí, že stačí trochu víc výzkumu srdce a byl by spasen. Kristepane!“ Wylie svěsil hlavu nad tělem a třásl s ní, jako by se z něj na povrch dralo nějaké hluboké vnitřní znechucení. Saracen ho tiše pozoroval.

Po několika okamžicích se Wylie vzpamatoval a podíval se na svého hosta. „Dejte na mě,“ prohlásil, „chtějí si tyhle baráky zabrat. Za deset let je budou potřebovat, aby sem uklidili psychogeriatriky, věčně připojený k těm jejich mašinkám. Pípání, samý pípání.“

Wylie se divoce rozesmál a Saracen se nedokázal rozhodnout, jestli je ten člověk jen opilý, nebo i duševně vyšinutý. Ať tak či tak, neměl z toho dobrý pocit a chtěl to mít z krku. „Přišel jsem s vámi probrat něco úplně jiného, doktore,“ ozval se.

Na Wylieho tváři se znovu objevil úšklebek. „Jistě že ano. Přišel jste zjistit, proč jsem ty dva kretény podepsal a neodbyl si předtím tuhle řezničinu.“

„Nejde jenom o to,“ poznamenal Saracen. „Vy jste jejich těla ani neviděl, viďte?“

Veškerá agresivita jako kdyby z Wylieho vyprchala. Svěsil ramena a tiše řekl: „Neměl jsem na vybranou.“

„Garten?“ zeptal se Saracen.

„Garten,“ přitakal Wylie. „Jasně mi řekl, že když neudělám, co po mně chce, a nepřipravím mu ty zprávy, vyhodí mě a navrch mě znemožní pro zásadně neprofesionální jednání. Ostuda, moje žena, dcera – právě se zasnoubila. Neměl jsem jinou šanci, musíte to chápat. Zničil by mě!“

Saracen přikývl, ale nechtěl nic říkat, aby nepřerušil tok Wylieho zpovědi. I na alkoholika mu změny ve Wylieho náladě a chování připadaly náhlé a citově nepřehledné. Během několika krátkých minut předvedl zlost, znechucení, lítost, soucit a teď najednou, když ho jakoby obestřel podivný klid, vytušil Saracen i něco jiného, něco, co se blížilo strachu.

Bez nejmenší změny v hlase Wylie prohlásil: „To jsem mu nemohl dovolit a nemůžu to dovolit ani vám …“

Výhrůžka byla naprosto zřejmá a Saracen cítil, jak mu v krvi začíná stoupat adrenalin. Problém mu v tuto, chvíli dělalo, že nedokázal odhadnout, odkud nebezpečí hrozí. Čekal, že Wylie ztratí nervy, že vybuchne, že ho bude zastrašovat a nakonec mu i vyhrožovat, ale čím?

Očekával hlasité, prázdné hrozby, a teď měl najednou před sebou Wylieho velmi klidného, velmi sebevědomého, Wylieho, který naháněl strach.

Wylie sáhl pod podnos s nástroji a něco odtamtud vytáhl. „Víte, co to je?“ zeptal se.

Saracen zatajil dech, když zahlédl pistoli, která se objevila ve Wylieho ruce, ale zděšení vzápětí vystřídal zmatek, když uviděl malou dírku v hlavni. „To je vzduchová pistole,“ vyjekl Saracen se směsicí úlevy a posměchu v hlase.

Wylie se nehýbal. Chvíli počkal a pak stiskl spoušť. V tiché vysoké okachlíčkované místnosti zaznělo kovové plácnutí výstřelu.

Saracen ucítil náhlou ostrou bolest ve stehně, podíval se dolů a uviděl šipku, která mu čouhala z kalhot. „To snad ne, Wylie, vy idiote! Na co si to sakra s tím zatraceným krámem hrajete?“ Vykročil k Wyliemu, ale zastavil se, protože měl nohu úplně ochromenou a málem ztratil rovnováhu. Došlo mu, že s tou šipkou nebude všechno v pořádku, a začala se ho zmocňovat panika. „Co? Co jste tam …?“

Wylie ho nezúčastněně pozoroval. Pak řekl: „Ta šipka byla napuštěná umrtvujícím prostředkem, doktore, je to pozornost od jednoho mého kamaráda zvěrolékaře, který tímhle prostředkem uklidňuje velká zvířata. Za chvíli vás to úplně ochromí, teda vlastně, jestli jsem tam toho dal omylem až moc, zastaví se vám i srdce, ale to by bylo nepříjemný. Takže doufám, že jsem se trefil.“

V tu chvíli se Saracen sesunul na podlahu, neboť už nedokázal vzdorovat únavě a postupujícímu ochromení, způsobenému šířícím se jedem. Opřel se dlaněmi o chladný mramor, ale loketní klouby už nebyly k ničemu. Ještě pořád měl jasnou mysl, ale tělo už odmítalo poslouchat horečné signály, které vysílal mozek. Všechno, včetně dýchání, začínalo být namáhavé a složité.

„Zbytečně plýtváte časem,“ napomenul ho Wylie, který se mezitím postavil přímo nad něj. Jeho slova dávala v Saracenově hlavě smysl, ale zněla, jako by je poslouchal v katedrále. Jak ležel na levé tváři, viděl jen kousek od obličeje Wylieho holinky. Byly pocákané krví z mrtvoly, na které pracoval.

Saracen se pokusil promluvit, ale obličejové svaly ho neposlouchaly. Wylie jako by mu četl myšlenky. Nohou obrátil Saracena na záda a z výšky se na něj zadíval. „Určitě byste rád věděl, co s vámi dál bude,“ poznamenal.

Slova se ozvěnou odrážela Saracenovi v hlavě, když se pokoušel pohnout ústy, ale podařilo se mu jedině přitáhnout dolní čelist a dát zuby k sobě. Pozoroval Wylieho obličej nad dlouhým bílým krví pocákaným pláštěm a opakoval tento pohyb jak dřevěná loutka.

„Zemřete zcela bezbolestně," poučil ho Wylie věcně. „Rozhodl jste se spáchat sebevraždu ve stavu hluboké deprese, do které jste se dostal, když vás ve Skelmorské všeobecné zbavili funkce." Wylieho pohled ztvrdl; oči měl podlité krví a lesklé vztekem, když zasyčel: „Nestrávil jsem v těchhle jatkách třicet let, aby se tu objevil nějaký snaživec a všechno to zničil." Začal ze sebe stahovat plášť, otočil se k Saracenovi zády a vykročil k bedně se špinavým oblečením. „Kysličník uhelnatý," pokračoval ve výkladu, „aby vám bylo jasný, jak to dopadne. Vyrazíme si na menší vyjížďku, najdeme si nějaký tichý místečko a já zavedu výfukový plyny do kabiny. Milý a jednoduchý. A taky obvyklej, normální způsob sebevraždy, kterýho si policie sotva všimne."

Wylie se přezul z holinek do teplých kožených bot a zase se postavil nad Saracena, který stále ještě otvíral naprázdno pusu jako ryba na suchu. Wylie se krátce zasmál a řekl: „Víte, v čem bude na závěr největší ironie?" Odmlčel se, jako by si chtěl počkat na odpověď, která nemohla přijít, a pak důvěrně dodal, jako by se svěřoval s nějakým tajemstvím: „Já dostanu za úkol, abych na vašem těle provedl pitvu! Mě požádají, abych nařezal vaše maso zrůžovělý kysličníkem na plátky, a zeptají se mě na můj odborný posudek. To je přece závěr, jak má být!"

Horečná činnost, která se Saracenovi odehrávala v mysli, v ní zůstávala uzavřena, protože dohoda s jednotlivými údy nebyla možná, s výjimkou spodní čelisti, která se mohla nepatrně pohybovat. Cítil, jak ho Wylie uchopil za kotníky a táhne po hladké podlaze ke dveřím. Zastavil se, aby zhasl světla, a pak ho vyvlekl na chodbu. Hlava Saracenovi padala bezvládně na stranu, takže se mu obličej bolestivě pálil třením o podlahu, ale nemohl s tím nic dělat.

Když dorazili k zadnímu vchodu, Wylie se na chvíli zastavil, sklonil se nad Saracena a začal mu prohledávat kapsy, aby našel klíčky od vozu. Uspěl, ale vzápětí zaklel, když si všiml rudého pruhu na Saracenově tváři. Hrubě ho chytil za bradu a natáčel mu hlavu, aby si zranění lépe prohlédl. „Neopatrnost," zamumlal. „Musím si dávat většího bacha.

Když Wylie otevřel zadní vchod a šel odemknout vůz, ucítil Saracen, který tam zůstal chvilku ležet sám, závan studeného vzduchu. Někde nad ním bušil do střechy déšť a jeho zvuk se mu v hlavě odrážel jak dunění

bubnů. Wylie se vrátil, zvedl ho nejprve do sedu, aby ho mohl vzít v podpaží, a pak ho napůl vedl, napůl nesl k autu.

Saracen cítil, jak ho Wylie cpe na zadní sedadla jeho vlastního vozu, a pak zůstal zase chvíli sám, když Wylie zašel zpátky do laboratoře. Vrátil se a Saracen slyšel, jak kutí něco kolem vozu. Ležel dál zcela ochromen a před obličejem se mu objevil nějaký předmět. Byl to konec dlouhé umělohmotné trubky.

Auto vyrazilo do deště a Saracen se stále ještě zoufale snažil rozhýbat svaly. Skutečnost, že teď dýchal snadněji, mu dodávala naději, že účinek jedu se možná snižuje. Důležité je neustále to zkoušet, ujišťoval se vytrvale. Čím rychleji bude metabolismus pracovat, tím dřív se to svinstvo odbourá z organismu.

Jeli asi patnáct minut, když Saracen ucítil, že vůz snižuje rychlost. Původní naděje, že třeba zpomalují kvůli semaforům nebo značce na silnici, vyprchala, když ucítil, jak kola sjela ze silnice a vydala se po nějaké hrbolaté polní cestě. Pak auto zastavilo a chvíli bylo ticho, než Saracen uslyšel, jak Wylie vystupuje a vytahuje zezadu hadici. Stále ještě byl zcela ochromen, kromě čelisti a jemných náznaků citu, které se mu vracely do zad, ale ty byly spíš jen akademické. Nebylo v jeho silách, aby pro sebe něco udělal. Nezbývalo mu než tam tiše ležet, poslouchat praskavé zvuky, které vydával vychládající motor, a registrovat mírně kolébavý pohyb způsobovaný tím, jak Wylie silou narážel hadici na výfuk.

Otevřely se zadní dveře a Saracen byl vytažen do studené a vlhké noci. Utěšoval se nadějí, že Wylie bude mít potíže s jeho víc než sedmdesátikilovým tělem a že mu bude celý manévr trvat déle, protože čas potřeboval Saracen ze všeho nejvíc; ale Wylie ho zručně usadil předními dveřmi na místo řidiče.

„Tak a je to," promluvil Wylie poprvé od chvíle, kdy opustili patologii, a podle hlasu byl sám se sebou spokojen. Položil Saracenovi ruce na volant a pomalu mu nechal klesnout hlavu na pravou tvář. Když byl spokojen s tím, jak přirozeně Saracenova pozice vypadá, udělal ještě několik posledních úprav na hadici protažené malým okénkem vepředu, obešel vůz a otevřel dvířka u spolujezdce. „Sbohem, doktore Saracene," zašeptal, „a příjemný skon." Motor chytil a zůstal pravidelně běžet.

Ozvalo se bouchnutí dveří u spolujezdce a Saracen ze své nehybné polohy zahlédl oknem Wylieho, jak vytahuje z kapsy plochou láhev a dává si ji k ústům. Zhluboka se napil a pak odešel do tmy.

Saracen v zoufalství křečovitě zavřel oči, protože tělo měl stále ještě bezvládné a od bezvědomí a smrti ho dělily už jen minuty. Houkačka! Kdyby se mu podařilo posunout čelist na velké kulaté tlačítko houkačky, třeba by upoutal něčí pozornost; když si uvědomil, že bude dávno mrtvý, než někoho napadne podívat se, co se děje, pochopil, že ten nápad není k ničemu. Kdyby se mu podařilo vypnout motor, to by bylo něco jiného! Kdyby se mu tak podařilo zařadit rychlost, aby se auto rozjelo a narazilo do něčeho, motor by mohl zhasnout. Ale jak to udělat? Existoval jen jeden způsob: musí dosáhnout toho, aby upadl na řadicí páku. Zoufale se opíral čelistí do příčky volantu a posouval hlavu po bezvládné levé paži.

Vteřiny běžely a Saracena mučila myšlenka, že jeho snaha je od samého začátku odsouzena k nezdaru. Pravděpodobnost, že se mu podaří zařadit rychlost tím, že prostě upadne na řadicí páku, byla malá. Ve skutečnosti určitě zemře, ale nesmí se přestat snažit. Podařilo se mu sestrkat levou ruku z volantu, takže spadla a zůstala bezvládně viset kousek od řadicí páky, pak vysunul bradu přes okraj volantu a na okamžik se ho zmocnila radostná nálada, když si uvědomil, že už začíná padat.

Pád byl přerušen náhle a bolestivě, protože mu hlava přepadla dopředu a narazila do přístrojové desky. Ironií osudu bylo, že zůstal zírat dolů na řadicí páku, ke které se mu nepodařilo dostat. Na okamžik ho málem přemohla beznaděj, ale pak si uvědomil nový pocit. V hlavě začínal mít lehko, jako kdyby ho bolest i strach začínaly opouštět. Na obzoru se objevila vyhlídka tepla, dokonce i pohodlí…

Saracen rozpoznal příznaky otravy kysličníkem uhelnatým a zmocnila se ho panika. Strach ze smrti mu projel svaly na krku a dovolil mu, aby trochu pohnul hlavou zaklíněnou proti přístrojové desce a pokusil se uvolnit ze sevřené polohy. Náhle všech pokusů nechal, když si uvědomil, že táhlo, které má kousek od úst, je od sytiče.

Sytič! Zatracený sytič! Proč si na něj nevzpomněl dřív? Kdyby se mu při zahřátém motoru podařilo vytáhnout sytič, měl by docela slušnou šanci, že zahltí karburátor a motor zhasne!

Saracen spustil dolní čelist a nastavoval ústa kolem táhla tak dlouho, až měl knoflík bezpečně mezi zuby. Pak ho pevně sevřel a odstrčil se s jeho pomocí od přístrojové desky. Byl už téměř v bezvědomí, když se mu to podařilo a upadl na podlahu vozu. Ležel slepý ve tmě, která ho obklopovala, a nebyl si jist, nakolik se mu povedlo sytič vytáhnout. Cítil, jak ho vědomí opouští, a jen zcela vzdáleně si uvědomoval, že motor začíná pokašlávat.

Probudil se bolestí. Lýtkové svaly mu svírala křeč, ale neměl v těle ještě dost citu, aby nohama dokázal pohnout. Co horšího, ruce byly stále k ničemu, takže se nemohl zvednout z podlahy, na které ležel, štěrk se mu zarýval do odřené tváře a pach gumy mu rychle naplňoval nozdry. Ale byl naživu a přežije to; auto bylo nádherně zticha.

Do jednoho lýtka se mu opět zahryzla křeč, až mu na obličeji vyskočil pot a musel se kousnout do rtu v marné snaze odvést pozornost od bolesti v noze. V krku a ramenou cítil mravenčení, které mu napovědělo, že horní polovina těla se začíná vzpamatovávat z účinků ochromujícího jedu. Umožnilo mu to opřít se čelem pevně

o zem, pootočit trochu ramena a pohnout tak celým tělem. Díky tomu spatřil jasně červenou záři na přístrojové desce, napovídající, že zapalování je pořád ještě zapnuté. Pod ním uviděl obrys táhla sytiče; bylo napůl vytažené: dva centimetry, které mu zachránily život.

Cit se mu teď do svalů vracel rychle. Zjistil, že může hýbat levou rukou a krátce nato i pravou. Narovnal se zpátky do sedadla a překotně rozrazil dveře, aby mohl do plic zhluboka nabrat studený noční vzduch. Deště si přitom vůbec nevšímal. Zesláblýma rukama si masíroval nohy, jak nejlépe dovedl, a pak vystoupil z vozu, opíraje se o horní okraj dveří. Položil ruce na střechu auta, zůstal stát a uvažoval, jak nádherná je vůně trávy, jak sladký je noční vzduch. Vzhlédl dokonce vzhůru v naději, že spatří hvězdy, ale pod neviditelnými dešťovými mraky nebylo nic než tma.

Lampa v kabině vozu svítila, protože dveře byly otevřené, a v jejím matném světle Saracen uviděl umělohmotnou hadici, táhnoucí se po zemi od výfuku k oknu. Ten pohled v něm probudil takový vztek, že přes svůj nejistý stav uštědřil hadici kopanec, pak další a ještě jeden. Propracovával se podél ní až k výfuku, tam se opřel o víko kufru a kopal do spoje mezi hadicí a trubkou tak dlouho, až hadici uvolnil.

Námahou začalo Saracena píchat v hrudi. Posadil se zpátky za volant a čekal tam s otevřenými dveřmi, až zase chytí dech. V myšlenkách se vrátil k Wyliemu a znovu se ho zmocnila taková zlost, že se z toho až rozkašlal. To, že se ve stejný okamžik pokusil zaklít, moc nepomohlo, takže nakonec znovu vystoupil z vozu a několik minut kolem něj chodil, dokud ho kašel nepřešel a mohl zase začít jasně uvažovat.

Jak se asi Wylie dostal zpátky do města, napadlo ho. Musel jít pěšky; buď tak, nebo chytil autobus. Ne, to by neudělal. Neriskoval by, že ho někdo uvidí kdekoliv poblíž auta. A vůbec, kde to vlastně je? Saracen si

musel přiznat, že nemá nejmenší tušení, kde se ocitl. Věděl jedině to, že z patologie jeli asi patnáct minut. Ale kterým směrem?

Vybavil si okamžik, kdy zahýbali ze silnice na cestu: zamířili doleva. Když pojede po cestě zpátky a zahne doprava, určitě se dá správným směrem. Mohl by cestou dokonce na Wylieho narazit. Podíval se na hodinky. Prozradily mu, že je čtvrt na dvanáct, ale to nic neznamenalo, protože neměl ani tušení, kolik bylo, když sem dorazili, ani jak dlouho ležel v bezvědomí.

Nastartoval, a přestože stále hustě pršelo, stáhl okénko u řidiče. Čerstvý vzduch se stal významnou hodnotou jeho života. V úzkém prostoru mezi stromy vůz s jistými obtížemi otočil, rozjel se po cestě zpátky a zaklel, když pravé přední kolo zapadlo do koleje, jejíž hloubku tajila dešťová voda. Než se s autem dostal zpátky na asfaltku a mohl na to pořádně šlápnout, stalo se mu to ještě jednou.

Během několika minut uviděl u silnice ukazatel a zjistil, že je sedm mil od Skelmoru a že jede směrem k němu. Wylie vyjel po staré Athertonské silnici, což byla sice silnice první třídy, ale od doby, kdy nedaleko otevřeli dálnici, na ní nebyl skoro žádný provoz. Myšlenka, že se mu podaří Wylieho chytit, zcela ovládla Saracenovu mysl a na ničem jiném v tu chvíli nezáleželo. Očima probodával kužele světla z hlavních reflektorů a soustředěně prozkoumával pohledem živé ploty a stromy, jestli mezi nimi nezahlédne kráčející postavu. Místo toho ale jeho reflektory našly za zatáčkou varovná policejní světla. Za nimi následovaly světelné tabule: ZPOMALTE. DOPRAVNÍ NEHODA.

Saracen zpomalil, a než dorazil k místu, kde se něco dělo, jel už krokem. Policista ve vestě s odrazkami mu pokynul dlouhou baterkou, aby zastavil.

„Došlo tam k nehodě, pane," řekl policista a podíval se na Saracena otevřeným okénkem.

Pro toho rázem začalo být důležité něco jiného. „Jsem lékař. Můžu vám pomoct?" zeptal se.

Policista se na okamžik zatvářil poněkud překvapeně a Saracen si díky tomu uvědomil, jak zbědované musí vypadat. Vlasy má promočené, obličej, napadlo ho, určitě špinavý a na tváři bude sražená krev z odřeniny.

„Na to, abyste mohl udělat něco pro toho chudáka, co to schytal, byste musel být Ježíš Kristus, pane, ale možná byste se mohl podívat na řidiče vozu. Je už starší a trochu ho to vzalo. Víte, jak to chodí."

Saracen vystoupil a velmi dobře si uvědomoval pohled, kterým ho policista hodnotil.

„Že jsme měli taky menší nehodičku, co, pane?“ zeptal se.

Saracen otázku očekával. „Píchnul jsem,“ odpověděl. „Musel jsem v tom děsným dešti měnit kolo a ještě mi skouzl klíč a praštil jsem se obličejem o karosérii.“

„Jako vždycky, pane,“ rozesmál se policista. „Člověk nikdy nepíchne za slunnýho odpoledne.“

Saracen uviděl tělo ležící na okraji silnice; bylo přikryté celtou. Stáli vedle něj dva policisté a čekali, až přijede sanitka. Jeden z nich podupával a mával rukama, aby se zahřál. Saracen k nim došel, a když se sklonil, aby odkryl mrtvého, uvědomil si, jak hlasitě buší déšť do plastikových vest, které měli na sobě. Pod celtovinou ležel Wylie! Oči měl otevřené a bez života.

„Ty starej bastarde,“ poznamenal Saracen tiše.

„Mám to chápat tak, že toho muže znáte?“ zeptal se jeden z policistů.

Dlouho bylo ticho a pak Saracen bezvýrazně odpověděl: „Znám ho. Je to doktor Cyril Wylie, odborný patolog z Okresní nemocnice.“

„A já si říkal, že je mi tak trochu povědomej,“ obrátil se policista na svého kolegu. „Viděl jsem ho u soudu.“

Saracen celtu ještě trochu stáhl a uviděl, že Wylieho hrudník je v místech, kde přes něj auto přejelo, úplně rozdrcený. Přetáhl plachtu zase zpátky a narovnal se.

„Byl doktor Wylie váš přítel, pane?“ zeptal se policista, který Saracena zastavil. Lékařovo chování ho mátlo.

„Ne,“ odpověděl Saracen, neschopen odtrhnout oči od zmačkané hromádky na zemi.

„Vy byste náhodou nevěděl, kam mohl doktor Wylie v takovýhle noci jít pěšky po silnici?“

„Třeba se mu porouchalo auto,“ navrhl Saracen.

„Myslíte, jako že třeba píchnul, pane?“

Saracen poznal v policistově hlase narážku a vyčetl z ní nedůvěru k jeho vlastnímu vyprávění. To v něm probudilo ostražitost. „Možná,“ řekl.

„Už jsme vyhlásili pátrání po jeho voze,“ ozval se jeden z policistů, ale Saracenův muž si nechtěl nechat takovou příležitost vzít.

„Řidič vozu, který ho srazil, říká, že doktor Wylie mával před sebou rukama, jako by byl opilý nebo jako by se s někým pral nebo tak něco.“

Tak takhle je to, pomyslel si Saracen. Tenhle superdetektiv dospěl díky stavu Saracenova oblečení a kvůli zranění na tváři k závěru, že se s Wyliem poprali. Klidně prohlásil:

„Všeobecně se vědělo, že doktor Wylie má problémy s pitím. Už měl jít brzo do důchodu."

„Jo tak, pane. Ona to nakonec, řekl bych, odhalí pitva."

Pitva, napadlo Saracena. Znovu se podíval dolů na Wylieho a tiše prohodil: „Nakonec je ta ironie osudu bláznivější, než sis myslel, stařík."

„Co jste říkal, pane?"

„Nic."

Než přijela ambulance, udělal Saracen, co bylo v jeho silách, pro zoufalého majitele vozu a pak pokračoval dál ve své cestě do Skelmoru. Teprve až tam mu plně došly všechny důsledky Wylieho smrti a bylo mu z toho smutno na duši. Jakákoliv možnost odhalit Gartena byla tatam. Už se nedalo prokázat, že pitevní nálezy Myry Archerové a Leonarda Cohena jsou zfalšované. Byl zase na začátku.

Podíval se na hodinky; za čtvrt hodiny bude dvanáct. Ať bylo jakkoliv pozdě, skleslost ho hnala k místu, kde bydlela Jill.

„Myslela jsem si, žes změnil názor," řekla Jill, když opatrně pootevřela dveře. „Panebože, co se ti stalo?" dodala, když uvolnila řetěz a otevřela dveře natolik, že na Saracenovu tvář dopadlo světlo.

„To je dlouhá historie. Můžu se nejdřív umýt?"

Jill vyčistila Saracenovi odřenou tvář a prohlásila: „Jsem jedno ucho." Saracen jí vylíčil všechno, co se stalo, a pozoroval, jak se jí rozšiřují oči. „To je neuvěřitelný," zaprotestovala.

„Ale je to pravda," ujistil ji.

„Ale jestli je Wylie po smrti, tak to znamená, že …"

Saracen ji přerušil: „Že proti Gartenovi nic nemám."

Jill nalila dvě whisky a jednu Saracenovi podala. Pak si přidřepla před krbem. „A co úmrtní list?" zeptala se.

„Garten teď má neprůstřelný pitevní nález. Měl plný právo list podepsat."

„No jistě, na to jsem zapomněla. A co Cohenovo tělo?"

„Dnes ráno ho zpopelnili. Řekl mi to Garten."

„Věříš mu?"

Saracen se na Jill podíval a přiznal se, že ho ani nenapadlo o tom pochybovat.

„Třeba se tě jen snažil zastavit, abys po něm dál nepátral," navrhla Jill.

„To je teda nápad."

„Ale jak to ověřit?"

Saracen se na okamžik zamyslel. „Mohl bych zajít do krematoria a prověřit si záznamy. Ráno to udělám. Stejně nemám nic na práci." Vjel prsty Jill do vlasů a poděkoval jí za tu radu.

„Musíš jít pryč?" zeptala se tiše.

Usmál se a odpověděl: „Ne."

Déšť vydržel celou noc, a když Saracen opustil Jillin byt a vydal se ke Skelmorskému městskému krematoriu, ještě pršelo. Lilo už tak dlouho, že stoky odmítly spolupracovat a na několika místech byla silnice zatopená vodou. Nejhorší to bylo pár stovek metrů před krematoriem, kde silnice náhle klesala do úvozu a pak začala stoupat k žulovým zdem a černé železné bráně krematoria.

Saracen musel počkat, až smuteční kolona aut překoná opatrně a s motory vytočenými do obrátek, aby chránily elektrické rozvody před namočením, jezero v úvozu. Když konečně dorazil k bráně, musel zase čekat, protože pohřební vůz před ním s pokašláváním zhasl a zatarasil vjezd. Řidiči tří černých limuzín za ním vystoupili, aby mu pomohli, a když se motor nepodařilo znovu nastartovat, rozhodli se furgon těch několik posledních metrů ke vchodu do kaple dotlačit. Saracen dojemný výjev netečně pozoroval přes pohybující se stěrače.

Saracen neměl nejmenší tušení, jak se dostat k záznamům krematoria; bude to muset vymyslet na místě. Zaparkoval vůz v dostatečné vzdálenosti od smutečních hostů, počkal, až všichni přítomní vejdou do kaple a naleštěné dřevěné dveře se za nimi zavřou, a pak se vydal na opačnou stranu ke dveřím budovy, na které stálo Vedení. Jednou zaklepal na dveře se skleněnými tabulkami

s nastříkanými ledovými květy a pak rychle vešel, protože už nechtěl dál stát na dešti.

Od psacího stroje vzhlédla žena ve středních letech a řekla: „Kaple je na druhé straně dvora nalevo." Připojila ke svému oznámení nenápadný úsměv, který si lidé za přepážkou schovávají pro veřejnost.

Saracen vytřásl déšť z vlasů a prohodil: „Děkuju vám. Mně ale o kapli nejde. Chci se něco dovědět o zpopelnění jistého Leonarda Co-hena."

Žena okamžitě přešla do obrany. „Všechny naše záznamy jsou důvěrné," prohlásila s náznakem uspokojení.

„Proč?“ zeptal se Saracen.

Žena zřejmě vzala dotaz jako osobní urážku. „Prostě je to tak, to je všechno,“ oznámila mu, celá naježená rozhořčením.

Saracen se zhluboka nadechl a začal znova: „Chci jen vědět, jestli Leonard Cohen byl zpopelněn včera. Na tom snad není nic důvěrného, nebo ano?“

„Nejsem oprávněna poskytovat jakékoliv informace,“ zarecitovala žena odměřeně.

„Mohl bych v tom případě mluvit s ředitelem?“

„Máte s ním sjednanou schůzku?“

„Jasně že ne, sakra … Ne, schůzku s ním sjednanou nemám.“

Žena zvedla jeden ze dvou telefonů a stiskla tlačítko. Saracen se podíval na druhý přístroj a řekl si, že to nejspíš bude přímá linka do Washingtonu.

„Pan Posselthwaite? Je tu nějaký pán a vyptává se na naše záznamy. Řekla jsem mu, že jsou důvěrné, ale on trvá na svém. Ano, pane, děkuji vám, pane.“ Zavěsila a obrátila se k Saracenovi. „Pan Posselthwaite přijde,“ oznámila mu. Řekla to, jako by to Saracena mělo naplnit úctou.

Za ženou se otevřely dveře a rázně vešel malý kulaťoučký mužík v proužkovaném obleku. „No tak, slečno Bottomleyová, co se tady děje?“

„To je ten člověk, pane,“ hlásila slečna Bottomleyová vítězně.

Mužíček předstíral, že si Saracena všiml teprve až teď, a zeptal se: „Mohu vám nějak pomoci?“

Saracen v Posselthwaitovi rozpoznal všechny příznaky, které si spojoval s nižšími úředníky, a věděl, že majestát tohoto mužíka je založen na všeobjímající tvrdohlavosti. Přesto se rozhodl, že když už začal, tak to nevzdá, a znovu vysvětlil, co chce vědět.

„Vy jste příbuzný?“

„Ne, nejsem.“

„Tak proč, jestli se můžu zeptat…?“

„Tělo Leonarda Cohena bylo před dvěma dny převezeno ze Skelmorské všeobecné nemocnice do pohřebního ústavu Maurice Dolman a synové. Pokud vím, pak bylo dopraveno sem ke zpopelnění.

Rád bych věděl, jestli už ke zpopelnění došlo. Pokud ne, rád bych si ho prohlédl.“

„Prohlédl tělo?“ opakoval Posselthwaite.

„Jsem doktor Saracen ze Skelmorské všeobecné.“

„Aha,“ řekl Posselthwaite pomalu a jeho obličej prozradil, že Saracenovi oblečenému do vytahaných džin a bundy nevěří. Podrbal se na bradě a předstíral, že se hluboce zamyslel, ale Saracen ho podezříval, že jen vymýšlí, jak mu dál dělat potíže. „Mám dojem, že bych rád viděl nějaký průkaz totožnosti.“

Tím Saracenovi došla trpělivost. „Průkaz? Na co? Nechci vědět nic jiného, než jestli jste včera zpopelnili muže jménem Leonard Cohen! Tak v čem je problém? Rozumíte mi? Zpopelnili, ANO, nebo NE?“

„Tohle je nepřijatelné,“ vybuchl Posselthwaite. „Za celou dobu, co tu pracuji, se mi nestalo, aby se mnou někdo mluvil tímto tónem. Kdo si vlastně myslíte, že jsem?“

„To si ani nepřejte vědět,“ odsekl Saracen. „Zapomeňte na to.“

Když Saracen spěchal k autu, shrbený před větrem, který mu s neselhávající přesností vmetal do obličeje déšť, veškeré utrpení posledních dvaceti čtyř hodin z něj vytrysklo. Přestože měl na výběr několik různých možností, bezprostředním terčem jeho vzteku se stal Posselthwaite. „Stupidní prcek,“ vrčel, svíral volant a zíral předním sklem do deště. Všiml si schodišťátka, které vedlo za kaplí někam dolů, a podle komína umístěného poblíž usoudil, že schody vedou do kotelny. Dostal nápad.

Vystoupil z auta a doběhl ke schodům. Pod nimi našel dveře s nápisem VSTUP ZAKÁZÁN, ale přesto vešel. Byla za nimi dlouhá a temná místnost bez oken. Pracovali tam dva muži a oba drželi v rukou pohrabáče s dlouhou rukojetí. Vyhrabávali zrovna popel z jedné pece. Když Saracen vešel, jeden z nich se překvapeně otočil.

„O co jde?“ chtěl vědět.

Saracen sáhl do bundy pro peněženku a vylovil z ní dvě pětilibrové bankovky. „Potřebuju jen odpověď na jednoduchou otázku,“ řekl a zvedl peníze.

„No jo, zas jeden z těch reportérů,“ naštval se menší muž. „Hele, o žádnejch podvodech nic nevíme! A všechny rakve se tu pálej, jasný? Úplně všechny! A teď vypadni!“

Druhý muž se na svého kolegu konejšivě obrátil a řekl: „Nech toho, Georgi. Ještě nám nepověděl, o co mu jde.“ Obrátil se k Saracenovi.

„Zpopelnili jste včera ostatky muže, který se jmenoval Leonard Cohen, nebo ne? Nic jiného vědět nechci.“

Muži se na sebe podívali. „To je všechno?“ zeptal se jeden.

„Všechno.“

„Byl od Dolmanů a neměl příbuzný?“

„To je on.“

„Jo, dělali jsme ho.“

Saracen jim podal peníze a vyšel ven. Když vystoupal po schodech, stanul tváří v tvář Posselthwaitovi. Mužík měl ve tváři bez nejmenších pochyb vztek, i když jak tam stál, ruce v kapsách příliš velkého pršiplášťě a brýle zalité deštěm, vypadal spíš směšně než přísně.

„Na co si myslíte, že si tu hrajete?“ vyjel a ruce se mu třásly vztekem. Saracen, jehož depresi mezitím obohatilo i zklamání, se kolem něj beze slova protáhl.

„O tomhle si ještě promluvíme!“ křičel Posselthwaite, když se Saracen blížil k autu. Odjel, jako by si ani nevšiml, že tam kromě něj ještě někdo je.

Osm

„Mrzí mě, že jsem ti to vůbec navrhla,“ vzdychla Jill, když jí Sararacen dovyprávěl, co se stalo v krematoriu.

„To není tvoje chyba, byl to dobrý nápad.“

„Štve mě, že se tě na to pořád ptám,“ začala Jill váhavě, „ale co budeš dělat dál?“

„Teoreticky je to jednoduché,“ odpověděl Saracen. „Když si nemůžu prohlídnout tělo Leonarda Cohena, musím se podívat na Myru Archerovou.“

Jill se zatvářila užasle a vyhrkla: „Ale její tělo určitě spálili dávno před Cohenem!“

Saracen zavrtěl hlavou. „Ne. Garten se už chystal poslat ji na kremaci, když se objevil její manžel a trval na tom, že bude pohřbená do země. Uložili ji na hřbitově u svatého Klimenta.“

„A dokážeš sehnat příkaz k exhumaci?“ zeptala se Jill, přestože odpověď už znala.

Saracen se hořce usmál a poznamenal: „Říkal jsem, že teoreticky je to jednoduché.“

„Určitě musí být jiný způsob, jak Gartena usvědčit,“ ozvala se Jill.

„Kdyby byl, tak by mě tohle ani nenapadlo,“ poučil ji Saracen. „Ale teď mám dojem, že jediná trhlina v Gartenově obraně leží na hřbitově u svatého Klimenta šest stop pod zemí; tělo, na kterém nikdy nebyla provedena pitva, tělo, které představuje klíč k celé záležitosti.“

„Ale pokud nedostaneš povolení k exhumaci, nevím, co bys s tím mohl dělat," zkusila to ještě Jill.

„Existuje jiný způsob," poznamenal Saracen.

Jill se na něj chladně podívala a řekla: „To nemůžeš myslet vážně."

„Můžu a myslím."

Jill na moment ztratila řeč a pak odmítavě zavrtěla hlavou. „Ale to přece nemůžeš," vykřikla. „To by bylo vykrádání hrobů. Dneska už lidi mrtvoly neolupují. To dělali naposledy Burke a Hare!"

Saracen počkal, až se Jill trochu uklidní, a prohlásil: „Tak se na to podívej jinak. Když proti Gartenovi něco nenajdu, jemu to všechno vyjde a já už nikdy nebudu moct dělat doktora. Musím dokázat, že tělo Myry Archerové nikdy nikdo nepitval. Prostě musím!"

Jill tu představu pořád ještě nedokázala polknout, ale pro Saracenovu situaci měla pochopení. „A co uděláš, až ten hrob otevřeš?" zeptala se. „Zavoláš policii?"

„Ne, zavolám Petera Clydea na patologii. Budu mít s sebou úmrtní list a zfalšovaný pitevní nález. Ukážu mu tělo i ty doklady. Jako soudní lékař pro tenhle okres bude schopen opatřit soudní příkaz k exhumaci."

Jill mlčky přikývla. „Kdy?" zeptala se tiše.

„Čím dřív, tím lip. Díky tomu dešti bude země určitě měkká."

„Já – mám pocit, že ti pomoc nabídnout nemůžu," vzdychla Jill.

„Ovšemže ne," řekl Saracen klidně, „tohle je něco, co musím udělat sám."

Saracen se s Jill naobědval a dovezl ji do nemocnice, protože jí služba začínala ve dvě hodiny. Pak zajel ke kostelu svatého Klimenta a zaparkoval na dlážděné cestě za kostelem. Než si připraví plán exhumace musí se podívat, kde vlastně hrob Myry Archerové leží. Vešel na hřbitov malou dřevěnou brankou, rámovanou dvěma jalovci, asi padesát metrů od hlavního vchodu do kostela.

Pomalu prošel nejstarší částí hřbitova, kde mechem porostlé náhrobní desky střežily dávnou pýchu a zrezivělá zábradlí chránila před vetřelci tělesné schránky z jiných dob. Ke své velké úlevě zjistil, že teď už se pohřbívá až vzadu za kostelem, kam z ulice není vůbec vidět. Hrob Myry Archerové našel před malým borovým hájem. Na provizorním náhrobním kameni stálo prostě Myra Archerová. Před ním byla malá sklenice s několika jarními květinami, ale hrdlo měla příliš široké a květiny z něj vyčnívaly téměř vodorovně.

Saracen se rozhlédl, aby si zapamatoval směr a aby si vybral nejlepší způsob, jak se sem v noci dostat. Rozhodl se, že opět zaparkuje ve stejné ulici. Odtamtud přeleze přes zeď a dostane se mezi borovicemi ke hrobu, aniž by vůbec musel procházet hřbitovem.

Hned za borovicemi byla malá dřevěná kůlna. Když se ujistil, že poblíž nikdo není, došel k ní a podíval se dovnitř. Našel tam tři rýče, plachtu a několik kusů dřevěného bednění. Byla to kůlna hrobníků. Nemusí si ani nosit vlastní lopatu.

Během odpoledne a večera se Saracen několikrát přistihl, že ani sám nemůže uvěřit tomu, co má v úmyslu udělat. Přešlo ho to, ale jenom proto, aby se podobné pocity vracely stále častěji, jak se blížil osudný okamžik. Když konečně přišla noc a jeho čekání skončilo, ulevilo se mu.

Ulice za kostelem byla naprosto opuštěná, přesně tak, jak doufal. Zaparkoval na betonové ploše před řadou starých zamknutých garáží s nadějí, že auto, které stojí zrovna tam, nebude vypadat nápadně, přestože stav garáží napovídal, že už dávno nejsou v provozu.

Když se po cestě vracel, měl neodbytný pocit, že ho někdo pozoruje, což byl dost dobrý důvod, aby se kolem sebe rozhlížel. Ani jednou však nikoho nezahlédl. Divoké představy vyvolával v jeho mysli pocit viny…

Vršek hřbitovní zdi byl vlhký a porostlý mechem. Když ji přelézal, ucítil vlhko zeleně, a když na druhé straně dopadl na zem, na okamžik se přikrčil a poslouchal, jestli odněkud zaslechne náznak toho, že byl někým spatřen. Všude bylo ticho. Už se chtěl narovnat, když ho zmrazil náhlý pohyb na vrcholku zdi. Žaludek mu sevřely železné prsty, ale pak s úlevou zjistil, že je to jen kočka, jejíž zelené oči žhnuly do tmy. Potichu zaklel, a když běžel k domku hrobníků, využíval ochrany borovic.

Vlhká rez mu zamazala ruce, když otevíral petlici na dveřích, aby si z chatrče vytahal všechno, co potřebuje: dva kusy dřeva, plachtu a rýč. Opět za sebou zavřel a plachtu rozprostřel po zemi. Kromě věcí, které si vzal z kůlny, měl s sebou ještě baterku, šroubovák a hever. Na to, aby všechno k hrobu nesl v náručí, toho bylo moc, naskládal tedy věci na plachtu a táhl ji po zemi za sebou jako sáně. Studený vítr ho řezal do tváří, třásl jehličím na borovicích, narušoval hrobové ticho a díky tomu se Saracen cítil trochu míň zranitelný.

Půda byla, jak doufal, po dešti měkká, a když svrchu odstranil drn, nekladla skoro žádný odpor. Jak kopal, hromadil vybranou zem na roztaženou plachtu a chvílemi klel, když se vlhká hrouda přilepila na rýč a přinutila ho, aby ji sklepával a vyvolával tím bolestivé protesty v

zádech. Po čtyřiceti minutách náhle strnul, neboť rýč udeřil o dřevo. Narazil na rakev.

Veškeré pochyby a pocity viny, které ho odpoledne pronásledovaly, se přihnaly zpátky a na čele mu vyskočil studený pot. Svědomí na něj ječelo: Tohle je znesvěcení! Nech toho šílenství! Jenže teď už nebylo možné couvnout. Odhrnul hlínu z víka rakve a posvítil si na mosaznou tabulku Myra Archerová, RIP – Re-quiescat in Pace – Odpočívej v pokoji – v pokoji – opakoval si v duchu a tep se mu zrychlil ještě víc. Vrhl se na šrouby, které přidržovaly víko, a zápasil s nimi, dokud třesoucíma se rukama nevytáhl poslední a nepřihodil ho nešikovně do kapsy bundy k ostatním. Než zvedl víko, zastavil se na okamžik, aby se připravil na to, že uvidí tělo Myry Archerové oblečené do rubáše.

Veškeré pocity viny, výčitky svědomí a varovný prst věčného zatracení zmizely natotata. Rakev obsahovala čtyři pytle s pískem a nic víc. Saracen tupě zíral na špinavé jutové vaky a nevěděl, co si má myslet. Copak Garten stačil zařídit i tohle? Ne, to je nesmysl, rozhodl se. Takže zbývala jediná možnost. Tělo Myry Archerové tady prostě nikdy neleželo! Rozhodující v tuto chvíli bylo, jestli prázdný hrob stačil na to, aby Gartena odrovnal. Tím si nebyl jist. Stačil jistě na to, aby rozpoutal rozsáhlé úřední vyšetřovaní, ale k čemu to povede? Na to si nebyl schopen odpovědět.

Vlastní váhavost ho rozzlobila, a tak se rozhodl, že potřebuje mít někoho, kdo by jeho nález potvrdil. Zavolá Jill a požádá ji, aby sem přijela. Nechal všechno, jak bylo, přelezl přes zeď zpátky na ulici, na jejímž konci stála telefonní budka. Běžel k ní a zpomalil jen na křižovatce s hlavní ulicí, aby příliš neupoutával pozornost. Než se Jill ozvala, měl pocit, že telefon zvoní celou věčnost.

„Je po všem?“ zeptala se, než měl Saracen možnost cokoliv říct.

„Ne, potřebuju tě tady.“

„Jamesi, tohle nezvládnu.“

„O nic takového nejde. Rakev je prázdná. Potřebuju svědka, to je všechno.“

„Říkáš, že je prázdná?“

„Jo. Nemáme moc času. Můžeš sem zajet hned tečí?“

„Zrovna je u mě Claire Tremainová. Zaskočila bez ohlášení.“

Saracen tiše zaklel.

„Mohly bychom přijet obě. Ví přece, co se v nemocnici děje, bratr jí to vyprávěl.“

Saracen se na okamžik zamyslel a shledal, že proti tomu nic nemá. „Tak dobře," řekl. „Hoďte sebou, jak to jde nejrychleji."

Za deset minut dorazily dívky do uličky. Řídila Claire a svoje zelené Metro zaparkovala vedle Saracenova vozu před jednu z nepoužívaných garáží. Z místa u zdi, odkud je Saracen pozoroval, viděl, že Jill je na první pohled nervózní, ale všiml si taky, že Claire je jako obvykle sebevědomá. Přispěchal k nim, pomohl jim přes zeď a vedl je mezi borovicemi k vykopanému hrobu.

Když posvítil baterkou do rakve, Jill jenom přikývla. Claire se ušklíbla a řekla: „Je to naprosto jasný."

„Tohle jsem chtěl, abyste viděly," vydechl Saracen. „Jestli chcete, tak můžete jít."

K Saracenovu překvapení se teď ozvala Jill: „Počkáme na tebe. Můžeme ti nějak pomoct?"

Claire se na ni podívala a přikývla. „Dobrý nápad. Mám tyhle strašidelný záležitosti ráda. Je to něco jako obřady černý magie." Podpořila svoje tvrzení tím, že k Jillině roztrpčení a Saracenovu znechucení udělala po okraji hrobu několik tanečních kroků. Saracen se ponořil do jámy, vrátil víko rakve na původní místo a vyškrábal se nahoru, aby hrob zase zaházel hlínou.

„Neměl byste zavolat policii nebo tak něco?" zeptala se Claire.

„Nejdřív si to vyřídím s Gartenem," řekl Saracen. „Tím ušetřím spoustu úřadování."

„Jede sem nějaký auto!" zašeptala Jill, když do uličky vplula světla reflektorů a osvětlila prostřední větve borovic. Všichni tři se shrbili a ztuhli, zatímco vůz pomaličku projížděl Kostelní ulicí a motor mu tiše vrněl.

„Už je pryč," zašeptala Claire.

„Není," varovala je Jill a zvedla ruku. „Zastavil!"

Saracen na okamžik zavřel oči a zaklel.

„Podívám se," zašeptala Claire, a než jí v tom kdokoliv mohl zabránit, vyrazila ke zdi. Za okamžik byla zpátky. „Je to policie," zašeptala. „Zastavili vedle našich aut."

„Za chvíli nás začnou hledat," poznamenal Saracen.

Několik okamžiků bylo ticho a pak se znovu ozvala Claire: „Nechtě to na mně." Narovnala se a rozeběhla se přes hřbitov, aby z něj vyšla brankou. O chvilku později uslyšeli její hlas na druhé straně zdi. „Dobrý večer, pane. Není něco v pořádku?"

Policistova odpověď byla nezřetelná a Saracena napadlo, že Claire mluví schválně hodně nahlas, aby slyšeli, co se děje.

„Ale vůbec ne, pane. Byla jsem navštívit přátele na Trinity Road. Připadalo mi rozumné zaparkovat radši tady než na hlavní ulici. Nevadí to, že ne?“ Clairin oxfordský přízvuk se naplnil úzkostlivou starostí. odpověď Saracen s Jill opět neslyšeli.

„Jo tak!“ zvolala Claire nahlas. „Skladiště! Mysleli jste si, že vykrádám skladiště!“ Vybuchla smíchy. „Nesmíte vždycky myslet na nejhorší!“

Saracen uslyšel, jak se policisté také rozesmáli, a pak slyšel Claire, jak říká: „Ano, tohle auto taky. Já jsem z toho večírku odešla dřív.“

Chvíli bylo ještě slyšet smích a potom bouchnutí dveří Saracenovi napovědělo, že krize byla překonána. Claire odjela a chvíli po ní i policejní vůz.

Saracen se vrátil k zasypávání rakve a Jill mu svítila baterkou. Než vrátil na místo drny, udupal nejdřív zem, jak to šlo nejvíc. Protože hlína byla nakypřená, zbyla mu jí hromádka i na plachtě. Dotáhl zbylou prsť na celtě k borovicím, rozmetal ji kolem, pak vrátil vypůjčené nářadí do kůlny hrobníkům a zajistil za sebou dveře. „Tak, a je to,“ vydechl. „Jdeme.“

Když docházeli k autu, Jill se ozvala: „Pořád nechápu, proč jsi nezavolal policii a nenechal je, aby viděli, že hrob je prázdný.“

„Kdybych jim to všechno musel vyprávět od začátku a kdyby se to začalo řešit úřední cestou, trvalo by to celou věčnost, kdežto když na Gartena udeřím přímo a řeknu mu, že mám dva svědky, kteří potvrdí, že hrob Myry Archerové je prázdný, uvidí, že prohrál, a bude mi muset všechno vyklopit.“

„Když myslíš,“ vzdychla Jill, ale zdaleka o tom nebyla přesvědčena.

Dorazili k Jillinu bytu a našli Claire sedět venku ve voze. „Všechno v pořádku?“ zeptala se.

„Díky vám,“ odpověděl jí Saracen. Jill přikývla.

„Dáte si něco k pití?“ zeptala se Jill, když za nimi zapadly dveře od bytu. Saracen i Claire řekli bez nejmenšího váhání, že ano.

„Můžu vědět, co hodláte tomu Gartenovi říct?“ zeptala se Claire.

„Chci mu přesně popsat, co jsme dnes v noci našli, a přinutit ho, aby mi vysvětlil, o co tu jde,“ odpověděl Saracen.

„To se Gartenovi nebude vůbec líbit,“ ozvala se Jill.

Saracenovo mlčení naznačilo, že takovou samozřejmost ani nemusela povídat.

„Chci říct, že bys ho mohl zahnat do úzkých. Mohlo by to být nebezpečné.“

„Podle mě záleží na tom, jak hrozný tajemství skrývá,“ zamyslela se Claire.

Saracen se doposud nezabýval možností, že by mu od Gartena hrozilo nebezpečí nějakého fyzického násilí, ale teď si uvědomil, že na úvahách Jill a Claire něco je. Pokud je to tajemství dostatečně velké, nedá se vůbec odhadnout, jak daleko je Garten ochoten jít, aby ho uchránil. V hodně vypjatých chvílích se člověk může chovat nevypočitatelně. Vzpomínka na opilého zatrpklého Cyrila Wylieho, stojícího nad jeho ochromeným tělem, mu projela myslí a zamrazila ho až do morku kostí.

Saracen zavolal v půl desáté na pohotovost a od Alana Tremaina se dověděl, že Garten je nejspíš doma, protože ten den měl službu až od dvou odpoledne. „Claire mi vyprávěla o včerejší noci,“ poznamenal Tremaine. „Hodně štěstí.“

Saracen zavěsil a chvíli přemýšlel, jestli má počkat do odpoledne nebo ne. Druhá možnost byla zajet ke Gartenovi domů a vyřešit to s ním hned a na místě. Rozhodl se, že čekat nebude.

Nigel Garten bydlel s manželkou ve skelmorské čtvrti Croft Valley. Každé město má svoje Croft Valley, kde se soustřeďují vlivní a bohatí obyvatelé, aby si dodali pocitu soudržnosti a jistoty. Taková místa mají obvykle nějakou přezdívku, kterou jim dají méně urození obyvatelé města, a Skelmore nebyl v tom směru výjimkou. Po hospodách a barech bylo Croft Valley známo jako Slaďák.

Obyvatelstvo žijící v Croft Valley se dále dělilo na Zbohatlíky a Skutečnou třídu. Přes horlivou snahu Matthewa Glendalea dotlačit svou dceru do druhé kategorie, Mildred Gartenové se soustavně nedařilo dostat se do nejvyšších vrstev skelmorské společnosti. Její otec to s hořkostí považoval za slepou předpojatost proti dívce s počestným dělnickým původem a Mildred sama jako výsledek toho, že je, jak se o sobě domnívala, v podstatě stydlivá a přecitlivělá. Lidé jí prostě nerozuměli. Ve skutečnosti jí rozuměli až moc dobře. Proto se jim tak hnusila. Mildredina schopnost odpuzovat lidi byla nevyčerpatelná a nezávisela na rase, vyznání či barvě. Nesnášeli ji všichni od posledního mlékaře až po starostu Skelmoru.

Saracen šel po pěšině k hlavnímu vchodu a štěrk mu chrupal pod nohama. Dům, městské stavení z červeného pískovce, působil neochvějně solidním dojmem, jako by věděl, že lidé přicházejí a odcházejí, ale on

zůstává navždy. Zrovna když chtěl Saracen zazvonit, uslyšel Mildredin hlas. Zněl rozhněvaně, ale na tom, uvědomil si Saracen, nebylo nic neobvyklého. Rozhněvaná, naříkající nebo nabručená. Hlas se ozýval zezadu ze zahrady, proto Saracen otevřel malou dřevěnou branku, kterou se dalo projít kolem domu dozadu.

„Chtěla jsem, aby byly tady!“ skřípal Mildredin hlas.

Teď teprve Saracen uviděl, že osoba, které spílá, je zahradník.

„Ale zasadit je tady je mnohem rozumnější, paní Gartenová.“

„Jenže já je chci tady!“ trvala na svém Mildred. „A ještě něco, ne jednou, ale stokrát jsem vám opakovala, že si nepřeju, abyste mi říkal jen tak paní!“

„Ano, madam,“ řekl muž.

„Promiňte,“ ozval se Saracen.

Mildred se prudce otočila. „Ach, to jsi ty,“ vyštěkla znechuceně.

„Jo, to jsem já, Mildred, nebo ti mám říkat madam?“

Mildred se zamračila. „Co chceš?“ vypálila s typickým ne dostatkem zdvořilosti.

„Rád bych mluvil s tvým manželem.“

„To nejde. Má moc práce.“

„Stejně s ním chci mluvit.“

„Seš padlej nebo co? Má práci, řekla jsem ti to.“

„Řekni mu o pytlech s pískem. Udělá si na mě čas.“

„Pytle s pískem? Říkal jsi pytle s pískem?“

„Jo, pochovaný pytle.“

„Uchovaný pytle?“

„Ne, Mildred, pochovaný, lépe řečeno pohřbený.“

Mildred Gartenová se na Saracena podívala, jako by jí připadal nepříčetný, odkráčela do domu a nechala ho tam samotného se zahradníkem. Muž na Saracena mrkl a zašeptal: „To byste neřek, že jsem s jejím tátou chodil na pivo, co? Opravdová Dáma z Nemanic, jako když vyšije!“

„Navrch huj, vespod fuj,“ ušklíbl se Saracen.

Stařík se rozkuckal, chvíli se oháněl hráběmi, pak se zarazil a řekl: „Něco vám povím. Ty zatracený kytky se nikam stěhovat nebudou!“

Mildred se vracela a Nigel Garten šel s ní. „Pojď radši dovnitř,“ obrátil se na Saracena. Saracen ho sledoval do domu a nahoru po schodech do pracovny v prvním patře. Zavřel za sebou dveře a Mildred nechal stát pod schody, aby si mohla lámat hlavu, co se tu děje.

Garten odklidil ze židle hromadu politických letáků a vybídl návštěvníka, aby si sedl. Saracen s jistým uspokojením konstatoval, že Garten je zjevně velmi nervózní; všiml si, že si schválně hodně dlouho čistil desku stolu, jako by neměl chuť s ním začít mluvit. Saracen trpělivě čekal, až upoutá Gartenovu pozornost, a pak řekl: „Co jsi udělal s tělem Myry Archerové?“

Gartenovi viditelně povadla ramena a zdálo se, že zestárl o deset let. „Co o tom víš?“ zaskřehotal.

„Vím, že není pohřbená u svatého Klimenta, a mám svědky, kteří to mohou potvrdit.“

Garten zavřel oči, jako by se modlil, a pak odevzdaně vzdychl. „Nechal jsem ji zpopelnit,“ řekl.

Saracen nezareagoval a dál Gartena pozoroval. Ten si to vysvětlil jako příznak nedůvěry. „Je to tak,“ prohlásil. „Nechal jsem ji spálit. Musel jsem!“

„Musel?“

„Umřela na mor.“

Saracen si uvědomil, že na Gartena vyvalil oči. „Říkal jsi na mor?“ zeptal se tiše.

Garten přikývl. „Chenhui rozpoznala příznaky, když Archerovou přivezli. Už to zažila v Číně. Řekla mi to, a když ta žena v sanitě zemřela, přesvědčil jsem ji, aby se o tom nikomu nezmiňovala.“

„Ale proč jsi to tajil, proboha živého?“

„To je snad jasný, ne? Černá smrt ve městě! Jak dlouho myslíš, že by Skelmoru vydrželo slušné renomé s takovými pověstmi na obzoru? Nejsme jediná oblast v zemi, která potřebuje rozvoj, to víš. A Skotsko by Japoncům mohlo zničehonic připadat jako moc dobrá náhrada.“

„Vždyť nejsme ve středověku!“ protestoval Saracen.

„Některé choroby pořád ještě provokujou lidskou omezenost.“

„Ale panika by zase přešla.“

„Víš, co to udělá s rozběhnutým obchodem, když se něco takového přihodí? Když sídliště zůstanou prázdná a banka vymáhá splátky?“

„Chceš říct, že by to zruinovalo tvého tchána?“ zeptal se Saracen, rozhodnutý převést Gartenovu nezištnost do osobní polohy.

„I to k tomu patří,“ připustil Garten. „Ale nejde jen o Glendalea. Zařvala by na to spousta malých podniků. Stačí byť jen náznak i krátkodobých obtíží a Japonci z toho vycouvají. S jejich možnostmi se uchytí skoro všude, kde budou chtít, a dostanou tam stejné výhody.“

Saracen zakroutil hlavou a vzdychl: „Ale krýt kvůli tomu výskyt moru…“

„Není to taková hrůza, jakou z toho děláš,“ opravil ho Garten. „Je naprosto zřejmý, že ta zatracená ženská tu chorobu chytila někde v Africe, než sem přijela. Byl to ojedinělý případ, nic víc, a její kontakty tady u nás byly minimální. Neměla tu žádné přátele ani příbuzné, jenom manžela. Jenže městu jde o víc, než aby se to dalo sdělit příslušným úřadům. Říkal jsem si, že to ututlám a tím to skončí.“

„A co lidi, s kterými byla v kontaktu?“ zeptal se Saracen.

„Vymyslel jsem si nákazu salmonelózou, aby posádka a cestující! v letadle i personál v nemocnici, s kterým se setkala, dostali odpovídající dávku antibiotik. Nebezpečí bylo pro všechny velmi malé.“

„Podle tebe,“ poznamenal Saracen. „Mělo se to udělat pečlivě.“

„Vždyť ti říkám, že šlo o hodně.“

„A Leonard Cohen?“ zeptal se Saracen.

„Už se zdálo, že se na celou záležitost zapomene, když přivezli Leonarda Cohena. Taky umřel na mor.“

Saracen zvedl oči ke stropu a tiše zaklel.

„Ale to bylo jen nedopatření,“ ohradil se Garten. „Cohen bydleli ve stejném domě jako ta Archerová. Jenom jsme nepřišli na to, že se znali; domovník nám řekl, že se v domě s nikým nestýkala.“

„Takže jsi chtěl utajit i tohle a Chenhui s tím nesouhlasila?“

„Víceméně. Když uviděla Cohenovo tělo, povolily jí nervy začala na mě ječet. Zkoušel jsem ji přesvědčit, že nám prostě jen ze sítě uklouzl jeden z kontaktů a že žil sám a moc nevycházel, ta nehrozí nebezpečí epidemie, ale ona to nevzala. V podstatě ji chytil amok.“

„Tak jsi ji nadopoval?“

„Nechtěl jsem jí záměrně nijak ublížit. Myslel jsem si, že když ji dokážu umlčet, dokud sama neuvidí, že je všechno v pořádku a život běží v normálních kolejích, uklidní se.“

„Jenže ona je teď mrtvá.“

„Nemysli si, že mě to nevzalo, ale byla to náhoda, nic víc, prostě jen náhoda.“

„Jedna z mnohých, co?“ poznamenal Saracen jedovatě.

„No, kdyby ta pitomá kráva nevyváděla jak pominutá a místo toho poslouchala, co se jí řekne, byla by tu dodnes, ne?“ vyštěkl Garten.

Saracen se ovládl, ale nutkání Gartena uhodit bylo téměř neodolatelné.

„A za tou příhodou u márnice, když mě praštili do hlavy, jsi byl taky ty?“ zeptal se.

Garten přikývl. „Objevil ses tam, když Dolmanovi muži odnášeli tělo Myry Archerový.“

„A oni pak to místo dezinfikovali formaldehydem?“

„Ano. Teď zřejmě zavoláš policii, ne?“

Saracen neměl šanci odpovědět, protože Mildred, která poslouchala za dveřmi, vrazila dovnitř a v rukou svírala dvouhlavňovou brokovnici.

„Prosím tě, Mildred, odlož tu pušku,“ řekl Garten tiše. „Tohle nám už moc nepomůže.“

Mildred manžela ignorovala, otočila se k Saracenovi a puška se jí zabořila do záhybů sádelnatého břicha. Saracen zůstal sedět bez hnutí. Z výrazu v Mildrediných očích pochopil, že jakýkoliv nepřístojný pohyb z jeho strany by přivodil neštěstí. Mildred zvedla pušku a zastavila se s ní několik palců před jeho obličejem.

„Jestli si myslíš, že zničíš všechno, co jsme dokázali dát dohromady,“ zasyčela, „tak jsi na omylu!“

„Mildred, prosím tě!“ naléhal na ni Garten. „Jsi přetažená, miláčku. Prosím tě, dej pryč tu pušku.“

Saracen neříkal vůbec nic a jen doufal, že Garten dokáže manželku uklidnit. Nevěřil, že by Mildred byla schopna spáchat chladnokrevnou vraždu, ale na druhou stranu byla velmi reálná možnost, že zbraň vystřelí náhodou, zvlášť když ji v rukou držela osoba tak nešikovná jako Mildred. Ta manželovi sice naslouchala, ale pořád ještě měla chuť odmlouvat. „Nigeli, já mu nedovolím, aby zničil všechno, co pro nás tatínek plánoval. Je to jen nanicovatej rejpal. Neprovedl jsi nic špatnýho. Všechno jsi dělal jen pro dobro města.“

Saracen se podíval na Gartena, protože čekal, že bude pokračovat v přemlouvání manželky, ale zarazilo ho, když viděl, jak se Gartenova ruka opatrně sune po stole k tlačítkům vnitřního telefonu. Koho tím může upozornit? Pokud věděl, nikdo další v domě nebyl. Garten předstíral kašel a Saracenovi náhle došlo, že to udělal proto, aby zakryl cvaknutí při zapínání magnetofonu. Saracen se snažil přijít na to, o co Gartenovi jde, a po páteři mu přeběhl záchvěv strachu. Proč chce mít Garten, proboha, tuhle scénu nahranou?

„Mildred, drahoušku,“ ozval se Garten, „vážím si tvé oddanosti, ale chybu jsem udělal a musím nést následky. Prosím tě, dej pryč tu pušku.“

Zdálo se, že Mildred váhá.

Garten tiše pokračoval: „Vždyť to není konec světa, moje drahá. Vím, že jsem Cyrila Wylieho neměl krýt, ale udělal jsem to z ohledu na starého přítele, a musím si to teď odpykat.“

Saracen se zamračil. Co to bylo za nesmysl, jaké krytí starého přítele? Vždyť Wylieho vydíral. Dokonce i Mildred vypadala zmateně, ale Mildred mátl svět v jednom kuse.

„A konečně, drahoušku, až vyjdu z vězení…,“ Garten se za slovem vězení na okamžik odmlčel a pak pokračoval, „budeme mít pořád ještě jeden druhého, tak dej tu pušku pryč.“

„Vězení!“ vyjekla Mildred.

„Ale ne na dlouho, miláčku,“ konejšil ji Garten. „Nejspíš mě pustí dřív, ovšem, ale …“

„Pustí dřív!“ opakovala Mildred.

Saracenovi už bylo jasné, kam Garten směřuje. On chtěl, aby ho Mildred zastřelila. Předstíral, že ji od toho zrazuje, ale ve skutečnosti ji k tomu postrkoval ponurými obrazy jejich vlastní budoucnosti. Kdyby teď puška náhodou vystřelila, mohli by se z toho dostat oba. Kdyby to nevyšlo, měl ještě nahrávku, která dokazovala, že vrahem je Mildred a že on dělal, co mohl, aby ji zarazil. Výmysl o tom, že kryl Wylieho, mu dovolí dát dohromady něco, čím zdůvodní zmizení těla Myry Archerové, něco, čím hodí veškerou ostudu na Wylieho a vlastní účast zmenší na velikost pouhé promyšlené oddanosti.

„Ty zatracenej sráči,“ ozval se Saracen, protože se dál už nedokázal ovládat, „ty hovno jedno kluzký!“ Obrátil se k Mildred oslovil ji: „Nevidíš, co tu na nás šije, ty krávo pitomá? Jak můžeš, bejt tak omezená! Tvůj počestnej manžílek je odpovědnej za utajení moru v tomhle městě. Má na svědomí smrt doktorky Tangový a vydíral odbornýho patologa, aby zfalšoval záznamy.“ Saracen sotva zaznamenal, že Garten vypnul magnetofon.

„Lžeš!“ zaječela Mildred.

„Je to pravda!“ trval na svém Saracen.

„Nigel je džentlmen! Jednou z něj bude poslanec v parlamentu říkal to tatínek.“

„Členové parlamentu nemívají manželky, které někoho zastřelily Mildred,“ upozornil ji Saracen. „Odlož tu pušku, než někomu ublížíš.“

„Ano, drahoušku,“ ozval se Garten tiše, „být poslancem není všechno …“

Mildred pevněji sevřela zbraň a Saracen se samou úzkostí vmáčkl hlouběji do křesla.

„Ne! Ty nám to prostě brát nebudeš!“ vykřikla. Začala zápolit s puškou a Saracen pochopil, že hodlá střílet. Hodil sebou na bok a padl na podlahu.

V pokoji se rozhostilo mučivé ticho, narušované jen hekáním, jež vydávala Mildred, jak zápasila s puškou, z které se jí pro nějakou neznámou technickou příčinu nedařilo vystřelit. Když se Saracen chystal, že po zbrani sáhne, Mildred jí zničehonic švihla do strany, aby viděla na spouště, a nevšimla si, že oběma hlavněmi míří na manžela.

Garten otevřel ústa, aby zaprotestoval, ale Mildred, spokojená, že konečně může stisknout to, co má, a ne ochranný lučík kolem spouště, dovršila svůj záměr a vyprázdnila obě hlavně manželovi do prsou. Síla výstřelu Gartena dočista zvedla ze židle, a než se sesul k zemi, na okamžik ho přišpendlila na Zeď.. V hrudníku měl hluboký krvavý kráter. Zpětný náraz vrazil Mildred ořechovou pažbu pušky do břicha, takže když padla na kolena, už začala hrozivě zvracet. Saracen celý výjev pozoroval ze země, na které zůstal klečet, a aniž bylo jasné, komu to říká, zašeptal:

„Bože všemohoucí.“

Devět

Když policie konečně přestala Saracena vyslýchat, bylo půl páté odpoledne. Zavolal je on sám, protože Mildred nebyla schopna dělat nic jiného než hystericky ječet. Gartenovo jméno a skutečnost, že šlo o zetě Matthewa Glendalea, způsobily, že se dostavila většina vyšších policejních důstojníků ze Skelmoru; Saracen skutečně zaznamenal, že nižší důstojníci v celém vyšetřování nápadně chyběli. Díky tomu se v duchu začal zabývat otázkou, která mohla přejít až v stihomam, totiž, že Mildred se třeba nakonec nepřizná, že střílela ona.

Na přiznání přece jen došlo a bylo přerušované hlasitými protesty, že „to opravdu nebyla její chyba“, že puška „vystřelila sama“ a že „kdyby nebylo tý svině,“ čímž byl míněn Saracen, byl by její manžel Nigel stále ještě naživu. Saracen měl strach, že policie bude stát na straně peněz, a na jeho obavy došlo. Mildred předepsal doktor klid na lůžku a sedativa, zatímco odpor k Saracenovi se stal heslem dne.

Jak pokračoval zdánlivě nekonečný řetěz otázek, Saracen vycítil, že policie je rozhodnuta chápat Gartenovu smrt jako náhodu, jako tragické vyústění událostí v domácnosti, zatímco jeho samotného měli za vetřelce, který celou politováníhodnou záležitost nějak urychlil. Saracen zjistil, že ho to rozčiluje čím dál víc. Nechtěl se nechat vést nalinkovaným směrem a tvrdošíjně se držel skutečnosti. Mildred se ho pokoušela zabít, když puška náhle vystřelila a zasáhla místo něho jejího manžela. Snažila se mu zabránit, aby udal Gartena policii pro nesrovnalosti při manipulaci se dvěma úmrtími ve Skelmorské všeobecné. Když si Saracen všiml, že si nikdo nepíše poznámky, rozčilil se ještě víc. „Měl jsem dojem, že dělám výpověď," ohradil se.

„Na všechno dojde, pane," ujistil ho vrchní komisař s úsměvem, v kterém nebylo po humoru stopy.

„Můžu se vás zeptat, co hodláte podnikat dál?" zeptal se Saracen.

„Shromáždíme veškerá fakta a sepíšeme zprávu, pane," poučil ho vrchní komisař s blahosklonností, po které Saracenovi málem slezly nehty.

„Je pravda, že jste byl ve Všeobecné nemocnici nedávno vyřazen ze služby, pane?" zeptal se jiný policista.

„Souvisí to s tím nějak?" vyštěkl Saracen.

„Mohlo by," odpověděl policista. „Navíc mám za to, že to byl doktor Garten, kdo nařídil vaše vyřazení."

„Ano, byl, ale to nemá nic společného s…"

„Jistě, pane."

Vyšší policejní důstojník se opřel do křesla a složil ruce na objemném břiše. Věnoval Saracenovi pohled člověka omrzelého životem. „Tak si ověříme, jestli jsem to pochopil správně," vzdychl.

„Tu ženskou, Myru Archerovou, nepohřbili na hřbitově u svatého Klimenta. Byla zpopelněná, protože umřela na mor, který chytila v Africe, než sem přijela. Od ní to dostal jeden soused, který taky umřel a taky ho spálili. Říkal jste, že doktor Garten zatajil pravou příčinu smrti, aby zabránil veřejnému pozdvižení a ztrátě obchodní důvěryhodnosti kraje?"

„Tady nejde jen o to, že to tajil," odpověděl Saracen, vyděšený tím, jak se policista snažil, aby celá záležitost zněla bezvýznamně. „Při takovém výskytu se měla provést celá řada epidemiologických vyšetření."

„Epi…?"

„Měl to sdělit orgánům veřejného zdravotnictví, aby jejich tým mohl identifikovat skutečný zdroj nákazy, najít a izolovat všechny, kteří s ním přišli do styku, a v případě potřeby zavést karanténu se vším všudy.“

„My jsme si snad ale už vyjasnili, že ta Archerová si nákazu přivezla z Afriky, ne?“ poznamenal policista.

„To ano, ale…“

„Takže vy vlastně děláte povyk kolem toho, že doktor Garten neměl v pořádku papíry, co?“

„Ne, to ne!“ ohradil se Saracen rozzlobeně. „Vždyť tady jde o mor! O černou smrt! Ne o chřipku! Pokud nemáte všechno prověřené, nemáte proti moru vůbec šanci!“

Z pohledů, které si mezi sebou policisté vyměnili, Saracen pochopil, že mu přisoudili roli otravného rejpala. Chvíli uvažoval, že jim bude vyprávět, jak byl do celé záležitosti zapleten Cyril Wylie a jak se ho Wylie pokusil zavraždit, ale pak zjistil, že na to nemá sílu. Vždyť to nemá cenu, rozhodl se. Jediné, na co měl opravdu chuť, bylo jít domů.

Ve svém bytě si Saracen nalil velkou whisky a zhroutil se do křesla, které bylo otočené k oknu. Pozoroval oblohu a plynoucí oblaka a byl pro tentokrát rád, že je ticho; bylo to přesně to, co potřeboval.

Jak minuty utíkaly, whisky zapracovala na otupělých konečcích nervů a probudila pokušení strávit zbytek večera bohapustým opíjením, ale Saracen věděl, že musí ještě něco udělat. Cítil, že musí zajít za Timothym Archerem a osobně mu vysvětlit, jak to bylo se smrtí jeho ženy a proč není pohřbená tam, kde si to spolu vždycky představovali. Nebude to nic příjemného, ale od takových záležitostí to nikdo ani nečekal.

V Saracenovi se začala probouzet sebemrskačská nálada. Třeba by bylo bývalo pro všechny lepší, kdyby se do toho vůbec nezačal montovat. „Kruci!“ zaklel nahlas a hodil do sebe whisky. Jak záviděl lidem, kteří od sebe dokázali snadno odlišit, co je dobré a co špatné! Jaký měli černobílý svět místo toho jeho celkově šedivého!

Vstal a šel se vykoupat.

Přílišné ticho někdy lidem nesvědčí.

Saracen se rozhodl, že si na návštěvu Timothy Archera vezme oblek a kravatu; k tomu, aby mu řekl, co mu říct musí, potřeboval vypadat společensky co nejlépe. Když si před zrcadlem kravatu vázal, přemýšlel, jak tu zprávu Archer asi přijme. Měl čas překonat počáteční žal, ale roli hrálo tentokrát víc okolností, než bylo obvyklé. Manželčina smrt přišla ve chvíli, kdy oba prožívali velké změny a mnoho zmatků, vždyť zrovna

opouštěli způsob života, jaký vedli předcházejících dvacet let, aby se mohli vrátit do Skelmoru. Už to samo muselo způsobit obrovské napětí. Jistě, pro pana Archera představoval kdysi Skelmore domov, ale dvacet let je dlouhá doba a najít proluky tam, kde dřív stávaly známé domy, nemusí být nijak zvlášť příjemné. V cizím prostředí a bez ničeho známého, k čemu by se člověk mohl přimknout, může příliv smutku vystoupit nebezpečně vysoko.

Když Saracen na parkovišti pro obyvatele Palmeťs Green vypnul motor, zarazilo ho, jaké je kolem ticho. Bylo teprve půl osmé večer, venku hezky, ale nikde nebylo slyšet jediný dětský hlas, žádné údery míčku o beton ani cinkání zvonků na bicyklech. Ticho narušoval jen zpěv ptáků. Vystoupil a přešel přes vzorně čistý dvůr k domovním dveřím s dvojitým sklem, kde byl nucen počkat, až mu je domovník zevnitř otevře.

Zatímco čekal, musel se zasmát vlastní naivitě. Jistěže v Palmeťs Green nemohlo být slyšet dětské hlasy. Byty tu stály celé jmění. Žádná mladá rodina si tu nejspíš nemohla dovolit bydlet. Na to měli jenom zazobaní, což ve Skelmoru automaticky znamenalo starší.

Dveře se rozevřely a Saracen přistoupil k recepčnímu pultu. „Rád bych zašel za panem Archerem.“

„Pan Archer vás očekává, pane?“

„Ne.“

„Jak se prosím jmenujete?“

„Doktor Saracen.“

„Okamžik.“

Muž zvedl sluchátko zeleného telefonu a Saracen se odvrátil, protože nechtěl odposlouchávat cizí hovor, jakkoliv povrchní. Bezmyšlenkovitě si prohlížel rozlehlou mozaiku, která pokrývala celou jednu stěnu vstupní haly, a rozpoznal na ní řecké přilby, kopí a nějaké skály, z kterých, jak se zdálo, vystupovaly sloní choboty. Saracen nakláněl hlavu napravo i nalevo, ale pořád se mu nedařilo dát dohromady ústřední motiv, tak to po chvíli s lehkým pokrčením ramen vzdal.

„Pan Archer vás očekává, pane. Byt číslo čtrnáct,“ řekl domovník.

Saracen se vydal ve směru, do kterého muž vstrčil ukazováček, a našel cestu k Archerovu bytu. Jemně zaťukal na dveře a ty se téměř okamžitě otevřely. „Pojďte dál, doktore, jsem rád, že vás vidím.“

Saracen si všiml, že Archerův bronz od jejich minulého setkání trochu vybledl a vlasy má o něco zanedbanější než předtím. Na malém stolku vedle křesla stála načatá láhev whisky a vedle ní napůl prázdná sklenice.

„Můžu vám taky nalít?“ zeptal se Archer a pokynul směrem k láhvi. Saracen přikývl a Archer mu do sklenice nalil velkorysou dávku. „Něco do toho?“

„Trochu vody.“

Archer zašel do kuchyně pro vodu a dal tím Saracenovi čas, aby zhodnotil jeho příbytek. Vládla tu neosobní, téměř hotelová atmosféra, nepovalovaly se tu žádné knihy, ozdoby, fotografie ani dopisy. Otevřenými dveřmi zahlédl zpoloviny plný kufr, ležící na podlaze. Pomyslel si, že pro Archera se čas asi docela zastavil.

Archer se vrátil a řekl: „Rád bych si myslel, že jste mě přišel jen tak navštívit, doktore, ale asi to tak není, že?“

„Jde o vaši manželku,“ začal Saracen váhavě. „Některé skutečnosti byste podle mého názoru měl vědět.“

Když Saracen skončil, Archer se v křesle předklonil a složil hlavu do dlaní.

„Je mi to líto,“ řekl Saracen tiše.

Archer zavrtěl hlavou: „Na mor? Moje žena umřela na mor?“

„Bohužel zřejmě ano.“

„Ale ten snad vymizel už před staletími, ne?“ protestoval Archer.

„V Británii. Ale v některých částech světa, včetně celých oblastí v Africe, se nákaza ještě vyskytuje.“

„Já jsem to ale nedostal!“

„Nedostal,“ přikývl Saracen. „Když manželka odjížděla, cestovala do Británie rovnou?“

Archer zavrtěl hlavou. „Ne. Než odletěla, objížděla ještě asi týden pár starých přátel, aby se s nimi rozloučila a tak vůbec.“

Saracen poznamenal: „A někde po cestě musela přijít do styku se zdrojem nákazy.“

Archer se otřásl a krátce si zamnul ruce. „Sakra, tady je ale zima,“ povzdechl si a vstal. Došel k ovladačům topení na stěně, chvíli točil kolečky a pak si postěžoval, že v tomhle bytě je zima pořád.

Saracen se chápavě usmál. Ulevilo se mu, že má svůj úkol za sebou a že to Archer vzal docela dobře. „Máte nějakou představu, co teď budete dělat?“ obrátil se na starého muže.

„Říkal jsem si, že bych mohl jet na nějakou zámořskou plavbu, nachytat trochu slunce, vidět nová místa, nové tváře, začít se trochu dávat dohromady.“

„Dobrý nápad,“ přitakal Saracen.

„Ale ne hned," dodal Archer. „Léto chci strávit tady ve Skelmoru. Hodlám uskutečnit všechno, co jsme si s Myrou plánovali, že uděláme, až se sem vrátíme."

Saracen se usmál a přikývl. Odložil prázdnou sklenku a vztyčil se. Archer vstal s ním a podal mu ruku. „Děkuju vám, že jste přišel; a děkuju vám, že jste mi to řekl."

Když se Saracen vracel domů, stála před domem dvě policejní auta. Jedna normálně označená panda a pak velká černá limuzína, jejíž totožnost prozrazovala jen anténa vysílačky. Hned za policejními vozy stálo zaparkované ještě jedno auto a Saracen měl dojem, že ho zná. Když došel blíž, značka Britské lékařské asociace, nalepená na předním skle, mu to potvrdila; auto patřilo Martinu Saithovi.

Saracen vešel do domu a uviděl své samozvané hosty, jak se vracejí po schodech dolů. Saithe šel vepředu a Saracena uviděl. „Ach Jamesi, tady jste."

Saracena úplně vyvedlo z míry, že ho Saithe oslovil Jamesi. Naznačovalo to důvěrnější vztah, který mezi nimi nikdy neexistoval.

„Jamesi, tohle je komisař Carradyce. Nemohl byste si s námi chvilinku pohovořit?"

„Jistěže," odpověděl Saracen. Vedl své návštěvníky zpátky nahoru a pozval je k sobě. Vytrvalý úsměv na Carradyceově tváři a Saithovy falešné důvěrnosti mu napověděly, že po něm budou něco chtít. Byl zvědavý co.

Carradyce a Saithe se usadili proti Saracenovi a první se ozval policista. „Jde o tu nehezkou záležitost s doktorem Gartenem, pane."

„Myslím, že jsem o tom policii řekl všechno, co jsem mohl," zarazil ho Saracen.

„Tragédie, dokonalá tragédie," vzdychl Saithe, jako kdyby, pomyslel si Saracen, dělal konkurs do Národního divadla.

„Velmi jste nám pomohl, pane," ozval se znovu Carradyce a nepohodlně se narovnal na židli. „Jde jen o to, že bychom všichni jistě rádi minimalizovali důsledky celé té tragické události. Souhlasíte se mnou?"

„Minimalizovali?" Saracen se mu to nepokoušel usnadnit.

Saithe se starostlivě naklonil dopředu a řekl: „Moc dobře si uvědomujeme, že pro vás to muselo být vyčerpávající, Jamesi."

Saracen ještě nikdy nezažil, aby se Saithe pokoušel předstírat, že je k někomu vlídný; přitahovalo to pozornost jako každé zvrhlé jednání. „Ale?“ zeptal se.

„Mildred byla v tu chvíli velmi rozrušená a ty následky jsou pro ni, pro chudinku, no, lepší na to ani nemyslet. Ztratila všechno, úplně všechno…“

Tak takhle je to, pomyslel si Saracen. Matthew Glendale tahal za provázky, aby z toho dceru vysekal a zabránil rodinnému skandálu.

„Ta puška ve skutečnosti vystřelila náhodou, pane,“ připomněl mu Carradyce.

Saithe se na židli předklonil a podíval se na Saracena.

„To, co se vám komisař snaží vysvětlit, Jamesi, je, že …“

Saracen už měl té komedie dost. „Vím, co se mi tu snaží naznačit,“ řekl. „Chtěli byste, aby byla smrt Nigela Gartena ve spisech uzavřena jako nešťastná náhoda. Rádi byste, aby se tam neobjevila zmínka o případech moru a aby tam nebylo nic o tom, že mě Mildred měla v úmyslu zabít. Správně?“

„Víceméně,“ přikývl Saithe s jistým nádechem rozpaků. Policista vypadal ještě daleko rozpačitěji.

„Abyste nás nechápal špatně, Jamesi. Víme, že to, co se Mildred pokoušela udělat, je neodpustitelné, ale …“

„Matthew Glendale by se rád obešel bez skandálu,“ doplnil ho Saracen.

„Celé město by se obešlo bez skandálu,“ opravil ho Saithe.

Saracen vstal, obrátil se k hostům zády a poodešel k oknu. Nechtěl si to přiznat, ale Saithe měl pravdu. Veřejný skandál by nikomu nepřinesl nic dobrého, spíš jen hodně utrpení. Nejlepší je na celou záležitost co možná nejrychleji zapomenout. „Tak dobře, souhlasím s vámi,“ přikývl po chvilce a otočil se k nim.

Saithovi i Carradyceovi se viditelně ulevilo. Saithe mu věnoval opravdový úsměv. Vypadal úplně jinak než ten, který předváděl před chvílí. „Je ještě třeba, Jamesi,“ začal, „aby se vám dostalo náležité omluvy za to nešťastné odvolání z funkce. Jsem si jist, že hovořím za celou Skelmorskou všeobecnou, když řeknu, že čím dřív nastoupíte do práce, tím lip. Myslím, že můžu taky s klidem říct, že až dojde na hledání nového vedoucího pohotovosti, nebudeme hledat příliš daleko.“

Saracen z toho měl nepříjemný, až nečistý pocit. Připadal si, jako by si ho právě koupili. „Kdybyste mě laskavě omluvili,“ vypravil ze sebe.

„Ale jistě,“ zareagoval Saithe a vstal. Napřáhl ruku a Saracen mu jí potřásl. Policista udělal totéž. Saracen si připadal ještě hůř.

„Chceš říct, že jí to projde?“ zeptala se nedůvěřivě Jill, když si tu novinku vyslechla.

„Je to tak nejlepší,“ uklidňoval dívku Saracen. „Čím dřív se všechno vrátí do normálních kolejí, tím lip.“

Jill upila ze sklínky. Vypadala rozzlobeně. Saracen jí zlehka vjel prsty do vlasů a ona zvedla ruku, aby mu stiskla jeho. „Mně to prostě nepřipadá správné,“ řekla.

„Hlavně že už je to pryč,“ poznamenal Saracen.

„Asi máš pravdu,“ připustila Jill, ale v hlase jí stále ještě zněly pochyby. „A co to tvoje odvolání?“ ozvala se znovu.

„Je zrušené. Zítra jdu do služby.“

Jill se poprvé usmála a řekla: „No, aspoň jedna dobrá zpráva.“

„Možná by se to mělo oslavit. Co takhle zajít si na večeři?“

„Na činu, nebo do indický?“

„Ani to, ani to. Co bys řekla na Station Hotel?“

Jill se rozšířily oči. „Že bysem byla už dost stará na pořádnej vodvaz?“ zapitvořila se. „Nemám si nechat udělat modrý přeliv a vy módit se jak vánoční stromeček?“

„Třeba by to bylo dobrý,“ přikývl Saracen. „Možná stačí, když budeme mluvit dost nóbl, a pustí nás dovnitř.“

„Budu se muset převlíct.“

„To já taky. Ale nejdřív tam objednám stůl.“ Saracen vykročil k telefonu, ale ten začal zvonit, než se ho stačil dotknout. Volal Dave Moss z Okresní nemocnice.

„Já vím, že to zní divně, ale potřebuju si s někým popovídat,“ omlouval se Moss.

„Jen do toho.“ »

„Dneska večer mi umřel jeden pacient.“

„Pokračuj.“

„Asi čtyři hodiny po přijetí umřel na zápal plic.“

„Staří lidé to často vzdají rychle, znáš to,“ podotkl Saracen.

„Jenže on nebyl starý. Byl to silný chlap a bylo mu dvaatřicet. Když jsme ho přijali, dal jsem mu milion jednotek penicilinu a čekal jsem, že do večera se jeho stav stabilizuje, ale mizel mi před očima jak píchly balón. Cyanóza se nedala přehlídnout. Ke konci už měl kůži skoro černou.“

Saracen cítil, jak se mu chlupy na krku začaly ježit. Zmocnila se ho velmi neblahá předtucha. „Je to nezvyklé, to ti řeknu," poznamenal.

„Je mi jasné, že to zní šíleně, a vím, že se mi budeš smát, ale mám dojem, že umřel na – plicní mor!"

Saracen zavřel oči. Takže nebylo po všem. Mor byl stále ještě ve Skelmoru.

„Jamesi? Jsi tam?"

„Jsem. Bydlel ten tvůj pacient v Palmeťs Green?"

„Vydrž."

Saracen slyšel, jak Moss odkládá sluchátko a šustí papíry.

„Nebydlel. Proč se ptáš?"

„Kde bydlel?" zeptal se Saracen.

„Na Madow Road. Ale proč?"

„Bože všemohoucí!" vydechl Saracen, když uslyšel adresu, která byla na úplně opačném konci města než Palmeťs Green.

„Tak proč mi to nechceš říct?" naléhal Moss.

„Myra Archerová i Leonard Cohen zemřeli na mor. Garten příčiny smrti utajil, protože byl přesvědčený, že se jedná o izolované případy a že už se další nevyskytnou. Oba žili v domě na Palmer' s Green. Jestli jsi měl případ z druhé strany města, tak bychom mohli lítat v pořádném průšvihu."

Moss pochybovačně odfrkl. „Kde by se nám, proboha živýho, vzal ve Skelmoru mor?" vyjekl.

„Myra Archerová sem přijela rovnou z Afriky. Musela to přivézt s sebou. Cohen byl jeden z jejích sousedů na Palmeťs Green."

„A Garten to zatajil?"

„Myslel si, že kdyby to bylo v novinách, zničilo by to plány na rozvoj Skelmoru. Myslel si, že Japončíci by mohli vycouvat a jeho tchána by přivedly na mizinu ty investice do bytový výstavby."

„Starej dobrej Nigel," poznamenal Moss. „Jen já, já, já."

„Zmínil ses někomu o podezření, který u toho pacienta máš?" zeptal se Saracen.

„Chtěl jsem to nejdřív zkusit na kamarádovi."

„Laboratorní testy?"

„Poslal jsem je normální cestou a uvedl jako předběžnou diagnózu silný zápal plic."

„Možná že bys měl laboratoř před těmi vzorky varovat," navrhl mu Saracen.

„Udělám to. A zaměstnancům zařídím, aby dostali nějakou prevenci. Netušíš, co se na to doporučuje nasadit za léky?“

„Mám dojem, že streptomycin a tetracyklin, ale měli bysme si to radši prověřit. Jediný, co vím jistě, je, že penicilin není proti moru k ničemu.“

„To by vysvětlovalo, že mi ten pacient vůbec nezabral,“ poznamenal Moss tiše.

„Nemohl jsi to vědět. Za daných okolností by penicilin aplikoval každý z nás,“ uklidňoval ho Saracen.

„Díky.“

„Budeš o tom informovat hygieniky, nebo to mám udělat já?“ zeptal se Saracen.

„Já to zařídím. Budeme se muset rychle dostat k jeho rodině.“

„Oznámím to vedení ve Všeobecný a pak ti zavolám zpátky.“ Saracen zavěsil, pak znovu zvedl sluchátko a zavolal Saithovi.

„A je si tím Moss zcela jist?“

„Ještě nemá výsledky laboratorních testů, ale vypadá to, že to tak bude.“

„Sakra práce!“ zamumlal Saithe. „Dokud je nebudeme mít, musíme si dávat pozor, aby se něco nedostalo ven. Nechceme přece vyvolat zbytečnou paniku.“

„Ne, pane, ale doktor Moss stejně zavolá lidi odboru zdravotnictví.“

„Aha,“ řekl Saithe nepřítomně, jako by myslel na něco jiného. „Myslím, že musíme udělat jedno,“ prohlásil pomalu, „zřídit ad hoc komisi, která by celou situaci sledovala.“

Saracen obrátil pohled ke stropu. „Když to říkáte.“

„Takže, kdo by v ní měl být …,“ pokračoval Saithe, jako by tam Saracen už vůbec nebyl.

„Odborník na mor,“ přerušil ho Saracen.

„Co to? Co jste to říkal, Saracene?“

„Navrhoval jsem, abychom do té vaší komise sehnali odborníka na mor. Nikdo z nás o tom nic neví, kromě toho, co jsme kdysi vyčetli z učebnic.“

„Dobrý nápad,“ souhlasil Saithe. „Odborníků na mor ale moc nebude.“

„Určitě ne ve Skelmoru,“ dodal Saracen.

O dvě hodiny později mu Saithe volal, že mimořádnou komisi už má sestavenou. A vyzývá Saracena, aby se stal jejím členem. Členy komise jsou Saithe osobně, pak Braithwaite, představitel okresní hygienické

správy, komisař Carradyce, David Moss, John Laird, primář Okresní nemocnice, tajemníci jak Všeobecné, tak Okresní nemocnice a vrchní sestry obou zařízení. K tomu ještě, což bylo při Saracenově způsobu myšlení mnohem důležitější, přijede do Skelmoru jakýsi muž jménem MacQuillan, který je z vládního výzkumného střediska v Porton Down. Do města měl dorazit asi ve čtvrt na devět. První schůzka komise byla svolána na devátou večer. Saracen řekl, že přijde.

Za deset minut devět opustil Saracen pohotovost, kde našel Alana Tremaina a řekl mu, že ráno už zase nastoupí do služby. Když si zvedl límec ve snaze schovat se před mrholením a čekal, až přejede sanitka, aby mohl přejít přes čtvercové nádvoří do východní části nemocnice, přemýšlel o Tremainovi. Tremaine vypadá unaveně, uvažoval Saracen, až příliš unaveně; jestli se v komisi nevyskytne něco, co by mu v tom zabránilo, vrátí se na pohotovost a vezme za Tremaina noční směnu. Tremaine bude moci jít domů a trochu se vyspat. Saithe se zmínil o tom, že na oddělení pošle mladší sekundáře: Saracen si v duchu udělal poznámku, že mu to musí připomenout; teď už to bylo zcela naléhavé.

Když dorazil ke vchodu do východního traktu, Dave Moss zrovna vystupoval z auta. Saracen mu podržel dveře a zeptal se: „Jak to jde?“

„Nic moc. Už přivezli manželku toho muže.“

„Je to totéž?“

„Vypadá to tak.“

Saracen tiše zaklel.

„Aby toho nebylo dost,“ pokračoval Moss, „pracuje jako kuchařka v základní škole v Maxtonu.“

Dorazili do přednáškového sálu ve východním křídle, kde se schůze konala. Moss otevřel dveře a dal Saracenovi přednost.

„Dobrý večer,“ pozdravil je Martin Saithe, který nejprve pohlédl přes brýle na ně a pak na hodinky. „Myslím, že teď už jsme tu všichni.“ S přehnanou důkladností se na každého podíval, aby se o tom ujistil.

Saracen neměl posluchárny ve Všeobecné rád, protože v nich nebylo dost světla, zvlášť v noci, kdy jednotlivé žárovky zavěšené pod kovovými kryty spíš jako by stínily, než svítily. Zdálo se, že tu kromě promítacích zařízení nebyl učiněn žádný ústupek moderní době. Tmavé dřevěné lavice se stupňovitě zvedaly ke stropu a točily v půlkruhu kolem pódia uprostřed, stejně jako když je zaplňovali viktoriánští studenti medicíny. Saithe stál za stolem, který byl svého času svědkem nekonečného

proudění utrápených a nešťastných lidí, jež tam předváděli své choroby kvůli vzdělávání mladých džentlmenů.

„Musím se vám omluvit za prostředí, v kterém jsme se dnes sešli," začal Saithe, „ale doktor MacQuillan pro nás má nějaké diapozitivy; potřebujeme projektor."

Malý připlešatělý muž s hustým knírem, oblečený do tvídového obleku, to pochopil jako výzvu a vztyčil se. Přišel za stůl k Saithovi a chopil se ovladače na výměnu diapozitivů. Saracen měl dojem, že v jednání toho muže vycítil jistý náznak agresivity, alespoň podle toho, jak se postavil s nohama široce rozkročenýma a ovladač přitom držel kus od těla.

„Doktor MacQuillan," pokračoval Saithe, „je odborník na Yersinia pestis, organismus, který způsobuje mor. Laskavě se uvolil, že doplní mezery v našich znalostech."

MacQuillan zavrčel na znamení souhlasu a zaujal Saithovo místo. Ze stolu si vzal ukazovátko a poklepal na první diapozitiv. „Nejprve pachatel."

MacQuillanův skotský přízvuk a odsekávaná slova odpovídají jeho nátuře, pomyslel si Saracen, který si muže mezitím ohodnotil jako bojovného, věcného Skota. Sláva, řekl si, když nebudeme ztrácet čas omáčkou, všechno půjde rychleji.

MacQuillan udeřil ukazovátkem do promítacího plátna a začal: „Toto je Yersinia pestis, tyčinkovitá bakterie, kratší než dvě tisíciny milimetru. Řekli byste, že vypadá jako jakákoliv jiná bakterie, a měli byste pravdu, ale ve čtrnáctém století tahle malá potvůrka vyřídila celou jednu čtvrtinu evropské populace." MacQuillan se odmlčel, ale pak shledal své publikum příliš vzdělané, než aby si odfrkl nahlas. „Ironií osudu," pokračoval, „je člověk stižen nákazou jen jako náhodný vetřelec mezi nakaženými krysami a jejich blechami. Když nakažená krysa pojde, její blechy hledají nového hostitele. Pokud je poblíž člověk, šup ho, a dostane mor."

MacQuillan zmáčkl ovladač a na plátně se objevila zrůda jak ze science fiction. „Xenopsylla cheopis," oznámil MacQuillan. „Krysí blecha. Celý koloběh vypadá takto: blecha kousne nakaženou krysu a získá nákazu. Bakterie se ve vnitřnostech hmyzu rozmnoží. Pak je vyvržena a v hlenu přenese nemoc na další oběť, zpravidla jinou krysu, ale není to jediná možnost."

„Mor je ale jistě možné přenášet i jinak, ne?“ zeptala se Phoebe Kendalová, vrchní sestra ze Všeobecné nemocnice.

„Ovšemže je,“ odpověděl MacQuillan. „Proces, který jsem vám tu popsal, platí pro přenos dýmějového moru. Existuje ještě jiná forma této choroby, označovaná jako plicní mor. Ta se vyskytla tady ve Skelmoru. V pokročilém stadiu choroby pacient produkuje velké množství krvavého zpěněného sputa, které obsahuje myriády bakterií moru. Vysoce nakažlivý chrchel se rychle rozprašuje, kdykoliv pacient kašle nebo kýchá. Lidé v nejbližším okolí nakažlivé částečky vdechnou a získají plicní mor.“

„Děkuju vám, doktore,“ přikývla Phoebe Kendalová.

MacQuillan promítl další obrázek. „Tohle je dýmějový mor,“ vysvětloval. „Pacient na obrázku je už na pokraji smrti. Všimněte si oteklých lymfatických žláz a tady,“ opět udeřil ukazovátkem do plátna, „v oblasti třísel je původní zánět mízních uzlin, tam se vyskytuje nejčastěji.“ Další cvaknutí ovladače a na plátně se objevil jiný pacient. „Tento muž má plicní mor; do úmrtí mu zbývají asi tři hodiny. Všimněte si barvy pokožky; je skoro černá, proto ta přezdívka – černá smrt.“

„Jaké je procento úmrtnosti?“ zeptal se Moss.

„V případech neléčeného plicního moru je úmrtnost skoro stoprocentní. U neléčeného dýmějového moru je to něco mezi padesáti a sedmdesáti pěti procenty.“

„Říkal jste neléčeného,“ ozval se Saracen.

„Ano, použití moderních antibiotik může celou věc zásadně změnit. Léčba tetracyklinem snižuje u dýmějového moru úmrtnost asi na jedno procento. A pokud se stihne správná doba, je tatáž léčba velmi účinná i u plicního moru.“

„Správná doba?“

„Po dvanácti hodinách už vás nic nezachrání.“

Saracen se zeptal, jak dlouhou má choroba inkubační dobu.

„Od jednoho do šesti dnů, podle velikosti infekční dávky,“ odpověděl MacQuillan. Saracen se začal divit, proč nic neříká Braithwaite, zástupce okresního hygienika, a už se s tím chtěl svěřit Mossovi, když mu ten problém vysvětlil sám MacQuillan.

„S doktorem Braithwaitem už jsme o tom mluvili a jeho lidé v tuto chvíli provádějí patřičná opatření, aby předešli rozšíření choroby. Mám dojem, že nebudu mluvit nijak přehnaně optimisticky, když řeknu, že ve velmi blízké budoucnosti by mělo být po všem.“

„Můžu se zeptat, co znamenají patřičná opatření?“ ozval se Moss.

„Otázka pro doktora Braithwaita,“ řekl MacQuillan a posadil se.

Doktor Braithwaite se vztyčil s obtížemi typickými pro velmi tělnatou osobu a obrátil se čelem k posluchačům. Pokrčil nos a zamhouřil oči. jako by na něj někdo náhle posvítil, a ruce vrazil hluboko do objemných kapes kalhot. „Tedy, v zásadě,“ začal a odmlčel se, aby si zbytečně vyčistil hrdlo, „jde o to rychle vystopovat všechny kontakty postižených a léčit je.“

„Čím?“

„Tetracyklinem.“

„A co když půjde o děti?“ zeptal se Moss.

„Vím, o co vám jde, doktore, ale myslím, že v tomto případě musíme přehlédnout ukládání léku ve vyvíjejících se kostech a zubech a podávat tetracyklin i dětem.“

Nikdo si netroufl něco namítnout.

„A co ochrana zdravotnického personálu?“

„Vakcína proti moru a sérum jsou na cestě,“ odpověděl Braithwaite.

„Pro moje lidi taky?“ ozval se Carradyce.

„Jistěže.“

„Ale pro veřejnost ne?“ zeptal se Saracen.

Braithwaite svraštil obličej ještě víc. „Ne, v této etapě ne,“ odpověděl. „Nechceme podporovat nějakou zbytečnou paniku a navíc si myslím, že tuto nešťastnou nehodu dokážeme odpovídajícím způsobem zvládnout bez hromadného očkování.“

„Takže se vám podařilo najít spojení mezi tím mužem, který zemřel v Okresní nemocnici, a Archerovou nebo Cohenem?“ dal se znovu slyšet Saracen.

Braithwaite neklidně přešlápl a znovu si odkašlal. „Myslím, že o tom zjistili, co se dalo,“ prohlásil. „Ten muž pracoval v Palmeťs Green na nějakém zařízení. Dá se s velkou pravděpodobností předpokládat, že přišel do styku bud s paní Archerovou, nebo s panem Cohenem.“

„Tak to určitě musel být Cohen,“ poznamenal Saracen.

Braithwaite se tvářil překvapeně; MacQuillan se do toho vložil, aby ho zachránil. „Vzhledem k inkubační době máte naprostou pravdu, ano, doktore. Paní Archerová byla po smrti příliš dlouho na to, aby mohla našeho muže nakazit. Postižený musel nákazu získat během posledních šesti dnů; takže to musel mít od Cohena.“

„Podnikáte něco pro to, abyste to dokázali?“ zeptal se Saracen.

Braithwaite se tvářil odmítavě. „Šetření proběhne, ale je to čistě akademické," řekl.

Opět se ozval Moss: „Jestli to chápu správně, tak nám jde o to dožít se šesti dnů bez jediného případu mora."

„Radši osmi dnů, abychom měli naprostou jistotu," poopravil ho MacQuillan. „Osm dní bez jediného případu a Skelmore je čistý."

„Za předpokladu, že všechny domněnky jsou správné," poznamenal Saracen.

„Obávám se, že vám nerozumím," odsekl Braithwaite chladně.

„Řekl jsem – za předpokladu, že všechny domněnky jsou správné a že z A vyplývá B a z toho vyplývá C a tak dál."

„Máte nějaký lepší návrh, doktore?"

„Chci tím jen říct, že u něčeho tak nebezpečného, jako je mor, nemůžeme nic brát jako jistotu. Každý detail je třeba prověřit."

„Velmi podnětné, to jistě," poznamenal Braithwaite. „Po třiceti letech práce v oboru jsem vám za tuto radu velice vděčný."

Saracen si uvědomil, že jedna z vrchních sester skryla smích do dlaně, a cítil se po tom setření trapně a ponížen.

„Co to mělo znamenat?" zašeptal Moss, když jeden z tajemníků nemocnice změnil téma hovoru a zeptal se na zařízení nemocničních pokojů.

„Sám nevím," přiznal se Saracen. „Mám jen dojem, že to berou trochu moc na lehkou váhu. Někde není něco v pořádku."

„Ale co?"

Saracen pokrčil rameny. „Nevím. Ale rád bych věděl."

„A konečně," oznámil Saithe, „tisk." Odmlčel se, aby dal prostor vzdechům a potřásáním hlavou. „Musíme, myslím, trvat na tom, aby nikdo, kromě našich oficiálních mluvčích, neposkytoval žádným novinám jakékoliv informace." Ozvalo se souhlasné mručení a Moss se zeptal, kdo budou ti oficiální mluvčí.

„Tajemníci obou nemocnic a doktor Braithwaite jako zástupce okresního hygienika," odpověděl Saithe. „Ale čím míň toho řekneme, tím líp. Kdyby se nám podařilo týden se vyhýbat všem otázkám, přesněji řečeno osm dní," Saithe se podíval na MacQuillana, „můžeme o celé záležitosti mluvit v minulém čase."

Deset

Saracen se vrátil na pohotovost a řekl Alanu Tremainovi, co se děje.

„Když už na to je i komise, tak můžeme určitě klidně spát," poznamenal Tremaine jedovatě.

„To si piš," přitakal Saracen. „Okresní hygienik to aspoň říkal."

„Asi bych měl možná emigrovat," pokračoval Tremaine.

„Tahle mladší generace nemá vůbec k ničemu úctu. Hele, jestli jsi ochoten mi to předat, můžeš jít domů a trochu se vyspat."

„To myslíš vážně?" vyjekl Tremaine.

„Naprosto vážně."

„No, hádat se s tebou nebudu," poznamenal Tremaine potěšeně. Sáhl po bloku a začal předčítat fakta a údaje. „Dopravní nehoda, dva přijatí pacienti, muž se zlomeninou lebky, tři zlomená žebra a přeražená stehenní kost. Je na dvanáctce. Žena, těžká poranění obličeje, zlomené levé zápěstí, leží na třináctce. Jedno dítě spadlo z kola, řezné rány a odřeniny, ošklivý výron v levém kotníku. V tuhle chvíli je na rentgenu, ale zlomený to, myslím, nebude. Jeden opilec s řeznou ránou deset centimetrů dlouhou od pivní sklenice na tváři. Singh mu to sešívá na čtyřce. A konečně dáma s nějakou vyrážkou po celém těle. Vyskákalo to na ní, když byli s manželem na večeři v restauraci. Myslím, že je to alergie, nejspíš na něco, co zrovna jedla. Antihistamina jí zabraly."

„To je všechno?"

„Všechno."

„Tak se uvidíme ráno," řekl Saracen. „Mimochodem, dostali všichni pracovníci tetracyklin?"

„Do jednoho. Co ty?"

„Zrovna na to jdu."

„Hlavně nezapomeň," uzavřel Tremaine a odešel.

Saracen si vzal tetracyklin a začal se rozhlížet po služebním deníku. Nepodařilo se mu ho najít a šel se zeptat sestry Lindemanové.

„Dala jsem ho na stůl doktora Gartena; myslela jsem si, že budete teď sedět v jeho kanceláři."

„Jistě, děkuju vám, sestřičko," řekl Saracen, který takovou možnost úplně pominul. Zjistil, že sestra Lindemanová přestěhovala do Gartenovy bývalé kanceláře i pár Saracenových knih a lejster, a musel se nad její osobou zamyslet. Často se snažil jasně určit, co má mít dobrá zdravotní sestra, ale nikdy se mu to nepodařilo dokonale postihnout. Ať to bylo

cokoliv, Moira Lindemanová toho měla na rozdávání; byla prostě a jednoduše nejlepší. Tichá, nenápadná, šikovná a v jednom kuse výkonná. Ale to nebylo ještě všechno. Měla schopnost nejen jednat, ale i předvídat, co bude ta či ona situace vyžadovat. V mnoha jiných profesích by za tuto vlastnost byla vysoce ceněna, ale tady na pohotovosti to brali jako samozřejmost.

Saracen zrovna skončil prohlídku služebního deníku a zaklapl ho, když se ozvalo zaťukání na dveře a dovnitř strčila hlavu sestřička. „Doktore Saracene? Hospody mají zavíračku. Potřebujeme vás."

Saracen se přidal k týmu v ošetřovně, zrovna když první oběti chvíle, které Tremaine říkal šťastná hodinka, dorazily na pohotovost. Byla to doba těsně po zavření lokálů, kdy se hádky přikrmované přemírou alkoholu řešily násilím.

„Jak se to stalo?" zeptal se Saracen statného chlapa, kterému ze zranění na hlavě crčela krev. Přidržoval si na ráně ušmudlaný kapesník.

„To všechno ten hajzl, jasný, za to může von. Já se staral vo svý, a von…"

Saracen vypnul. Tohle už slyšel předtím tolikrát. Soustředil se na sešívání rány, ale ještě než začal, muž ho chytil za ruku a nejistě se zeptal: „Bude to bolet?"

„To doufám," odpověděl Saracen.

Mezi jednou a druhou nastalo vítané uklidnění, protože v té době už město svoje různice vyřešilo a uložilo se ke spánku. Saracen té chvíle využil, aby si vypil trochu čaje a snědl dietní suchar, který dlouhým odpočinkem na talíři stačil změknout. V tichu časných ranních hodin začal v Guardianu luštit křížovku a zrovna vyplňoval slovo ARCHIMÉDES, když zazvonil telefon; volal Dave Moss.

„Ta žena zemřela a mezitím jsme přijali další čtyři."

„Odkud?" zeptal se Saracen.

„Ze sídliště v Maxtonu. Ženu a tři děti."

„Kontakty znáte?"

„Ještě nevím. Braithwaitovi lidé to prošetřujou, ale v tuhle chvíli je tu něco jiného, co nám bude dělat starosti; dostal jsem výsledky z laboratoře."

„A?"

„Je to mor, to je v pořádku. Izolovali Yersinia pestis, ale mají nějaký zádrhel s prověřováním reakce na léky."

„Jaký zádrhel? MacQuillan nás ujistil, že léčba je jistá a účinná,“ namítl Saracen.

„No, v laboratoři si to myslí taky, ale s výsledky nejsou moc spokojeni. Chtěli by, aby jim to prověřili v Porton Down.“

„Co chtějí prověřovat? Kultura je na tetracyklin bud citlivá, nebo je vůči němu odolná, a mor je citlivý vždycky. Říkal to MacQuillan.“

„Vím, co říkal MacQuillan, a v literatuře najdeš totéž, ale v laboratoři zjistili, že tetracyklin tu potvoru zpomalí, ale nezabije.“

„Třeba je to menší účinností léku, který při testech použili,“ navrhl Saracen.

„Možná,“ vzdychl Moss nejistě.

„Ale jaké léky budeme používat, než nám to prověří?“ zeptal se Saracen.

Chvíli bylo nepříjemné ticho a pak Moss řekl: „Potíž je v tom, že všechny léky, které v laboratoři zkusili, se chovají stejně. Zpomalí toho prevíta, ale nezabijou ho.“

Saracenovi v hlavě zavířily důsledky vyplývající z toho, co Moss právě řekl. „Ale to znamená, že to nemůžeme léčit!“ zvolal nakonec.

„Přesně tak,“ přitakal Moss.

„Když to tetracyklin zpomalí, jak vypadají obranné reakce pacientova těla?“ zeptal se Saracen.

„To je klíčová otázka,“ odpověděl Moss. „odpověď nebudeme znát, dokud to nezkusíme. Zatím měli všichni pacienti horečku, ještě než jsme je viděli; umřeli by nejspíš tak jako tak. Jediní, kteří dostali tetracyklin preventivně, jsou lidi z personálu a známé kontakty obětí, a ti zatím vypadají v pořádku, abych to zaklepal.“

„Kdy dostaneme zprávu z Porton Down?“ zeptal se Saracen.

„Odhadovali, že za dva dny. Má to naprostou přednost.“

„Takže můžeme jen sedět a doufat,“ poznamenal Saracen.

„Víc nic,“ přitakal Moss.

Saracen zavěsil a chvíli nepřítomně zíral před sebe. Sestra Lindemanová ho vyrušila. „Promiňte, ale právě nám přivezli úplný neštěstí,“ řekla.

„Tak ven s tím,“ vybídl ji Saracen unaveně.

„Čichače lepidla. Čtyři kluky. Policie je našla na staveništi na Palmeťs Green.“

Saracen ucítil v dechu dětí ředidlo. Jako spousta jiných pachů, dehet, benzin, dezinfekce, to nebylo v malých dávkách nic nepříjemného, ale

když si to člověk strčil do igelitového sáčku a ten si přitiskl na nos a ústa jako tihle čtyři kluci před ním, bylo to něco úplně jiného. Prohlížel si opuchlá ústa a oči obrácené v sloup, a jak šel od jednoho dítěte k druhému, potřásal hlavou.

Jeden ze čtveřice, místní kluk s houštinou kudrlin a v odrbaném triku a džínách, vypadal méně omámený než ostatní, takže když Saracen celou situaci zvládl, vrátil se k němu, aby mu položil pár otázek. Zeptal se, kolik mu je let.

„Dvanáct," dostal zarputilou odpověď.

„Proč to děláš?"

„Není tu do čeho píchnout."

„Kecy!" vyštěkl Saracen.

Kluka to zřejmě zarazilo. „Je to fakt," zamručel.

„A já ti říkám, že jsou to kecy! Nezdá se ti, že tu mám dost co dělat, než abych se ještě zabýval bandou uličníků, který strkaj hlavy do igelitovejch pytlíků?"

„To přece nemůžete říkat. Jste doktor!" ohradil se chlapec.

„A má být?" odsekl Saracen. „Kde jste koupili to lepidlo?"

„Neřeknu."

Saracen se podíval na policejního strážníka, který kluky přivezl, ale ten jen pokrčil rameny.

„Na něco jsem se tě ptal," řekl Saracen a otočil se k chlapci zády.

„Řek jsem, že vám to neřeknu," odpověděl chlapec bojovně.

Saracen se na něj na okamžik obrátil a poznamenal: „V tom případě, synku, mám dojem, že budeš potřebovat jeden výstavní klystýr."

„Co to je?" chtěl vědět kluk.

Saracen se k chlapci naklonil a pošeptal mu do ucha: „Nejdřív vezme jedna milá sestřička dlouhou rourku a pak…"

Vysvětlování mělo kýžený účinek. Chlapci se doširoka otevřely oči a bojovnost se změnila v paniku. „Tohle mi nikdo dělat nebude!" zadrmolil.

Saracen vážně přikývl. „Ale ano, bude," ujistil kluka. „A studenou vodou taky."

Kluk se začal plížit pryč, ale strážníkova ruka ho rázně zastavila.

„Možná že kdybys mi odpověděl na tu otázku, ještě bych si mohl tu navrženou kúru rozmyslet," řekl Saracen a nezúčastněně si prohlížel nehty na ruce.

Chlapci konečně došel smysl nabídky. „To je vydírání!" zabrebentil.

„Mám dojem, že je to tak," přitakal Saracen.

Kluk se vzdal. „U Bartoka na Weaveťs Lane," přiznal. „Varoval nás, abysme to nikomu neříkali."

„To si myslím," poznamenal Saracen tiše. Podíval se na policistu a zeptal se ho: „Říká vám to něco?"

Strážník přikývl a prohlásil: „Starýho Bartoka známe. Umí se stáhnout jak kočičí prdel." Příliš pozdě si uvědomil, co povídá, začervenal se a začal se omlouvat sestře Lindemanové.

„Už jsme tu slyšeli horší," uklidnila ho.

„Promluvíte si s ním?" zeptal se Saracen.

„Trochu na něj zatlačíme, ale on se bude zapřísahat, že si myslel, že to ty děcka mají na lepení modelů letadýlek."

„Tak to aspoň zkuste."

Strážník vstal a nasadil si přilbu. „Takže můžu se spolehnout, že tyhle čtyři raubíři budou v pořádku?" zeptal se Saracena.

Saracen přikývl a poznamenal: „Pro tentokrát."

„Necháte si je tady?"

„Ty tři si tu radši necháme přes noc a tenhle může jít domů," ukázal Saracen ramenem na chlapce, který jim předtím poskytl informace.

„Tak dobře. Ty půjdeš se mnou," obrátil se policista na kluka. „Odvezu tě domů a promluvím si s tvým tátou."

„To nemůžete, pane. On mě zabije!" prosil chlapec.

„Kde bydlíš?" zeptal se ho Saracen.

Kluk udal adresu v nejhorší části maxtonské čtvrti a Saracen se podíval na strážníka. Pokrčením ramen prosil o smířlivost. Policista se usmál: „Vzhledem k pomoci, kterou nám tento mladý muž poskytl, a vezmeme-li v úvahu skutečnost, že už nikdy neudělá nic takového jako …"

„Nikdy, slibuju vám to, pane."

„Tak dobře. Počkej tady, vyzvednu si na příjmu údaje o ostatních." Policista opustil místnost.

„Co jste na tom staveništi vlastně dělali?" zeptal se Saracen.

„Hráli si."

„To jste jeli až odněkud z Maxtonu, abyste si hráli na Palmeťs Green?"

Chlapec svěsil hlavu a Saracen předstíral vyčkávajícího posluchače.

„Jeden kluk ve škole říkal, že se tam dá najít poklad."

„Poklad?"

„On to říkal!"

„Jaký poklad?“

„Zlato.“

„Zlato na staveništi?“ zeptal se Saracen.

„Je to pravda!“ prohlásil chlapec se vzdorem. „Edwards měl kříž, zlatej kříž; přišel k němu na staveništi.“

„Kde přesně na staveništi?“

„To nám nechtěl říct.“

„Tak vás napadlo, že na to přijdete sami, co?“

Chlapec přikývl.

„Našli jste něco?“

„Zatím ne.“

Saracen se nad jeho vzdorovitostí usmál. „Stavební pozemky jsou nebezpečná místa. Jestli tam Edwards našel krucifix, tak nejspíš patřil nějakému dělníkovi; měl jim ho odevzdat.“

„Ne, tak to není. To byl poklad!“

„Poklad sem, poklad tam, do budoucna už tam nepolezeš. Rozumíš?“

Chlapec slíbil, že ano, ale když to říkal, nedíval se Saracenovi do očí. To už se vracel strážník.

Na zvláštní schůzi krizového štábu Saracena zavolali na čtvrtek ráno a on si správně domyslel, že tam budou probírat výsledky testů z Porton Down. Začátek schůzky se zpozdil, protože čekali, z Okresní nemocnice přijede Dave Moss, ale když uplynulo deset minut a po doktoru Mossovi pořád nebylo ani stopy, Saithe se rozhodl, že začnou bez něj, a hned udělil slovo MacQuillanovi.

„Nebudu, chodit kolem horké kaše,“ začal MacQuillan. „Porton Down potvrzuje výsledky místní laboratoře. To je, po pravdě řečeno, vážné.“ MacQuillan se odmlčel a čekal, až se utiší šum. Saracen si až příliš dobře uvědomoval, jakým tónem MacQuillan pronesl slovo vážné. Nebylo mu z toho nejlíp.

„Bakterie moru, zdá se, provedla nějaké alternace vnější membrány, které ovlivnily průběh pasivní i aktivní difúze.“

Ozval se Saithe:“Možná ještě pro potřeby těch z nás, kteří nemají badatelské zázemí…“

„Ale jistě, promiňte,“ omluvil se MacQuillan. „Vnější stěna bakterie se změnila, prodělala nějakou mutaci, takže některé činitele jí neproniknou.“

„Mezi některé činitele patří antibiotika?“ zeptal se Saracen.

„Vedle dalších, ano," odpověděl MacQuillan tiše. Mumlání v sále zesílilo a Saithe musel požádat o klid.

„Takže neexistuje způsob, jak chorobu léčit?" ozval se znovu Saracen.

„Antibiotika mají jistý účinek," řekl MacQuillan. „Zvláště tetracyklin výrazně zpomaluje růst počtu mikroorganismů."

„Ale nakonec?" nedal se odbýt Saracen.

„Ale nakonec je výsledek stejný. Léčené případy mají stejné vyhlídky jako neléčené; dá se předpokládat stoprocentní úmrtnost."

Braithwaite se do toho vložil. „To je ovšem teoretická úvaha," prohlásil. „Pokud sebou moji lidé hodí a včas izolují všechny kontakty, a já věřím, že se to povede, není se vůbec čeho bát."

„Nesouhlasím," ozval se Saracen bezvýrazně.

V místnosti se rozhostilo trapné ticho a Saithe řekl: „Možná byste nám měl svoje stanovisko objasnit podrobněji, doktore Saracene."

Saracen vstal a prohlásil: „Nesmíme být tak sebejistí. Navrhuji, aby se neprodleně podnikly kroky na izolování Skelmoru od zbytku země." Ještě než dořekl poslední slovo, uvědomil si Saracen, že slyší nesouhlasné mručení. Mručení vyvolalo na Braithwaitově tváři drobný pohrdavý úsměv.

„Dobrého lékaře jistě zdobí opatrnost," řekl, „ale tohle není středověká Anglie. Izolovat v dnešní době nějaké město, to se nedá udělat jen tak. Způsobilo by to nevýslovné ekonomické škody, a to ani nemluvím o tom, že by to znamenalo konec nadějím na další rozvoj Skelmoru. Většina z přítomných se, myslím, shodne na tom, že není žádný zvláštní důvod přistupovat v této fázi k tak drastickým opatřením."

Braithwaitův proslov odměnilo souhlasné šeptání.

Saracen dál bojoval svůj ztracený boj: „Možná tu nemáme středověkou Anglii, ale máme ve městě středověký mor a podle toho, co doktor MacQuillan říkal, nejsme proti němu vybaveni o moc lip, než byli tenkrát naši předkové."

Po Saracenově připomínce se rozhostilo ticho a pak promluvil MacQuillan: „V tom, co doktor Saracen říká, je, obávám se, velký díl pravdy."

„Přece si taky nemyslíte, že bychom měli celé město izolovat?" zvolal Braithwaite.

MacQuillan si poposunul brýle a řekl: „Jako obvykle v takových případech je jádro problému ve zdroji nákazy. V tomhle případě si myslíme, že zdroj známe; byla to ta Archerová a přivezla to s sebou z

Afriky. Pokud to tak je, nevidím nejmenší důvod dávat město do karantény.“

„Takže to by bylo,“ podotkl Braithwaite, potěšen tím, že ho

MacQuillan podpořil.

„Doufám, že příslušné zdravotnické instituce v Africe už byly o Myře Archerové informovány?“ zeptal se Saracen.

„Ovšem,“ odpověděl Braithwaite a chtěl přejít na něco jiného, ale Saracen se odbýt nenechal.

„Už jste od nich dostali nějakou odpověď?“

„Ne, ale já to ve skutečnosti ani moc neočekával,“ pronesl Braithwaite s nápadnými známkami podráždění. „Faktem zůstává, že v určitých oblastech afrického kontinentu je tato choroba endemická. Doporučuji, abyste si přečetl příslušné zprávy Světové zdravotnické organizace, týkající se daného problému, doktore.“

„O tom nepochybuji,“ odpověděl Saracen. „Ale chtěl bych vědět, jestli byl výskyt moru zaznamenán v některé z oblastí, se kterými měla v posledních měsících něco společného Myra Archerová.“

„Afrika není Anglie,“ vyštěkl Braithwaite. „Lidé přicházejí a odcházejí, žijí a umírají, aniž o tom stát má tušení, lidé se o to starají sami. Úřední záznamy jsou neúplné, pokud vůbec existují.“

Přítomní se ponořili do zamyšleného ticha, až se ozval Saithe: „Je tu kromě doktora Saracena ještě někdo nakloněn návrhu podniknout kroky k izolování města?“

Nikdo se neozval. „Tak dobrá,“ uzavřel debatu Saithe, „budeme pokračovat v tom, co jsme dělali dosud.“

Hned jak se Saracen vrátil na pohotovost, zavolal Mossovi do Okresní nemocnice. Chtěl zjistit, proč Moss nepřišel na schůzi.

„Dnes ráno přivezli vakcínu proti moru,“ oznámil mu Moss. „Říkal jsem si, že je důležitější začít očkovat personál. Bylo tam něco zajímavýho?“

Saracen Mosse informoval o výsledcích z Porton Down.

„Takže v laboratoři měli pravdu,“ poznamenal Moss. „Ten prevít je vůči tetracyklinu odolnej.“

„Kdyby jen to. MacQuillan říká, že si předělal stěny a je imunní skoro proti všemu.“

„Život je krásná věc …,“ zanotoval Moss.

Saracena napadla děsivá myšlenka. „Zajímalo by mě,“ prohodil, „jestli v Porton Down té potvoře prověřili i složení antigenů.“

„Jak to myslíš?“

„Jestli má ta naše bakterie jinou buněčnou stěnu, nemusí být citlivá na protilátky, které byly vyvinuty proti jiné odrůdě,“ vysvětloval Saracen zamyšleně.

„Ježíš! Myslíš, že vakcíny, který máme, by proti skelmorský odrůdě nemusely být k ničemu?“ vyjekl Moss.

„Jen mě to napadlo,“ řekl Saracen.

„To by nám tak ještě chybělo,“ vzdychl Moss.

„Radši to prověřím u MacQuillana,“ pokračoval Saracen. „Můžeš mi nadiktovat číslo série vakcíny, kterou jste použili?“

„Vydrž.“

Saracen čekal, až se Moss vrátí k telefonu, a využil přestávky k tomu, že si v poznámkovém bloku na stole obrátil na novou stránku. Když Moss přišel zpátky k telefonu, kreslil zrovna Saracen nepřítomně do pravého horního rohu stránky lístek jetele. „Je to WHO 83 YP 761. Máš to?“ Saracen potvrdil, že ano. A řekl, že se ihned spojí s MacQuillanem.

Zrovna se chystal vytočit číslo k MacQuillanovi, když zahlédl za prosklenou částí dveří projít Jill Rawlingsovou. Kráčela s další sestřičkou po chodbě. Saracen otevřel dveře a zavolal ji zpátky. „Máte chvilku čas?“ zeptal se.

„Ovšem,“ odpověděla Jill a své společnici pokynula, aby pokračovala dál bez ní.

„Už jsem tě neviděl celou věčnost. Promiň,“ řekl Saracen, když za nimi zavřel dveře.

„Neomlouvej se. Vím, co se děje, ale kdybys mě potřeboval, tak jsem tady.“

„Potřebuju tě,“ vydechl Saracen.

Jill to zjevně zarazilo. „No, doktore,“ pokývla, „to už musí být něco, když tohle řekne James Saracen, co?“

„Možná,“ připustil Saracen. „Sejdeme se dneska večer?“

„Do půl deváté jsem ve službě. Pak mám volno.“

„Fajn, mohli bychom si třeba zajít na večeři a …“

Jill mu položila prst na rty. „Ne,“ řekla. „Minulou noc jsi sloužil na pohotovosti.“

„Jo, ale…“

„A předminulou noc?“

„Jsem fit, vážně,“ naléhal na ni Saracen.

Na Jill tohle neplatilo. „Zůstaneš doma," oznámila mu. „Až tady skončím, přijedu k tobě, najíme se doma, dáme si něco k pití, uvolníme se, pomilujeme a pak, můj milý doktore, pak půjdeš spát. Jasný?"

Saracen se podíval Jill do rozesmátých očí a zavrtěl hlavou: „Vy jste velmi zvláštní dáma."

„Zatím nashle," odpověděla Jill a vycouvala ze dveří.

Saracen zavolal MacQuillanovi a svěřil se mu se svými obavami kolem vakcíny. „Můžete požádat Porton Down, aby to prověřili?" zeptal se. „Mám i sériové číslo té dodávky."

„Zkoušky právě probíhají," oznámil mu MacQuillan. „Naše lidi to napadlo, hned jak objevili změny buněčné stěny."

„Taky mně to mělo dojít," poznamenal Saracen a připadal si jako hlupák.

„Ozvu se vám, hned jak se dozvím výsledky," ujistil ho MacQuillan.

„Ještě jedna věc," pokračoval Saracen nejistě.

„Ano?"

„Když se ukáže, že vakcína je neúčinná, co potom?"

„Ze skelmorského kmene se bude muset připravit nové sérum a nová vakcína," odpověděl MacQuillan.

„To je tak jednoduché?"

„Ano. Bude to chvíli trvat, to jistě, ale připravit bakteriální vakcínu není velký problém. Můžeme být rádi, že mor způsobuje bakterie a ne vir. Virové vakcíny, to je úplně jiná povídka."

„A sérum, říkáte, půjde stejně snadno?"

„Když teď máme problémy s antibiotiky, můžeme skelmorským kmenem naočkovat zvířata a pak používat jejich sérum na léčení lidí. Je tu pochopitelně jisté riziko negativní reakce, dokonce i anafylaxe, ale je to mnohem lepší než nic."

„Jistě."

Saracen odešel z pohotovosti v šest večer, a přestože obloha byla hrozivá, rozhodl se, že tam nechá auto a půjde domů pěšky, protože cítil, že potřebuje čerstvý vzduch. Jill sotva přijede dřív než v devět, tak nebylo kam spěchat. Vzal to oklikou přes Korunovační park, chvíli tam poseděl pod stromy a cítil se hrozně. Neměl k tomu žádný konkrétní důvod, jen jisté neblahé tušení; a to bylo skoro tak temné jako obloha. Třeba je to počasím, přesvědčoval se. Těžký, stojatý vzduch i naprosto nehybné stromy jako by tajily dech a čekaly, až něco začne. Obloha ještě víc ztmavla; mraky byly skoro černé a ubývající světlo dělalo trávu mnohem

zelenější než obvykle. Při prvních velkých kapkách, které dopadly na cestičku, se těch pár návštěvníků, kteří v parku byli, rozeběhlo pryč.

Než Saracen dorazil ke svému bytu, byl promoklý na kůži, ale zřejmě ho to vůbec nerozčilovalo, protože se tomu nesnažil nijak předejít. Jistě, když se rozpršelo, první, co ho napadlo, bylo utíkat se někam schovat, ale únava v údech a celkový pocit malomyslnosti ovlivnily jeho myšlenky. Rozhodl se pro procházku v dešti, protože věděl, že na konci ho čeká horká koupel a čisté oblečení. Když na to došlo, zjistil, že časový spínač na ohřívači vody u něj v bytě selhal a že žádnou horkou vodu nemá. Zapnul ohřívání ručně a pak se ručníkem vydrhl dosucha, zatímco čekal u krbu, v němž hořel plyn, až se voda ohřeje. Asi po dvaceti minutách se ponořil do vlažné koupele a na misku na mýdlo si položil sklenici s velkou whisky.

V půl deváté volala Jill; vypadala rozrušeně. „Jde o Mary Traversovou," řekla. „Složila se nám na oddělení."

„Čím to bylo?"

„Ještě to nevědí, ale chci u ní zůstat, dokud se na to nepřijde."

„Jistě," přikývl Saracen. „Můžu ti nějak pomoct?"

„Mám dojem, že ne. Ale pokud ti to nebude vadit, později bych se stejně stavila."

„Kdykoliv," ujistil ji.

Saracen si pustil televizi a přepínal z jednoho programu na druhý, až ho konečně zaujal pořad o Amazonce, ale po několika minutách začala jeho pozornost přemáhat dřímota a uspávající syčení krbu spolu s pomalým, jednotvárným projevem vypravěče v něm vyvolaly nepřekonatelnou touhu spát.

Probudil ho surově telefon a bolest, která mu projela krkem, když se narovnal, mu prozradila, že spal hezky dlouho. Hodinky to potvrdily; bylo čtvrt na jedenáct.

„Jamesi? Tady Jill; jsem pořád ještě v nemocnici."

Chvíli trvalo, než si Saracen pročistil hlavu a pochytal myšlenky. „Co se děje?" zeptal se.

„Mary je na tom moc špatně a doktor MacQuillan si myslí, že by bylo dobré, kdybych teď neodcházela z nemocnice."

V tu ránu byl Saracen dočista vzhůru. „Co tam dělá MacQuillan?"zeptal se vyplašeně. Uvědomil si, že Jill dýchá velmi rychle, jako by byla rozčilená.

„Co se tam děje?“ zeptal se znovu. „Pořádně se nadechni a řekni mi to.“

„Oni si myslí, že Mary má mor!“

Saracen ucítil v žaludku tupé prázdno. Mysl mu začala horečně pracovat, ale když probíral možné důsledky, držel jazyk na uzdě. Mary Traversová sloužila v sanitce tu noc, kdy přivezli Myru Archerovou. Ona, stejně jako ostatní, dostala tetracyklin. Vypadalo to, že opravdu jediné, co lék dokáže, je zpomalit postup choroby. Takže její propuknutí u ostatních kontaktů by mohlo být za dveřmi.

„Jamesi, jsi tam ještě?“

„Promiň. Tak říkáš, že dál zůstaneš v nemocnici?“

„Doktor MacQuillan si myslí, že by bylo dobré, kdyby ti, kteří přišli do styku s Mary, zůstali nějaký čas tady. Pokoj číslo dvacet zrovna předělávají na izolaci a shánějí do ní dobrovolníky. Říkala jsem si, že když už tu stejně jsem …“

„Tak ses přihlásila.“ Saracen na okamžik zavřel oči. „Dávej na sebe pozor,“ řekl něžně.

„Ty taky,“ odpověděla Jill.

„Než zavěsíš, mohl bych mluvit s MacQuillanem?“ zeptal se Saracen.

„Počkej.“

Po několika vteřinách se v telefonu ozval MacQuillanův hlas. „Doktor Saracen?“

„Sestra Rawlingsová mi vyprávěla o sestře Traversové,“ řekl Saracen. „Vypadá to, jako by kontakty začínaly podléhat nákaze.“

„Kéž bych s vámi mohl nesouhlasit,“ poznamenal MacQuillan.

„Což znamená, že po celém Skelmoru je roztroušených víc než půl tuctu lidí, u kterých se každou chvíli může projevit mor. To je jako mít zápalnou bombu v hromadě dříví.“

„Braithwaitovi lidé už je vyhledávají a izolují i jejich rodiny.“

„Ale zvládnou to včas?“

„Je to hop anebo trop. A může se to vyvinout všelijak, proto jsem požádal o vládní nařízení.“

„Vládní nařízení?“

„Zítra od šesti hodin ráno nesmí nic do Skelmoru ani z něj.“

„Zvládne to policie?“

„To je vojenská záležitost,“ odpověděl MacQuillan. „Ve městě bude vyhlášeno stanné právo.“

„Panebože!“ zvolal Saracen. „To nezní zrovna nejlíp.“

„Jiná možnost není.“

„Sestra Rawlingsová říkala, že otevřete dvacítku a dáte do ní dobrovolníky.“

„A vás překvapilo, proč zrovna dobrovolníky?“

„Ano.“

„Je v tom takové morální dilema,“ vysvětloval MacQuillan. „Víme že pacienti, které na oddělení přijmeme, téměř určitě zemřou, ale přesto je třeba se o ně starat. Na druhé straně jsou jisté pochyby o účinnosti vakcíny, kterou personál dostal jako ochranu. Dokud se tyto pochyby neodstraní, musíme podle mého názoru považovat tuto službu za dobrovolnou.“

„Pokud jde o ochranu personálu …,“ začal Saracen.

„Poslal jsem na ministerstvo obrany naléhavou žádost o obleky

s respirátory. Budou tady zítra ráno. Mezitím jsme umístili sestru Traversovou do umělohmotného vaku.“

„Můžu já něco udělat?“ zeptal se Saracen.

„Dokud můžete, koukejte se vyspat,“ odpověděl MacQuillan. „A jestli jste věřící, teď je čas začít se modlit.“

Při tónech národní hymny se Saracen probudil. Vstal z křesla, promasíroval si týl, vypnul televizor a došoural se k oknu, aby se podíval na déšť. Něco mu říkalo, že od této chvíle si už moc spánku neužije.

Telefon zazvonil ve dvě ráno; byl to Moss.

„Kde jsi?“ zeptal se Saracen.

„Doma. Z nemocnice zrovna volali, že u dalších čtyř osob, které přišly do styku s Archerovou, se projevil plně rozvinutý mor.“

„O koho jde?“

„Dva ošetřovatelé ze sanitky, policejní strážník, který u toho asistoval, a jeden z vrátných.“

„A co jejich rodiny?“

„Lidi z hygienického dozoru dělají, co můžou, aby je chytili včas.“

„To jim nezávidím.“

„Braithwaite už začíná mít nervy nadranc.“

„Podařilo se jim najít nějakou souvislost mezi tím mrtvým dělníkem a některým z případů v Maxtonu?“ zeptal se Saracen.

„Ta žena měla s mrtvým poměr. Braithwaite izoloval rodinu zemřelého, ale o té druhé ženě mu nikdo neřekl. Skoro všichni to věděli, ale nikdo o tom nechtěl mluvit. Víš, jak to chodí.“

„A děti?“

„Dvě patří té ženě, třetí je kamarád ze školy, který tam zrovna náhodou byl na návštěvě.“

„Bože, to je zmatek.“

„Mám dojem, že se tomu říká pocuchaná pavučina.“

„Slyšel jsi o vyhlášení karantény?“

„Jo, od šesti ráno.“

„Víš, kdy se to oznámí veřejnosti?“

„Ráno, až budou na silnicích postavené zátarasy a bude pozdě se rozhodnout, že si odskočím na návštěvu k tetičce Mabel do Birminghamu.“

„To je rozumné.“

„Policie jednala s řediteli místního rozhlasu a místní televize. Dohodli se, že celou záležitost podají jako pochopitelné preventivní opatření a také jako možnost, aby si místní civilní obrana udělala pořádné cvičení. Bude se apelovat na věcnost britské nátury a tak podobně.“

„Ani se mi nechce věřit, že se mi to nezdá,“ poznamenal Saracen. Moss něco souhlasně zamručel.

Saracen se s rukama za hlavou opřel o pelest a poslouchal zvuk deště šumícího venku ve tmě. Už nebyla nejmenší šance, že by se mu podařilo usnout. Tiše zaklel a vstal z postele.

Jedenáct

Když Saracen vešel na pohotovost, Tremaine překvapeně vzhlédl. Podíval se na hodinky a zjistil, že je pět ráno.

„Nemoh jsem spát,“ vysvětlil Saracen.

„Je to tak zlý?“

„Čím dál horší. Jak si vedl sekundář?“

„Bez problémů. Zrovna si dává čaj.“

Saracen si zkontroloval práci Malcolma Jamiesona, jednoho ze dvou sekundářů, kteří byli přijati, aby vyrovnali ztrátu Chenhui Tangové a Nigela Gartena.

„Kdy dorazí ten druhý maník?“ zeptal se Tremaine.

„Zítra, když ho sem pustí,“ odpověděl Saracen. Pověděl Tremainovi o karanténě, ve které se město ocitne.

„Claire z toho bude nadšená,“ poznamenal Tremaine. „Plánovala, že zajede na pár dní do Londýna.“

„Nedá se s tím nic dělat. Osprchuju se a zajdu si promluvit s Jamiesonem.“

Saracen se v šatně vysprchoval pod ubohým čúrkem, jenž ze sprchy posléze vyrazil po nekonečné cestě potrubím, které mu viselo nad hlavou. Místnost měla, jako ostatní prostory ve Všeobecné, alespoň pět metrů od podlahy ke stropu a vyzdobená byla bílými dlaždičkami tak popraskanými, že působily hnědě. Ventilátor byl už několik měsíců porouchaný, takže ve dnech, kdy venku pršelo, srážela se na okenní tabuli jako na kondenzátoru pára a dolů stékala voda.

Saracen pozoroval páru, shromažďující se pod plechovým stínítkem lampy a vytvářející kolem žárovky bledé kolo. Pokud tady člověk nechytí oboustranný zápal plic, uvažoval, zlikviduje ho s největší pravděpodobností elektrické vedení. Oblékl se a vrátil se na oddělení, aby si pohovořil s Jamiesonem.

Jamieson, vysoký mladý muž s rezavými vlasy a vážným výrazem, vstal, když Saracen vešel do místnosti lékařů, a zřejmě mu nebylo příjemné, že byl přistižen, jak pije čaj. Saracen ho oslovil zcela nenucené: „Už jste si nechal dát vakcínu?“

„Doktor Tremaine mi ji včera naordinoval,“ odpověděl sekundář.

„A víte proč?“

Jamieson přikývl a prohlásil, že mu to Tremaine řekl. „Bylo to tak trochu překvapení,“ dodal.

„Byl byste radši, kdybyste sem nejezdil?“ zeptal se Saracen.

„To jsem neřekl,“ odpověděl mladý lékař.

„Ne, to ne,“ připustil Saracen. Informoval sekundáře o nařízení izolovat město.

„Takže je to vážný, co?“

„Mohlo by být,“ přitakal Saracen. „Proto jsem si s vámi chtěl promluvit. Buďte v jednom kuse ve střehu. Myslete na mor. Jak uvidíte nějakého evidentního opilce zvracet na zem, nejdřív myslete! Jak uvidíte evidentního feťáka v křečích a politého studeným potem, nejdřív myslete! Nic nemusí být tak, jak to vypadá. Nikdo z nás se v tý chorobě pořádně nevyzná.“

„Měl jsem pocit, že dneska už se dá mor léčit docela snadno,“ prohodil Jamieson.

„V učebnicích to tak stojí, ale tohle není učebnice, tohle je doopravdy a vyskytly se problémy.“

„Jaké problémy?“

„Ukázalo se, že to nejsme schopni léčit.“

Sekundářovi se rozšířily oči. „To myslíte vážně?“ zeptal se.

„Zcela.“

Zdálo se, že Jamieson trochu pobledl. Svoje rozladění zakryl rozpačitým úšklebkem. „No, to je teda vážně dobrý,“ poznamenal a z kalhot si na koleně smetl nějaké pomyslné smítko.

„V praxi to znamená, že zřídíme oddělený příjem pro potenciální případy morové nákazy, ale sem tam může někdo proklouznout pod rouškou něčeho jiného.“

„Budu ve střehu,“ ujistil ho Jamieson.

Saracen obhospodařoval pohotovost sám, dokud se k němu v půl osmé nepřidal Prahesh Singh. V čekárně byl jen jeden pacient, dělník z plynáren, který spadl z kola a zlomil si zápěstí. Muž odcházel, když přijel Singh. Saracen poučil Singha stejným způsobem jako předtím Jamiesona, a když ho nechával, aby se staral o příjem, pevně doufal, že mu lékař porozuměl. Sám se stáhl do své kanceláře a začal si připravovat plán na zřízení nového stanoviště pro příjem.

Nejdřív musel vyřešit otázku, jak zajistit takový přesun pacientů od příjmu na oddělení dvacet, který by vyloučil jakýkoliv kontakt nakažených se zbytkem nemocnice. Jeho pozornost upoutala místnost pod vlastním oddělením dvacet, kterou momentálně využívali jako sklad a kde se shromaždovaly prázdné plynové láhve čekající na doplnění. Podle plánů nemocnice tam měly být schody, které z místnosti vedly nahoru do oddělení. Kdyby se přístup k nim upravil, byla by místnost svou polohou pro příjem pacientů postižených morem ideální. Saracen se rozhodl, že si u tajemníka nemocnice prověří, jestli je schodiště dostatečně široké, aby po něm pronesli i nosítka. Udělá to dnes dopoledne na nejbližším zasedání krizového štábu, které bylo svolané na jedenáct hodin.

Když Saracen dorazil do posluchárny, byl překvapen. Sedělo tam hodně lidí, které nikdy předtím neviděl. Dva z nich na sobě měli vojenské uniformy a ostatní Saithe představil jako nejrůznější ředitele odborů skelmorských správních úřadů.

„Takže,“ ohlásil Saithe, „teď předávám slovo podplukovníku Beasdaleovi, který má Skelmore ode dneška od šesti hodin prakticky na povel.“

Důstojník se usmál a odkašlal si. „Dovolte, abych začal konstatováním, že mně tato situace nepřináší nejmenší potěšení.“ Znovu se usmál, jako by chtěl své prohlášení úsměvem zdůraznit, ale nikdo jeho

úsměv neopětoval. Beasdale pokračoval: „Nic by mi neudělalo takovou radost, jako kdybych už viděl, že je po všem a že město lze předat zpátky jeho právoplatným civilním správcům. Do té doby jsou ale moje rozkazy jasné a jednoduché. Nikdo do Skelmoru nevstoupí ani ho neopustí bez mého souhlasu. Za druhé, odpovídám za dodržování práva a pořádku.“ Beasdale se rozhlédl po posluchačích, ale žádný nepromluvil. „V praxi budeme všichni doufat,“ pokračoval, „že vše bude probíhat v podstatě jako normálně. Civilní úřady budou fungovat jako obvykle a moji lidé se nebudou moc ukazovat. Vlastně – kromě nutných průjezdů zůstanou mimo město.“

Saracen se zeptal, o jaké nutné průjezdy jde.

„Životně důležité dodávky zboží, „přicházející do Skelmoru, budou mimo město přeloženy na vojenská vozidla a doručeny mými lidmi. Civilní dopravci nebudou mít povolený vjezd.“

„Co se stane, když někdo bude trvat na tom, že z města odjede stůj co stůj?“ zeptala se vrchní sestra z Okresní nemocnice.

„Moji muži mu vysvětlí situaci a zdvořile ho vrátí zpátky,“ vysvětloval Beasdale.

„A když si nedá říct?“

„Tak mu nebude dovoleno odjet.“

„To znamená?“

Beasdale si nervózním gestem, prozrazujícím nepříjemné pocity, zamnul čelo a řekl: „Byli bychom nuceni použít tolik síly, kolik by bylo nutné k zachování neporušeného kordonu.“

„Děkuji vám, plukovníku.“ Žena se opět posadila s výrazem jistého sebeuspokojení, kterému Saracen nedokázal přijít na kloub, protože Beasdale nevypadal ani trochu jako někdo, kdo se rád vyvyšuje. Spíš působil dojmem, že ho celá situace uvádí do rozpaků a že svoje pravomoce potlačuje, než že by se jimi vytahoval.

Beasdale pokračoval ve výkladu. „Tohle pochopitelně není běžná vojenská operace, protože není vyvolaná nepokoji civilistů, ale zdravotními důvody. Z tohoto důvodu budeme my všichni, kteří máme na starosti řízení města, výrazně spoléhat na rady lékařů, tedy nejen na zprávy o momentální situaci, ale i na předpovědi, jak se věci mohou vyvinout.“

Čím déle Beasdale mluvil, tím víc se Saracenovi zamlouval. Nikdy neměl vojenské mozky moc v lásce, ale ulevilo se mu, když zjistil, kolik zdravého rozumu Beasdale má, a to je mnohem vzácnější výbava, než si

lidé umějí představit. Nemusí se nutně pojit s inteligencí a nedá se to naučit na univerzitě ani ve vojenské akademii. Musí to člověk dostat do vínku.

„Než předám slovo doktoru Braithwaitovi a doktoru MacQuillanovi, musím vám ještě říct, že tohle je poslední jednání této komise v nynějším složení.“

„Proč?“ chtěla vědět sestra, která Beasdalea přiměla, aby připustil, že v případě nutnosti použije násilí.

„Svůj úkol splnila,“ vysvětloval Beasdale. „Nemá smysl, aby řídicí jádro bylo tady v nemocnici, na místě, které může být velmi pravděpodobně celou záležitostí zasaženo.“

„Chcete říct, že se bojíte, plukovníku?“ zeptala se žena.

Kráva blbá, pomyslel si Saracen.

„V osobní rovině by se, myslím, dalo říct, že ano, slečno …“

„Williamsová.“

„Slečno Williamsová. Jako většina obyčejných lidí nevím o moru nic kromě hrůzy, kterou to slovo vzbuzuje. Spoléhám na vás a vaše spolupracovníky, že mi poskytnou trochu realističtější informace. Ale mé rozhodnutí nemá s mými osobními pocity nic společného. Může dojít i na nejhorší, Bůh nás před tím ochraňuj, a Skelmore nemůže zůstat bez fungujícího vedení.“

„Tak kde budete mít velitelství, podplukovníku?“ zeptal se jeden z úředníků.

Beasdale se usmál a řekl: „Než vám povím cokoliv dalšího, má tu pro vás bohužel něco kolega.“ Druhý důstojník vytáhl z aktovky pár papírů a začal je rozdávat.

„Co to má být?“ ozval se někdo v první řadě.

„Prohlášení o zachování tajemství,“ oznámil všem Beasdale.

Když byly formality za nimi, Beasdale pokračoval: „Velitelství bude ve skelmorské městské vodárně.“

Pocit překvapení v místnosti byl téměř jednomyslný. „Jeden nebo dva z vás si už domyslí, proč zrovna tam. Pro zbytek z vás bude asi novinkou, že dvacet metrů pod suterénem vodárny je řada dobře vybavených místností, kam se v případě potřeby může uchýlit správa této oblasti.“ Beasdale se odmlčel, aby počkal, až utichne hluk.

„Ale takové věci jsou přece určené pro jaderný útok a tak podobně, ne?“

„Ono to zní trochu přehnaně dramaticky, to uznávám," přikývl Beasdale, „ale složky, které o tom rozhodovaly, dospěly k závěru, že je to dobrá příležitost, jak celé zařízení prověřit."

„Takže dál už se budeme scházet tam?" zeptal se další úředník.

„Ne, ne všichni," odpověděl Beasdale. „Nikdo ze zdravotnického personálu nebude mít do řídicího centra přístup. Místo toho instalují moji lidé spojení mezi centrem a oběma nemocnicemi, takže spolu budeme moct kdykoliv rozmlouvat a zcela důvěrně. Vůbec nebude třeba, aby kdokoliv ze zdravotníků chodil do centra. Ještě nějaké otázky?"

Žádné nebyly.

„V tom případě předávám slovo doktoru MacQuillanovi, aby nás seznámil s dosavadním vývojem."

MacQuillan vstal a zapnul zpětný projektor. Položil na něj průsvitku a sáhl po ukazovátku. „Tady je epimid, což je zkratka pro epidemiologickou pyramidu. Je to nákres zachycující vývoj choroby během jejího šíření. Jak vidíte, na vrcholku pyramidy máme Myru Archerovou jako zdroj nákazy ve Skelmoru." MacQuillan zbytečně udeřil ukazovátkem do jména Myry Archerové a pak sklouzl dolů na další řádek. „Ta chorobu pro změnu předala svému sousedu Leonardu Cohenovi a ten ji přenesl na Morana, dělníka ze staveniště na Palmeťs Green; tím nám vzniká hezká uzavřená posloupnost, taková, jakou rádi vidíme. Ale včera začalo být všechno jinak. Moran to nepřenesl jen na svou manželku, ale i na ženu, se kterou měl poměr a o které, což je důležitější, jsme nic nevěděli. Tato žena předala onemocnění vlastním dětem a ještě jednomu dítěti, které u nich zrovna náhodou bylo na návštěvě. Tím se nám základna pyramidy začala rozšiřovat."

MacQuillan přejel ukazovátkem vodorovně po plátně. „Aby se beztak už hrozivá situace ještě víc zamíchala, čtyři příslušníci zdravotnického personálu, kteří přišli s původním případem do styku, nákazu získali a ani jeden z nich nebyl dán do karantény." MacQuillan přidělal na průsvitce fixem další čáry a vrátil se k plátnu, aby ukazovátkem pokračoval v cestě k základně. „Každý z těchto lidí," řekl, „má rodinu, okruh přátel a ve třech případech celou třídu, se kterou přišel do styku. Situace je to, abych tak řekl, přinejmenším výbušná, a proto byla přijata karanténní opatření." MacQuillan vyzval Braithwaita, aby se ujal slova. Když Braithwaite vstal a vykročil ke stolu, Saracenovi přišlo, že Braithwaite vypadá unaveně a strhaně. Po sebejistotě, až zpupnosti, kterou předváděl při minulých sezeních, nebylo skoro ani stopy.

„Moji lidé,“ začal Braithwaite, „pracovali celou noc na tom, aby izolovali ty, s nimiž přišli do styku pacienti, kteří byli včera převezeni do nemocnice. Doufáme, že jsme všechny našli včas, ale jisti si tím být nemůžeme.“

„Co přesně děláte, když k nim přijdete?“ zeptal se Beasdale.

„Pokud jde o rodiny, tak je prostě poučíme, že mají zůstat doma a čekat na další instrukce. Pokud jde o nákupy – sociální péče jim dodá všechny věci, co potřebujou. Chceme jenom, aby jaksi vypadli z oběhu. Největší bolení hlavy nám pochopitelně způsobila ta škola.

Museli jsme ji zavřít a všechny rodiny dětí z té třídy dát do karantény.“

„Jak dlouho budete karanténu dodržovat?“

„Osm dní. Inkubační dobu choroby plus rezervu kvůli jistotě.

„Takže budeme čekat a uvidíme.

„Ano.“

„Předpokládejme, že u některého z kontaktů choroba propukne. Znamená to, že jsme v opravdovém průšvihu?“

„Ne nevyhnutelně,“ namítl MacQuillan. „Skutečně velký strach máme z nahodilých kontaktů, z lidí, o nichž nevíme, jako byla ta Moranova přítelkyně. To jsou ti, kteří mohou nemoc volně šířit, dokud je neobjevíme. Pokud k tomu dojde, základna pyramidy se bude rozšiřovat, až už nebudeme schopni objevit a izolovat jednotlivé kontakty.

„A co kdyby k tomu došlo?“

„Zavřeme všechny továrny, školy a kromě základních i obchody a řekneme lidem, aby zůstali doma.“Dlouho bylo ticho a pak se ozval Saracen: „Ochranné oděvy už dorazily?“

„Dnes ráno,“ odpověděl MacQuillan. „Personál na dvacítce už je má. Všichni ostatní by je měli dostat kolem oběda.“

„Armáda taky?“ ptal se dál Saracen.

„Moji lidé je mají,“ ozval se Beasdale. „Ale ve všeobecném zájmu je nebudou nosit, dokud se situace výrazně nezhorší. Pohled na vojáky ve skafandrech neprobouzí ve veřejnosti optimismus.“

„Totéž platí o mých lidech,“ poznamenal věcně komisař Carradyce.

Jednání skončilo a všichni se začali cpát ven z posluchárny, až jich uvnitř zůstala jen hrstka; Saracen byl mezi nimi. Předklonil se na sedadle, opřel se lokty o dřevěné zábradlí před sebou a prohlížel si MacQuillanovu pyramidu. MacQuillan si ho všiml a zašel k němu.

„Tak co si o tom myslíte?“ zeptal se.

„Vy jste odborník,“ usmál se Saracen. „Co si o tom myslíte vy?“

MacQuillan se snažil mluvit tiše. „Je v tom tolik nepředvídatelných okolností, že se nedá s jistotou říct, co se vlastně stane. Vezeme se na horské dráze, která není přidělaná na žádné kolejnice. Jestli vydržíme, nebo odpadneme, je výhradně v rukou Božích.“

„Tak co kdybychom přizvali vikáře?“ navrhl Saracen.

„Nebo astrologa,“ poznamenal MacQuillan.

Saithe za sebou zavřel dveře posluchárny a obrátil se na zaměstnance Všeobecné nemocnice, kteří stáli okolo: „Je ještě něco, o čem bychom si měli popovídat, než se rozejdeme za svými povinnostmi?“

„Pravidla pro přijímání případů nakažených morem,“ řekl Saracén a seznámil je s návrhem, který se týkal místnosti pod oddělením dvacet.

„To vypadá neobyčejně výhodně,“ prohlásil Saithe. „Na co se to v současné době používá?“

Saracen se mu přiznal, že neví jistě, jestli budou schody dostatečně široké pro nosítka.

„To není problém. Jsou široké dost,“ ozval se tajemník nemocnice Jenkins, malý rtuťovitý muž v brýlích se zlatou obroučkou, který s oblibou nosil košile s límečky v kontrastních barvách. Dnes měl na sobě temně rudou košili s čisťounce bílým límečkem.

Saithe Jenkinse požádal, aby dohlédl na úpravu místnosti. MacQuillan se zeptal, jak tam budou zajíždět sanitky.

„To byl taky jeden z důvodů, proč jsem si to vybral,“ odpověděl Saracen. „Místnost je obrácená do dvora; vozy budou moct jezdit až ke dveřím.“

„A kde vezmeme posádky?“

„Dvě už jsme z dobrovolníků sestavili a vybavili jsme je ochrannými obleky. Také jsme z normálního provozu vyčlenili dvě vozidla, která se budou používat výhradně na výjezdy k případům moru. Po každém výjezdu budeme auta dezinfikovat.“

„Zdá se to být dobré,“ poznamenal MacQuillan, vstal a chystal se k odchodu. „Ale jen na tak dlouho, dokud případů bude tak málo, že to dvě auta, dvě posádky a hrstka dobrovolných sester zvládnou.“

Saracen se vrátil na pohotovost a zavolal Jill na oddělení dvacet. Musel to zkusit dvakrát, než se konečně dovolal a mohl chtít k telefonu sestru Rawlingsovou.

„Kdo volá?“

Saracen ten hlas poznal; patřil sestře Lindemanové. To jsem si mohl myslet, napadlo ho, Lindemanová je jako vždy tam, kde je jí nejvíc třeba.

„Tady je James Saracen, sestro," řekl.

„Vydržte chvilku, doktore."

„Jamesi?"

„Ahoj, jak se ti vede?" zeptal se Saracen měkce.

„Není to nic moc. Všechno je tak beznadějné," odpověděla Jill. „Můžeme toho pro ně udělat strašně málo."

„Jak je na tom sestra Traversová?"

„Mary umřela před dvěma hodinami."

„Bože, promiň. To bys ale opravdu neměla teď sloužit."

„Nemá přece cenu někde posedávat a užírat se tím, když tady můžu být aspoň trochu platná. Jen bych si přála, abychom mohli udělat něco víc, než jen snažit se dopřát lidem trochu pohodlí, zatímco čekají na smrt."

„A všichni jsou na tom tak zle?"

„Bez výjimky. Dneska brzo ráno umřely ty tři děti, pak Mary, než se setmí, umřou další. Pokud dneska nikoho nepřivezou, je oddělení zítra ráno prázdné. Všichni budou po smrti."

„A jak mají sestřičky rozvržené služby?"

„Rozdělily jsme si to na dvě směny po dvanácti hodinách. Sesternu nám udělali z jednoho postranního pokoje mimo vlastní oddělení, tam můžeme koukat na televizi a hrát doplňovačku. Však víš, jak to chodí."

„Později tam za tebou zajdu."

Jill byla chvíli zticha, než odpověděla: „To asi není moc dobrý nápad."

„Proč ne?" zeptal se Saracen.

„Protože tys zatím nepřišel s nákazou do styku. S ohledem na to, k čemu v tomhle městě může dojít, bychom možná neměli zbytečně pokoušet osud."

Saracen musel s ošíváním připustit, že na tom, co Jill říká, něco je. „Opatruj se," řekl něžně.

„Ty taky."

Během dne ani v noci nebyl ve Skelmoru zaznamenán žádný nový případ nákazy, a přestože na jakýkoliv optimismus bylo ještě brzo, nálada při setkání krizové komise, které se uskutečnilo následujícího rána, byla bezpochyby uvolněnější. MacQuillan vygumoval z nákresu pyramidy jména zesnulých, a – což bylo mnohem důležitější – nepřipsal tam žádná

nová jména. Když Saithe shrnul dosavadní výsledky a zeptal se Beasdalea, jestli je možné takový vývoj brát jako znamení, že se vše obrací k lepšímu, Beasdaleovi znělo v hlase uspokojení.

„Ještě je brzo dělat závěry," opáčil Saithe.

Říkalo se něco o tom, že místy došlo ke střetům mezi obyvateli Skelmoru a vojáky, ale nikdy to nepřesáhlo meze obyčejného nadávání. Většina lidí vzala zavedení karantény sportovně a se shovívavostí, ke které se Britové uchylují, když něco považují za vládní šílenost. „Podle mě je to pěkná hloupost," řeknou, ale usmívají se, když to pronášejí.

Saracenovi se podařilo najit si čas, aby povečeřel s Alanem Tremainem a jeho sestrou, protože nový sekundář, který na pohotovost přišel, prokázal, že je dostatečně spolehlivý a šikovný, aby ho tam bylo možné nechat samotného, jen s instrukcí, že má Saracenovi zavolat při prvním náznaku nějakých potíží. Tremainův byt byl v dosahu poplašného signálu nemocnice.

Claire Tremainová Saracena přivítala drinkem a tirádou proti byrokracii, která jí zabránila v cestě do Londýna, kde si chtěla dobít baterky. „Jestli tady ve Skelmoru zkejsnu, zblázním se z toho," prohlašovala.

„Ale jdi. Sama víš, že se ti tu líbí," utahoval si z ní bratr.

Clairemu skočila na špek. „Líbí!" vykřikla. „Kamarádi dostávají práci v Řecku, v Egyptě, v Kolumbii, a já skončím tím, že se v dešti vrtám ve Skelmoru! Fuj!"

Saracen se zasmál a zeptal se jí, jak pokračuje její práce.

„Nepokračuje," odpověděla mu. „Už si začínáme myslet, že ta mapa by mohla být podvrh. Nenašli jsme po vašem legendárním opatství ani stopu."

„To chce čas, sestřičko. Ale trpělivost nebyla nikdy tvoje silná stránka," poznamenal Tremaine. Claire se na něj zašklebila.

Zrovna když po večeři popíjeli kávu, ozvalo se Saracenovo pípátko. Zatelefonoval do nemocnice.

„Špatný zprávy?" zeptal se Tremaine, když se Saracen vrátil do pokoje.

„V Kostelní ulici vjel autobus na chodník do fronty lidí čekajících na zastávce. Sanitky už tam vyrazily."

Claire vypadala zklamaně. „Ale drahoušku, znamená to, že budete muset odejít?" zeptala se.

„Nejspíš ano," odpověděl Saracen.

„Mám lepší nápad, zůstaň tady a já tam zajedu,“ ozval se Tremaine.

Saracen váhal, ale Claire ho přesvědčila, aby nabídku přijal. Když slyšeli Tremaina odjíždět, Claire se na Saracena obrátila: „Nechat se zastupovat není váš styl, co, Jamesi?“

Saracen se zarazil. „Jak jste na to přišla?“ zeptal se.

Claire se nad jeho znepokojením usmála. „Je to na vás přímo vidět,“ poučila ho. „Patříte mezi lidi, co musí všechno udělat sami. V tuhle chvíli toužíte po tom být v nemocnici.“

Saracen musel přiznat, že má Claire pravdu. „Mohli by mě tam potřebovat,“ poznamenal na svou obhajobu.

Claire pomalu zavrtěla hlavou a řekla: „Ne, o to nejde. Kdyby na pohotovosti v tuhle chvíli stálo dvacet doktorů, budete tam stejně chtít být. Hodně lidí by řeklo, že je to obětavost, ale není to tak, je to nadutost.“

„Nadutost!“ ohradil se Saracen.

„Ano,“ pokračovala Claire, „vy věříte, ať už nevědomě nebo jinak, že jste nejlepší. Nikdo přece nemůže tu práci odvést tak dobře jako vy. Pokud tam nebudete osobně, bude to kopanec na kopanec.“ Přistoupila k Saracenovi blíž a zeptala se: „Nemám pravdu?“

„Já si jen myslím …“

Claire pokročila ještě blíž a řekla: „No tak, přiznejte to.“

Saracen začal něco namítat, ale pak to vzdal a usmál se. „Možná na tom, co říkáte, kus pravdy je,“ připustil.

Claire se zatvářila vítězně. „Dáte si ještě kávu?“ zeptala se.

„Ano, děkuju.“

Claire se vrátila s kávovou konvicí. „Řekněte mi,“ začala, „co vy děláte v takovém Zapadákově, jako je Skelmore?“

„Vyhovuje mi,“ odpověděl Saracen a dál neměl chuť to téma rozvádět.

Claire se na něj vychytrale podívala, nasadila lehce pobavený úsměv a řekla: „Vy jste ale podivín. Znamená pro vás mnohem víc, než si připouštíte. Ale povězte mi něco jiného. Jaké postavení má ve vašem životě Jill Rawlingsová?“

„Jsme přátelé.“

„A milenci?“

„Do toho vám nic není.“

Claire se rozesmála: „Koledovala jsem si o to.“

Sedla si vedle Saracena a začala ho ukazováčkem jemně hladit po hřbetu ruky. „Neptám se tě jen z nějaké hloupé zvědavosti, víš," řekla tiše. „Pokud jde o tebe, nejsem tak úplně nezainteresovaná strana."

Saracen se na ni zadíval s tázavým výrazem. Claire mu dál hladila hřbet ruky. Usmála se a naklonila hlavu doprava, aby jí vlasy spadly z obličeje. „Tak," pokračovala tiše, „co ty na to?"

„Vy si jen tak hrajete, Claire," řekl Saracen. „Jste znuděná londýnská dáma a zkoušíte se zabavit vším, co je v tomhle Zapadákově, jak jste to nazvala, k mání."

Claire prudce zavrtěla hlavou, ale nepřestala se usmívat. „Mýlíš se," prohlásila. „Chci tě od prvního okamžiku, kdy jsem tě uviděla."

Saracenovi až moc připomínala jeho bývalou manželku Marion. Měla stejně nenucenou sebejistotu, stejnou vůli získat všechno, co si zamane, a konečně, což mu vadilo nejvíc, dokázala v něm probudit stejné vzrušení.

„Tobě nepřipadám přitažlivá?" zeptala se Claire.

„Sama víte, že přitažlivá jste," odpověděl Saracen a cítil, že použil moc slabé slovo. Až příliš si uvědomoval plnou křivku jejích boků v přiléhavých žlutých hedvábných šatech.

„Tak v čem je problém?" Claire do hlasu přidala uklidňující povzbuzení hypnotizéra v plné práci. Opět naklonila hlavu a vlasy se jí přelily na druhou stranu.

Saracen se na ni podíval a řekl: „Kdyby to neznělo tak pitomě, řekl bych, že nemám rád, když mě chce někdo zneužít."

Claire svěsila koutky a prohlásila: „Já bych si tě vážila i ráno."

Saracen se usmál.

Claire nasadila vážný výraz. „Myslím to doopravdy," řekla tiše. „Chci tě."

Saracen zavrtěl hlavou.

„Je v tom Jill, co?" dotírala Claire.

„Možná. Sám nevím."

„Jste fakt zvláštní typ, to vám řeknu."

„Tak snad abych šel."

Když Saracen vstoupil na pohotovost, Tremaine zvedl oči, usmál se, ale neřekl nic.

„Jak se to vyvíjí?" chtěl vědět Saracen.

„Máme to pod kontrolou."

„Říkal jsem si, že se tu cestou domů stavím."

„Aha," přikývl Tremaine s pobaveným výrazem ve tváři.

„Tak řekneš mi to, nebo to z tebe mám tahat?“ vyjel Saracen.

„Nebylo to tak zlý, jak to vypadalo,“ usmál se Tremaine. „Některý z těch, co leželi na chodníku, prostě jen omdleli. Nejvážněji je zraněná jedna třiašedesátiletá žena; má zlomené obě nohy a pánev. Jeden muž má frakturu lebeční kosti, dva mají otřes mozku a další tři řezné rány a nejrůznější odřeniny, jako tenhle pán tady.“ Tremaine zrovna zašíval jakémusi muži středních let, který měl na sobě montérky, ránu nad obočím.

„Fajn, bál jsem se, že to bude o moc horší.“

„Kdyby bylo, zavolal bych tě,“ poznamenal Tremaine, aniž vzhlédl od pacienta.

Saracen pochopil Tremainovu narážku a popřál mu dobrou noc.

Když Saracen vešel, byl byt studený, ale to bylo vcelku obvyklé. Než si sundal kabát, zapálil plyn v krbu, a než se usadil, nalil si whisky. Prohlížel si nápoj ve sklenici a na okamžik mu blesklo hlavou, že v jeho životě možná začíná hrát stále významnější roli, ale rychle tu myšlenku zahnal někam dozadu. Bude tam muset s dalšími problémy čekat, až na ni přijde řada.

Myšlenky se mu stočily k Jill a Claire a rozčilovalo ho, že se s tím nedokáže vyrovnat. Jestli něco v tuhle chvíli nepotřeboval, tak to byly zádrhele v soukromém životě, ale přesto se mu nedařilo vypudit je z mysli. Neúspěch ho rozzuřil. Až do dnešního večera sám sebe téměř přesvědčil, že už se s Marion vypořádal a že se zamilovává do Jill Rawlingsové, leč dnešní večer přinesl nové pochyby. I teď dokázala vzpomínka na stehna Claire Tremainové několik minut zaměstnávat jeho pozornost. Když zazvonil telefon, trhl sebou.

„Doktor Saracen? Tady Malcolm Jamieson z pohotovosti. Policie právě vyhlásila stav nejvyšší nouze v Palmeťs Green.“

„Co se stalo?“ zvolal Saracen. Kód nejvyšší nouze se používal, když bylo třeba upozornit nemocnici na nějaké hromadné neštěstí, jako je havárie letadla nebo vlaku, prostě události, u kterých se dalo předpokládat, že počet postižených dosáhne přinejmenším dvojciferného čísla.

„Ještě to není jasné,“ odpověděl Jamieson. „Nejvyšší nouzi vyhlásili před patnácti minutami a pak ji téměř okamžitě zrušili. Před pár minutami ji vyhlásili znova. Říkal jsem si, že vám radši zavolám.“

„A to nemáte ani tušení, co se děje?“ zeptal se Saracen zmateně.

„Nejdřív říkali něco o úniku plynu, ale teď to vypadá, že sami nevědí. A žádné pacienty tu taky ještě nemáme.“

„Už tam jedu. Vyvolejte Tremaina, ano?“

„Provedu.“

Saracen položil sluchátko. Téměř okamžitě zazvonil telefon znovu. Byl to Saithe.

„Na Palmeťs Green je zmatek.“

„Jamieson mi už volal. Co se tam děje?“

„Když se lidem nepodařilo dostat celý den do domu, zavolali zřejmě policii. Ta tam musela vniknout násilím a uvnitř našla všechny po smrti. Celkem dvacet osm mrtvých, včetně domovníka.“

„Co se tam, proboha, stalo?“ zeptal se Saracen.

„Policie si nejdřív myslela, že jde o únik plynu, ale když tam dorazily sanitky, ošetřovatelům bylo hned jasný, že to tak není; mrtvoly neměly v hemoglobinu kysličník uhelnatý – těla nebyla růžová –byla černá!“

„Černá!“ vykřikl Saracen.

„Ve všech případech těžká cyanóza.“

„Chcete tím říct, že všichni umřeli na mor?“ zeptal se Saracen a mozek mu pracoval na plné obrátky.

„Vypadá to tak, i když ví bůh, jak je to možný. Muži ze sanitek měli naštěstí dost rozumu a vysílačkou se zeptali, co mají dělat, dřív než se vůbec něčeho dotkli. Celé místo je teď hermeticky uzavřené, dokud neproběhne lékařské ohledání.“

„Kdo ho udělá?“ zeptal se Saracen.

Saithe zaváhal a pak řekl: „O to právě jde. Doktor MacQuillan tam pochopitelně pojede, ale já si myslím, že by ho možná někdo od nás měl doprovázet. Braithwaita se mi nepodařilo sehnat a sám mám v tuhle chvíli práce nad hlavu. Říkal jsem si, že vy byste možná …?“

„Dobrá. Jak je to zorganizované?“

Saithovi se v hlase objevila úleva. „Policie zřídila v Palmeťs Green mobilní velitelské stanoviště. Tam se s MacQuillanem sejdete. Policejní vůz už vám veze ochranný oděv.“

„Rozumím.“ Saracen nečekaně zavěsil. Dál už si nechtěl se Saithem povídat. Šel do koupelny, na obličej si nacákal studenou vodu a pak si ho vydrhl ručníkem. Cítil, že je úplně střízlivý, přestože si uvědomoval, že během večera vypil hezkou řádku sklenic.

Když Saracen přijel, MacQuillan už seděl v policejním přívěsu. Podíval se, koho za ním poslali, a usmál se. „Tak to spadlo na vás?“ zeptal se.

„Já mám vždycky kliku,“ poznamenal Saracen.

„Obleky máte připravené, pánové,“ oznámil jim policista, který nakoukl do dveří. MacQuillan a Saracen ho následovali do sousední místnosti, kde si oblékli bílé ochranné obleky. Než si nasadili dýchací masky, MacQuillan uděloval pokyny, jak je nutné oblečení chemicky očistit, až se Saracenem vyjdou z budovy. Celé obleky pokropí od hlavy k patě silnou dezinfekcí, kterou přivezl s sebou v policejním voze.

„Připraven?“ zeptal se MacQuillan.

Saracen přikývl, a než se vydal za MacQuillanem ze dveří a přes dvůr k domu, ještě jednou si masku utáhl. Vzpomněl si, kdy tudy naposledy procházel. Bylo to ten večer, kdy šel navštívit Timothyho Archera, aby mu vyprávěl o jeho manželce. Bude Archer mezi mrtvými? uvažoval. Téměř určitě ano.

Všechny přívody do domu byly odpojeny hned po původním poplachu kvůli plynu, takže Saracen a MacQuillan si nesli silné baterky, aby měli dost světla, dokud nebude obnovena dodávka proudu. Policie se tak trochu vzpírala znovu přívod zapojit, dokud nebude nade všechny pochyby jasné, že výskyt plynu i jedovatých zplodin je zcela vyloučen.

Když se MacQuillan opřel do domovních dveří, Saracen postřehl, jak je jejich lesklý hladký kov v místech, kde policie musela zatlačit, poničený. Nechal za nimi dveře pomalu zaklapnout. Jakmile zapadly do rámu, odřízly je od zvuků noci. Uvnitř domu byla tma a děsivé ticho; jako v hrobě, napadlo Saracena, což soudě podle všech informací odpovídalo pravdě. MacQuillan mu pokynul, že půjdou vestibulem vpravo, a Saracen naznačil, že mu rozuměl.

Přede dveřmi prvního bytu se zastavili a Saracen čekal, až MacQuillan najde univerzální klíč, který mu dala policie. Otevřel a vešli dovnitř. V bytě byla dvě mrtvá těla, muž a žena, oba něco přes šedesát. Leželi v posteli. Žena měla zavřené oči, zatímco muž upíral skelný pohled nevidoucích očí do stropu. MacQuillan stáhl přikrývky, aby mohli těla prohlédnout. Prohlídka byla zběžná a rychlá. Pochyby žádné nevznikly. Byl to mor.

Dvanáct

Saracen prohlížel byty v prvním poschodí a MacQuillan prošel všechny zbývající v přízemí. Situace byla v celém domě skoro stejná: tma, ticho a smrt. Hodně mrtvých leželo v posteli jako ten první pár; zřejmě si lehli, protože jim nebylo dobře, a už nevstali. Několik, jako Timothy Archer, dopadlo jinak. Jeden muž zkolaboval ve vaně. Když ho Saracen prohlížel, zrovna obnovili dodávku elektřiny. Světlo v koupelně se bez varování rozsvítilo a Saracen bezděčně ustoupil, když uviděl děsivý přízrak vyzvracené krve na bílém emailu.

Archer zemřel v křesle, ve kterém seděl, když u něj byl Saracen na návštěvě. Zřejmě se pokoušel překonat příznaky nemoci pomocí whisky a láhev ležela vedle něj, jak ji srazil ve smrtelné agónii. Vylitý obsah vytvořil na koberci temnou skvrnu a vůně nápoje k Saracenovi pronikla i přes respirátor.

Saracen si všiml, že Archer svírá něco v ruce. Nejdřív si myslel, že je to kniha, ale když se podíval blíž, viděl, že je to ve skutečnosti fotografie, stará zarámovaná fotografie. Uvolnil ji z Archerova sevření, poznal na ní mladšího, štíhlejšího Timothy Archera a pochopil, že ta usmívající se dívka, která se s ním vede za rámě, dívka, která zřejmě přivolala na Skelmore tuhle noční můru, musí být jeho žena Myra. Vypadala mladě, bezstarostně a byla oslňující, to je výraz, který novináři používají pro nevěsty – to bude ono, byla oslňující. Vrátil opatrně fotografii do Archerovy tuhnoucí ruky a položil mu ji do klína. Pro manžele Archerovy důchod ve Skelmoru skončil.

Saracen a MacQuillan stáli tiše a odevzdaně před budovou a policisté v kombinézách a holínkách na ně stříkali dezinfekci. Když je konečně pustili z jejich plastikového vězení, Saracen se několikrát zhluboka nadechl nočního vzduchu a přijal hrnek kouřícího čaje, který mu někdo cpal do ruky. Protože měl na obličeji tak dlouho respirátor, vnímal teď všechny pachy ostře. Cítil vůni noci, trávy, deště, vody po holení, čaje a krému na boty.

„To bych si nikdy nepomyslel, že se dožiju toho, abych v dnešní době viděl něco takového," poznamenal MacQuillan a masíroval si temeno v místech, kde se křížily popruhy přidržující respirátor. Saracen prohnal pořádný lok čaje kolem dásní a vyplivl ho. „Jak se to sakra mohlo stát?" zeptal se.

„Nevím. Všichni se nakazili ve stejnou chvíli a zemřeli v rozmezí jedné hodiny. To nedává smysl.“

„Ale došlo k tomu.“

„Musí to vycházet od těch Archerových,“ ujišťoval se MacQuillan. „Tady přece bydleli. Všechno ostatní by znamenalo až moc velkou souhru náhod.“

„Souhlasím, ale Myra Archerova zemřela před třemi týdny a její manžel nikdy nejevil ani nejmenší známku onemocnění.“

MacQuillan se na chvíli zamyslel a pak řekl: „Počkejte, dejme tomu, že Timothy Archer tu nemoc měl a bral tetracyklin, třeba kvůli bronchitidě. Teď už víme, že lék vývoj choroby zpomaluje, takže, teoreticky vzato, to mohl být on, kdo nákazu šířil.“

Saracen se tvářil pochybovačně. „Řekl bych, že to možné je,“ připustil, „ale já jsem si skoro jist, že žádné medikamenty nebral. A navíc, jak by dokázal nakazit všechny v tom domě přesně ve stejnou dobu?“

MacQuillan se opět na chvíli zamyslel a pak řekl: „Třeba měli nájemníci nějakou schůzi, na které se všichni najednou sešli ve stejnou dobu. Pokud to udělali ve chvíli, kdy u Archera vrcholila možnost přenášet nákazu, tak není vyloučené, že všichni nemoc získali ve stejnou dobu.“

Saracen se dál tvářil pochybovačně, ale musel připustit, že to možné je. Znal dokonce důvod, kvůli kterému se mohla schůze uskutečnit. „Obyvatelé byli nespokojení s vytápěním bytů,“ poznamenal.

„No, a máme to,“ přikývl MacQuillan, potěšený tím, že jeho představa takhle zní daleko pravděpodobněji.

„To ale nevysvětluje, jak mohli všichni dostat tak silnou dávku, že zemřeli během několika hodin po tom, co nemoc chytili,“ namítl Saracen.

„Ne,“ přikývl MacQuillan, „nevysvětluje.“

„Promiňte, pánové,“ ozval se policejní inspektor, „budeme muset odvézt ta těla.“

„Celý prostor bude nejdřív nutné vydezinfikovat, a než se budou těla kamkoliv odvážet, musí se zapečetit do plastikových vaků,“ poučil ho MacQuillan.

„Ale musí se přece taky udělat přípravy na pohřby …“

„Na to je zemřelých moc,“ přerušil ho MacQuillan a blíž svoje prohlášení nerozváděl.

Inspektor vypadal znepokojeně. „Obávám se, že jsem vás nepochopil,“ řekl.

Saracen vycítil, že MacQuillan se už jen stěží ovládá. Viděl, jak se k inspektorovi obrací, jako by po něm chtěl skočit, ale v posledním okamžiku se dokázal opanovat. „Je jich příliš mnoho," opakoval chraplavě. „Budou se muset vyřídit všichni najednou."

„To myslíte do hromadného hrobu?" zeptal se inspektor, zjevně zděšen tou představou.

„Hromadným zpopelněním, abych byl přesný," poznamenal MacQuillan.

„Ale co příbuzní…," namítl inspektor.

„Pro nás je nejdůležitější zbavit se těl co nejrychleji a co nejčistším způsobem," upozornil ho MacQuillan. „Na ničem jiném nezáleží."

„To mi nepřipadá správné," zamumlal inspektor.

Saracen cítil, že MacQuillan má nervy stále ještě napjaté, a vložil se do hovoru, aby situaci uvolnil. „Možná by šlo uspořádat nějaký vzpomínkový akt."

Inspektora návrh potěšil, ale MacQuillan odsekl: „Potom si můžou všichni šaškovat doalelujá, hlavně když se těla co nejdřív spálí." A s tím zmizel v přívěsu, aby si posbíral svoje věci.

„Studenej čumák," zavrčel inspektor.

„Je ve strašném presu," řekl Saracen. Nevyděsila ho MacQuillanova nečitelnost, ale výraz, který měl ve tváři, když vyšli z domu.

MacQuillan se znovu vynořil. „Podařilo se mi spojit se s Braithwaitem,'" prohlásil. „Jeho lidi se postarají o dezinfekci; těla odklidí armáda."

„Armáda?" vyjekl policejní inspektor.

„Ve Skelmoru se dvacet osm furgonů nenajde," zareagoval MacQuillan s příkrostí, kterou Saracen považoval za zbytečnou. „Oddíl vojáků zabalí těla do pytlů a odveze je na náklaďáku."

„Nevím, jestli budeme mít vhodné plastikové pytle," zamyslel se inspektor.

„Armáda už je má," ujistil ho MacQuillan. „Pytle na mrtvoly, co je používali na Falklandách."

„Kam těla uloží?" zeptal se Saracen.

„Nikam se ukládat nebudou. Odvezou je rovnou do krematoria," odpověděl MacQuillan.

Inspektor vyjádřil svůj nesouhlas tím, že se zhluboka nadechl a odvrátil hlavu stranou. Gesto MacQuillana rozčililo a rázem se přestal ovládat. „Tak aby bylo jasno!" vyštěkl. „Tohle město je na pokraji

katastrofy! S morem se nemůžete poflakovat kolem – když to uděláte, zabije vás, vaši ženu, děti a každýho, koho jste kdy znal – tomu věřte!“

Saracena nevyplašilo ani tak to, co MacQuillan řekl, ale způsob, jakým to říkal. Ten člověk nebyl jen nervózní a podrážděný. Vypadalo to, že má opravdu strach. Inspektor se podvolil, stáhl se do své profesionální role a řekl: „Rozumím, pane. Moji muži zde zůstanou, dokud nepřijede armáda.“

MacQuillan přikývl a obrátil se na Saracena. „Nemá smysl vás tu dál zdržovat. Jeďte domů. Uvidíme se ráno.“

Když Saracen dorazil domů, měl chuť dát si whisky, ale překonal se a zapnul místo toho elektrickou konvici. Nasypal si do kameninového hrnku rozpustnou kávu a lžičku za ní s třeskotem pustil. Než se voda začala vařit, zašel do obýváku a probíral se gramofonovými deskami, až se nakonec rozhodl pro Schumanna. Kávu popíjel za tónů Träumerei. Dvacet osm lidí po smrti – a ten výraz v MacQuillanově tváři! V žaludku měl prázdno. Vstal a zadíval se z okna; venku už zase začalo pršet.

Když ráno Saracen dorazil na schůzku komise, během pár vteřin vycítil, že se něco stalo. Saithe působil strhaně, Braithwaite vypadal, jako by celou noc nespal, a MacQuillan se tvářil nervózně zaujatě. Promluvil Saithe: „K tragédii v Palmeťs Green přibylo během noci dalších osm případů moru.“

Saracena zpráva překvapila, protože jasně nařídil, aby ho zavolali ke každému pacientovi, který přijede do Všeobecné s podezřením na mor.

Saithe pokračoval a hned odpověděl na Saracenovu nevyřčenou otázku. „Všechny případy byly převezeny na infekční oddělení Okresní nemocnice. Okresní nemocnice se uvolila, že bude přijímat všechny případy moru, dokud nebude nově upravovaný příjem ve Všeobecné plně rozběhnutý, což by mělo být ještě dnes.“

„Odkud jsou ti noví?“ zeptal se Saracen.

„Všichni z Maxtonu,“ odpověděl Saithe.

„Se známými případy přišli do styku?“

Saithe se odmlčel, a než odpověděl, zhluboka se nadechl. „Čtyři ano, ale další čtyři ne.“

„Další čtyři neznámé karty,“ přemýšlel Saracen nahlas. „Jaká je šance, že se nám podaří určit nové kontakty?“

„Za daných okolností nulová.“

„Tomu nerozumím,“ zarazil se Saracen, zcela vyvedený z míry beznadějí, která z Braithwaita vyzařovala.

Ale odpověděl mu MacQuillan. „Dostali jsme špatné zprávy," vysvětlil. „Porton Down hlásí, že vakcína, kterou jsme použili, není proti skelmorskému kmenu k ničemu."

„Nemůžu po svém personálu s čistým svědomím chtít, aby pracoval dál bez jakékoliv ochrany," dodal Braithwaite.

„Jistěže ne," zamumlal Saracen.

„Tak co bude dál?" prolomil ticho, které se rozhostilo, tajemník nemocnice.

„Začneme s normálními karanténními opatřeními. Zavřeme školy, zavřeme všechny obchody a podniky, které nejsou životně důležité, řekneme lidem, aby nevycházeli. Pokud bude třeba, využijeme podpory armády a policie."

„Dělají v Porton Down na nové vakcíně?" zeptal se Saracen.

„Ovšem," odpověděl MacQuillan. „Na antiséru taky, ale bude to chvíli trvat."

„Ví o tom o všem podplukovník Beasdale?" obrátil se Saracen na Saitha.

„Už jsem mu to řekl. Čekám na jeho odpověď. Neměli bychom si na ni počkat společně?"

Ani nemuseli dlouho čekat a Beasdale jim pomocí zvláštního spojovacího zařízení oznámil nová nařízení platná pro město: v poledne bude ve Skelmoru vyhlášena všeobecná karanténa, jak ji doporučují jeho zdravotničtí poradci. Od dvanácti hodin budou zavřeny školy, kina, podniky a obchody kromě základních. Obyvatelé budou požádáni, aby zůstali doma, i když v této fázi jim to nebude nařízeno. Veškerá veřejná shromáždění budou zakázána.

Zprávu o nových nařízeních odvysílá v jedenáct třicet místní rozhlas, pak už bude rozhlasová stanice sloužit výlučně pro vysílání rad a informací týkajících se nastalé situace. Lidé budou vybídnuti, aby své dotazy volali do redakce, kde se jim budou v panelové diskuzi věnovat jeden armádní důstojník, tři civilní úředníci a primář z Okresní nemocnice. „Máte nějaké dotazy?"

„Upozornil jste své muže, že očkování proti moru je neúčinné?" zeptal se Saracen.

„Ne tak doslova," odpověděl Beasdale. „Ale změním své původní rozhodnutí o používání ochranných obleků. Teď je budou nosit při všech cestách do města. Veřejnost se dozví, že na sobě ty obleky mají jako součást cvičení."

„Doufejme, že jsou lidi dost tupí, aby tomu uvěřili," poznamenal MacQuillan.

„Vy si myslíte, že tomu neuvěří?" zeptal se Beasdale.

„Vy ano?" vrátil mu to MacQuillan.

„Asi ne," připustil Beasdale nakonec. „Ale stejně to tak uděláme."

Saracen se usmál zjištění, že i Beasdale umí vycenit zuby.

„Tak, pánové," pokračoval Beasdale, „sdělili jste mi fakta a údaje. Já teď ale potřebuju vysvětlení. Dvacet osm lidí zemřelo najednou a dalších osm případů se objevilo ještě v průběhu téže noci. Co se děje?"

Odpovídal MacQuillan. „Úmrtí v Palmeťs Green jsou z hlediska epidemiologického nečekaná v tom smyslu, že neodpovídají předpokládanému vývoji událostí. Myslím, že se na ně musíme dívat jako na tragickou mimořádnou záležitost. Řekl bych, že vinni jsou téměř jistě Archerovi, ale přesný mechanismus přenosu nákazy není v tuto chvíli jasný a je to, vzhledem k okolnostem, otázka spíš akademická. Největší pozornost musíme věnovat faktu, že čtyři z těch nových případů nebyly na našem seznamu kontaktů. Z toho vyplývá, že můžeme očekávat ještě více onemocnění."

„Takže situace se vymkla kontrole?" zeptal se Beasdale přímo.

„Ne," odpověděl MacQuillan.

„Je pod kontrolou?" zeptal se Beasdale.

„Ne."

„Čili je to tak půl na půl?"

„Zhruba tak."

„Děkuji vám, pánové. Dál mě informujte o vývoji a dejte mi vědět, až bude Všeobecná připravena přijímat případy moru, ano?"

„Ovšem," řekl Saithe.

Saracen si nově upravený prostor pro příjem prohlédl ve dvě hodiny. Doprovázel ho Jenkins, tajemník nemocnice. Všechno je čisté a účelné, říkal si Saracen, celý prostor byl vyzdoben varovnými tabulkami, zapovídajícími vstup všem nepovolaným. Prohlédl si uvolněný přístup ke schodům vedoucím do oddělení nad nimi a zjistil, že Jenkins měl pravdu, pro nosítka tam bylo místa až dost.

„Vypadá to dobře," poznamenal Saracen.

„Takže to Všeobecná může spustit?" zeptal se tajemník.

„Můžeme se do toho dát," souhlasil Saracen.

Když Jenkins odešel, Saracen zavolal do Okresní nemocnice, aby novinu sdělil Mossovi osobně.

„Už bylo sakra načase,“ zvolal Moss.

„Věděl jsem, že budeš mít radost,“ poznamenal Saracen. „Jak se to u vás vyvíjí?“

„Dnes ráno tři další.“

„Známé kontakty?“

„Braithwaite je na seznamu neměl.“

„To není dobrý.“

„Mně to povídej.“

„Už jsi slyšel o tý vakcíně?“ Moss řekl, že ano.

Ve čtyři odpoledne, to už bylo město ochromené vnucenou nečinností, zaznamenal Saracen první hlášení o moru pro Všeobecnou. Sanitka byla na cestě a vezla pětačtyřicetiletého muže s podezřením na nákazu. Saracen si jméno prověřil na Braithwaitově seznamu. Nebylo tam. Tiše zaklel.

Oblékl si ochranný oděv a vydal se do nově zřízeného příjmu. Doprovázela ho jedna sestřička, také v ochranném obleku. Zatímco čekali, seznamovali se s podrobnějšími informacemi o pacientovi. Muž je ženatý, má dvě děti a pracuje pro odbor vodohospodářství a kanalizace místní radnice. Žádné známé kontakty k Maxtonu neměl. Vzdálený zvuk sirény napověděl, že vůz tu bude za okamžik. Když siréna ztichla, Saracen si na obličej nasadil masku. Podle jejich interního nařízení bylo pravidlem vypínat sirénu čtvrt míle před nemocnicí.

Sanitka se objevila před vchodem, dva dobrovolní ošetřovatelé, neohrabaní v umělohmotných oblecích, pacienta na pojízdných nosítkách vyložili a vjeli s ním dovnitř. Než Saracen muže vyšetřil, čekali opodál. Netrvalo to dlouho. Saracenova obava, že by se mohl ocitnout tváří v tvář netypickému případu a měl potíže s určením přesné diagnózy, se nepotvrdila. Pacient představoval klasický učebnicový případ plicního moru.

Saracen pokynul ošetřovatelům, kteří přistoupili na to, že v rozporu s jinak běžnou praxí budou potvrzené případy nosit nahoru na izolaci. Tím se snížila potřeba dobrovolníků o zřízence, kteří tuto práci normálně vykonávali. Saracen byl svým způsobem rád, že pacientovi je příliš špatně, než aby si uvědomoval, co se kolem něj děje. Pláštěnky a masky, rukavice a zářivě červené varovné nápisy by ho příliš neuklidnily. Do osmi večer přijala Všeobecná nemocnice na oddělení dvacet šest pacientů a Okresní další dva.

Následující den byl pátek a v devět třicet, kdy se scházela zdravotnická komise, bylo na oddělení dvacet čtrnáct pacientů a na izolaci v Okresní nemocnici dvacet dva.

MacQuillan byl vyvedený z míry. „Já tomu nerozumím, já tomu prostě nerozumím," stěžoval si. „Tolik lidí chybí na Braithwaitově seznamu. Vypadá to, jako by po celém městě byly roztroušené nahodilé kontakty, o kterých vůbec nic nevíme."

„Kde je dneska doktor Braithwaite?" zeptal se Saithe a rozhlížel se kolem.

„Pokud vím, necítí se dobře," odpověděl MacQuillan. Všichni přítomní pozvedli obočí a to ho přimělo, aby honem dodal: „Ne, ne, myslím, že je jen přepracovaný."

„Musíme se rozhodnout, co řekneme podplukovníku Beasdaleovi," začal Saithe. „O tom, že situace se zhoršuje, není pochyb."

Nikoho ani nenapadlo odporovat.

„S počtem dobrovolníků, který máme, jsme schopni postarat se spolu s Okresní nemocnicí o sto deset pacientů. Je téměř jisté, že této cifry dosáhneme během tří dnů," pokračoval Saithe.

„Je tu ovšem faktor zvratu," ozval se Saracen.

Jenkins už se začínal ptát, co to znamená, ale Saithe ho přerušil. „Doktor Saracen má na mysli, že téměř všichni pacienti, které přijmeme, budou během tří dnů po smrti. To nám pomůže udržovat nízký počet."

„Nastanou nějaké potíže s mrtvými?" zeptala se Olive Rileyová, hlavní sestra.

„Jestli ano, sestro, my s tím nemáme co dělat," odpověděl Saithe. „Pokud to krematorium nebude zvládat, tak má – troufám si říct – podplukovník Beasdale nějaký rezervní plán." Saithe zopakoval, že se budou muset dohodnout, co podplukovníku oznámí.

„Řekneme mu, že situace se zhoršila, ale pořád ještě se nevymkla zpod kontroly," navrhl MacQuillan.

„Souhlasí s tím všichni?" zeptal se Saithe. Žádné protesty se neozvaly.

„Kdybych jen věděl, odkud se nám tyhle divoké karty berou," mumlal si MacQuillan, když doplňoval do svého nákresu nejnovější údaje. Zavrtěl hlavou a Saracen si všiml, že se mu při psaní trochu třesou ruce.

Saithe podal hlášení Beasdaleovi a ten ho požádal o předpověď dalšího vývoje. „To se nedá říct," prohlásil Saithe. „Ale než se to začne zlepšovat, může se situace i zhoršit."

„Jak dlouho potrvá, než se projeví nějaké zlepšení?"

„To neumím odhadnout.“

„A co se děje jinak, podplukovníku?“ zeptal se MacQuillan, aby – jak se domýšlel Saracen – pomohl Saithovi z tísně.

„Včera po vyhlášení karantény náhle stoupl počet lidí, kteří se pokusili odjet ze Skelmoru. Moji muži je pochopitelně vrátili zpátky, ale tentokrát to bylo trochu nepříjemné. Veřejnost vůči nám přestává být vstřícná, ale mám dojem, že tomu jsme se nemohli vyhnout; lidé začínají být vystrašení. Je to malé město a zprávy se šíří rychle. Pověsti o strašlivých úmrtích a hromadných pohřbech jsou už naprosto běžné.“

„Třeba bychom mohli použít rádio a uklidnit je,“ navrhl tajemník nemocnice.

„Příliš mnoho uklidňování taky může uškodit,“ namítl Beasdale. „Pomineme-li fakt, že ty drby jsou většinou pravdivé, prvek strachu působí mezi veřejností v náš prospěch. V takové situaci se lidé budou hlídat navzájem. Nechci, abych musel zakazovat vycházení na ulici; je to nepraktické a nejspíš bychom to ani nedokázali prosadit. Naší největší nadějí je dobrovolná spolupráce a v té hraje strach svou roli. Ale jeho pozice je křehká; bude ho příliš málo a máme tu otevřený vzdor, bude ho příliš mnoho a vypukne slepá panika.“

„Celé tohle město je v dost křehké pozici,“ poznamenal MacQuillan nevrle. „Doufejme, že si ji udrží,“ prohlásil Beasdale.

Saithův teoretický limit sto deset pacientů byl naplněn ještě téhož večera v sedm hodin. Dobrovolné posádky sanitních vozů se nakonec zhroutily pod záplavou oznámení a Saithe musel krátce po osmé požádat o pomoc armádu. Saracena se zmocnila úzkost, když uviděl na půdu Všeobecné nemocnice vjíždět první vojenské vozidlo s oběťmi moru na korbě; byli to čtyři lidé, všichni ze stejné ulice v Maxtonské čtvrti.

Vojáci – v bílých umělohmotných oblecích a v maskách jako mimozemští vetřelci – vyložili svůj náklad a odjeli, aniž si sundali masky nebo pronesli slovo. Saracen se díval, jak odjíždějí, a připadal si jako trosečník pozorující, jak loď mizí za obzor. Proti své vůli se otřásl a obrátil se ke svým pacientům.

Tremaine měl Saracena na příjmu v morovém oddělení vystřídat v devět hodin. Ve tři čtvrtě na devět zavolal Saracen na dvacítku a řekl, že chce mluvit s Jill. V hlase jí zněla únava.

„Jak na tom jste?“ zeptal se Saracen.

„Oddělení je narvané k prasknutí, ale to, počítám, stejně víš. Co jsem nastoupila do služby, bylo patnáct úmrtí a my nemůžeme dělat nic než

ulehčit lidem, jak nejlíp umíme, čekání, až přijdou na řadu. Bože, je to jak žít v moři krve a zvratků!“

„Však se to začne zlepšovat,“ konejšil ji Saracen. „Antisérum může kdykoliv dorazit.“

„To doufám. Mám dojem, že už to dlouho nevydržím …“ Jill se zlomil hlas a Saracen se ji snažil uklidnit, ale samotnému se mu svíralo hrdlo. Zeptal se na sestru Lindemanovou.

„To je anděl,“ odpověděla Jill. „Ani chvíli si neodpočine. Pořád je u nemocných, trvá na tom, že nikdo nesmí umřít sám. I když je pacient beznadějně v deliriu, jedna z nás u něj musí být a držet ho za ruku, což většinou dělá sama. Nevím, jak je možné, že se nesloží.“

„Zkus ji přesvědčit, ať víc odpočívá,“ požádal Saracen.

„Snažila jsem se o to. Nebylo to k ničemu.“

„Dávej na sebe pozor.“

„Ty taky.“

Když do příjmu dorazil Tremaine, řekl Saracenovi, že se cestou stavil na pohotovosti.

„Jak to tam vypadá?“ zeptal se Saracen.

„Klid,“ odpověděl Tremaine. „Míň lidí na ulicích znamená míň rvaček a míň nehod. Kromě toho se lidi v tyhle době netouží dostat do blízkosti nemocnice.“

Tremaine se Saracena zeptal, jak se onemocnění vyvíjí, a když ho Saracen seznamoval se situací, pokojně naslouchal. Nakonec zůstal zaraženě stát a tiše řekl: „Víš, až do téhle chvíle mi vůbec nepřišla na mysl možnost, že bychom ten boj mohli prohrát. Co se stane, když se nám to vymkne z ruky?“

Saracen se musel přiznat, že si podobnou myšlenku také nechtěl připustit. „Nevím,“ vydechl. „Nemám prostě ani tušení.“

Tremaine vyřídil Saracenovi vzkaz od své sestry. Navrhovala, aby k ní zašel na večeři, až bude mít po službě. Aby si nemusel pro sebe vařit. Saracen přikývl, a než z nemocnice odešel, zaskočil se osprchovat.

„Vypadáte unaveně,“ řekla Claire, když dojedli.

„Všichni jsme unavení,“ poznamenal Saracen.

Claire si pohrávala s kávovou lžičkou. „Vím, že si o mně nemyslíte nic dobrého, Jamesi, že jsem pro vás pitomá londýnská potvora a tak podobně, ale já bych tu ráda pomohla, jak to jen půjde.“

Saracen zavrtěl hlavou a namítl: „Nemyslím si o vás nic špatného. Většinu života vůbec nevím, co si mám myslet. V práci si poradit umím, ale jak dojde na soukromý život, je to jeden zmatek.“

„To vás vaše žena tak hluboce ranila?“

Saracen se ušklíbl a prohodil: „Tohle znělo jak věta ze špatné divadelní hry.“

„Když vy všechno moc rozebíráte,“ vzdychla Claire. „Každou větu, každé slovo rozpitváte kvůli skrytým motivům. Měl byste se víc uvolnit. Brát věci, jak přicházejí.“

Saracen se zatvářil nedůvěřivě, ale nic nenamítal, když se Claire přesunula za něj a začala mu prsty masírovat ramena. „Když to takhle řeknete, zní to docela jednoduše,“ poznamenal.

„Je to jednoduché, když událostem necháte volný průběh.“

„Nejsem o tom přesvědčen.“

„Proto máte v životě tak málo radosti,“ zasmála se Claire.

Saracen musel přiznat, že na tom, co Claire říká, trochu pravdy je. Měl z toho nepříjemný pocit. „Na radost jsem už starý,“ bránil se.

„Nesmysl! Já si myslím, že vím, co s vámi je,“ prohlásila Claire. „Na jedné straně se bojíte zamilovat, abyste to znova neodnesl jako s tou dotyčnou jaksejmenuje. Na druhé straně se bojíte, že byste se nedokázal znova zamilovat, a to kvůli stejnému strachu. Proto jste strašně zranitelný, Jamesi. Mohl byste skončit tím, že si vezmete někoho, koho nemilujete, a to je jako stát na břehu a dívat se, jak se topíte.“

„Když myslíte,“ poznamenal Saracen tiše.

„Tak aby bylo jasno,“ pokračovala Claire. „Jste si naprosto jist, že mě nemilujete, ale chcete mě, stejně jako já chci vás, tak v čem je problém? Pojďte si udělat život v tyhle zatracený díře trochu snesitelnější.“

Saracen se pořád tvářil pochybovačně. Claire vstala a přešla ke zdi. Otočila se, opřela se o ni a řekla: „Nemějte strach. Nemusíte předstírat, že mě milujete. Nemusíte říkat vůbec nic. Žádný maloměšťácký předehry nejsou podmínkou. Jestli mě chcete, můžete mě mít.“

Saracen těžce polkl, protože Claire si rychlým pohybem ruky rozhalila blůzu. Když uviděla překvapený výraz v Saracenově tváři, usmála se a začala si přes stehna stahovat sukni.

„Říkej tomu třeba odpočinek a vzpruha. Jestli mě chceš, pojď a vem si mě, teď hned.“

Takové sexuální vzrušení Saracen nepocítil od dob dospívání. Vrhl se ke Claire, přitiskl ji ke zdi a strhával z ní prádlo.

„To je ono, dělej si se mnou, co chceš.“

Saracen tlačil Claire pevně ke zdi s jedinou myšlenkou, a tu už nešlo zahnat. Cítil nepřátelskou touhu ubližovat jí za to, že v něm odhalila tolik slabosti, a výkřiky z jejího hrdla ho jen pobízely k většímu úsilí. Ale dívčina vášeň se jeho vyrovnala a její nehty se mu zaryly hluboko do zad, když v ní vyvrcholil a zabořil jí obličej do vlasů.

„Neber si to tak,“ šeptala Claire, jako by četla Saracenovi myšlenky. „Chci, aby sis mě užil. Chci, aby se ti splnily všechny tvoje představy, všechny klukovský sny, který jsi kdy měl.“

Saracenovo pípátko spustilo v půl čtvrté, když z pohotovosti volal Jamieson, aby mu oznámil, že na příjmu je spousta lidí se střelnými ranami.

„Co se stalo?“ zeptal se Saracen.

„Pokoušeli se dostat ze Skelmoru a armáda spustila palbu.“

Saracen zaklel.

„S tímhle druhem zranění jsem nikdy nepřišel do styku, tak jsem si říkal, že vám radši zavolám,“ vysvětloval Jamieson.

„Už vyrážím,“ vzdychl Saracen.

Když přišel na pohotovost, převládaly tam protiarmádní nálady. „Bastardi fašistický!“ vztekal se muž, který dostal ránu do stehna. „Dobrý bože, tohle je Anglie!“ stěžoval si jiný.

„Já vám říkám, že jsou to Rusové,“ dodala tlustá žena a moudře pokyvovala hlavou. „Obsadili nás. Proto mají na sobě tu maškarádu. Aby se nepoznalo, že jsou Rusové.“

Saracen se nesnažil zasáhnout, protože postavit se už beztak popuzenému davu by nebylo k ničemu. Místo toho se s Jamiesonem dali do čištění a zavazování ran. O zbraních a střelivu věděl Saracen málo, ale brzy mu bylo jasné, že zranění, která ošetřuje, nezpůsobily příliš rychlé střely. Navíc byly namířeny výhradně na dolní končetiny obětí, což napovídalo, že vojáci se snažili způsobit co nejmenší možné utrpení.

„Tak jestli kruci chtěj mít boj,“ pokračoval muž s ránou ve stehně, „tak ať ho kruci maj. Příště už nás nenachytaj s prázdnejma rukama. Můj švára má na Griffin Street obchod se sportovníma potřebama.

Já jim dám střílet! V tyhle hře můžou hrát dva. Bastardi fašistický!“

Saracen se rozhodl, že už toho bylo dost. Řekl muži, aby byl zticha, a dodal: „Dostal jste, co jste si zasloužil.“

To muže pobouřilo. „Já jsem Angličan,“ prohlásil. „Mám právo jít, kam se mi zachce.“ Místností zašumělo souhlasné mručení.

„Ty vojáci jsou taky Angličani,“ poučil ho Saracen. „Plnili jen svoje rozkazy.“

„To říkali esesáci taky,“ zahřímal velkohubě rebel. Ozvaly se další souhlasné projevy a Saracen musel počkat, až ztichnou, a pak řekl: „Je v tom přece jen jaksepatří rozdíl. Kdyby nebyl, neseděl byste tu teď na tý svý tlustý prdeli a nepouštěl si hubu na špacír.“ Opět se ozval hluk.

„Heleďte, co vy jste vlastně za doktora?“ chtěl vědět muž.

„Jsem doktor, který už má dost těch vašich keců. Tohle město má obrovský problém a je to náš problém. Přenášet ho do dalších měst a vesnic nikomu neprospěje, tak tu prostě zůstaneme, ale všichni! Zvykněte si na to. Dokud nebude po všem, tak Skelmore nikdo neopustí.“ Saracen cítil, že většinu přítomných získal na svou stranu, možná všechny, kromě tlučhuby, který dál tiše mumlal svoje hrozby.

Potíže byly pro tuto chvíli zažehnány, ale Saracena se zmocnily obavy. Uvažoval, nakolik jsou záporné pocity po městě rozšířené. Místní rozhlas sice ujišťoval obyvatele, že sérum dorazí každou chvíli, a nabádal je, aby po dobu čekání zachovali klid, ale trpělivost už byla nebezpečně napjatá. Bože, ať je tenhle tlučhuba spíš výjimka než pravidlo, bože, ať už ráno dorazí nějaké zprávy z Porton Down!

Na další schůzi se vydal Saracen dřív a zastihl MacQuillana neoholeného a v košili. Připravoval si kartotéční lístky a na nákresu před sebou posouval jmenovky. Když uviděl přicházet Saracena, odhodil pero, promnul si oči a řekl: „To nedává smysl. Nic z toho nedává smysl. Neznají se navzájem, nebydlí vedle sebe, nepracují spolu a nemají společné přátele, a přece všichni dostali mor. Tahle šílená práce…,“ mávl rukou směrem k nákresu, „to je naprostá ztráta času.“

„Něco nového z Porton Down?“

„Nic.“

„Kruci,“, zaklel Saracen. Informoval MacQuillana o zraněných uprchlících.

„Po poradě do Porton Down zavolám,“ slíbil MacQuillan. To se už začali scházet ostatní.

„Nejdřív údaje,“ začal Saithe. „Bez třiceti devíti úmrtí během noci máme v tuto chvíli na oddělení sto dvacet devět případů moru.“

MacQuillan dlouze vzdychl a sklonil hlavu na prsa. Saracen zůstal nehybně sedět, přestože čísla s ním otřásla stejně.

„Takže vyhlášení celkové karantény na situaci nic nezměnilo,“ ozval se Jenkins.

To ještě nevíme a čtyři dny ještě vědět nebudeme," odpověděl Saithe. Když uviděl Jenkinsův nechápavý výraz, dodal: „Nemoc má inkubační dobu šest dnů. Případy, které přivezli včera, jsou ty, které nákazu získaly, než vstoupila karanténní opatření v platnost. To bude platit ještě o případech, které se objeví dneska a zítra. Až pak teprve můžeme očekávat pokles."

„Ale v tu dobu už bude počet…"

„Přesně tak," přerušil Saithe Jenkinse. „Proto jsem spíš doufal, že budou nějaké dobré zprávy stran vakcíny a antiséra."

Saithe se podíval na MacQuillana, ale ten zavrtěl hlavou a řekl: „Zatím nic."

„V tom případě," prohlásil Saithe pomalu, „bychom si, myslím, měli přiznat, že se nám to začíná vymykat z rukou. Máme vážný nedostatek místa i personálu a podle všeho se to bude ještě zhoršovat."

„Mohli bychom otevřít oddělení osm," poznamenal Jenkins. „Je zavřené kvůli malování, ale vzhledem k okolnostem …"

Saithe zavrtěl hlavou a řekl: „To není jen otázka prostoru. Oddělení osm je v samém středu nemocnice."

„Promiňte, mělo mě to napadnout. Jinak, obávám se, nemáme nic."

„Já vím," přikývl Saithe. „Proto navrhuji, abychom podplukovníku Beasdaleovi oznámili, že použijeme dvě místní školy jako polní morové lazarety. Zvolíme takové, které mají vlastní pozemek, a jsou tudíž odděleny od ostatní zástavby."

„To vypadá rozumně," poznamenal Saracen a MacQuillan přikývl.

„Ale budete potřebovat personál," ozvala se Olive Rileyová.

Saithe se usmál a podotkl: „Na to jsem taky přišel, sestro. Budeme potřebovat víc dobrovolnic."

„Jsem si jistá, že moje sestry už nezískáte," prohlásila Olive Rileyová.

„Tím jsem si taky jist," přitakal Saithe.

„A co vybavení?" zeptal se Jenkins.

„Moc toho, upřímně řečeno, potřebovat nebudeme. Bez antiséra nemůžeme pro lidi udělat nic, nebo jen velmi málo, vlastně je nechat umřít trochu důstojněji a trochu méně nepohodlně, než kdybychom si jich vůbec nevšímali."

„Aha," vzdychl Jenkins.

„Shodneme se na těch školách?" zeptal se Saithe. Všichni mu to potvrdili a Saithe zavolal podplukovníkovi, aby mu podal hlášení. Když skončil, Beasdale se zeptal: „Je tam doktor MacQuillan?"

MacQuillan si odkašlal a řekl: „ Ano, jsem tady.“

„To antisérum, doktore. Kde je?“

„Zrovna se chystám spojit s Porton Down.“

„Zavolejte mi, jak to dopadlo.“ Linka ztichla a přítomní se po sobě podívali, překvapeni Beasdaleovou úsečností.

„Myslím, že o výsledek toho hovoru máme zájem všichni,“ prohlásil Saithe. „Počkáme si na to?“

MacQuillan odešel telefonovat do Porton Down a ani ne za minutu byl zpátky. „Zavolají mi zpátky dneska odpoledne,“ řekl.

„To je všechno?“ zeptal se Saithe.

„Ano.“

Saracen byl zklamaný jako ostatní, ale nejen to, měl navíc strach. Všiml si v MacQuillanových očích stejného výrazu hrůzy, jaký v nich poprvé viděl před domem na Palmeťs Green.

Třináct

V šatně našel Saracen Tremaina. Ten ani nezvedl hlavu, když Saracen vešel, a dál se upřeně díval do země. Jeho celkové chování Saracena přimělo, aby počkal, až přítel promluví první.

„Bůh ví, co s nima se všema budeme dělat,“ mumlal Tremaine, hlavu stále svěšenou. „Je to jen nekonečná řada lidí, kteří nás míjejí na své cestě do hrobu. Nemůžu dělat vůbec nic …“ Tremaine vzhlédl a Saracen uviděl v jeho očích zoufalství.

„Absolutně nic. Stejně dobře bych v téhle situaci mohl být instalatér nebo pošťák…“

„Dokud nedostaneme to antisérum, nemůže dělat nikdo z nás nic,“ ujistil ho Saracen a položil mu ruku na rameno. Řekl Tremainovi o tom, že se otevřou dvě školy, aby bylo možné zvládnout vzrůstající počet nemocných. Původně měl v úmyslu Tremaina požádat, aby ještě chvíli zůstal ve službě, ale když viděl, jak těžce to na něj dolehlo, změnil rozhodnutí. Postará se o příjem sám a Jamiesona požádá, aby si vzal dvojitou směnu s Praheshem Singhem na pohotovosti.

Saracen si všiml, že seznam kontaktů je dva dny starý. Zavolal hygienikům, aby zjistil proč. Když se tam nedovolal, zatelefonoval Saithovi a zeptal se na to jeho. Dověděl se, že žádné další seznamy už nebudou. „Doktor Braithwaite se nervově naprosto zhroutil,“ oznámila

mu Saithova sekretářka. „Nejméně čtyři z jeho zaměstnanců dostali mor a veřejný zdravotnický dozor podle všech známek přestal fungovat.“

„To je nádhera,“ zamumlal Saracen tiše.

V půlce dopoledne dostal Saracen vzkaz. Byl z oddělení dvacet a stálo na něm jen to, že sestra Rawlingsová chce, aby se s ní spojil.Saracen pochopil, že to bude něco důležitého, a při první příležitosti jí zavolal.

„Jamesi? Panebože, jde o Lindemanovou! Složila se dneska ráno. Mám dojem, že to chytila. Já si myslím, že to tu dostaneme všechny!“

„Uklidni se, Jill,“ chlácholil ji Saracen, přestože sám měl žaludek vzhůru nohama. „Jestli to Lindemanová dostala, muselo to být její neopatrností a ani není divu, vzhledem k tomu, jak se přepínala; zákonitě musela dřív či později udělat chybu.“

„Ale vždyť my jsme ji tu všechny obdivovaly,“ vyjekla Jill s pláčem v hlase.

„Já vím,“ konejšil ji Saracen. „Hned jak budu moct, zajdu nahoru a podívám se ha ni. Pokusím se taky zařídit, abyste si ty i ostatní sestry mohly pořádně odpočinout. Je čas, abyste si udělaly přestávku.“

Než se Saracenovi podařilo vyšetřit dost času, aby mohl zajít nahoru a navštívit Moiru Lindemanovou, uplynuly další dvě hodiny. V tu dobu už byla připravena první škola a případy, které do ní měly přijít, odbavovala Okresní nemocnice. Tím tlak na Všeobecnou trochu povolil, alespoň do té doby, než začne fungovat druhá škola.

Když Saracen vstoupil na morové oddělení, Jill vykročila, aby se s ním přivítala. Měla na sobě, stejně jako on, ochranný oděv se vším všudy. Unaveně se usmála a Saracen úsměv opětoval. V hlavě mu zabouřilo špatné svědomí kvůli tomu, co se stalo s Claire Tremainovou. Říkal si, že se nemá za co stydět a že on a Jill k sobě nemají žádné závazky, ale nepomohlo to. Styděl se i nadále. Třeba mi ten pocit něco napovídá, pomyslel si. Co když k Jill nakonec nějaké závazky mám?

Netrvalo mu dlouho a všiml si, že podmínky na oddělení jsou otřesné, vždyť kromě obvyklého přelidnění byl vzduch plný pachu ze zvratků a pokojem se neslo sténání umírajících.

„Nedostáváme dost čistého povlečení,“ stěžovala si Jill. „Lidé v prádelně se bojí dotýkat všeho, co jde od nás, přestože to nejdřív projde sterilizátorem.“ Jill otevřela dveře a vedla Saracena dovnitř. Rolety byly zatažené, ale nepořádně, takže slabé paprsky si našly cestu štěrbinami a poskytly Saracenovi dost světla, aby rozeznal osmnáct těl přikrytých prostěradly. Ležela vyrovnaná na podlaze ve dvou řadách na sobě. „Naše

nouzová márnice," vysvětlovala Jill. „Naposledy z ní všechno odvezli před třemi hodinami."

Saracen zavrtěl hlavou, ale nebyl schopen nic říct. Jill ho vedla dál na chodbu a do dalšího pokoje. „Sestra je tady," řekla mu. „Byla to její kancelář; říkaly jsme si, že ji tu necháme."

U postele seděla sestřička; když Jill a Saracen vstoupili, přestala Moiře Lindemanové otírat obličej a vstala. „Nechtě mě s ní chvíli o samotě, ano?" požádal je Saracen a Jill i sestra vyšly ven. Saracen se podíval na ztrhaný obličej Moiry Lindemanové a uviděl, jak se jí na čele perlí pot a rty se jí chvějí. Posadil se na místo, kde prve seděla ošetřovatelka, a jemně sestře vytřel pot z očí. Otevřela je a Saracen si všiml, že v nich blesklo poznání. Potěšilo ho to. Usmál se a Lindemanová se pokusila promluvit. „Neměl… jste … chodit…"

„Musel jsem," řekl Saracen, ale pak si uvědomil, že Lindemanová přes jeho ochrannou výzbroj nemůže slyšet, co jí říká. Sundal si masku a kuklu a zopakoval to. Její odmítavé pohledy zahnal lehkým pohybem ruky. „Nepokoušejte se mluvit," řekl něžně. „V životě se mi mockrát stalo, že jsem chtěl něco říct a propásl jsem ten pravý okamžik, ale tentokrát to tak nedopadne. Tentokrát to řeknu. Ať je to, jak chce, moje milá, jste jedna z nejlepších sestřiček a současně jedna z nejušlechtilejších lidských bytostí, jaké jsem kdy poznal."

V koutcích úst sestry Lindemanové se objevil náznak úsměvu, dál se však nerozvinul. „To jsem ráda … moc," zašeptala a zavírala přitom oči únavou.

„Teď si koukejte odpočinout," doporučil Saracen, tiše vstal a ustupoval ke dveřím. „Spěte."

Oddělení Saracen opouštěl s pocitem, že Moiru Lindemanovou už živou nespatří. Ta myšlenka svou trpkostí jen přiživila depresi, která v něm rostla jako rakovina. Zavolal Saithovi a řekl mu, že ošetřovatelky na oddělení dvacet si nutně potřebují odpočinout, ale neměl velký úspěch. Saithe vytrvale prohlašoval, že si jsou on i Olive Rileyová situace vědomi, ale všechny nejnovější dobrovolnice použili jako personál ve škole. Teď prostě nemohli dělat vůbec nic.

„Ví o nedostatku sester podplukovník Beasdale?" zeptal se Saracen.

„Podplukovník má všechny údaje."

„Třeba by šlo přivézt dobrovolné ošetřovatelky odjinud než ze Skelmoru."

„Tohle nechtějí udělat," odpověděl Saithe nejistě.

„Proč sakra ne?“

„Vláda se snaží situaci ve Skelmoru co nejmíň zdůrazňovat, udržet celou záležitost na místní úrovni, ať to stojí, co to stojí. Jako fungující vzor používají tu epidemii tyfu v šedesátých letech v Aberdeenu. Když začneme s celonárodními výzvami o pomoc, obušek bude hned a nadobro z pytle venku.“

„Vždyť na to stejně dřív či později dojde,“ vyjel Saracen rozzlobeně.

„Byli by radši, kdyby to bylo později,“ poznamenal Saithe.

„Za jak dlouho?“

„Chtějí dát ještě možnost tomu antiséru. Teoreticky by se pak měla situace během několika dnů zásadně změnit a opět bychom ji dostali pod kontrolu.“

„Ale až se lidi začnou uzdravovat, budeme potřebovat ještě víc sester,“ namítl Saracen.

„Jistě, ale pro vládu bude snazší a přijatelnější zveřejnit výzvu ve chvíli, kdy tu budeme mít účinnou vakcínu a antisérum. Když sladíme žádost o pomoc s oznámením, že jsme chorobu schopni léčit, nehrozí žádná panika. Chápete tu logiku?“

„Chápu,“ přitakal Saracen bezvýrazně. „Doufejme, že se bude líbit i sestřičkám na dvacítce.“

„Promluvím ještě jednou s Olive,“ vzdychl Saithe ve snaze Saracena uklidnit.

„Pořád mají možnost prostě jít pryč,“ připomenul Saracen Saithovi.

„Nemám pocit, že by to udělaly,“ namítl Saithe. „Vy ano?“

„Ne, to sakra ne, ale je nemorální s tím počítat; navíc jsou některé z nich na hranici stavu, kdy už to nebudou dál schopné zvládat.“

„Postarám se, aby všichni, kterých se to týká, byli se situací seznámeni,“ prohlásil Saithe.

Druhá škola byla oficiálně otevřena v půl třetí a následující tři hodiny tam posílali podle vzájemné dohody případy přes Všeobecnou nemocnici, aby si Okresní mohla udělat přestávku. Všechny potvrzené případy odvezou do nové školy. Během první hodiny prohlédl Saracen dvaadvacet pacientů. U všech to bylo naprosto jasné; muži, ženy i děti z celého města. Divoké karty nepodchycených případů rozsévaly své sémě hrůzy.

Saracen věděl, že už ho půl hodiny volá z pohotovosti Jamieson, ale měl příliš mnoho práce, než aby se s ním spojil. Dokud nebylo na příjmu prázdno, musely všechny hovory počkat. V tuhle chvíli se tu prázdno udělalo, ale on věděl, že to stejně dlouho nevydrží; bylo to jen takové

polevení v bouři. Pořádně se umyl a složil se do křesla vedle telefonu, aby zavolal na pohotovost. Ruce měl jak z olova, a zatímco čekal, až to Jamieson zvedne, mnul si oči.

„Mám tu jednoho pacienta a rád bych, abyste se podíval," řekl mu Jamieson.

„Cože máte?" zeptal se Saracen podrážděně.

„Nemusíte dál nic říkat, vím, kolik tam máte práce, a nevolal bych vám, kdybych k tomu neměl velmi dobrý důvod…"

Saracen se uklidnil a vybídl ho: „Tak mluvte."

„Já si vážně myslím, že byste se na něj měl přijít podívat," trval na svém klidně Jamieson.

Saracen se na okamžik zamyslel a pak řekl: „Tak dobře, jsem tam za pět minut." Vysoukal se z ochranného obleku, a než vyrazil na pohotovost, znovu se umyl.

„Tamhle je," oznámil mu Jamieson a ukázal na poslední kóji. Podal Saracenovi svoje poznámky a šel za ním. Saracen si po cestě četl: „Francis Updale, věk třicet sedm let, topenář, Bread Street 22, Skelmore; léčil se na infekční mononukleózu, náhle se jeho stav zhoršil, a když se ženě nepodařilo sehnat jejich lékaře, zavolala na pohotovost."

„Ale proč ho nepřijímala Okresní nemocnice?" zeptal se Saracen. „Všechny horečky se přece vozí tam."

„V Okresní mají nějaké potíže," odpověděl Jamieson. „Před hodinou přestali přijímat a požádali nás, abychom převzali jejich případy."

Saracen nemohl věřit vlastním uším. „Jaké potíže?" chtěl vědět.

„Pochopil jsem z toho, že doktor Moss a další čtyři lidé onemocněli," vysvětloval Jamieson.

Saracen zůstal jako přimrazený. Nikdy v životě mu žádná slova nepřipadala tak zlověstná.

„Onemocněli," opakoval pomalu. „Panebože!"

„Pan Updale je tady," řekl Jamieson, aby Saracena vytrhl z transu.

Saracen viděl, že muž je při vědomí, ale když odhrnul pokrývku, aby ho prohlédl, zjistil, že je hodně zubožený. Mluvil na pacienta, aby ho uklidnil, ale ve skutečnosti prováděl prohlídku úplně automaticky. Vydrželo mu to, dokud se mu v hlavě nerozdrnčely poplašné zvonky. Nenašel to, co čekal, že najde.

„Tohle přece není infekční mononukleóza," pošeptal Jamiesonovi.

„To jsem si taky myslel. Proto jsem vám zavolal. Vzpomněl jsem si, jak jste říkal, že se nic nemá brát na lehkou váhu."

Saracenovi se zrychlil tep. „Ale on na tom není jako ostatní, neselhávají mu plíce, je …“ Saracen mužovi prohlédl slabiny a našel to, čeho se děsil. Ukázal Jamiesonovi svůj objev a zeptal se ho: „Víte, co to je?“

Jamieson se podíval a odpověděl: „Někde už jsem to viděl, ale sám jsem se s tím v životě nesetkal. Co to je?“

„To je primární hlíza,“ poučil ho Saracen. „Ten muž nemá plicní mor, ten má dýmějový mor.“ V Saracenově mysli se roztřepotala další noční můra a Jamiesonovy otázky k němu nepronikly.

„Co že má ten pacient?“ vykřikl MacQuillan, když mu Saracen zavolal. „Jste si tím naprosto jist?“

Saracen řekl, že je.

„A přivezli ho na normální oddělení do Všeobecné?“

„Nikdo nepoznal, o jaké jde příznaky. Lišil se od ostatních případů.“

„To je bordel,“ zamumlal MacQuillan. „Jak mohl sakra dostat dýmějový mor?“

„Znamená to, že jde o krysy?“ zeptal se Saracen.

Dlouho bylo ticho a pak MacQuillan řekl: „Nákazu můžou přenášet stejně dobře lidské blechy jako krysí. Jestli ten chlap žil nějak divoce…“

„Je to spořádaný topenář, který bydlí se svou manželkou a dcerou v příjemné čtvrti a nikdy nepřišel do styku s nikým, kdo tu nemoc kdy získal.“

„Tak tomu nerozumím.“

Zoufalství začalo nahryzávat okraje Saracenovy trpělivosti, ale dokázal se překonat a nepoznamenal, že je všude kolem strašná spousta expertů, kterým se nedaří porozumět skelmorské epidemii. Místo toho se zeptal: „Jak to vypadá v Okresní?“

„Tak už jste to slyšel?“

„Proto poslali toho pacienta k nám.“

„Pět lidí z personálu se složilo.“

„Moss taky?“

„Obávám se, že ano.“

Saracen položil sluchátko a šeptem opakoval pořád dokola jedno sprosté slovo. Vzpamatoval se a vrátil se na ošetřovnu, aby spolu s Jamiesonem zařídil převezení Updalea na oddělení dvacet.

„Promluvíte s jeho ženou?“ zeptal se Jamieson. Saracen odpověděl, že to udělá.

„Mohl váš manžel pracovat s někým, kdo mezitím dostal tu nemoc, paní Updaleová?“

„Frank dělal sám. Měl svou vlastní firmu.“

„Měl nějakou práci na Maxtonových pozemcích?“

„Ne, měl zakázku na vedení v jednom hotelu na Beverley Road; dělal tam dávno předtím, než všechno tohle začalo.“

„Jinak neměl nic?“

„Ne.“

Saracen poraženě pokrčil rameny a vzdychl.

„Počkejte, jeden den skutečně Frank dostal jinou práci. Domů mu zavolal nějaký pán, říkal, že Frankovo jméno našel ve Žlutých stránkách, a chtěl, aby se mu Frank přišel kouknout na topení. Frank se omlouval, že to nemůže zvládnout, ale ten pán naléhal a říkal, že se mu to určitě vyplatí, tak si nakonec Frank vzal den volno, aby to mohl udělat.“

„Kde ta práce byla?“

Mary Updaleová zavrtěla hlavou. „Myslím, že jsem se ho ani neptala, a nemám dojem, že by mi to Frank říkal. Je to důležitý?“

„Asi ne,“ prohlásil Saracen. „Ale kdybyste si náhodou vzpomněla, dejte mi, prosím vás, vědět.“

Tremaine přišel do služby ve čtyři a omluvil se za svoje dřívější chování. Saracen ho ujistil, že se nic nestalo, a oznámil mu, že hodlá v nemocnici zůstat, dokud nebude mít MacQuillan zprávy z Porton Down. Díky tomu se Saracen mohl k Tremainovi o pár minut později přidat, když přišlo hlášení, že jsou na cestě dvě vojenské sanitky naložené dvěma úplnými rodinami.

„Tímhle klukem si nejsem moc jist,“ posteskl si Tremaine, když se Saracenem prohlíželi poslední pacienty. „Mohl by ses na něj podívat?“

Saracen dokončil vyšetření pacienta, kterému se zrovna věnoval, a přešel ke stolu, u kterého pracoval Tremaine. „Nerozumím tomu,“ šeptal Tremaine. „Matka, otec i osmiletá sestra jsou učebnicové případy, ale on je naprosto netypický.“

Saracen vyšetřil dvanáctiletého kluka, který byl napůl v bezvědomí a velmi trpěl. Během několika vteřin mu bylo jasné, o co jde. „To už je druhý,“ řekl téměř neslyšně, jak se mu sevřelo hrdlo.

„Jaký druhý?“ zeptal se Tremaine.

„Druhý případ dýmějového moru, který jsem dnes viděl.“

Saracen MacQuillanovi zavolal hned, jak byly diagnózy potvrzeny a pacienti čekali, až budou převezeni k hospitalizaci do příslušné školy.

Dvanáctiletý chlapec, který na tom byl příliš špatně, než aby ho šlo převážet, zůstal ve Všeobecné nemocnici.

Když mu Saracen tu novinu řekl, MacQuillan jako by to radši neslyšel. „Napadá vás něco?“ zeptal se Saracen.

„Řekl bych, že ten kluk nejspíš někde chytil dýmějový mor a ve formě plicního moru jím nakazil zbytek rodiny, ale kde to dostal on sám, to prostě nevím.“

„Ale když to nezjistíme, můžeme přijít o celý město!“ Saracen syčel, protože se bál, že ho někdo zaslechne.

„Ano,“ přitakal MacQuillan.

Saracena zarazila MacQuillanova zjevná samolibost. Taky měl dojem, že MacQuillan mluví trochu divně. „Jste v pořádku?“ zeptal se.

MacQuillan mu na otázku odpověděl odfrknutím.

„Ozvali se vám z Portonu?“

„Radši sem zajděte.“ V telefonu se rozhostilo ticho.

„Jamesi!“ Od příjmu se ozval Tremainův výkřik a Saracen honem běžel zpátky, aby se podíval, co se děje. Zjistil, že jedné z pacientek se zmocnily křečovité záchvaty kašle. Krvavé chrchle jí stříkaly z plic jako láva ze sopky a záda se jí prohýbala bolestí, až měl Tremaine co dělat, aby ji udržel na vozíku. Saracen dělal, co bylo v jeho silách, aby mu pomohl, ale křeč vydržela do chvíle, kdy ženino tělo náhle ztuhlo, oči se jí rozšířily, jako by něčemu nemohla uvěřit, a hlava se jí, už mrtvé, zvrátila dozadu. Vojáci ji odvezli pryč.

Saracen a Tremaine si nejprve dezinfikovali své obleky a pak se vrátili k chlapci. Našli ho, jak v deliriu svírá něco, co měl uvázané na krku. Saracen nejprve myslel, že je to klíč ode dveří, ale pak se ukázalo, že je to nějaký medailon. Vzal ho, zběžně se na něj podíval, předal ho Tremainovi a věnoval se chlapci. Šlo o obdélník, asi pět centimetrů dlouhý, který měl jednoduchý vzorek ovíjející se kolem písmena S.

Tremaina překvapilo, jak je těžký. „Ten bude hodně starý,“ poznamenal.

„Myslíš?“ zabručel Saracen bez zájmu.

„Já ti tenhle motiv nedávno někde viděl. Kde to jen bylo…“

Saracen se ujistil, že chlapci se trochu ulevilo, a pak zavolal na oddělení dvacet, aby nemocného umístili tam, což bylo lepší, než ho vozit do školy. Využil příležitosti a zeptal se, jak je na tom Lindemanová.

„Je to zlé, už to nebude dlouho trvat.“

„Bylo to u Claire na stole!“ prohlásil Tremaine.

Saracen, který si zrovna myl ruce, nemohl hned pochopit, o čem Tremaine mluví. „Co jako?“ zeptal se.

Tremaine si dál prohlížel medailon, který měl v ruce, a vysvětloval: „Na jedné z knih o skelmorských mniších byl obrázek se stejným motivem.“

„Řekl bych, že se pleteš,“ namítl Saracen.

„Ne, jsem si tím jist.“

„V tuhle chvíli tu máme dva případy dýmějového moru, ty by nás měly zajímat. Mám takový dojem, že u nich je klíč k celé té strašné hrůze.“

„Ale tohle by mohlo být důležitý,“ trval na svém Tremaine. „Jeden z těch dvou pacientů měl tohle na krku. Mohlo by to být nějaký vodítko. Co kdyby ses cestou domů stavil u Claire a zkusil zjistit, co tomu říká ona?“

„No dobře,“ podvolil se Saracen. Neměl nejmenší touhu se s Claire setkat, ale byl příliš unavený, než aby se hádal. „Nejdřív ale zajedu za MacQuillanem.“

Tremaine hodil medailon do dezinfekce, chvíli ho v ní máchal, pak ho opláchl pod vodovodem a podal Saracenovi, který si ho strčil do kapsy.

Když Saracen vešel do místnosti, seděl MacQuillan zády k němu. Saracen si odkašlal a MacQuillan se pomalu otočil, čímž vyšlo najevo, že má v ruce sklenku a že už má, podle výrazu v očích, trochu upito. Saracen se na něj pobaveně podíval.

„Dáte si?“ zeptal se MacQuillan s neveselým úsměvem. Saracen zavrtěl hlavou.

„Co říkali v Porton Down?“

MacQuillan se na něj dlouze zadíval a pak prohodil: „Antisérum, na které tu všichni čekáme…, nedorazí.“ Zhluboka si přihnul ze sklenice.

„Co tím sakra myslíte, jak to, že nepřijde?“ domáhal se Saracen chraplavým šepotem odpovědi.

MacQuillan se hořce usmál a prohlásil: „Žádné antisérum není; a žádné antisérum nebude. Říkali, že skelmorský kmen je tak chudý na antigeny, že při výrobě protilátek není vůbec k ničemu. Nemůžou to antisérum udělat; nemůžou připravit vakcínu. Finito!“

Saracen se pomalu sesul do židle. „Ježíši Kriste,“ zašeptal.

„Mám takovou zkušenost, že když ho člověk potřebuje, má nejvíc napilno,“ poznamenal MacQuillan.

Saracen poznámku přešel. Bez opileckého cynismu se dokázal obejít. „Budeme se muset s tou bouřkou prostě prát, dokud se nevybije,“ řekl.

„Ona se ale nevybije,“ upozornil ho MacQuillan tiše. „Ten zatracenej prevít vyhrál, jako vždycky.“

„Kdybysme dostali pomoc zvenčí a vydrželi s nervama, zvládli bysme to,“ nesouhlasil Saracen. „Nemůžeme se takhle vzdát veškerý naděje.“

MacQuillan zakroutil hlavou, jako by poslouchal dítě, které mu tvrdí, že země je placatá. „Tady žádná naděje není,“ prohlásil. „Je po všem.“

Saracen vycítil, že za poslední MacQuillanovou poznámkou je něco víc než jen cynismus.

„Jak to myslíte?“ zašeptal.

MacQuillan si otřel brýle a nasadil je zpátky. „Žádná pomoc z venku nepřijde, protože nikdo o žádnou nepožádá,“ řekl. „Ten prevít je odolnej proti všemu, co může medicína nabídnout. Celá epidemiologie je vedle a my jsme tím pádem bezmocný. Beasdale to ví, takže se uchýlí zpátky k tradičním metodám.“

„Co jsou to tradiční metody?“ zeptal se Saracen bojovně, ale jeho bojovnost popoháněl strach.

„Oheň,“ odpověděl MacQuillan.

Saracenovi se zatočila hlava, když pochopil, co MacQuillan naznačuje. „Vy jste se snad zbláznil!“ vyjel. „Víte vůbec, o čem to mluvíte?“

„Pokud se vývoj vymkne kontrole, Beasdale dostane příslušný rozkaz, a ta chvíle právě nastala.“

„Přece nemůžete doopravdy věřit, že zničí celé město. Bože! Tohle je Anglie roku 1990!“

MacQuillanovo mlčení Saracenovi prozradilo, že je to myšleno vážně. Začal rázovat po místnosti a občas zavrtěl hlavou, protože nechtěl uvěřit tomu, co slyšel. „Je to zvrhlost!“ protestoval. „Je to nemorální. Je to …“

„Praktické,“ doplnil ho MacQuillan.

„Ale jak by mohli prostě smést celý město?“

„Už jsem vám to řekl. Ohněm.“

„Ohněm?“

„Á, nemám na mysli vojáky, který běhají od jednoho domu ke druhýmu a přikládají k nim pochodně. Mluvil jsem o moderním ohni, vědeckém ohni, tekutém ohni, všespalujícím chemickém ohni.“

„Jak to vůbec víte?“ vyzvídal Saracen.

Alkoholem se MacQuillanův skotský přízvuk zvýraznil. „Měl bych vám, chlapče, připomenout, že nedělám u Woolworthe v krámě.“

„Pracujete přece v Porton Down, v instituci na obranu.“

„Obrana! To je k smíchu. Vy jste si toho ještě nevšiml? Všechno je obrana. Nikdy nikdo nezaútočí, a když nikdo neútočí, na co by sakra nějaká obrana byla?“ MacQuillanovi přišel jeho vlastní náhled na věc neobyčejně veselý.

„Tak jak to víte?“ naléhal Saracen.

„Plány pro případ nepředvídaných okolností. I na takovýhle věci existujou nouzový plány. Základní cíl je uzavřít a zničit.“

„Uzavřít a zničit,“ opakoval Saracen tiše. „Celé město?“

„To je základ.“

„Jak ale vláda vysvětlí zničení celého města veřejnosti?“

„Tragická náhoda, nějaká strašná souhra nehod, výbuch v továrně, možná dokonce plyn unikající někde špatným těsněním.“

„Tomu nikdo neuvěří.“

„Pokud bude chtít, tak uvěří,“ odsekl MacQuillan.

„Jak to myslíte?“

„V nejbližších dnech, vzpomeňte si na moje slova, začnou nahoře vypouštět pravdivý informace o situaci ve Skelmoru. Zprávy o nevyléčitelném moru za dveřmi naklepou Mámu veřejnost do správnýho rozpoložení mysli, aby přijala všechno, co se jí dál předhodí.“

„Vy jste cynickej hajzl, MacQuillane,“ zasyčel Saracen.

„Jsem realista,“ odporoval mu MacQuillan. „Všechno špatný je k něčemu dobrý, řeknou. Cesty Páně jsou nevyzpytatelné. Jakýsi načasovaný zázrak. Následují modlitby díkůvzdání a pak se podíváme, jaký bude počasí…“

„Jste opilý,“ obvinil ho Saracen.

„To jsem,“ přikývl MacQuillan, „ale nic to nemění na skutečnosti, že Beasdale dnes odpoledne snížil velitelský sbor na minimum a uzavřel vodárnu. Teď už nikdo neodjede ani nepřijede. A nesnažte se nikam telefonovat. Dálkové hovory jsou odpojené, můžete volat jen po městě.“

Saracen toho měl dost. Nasedl do auta a vyrazil k bytu Claire Tremainové.

„Vypadáš hrozně,“ uvítala ho.

„Jsem jen unavený,“ vysvětloval. „Alan chtěl, aby ses podívala na tohle.“ Podal Claire medailon.

Claire si předmět vzala a podržela si ho pod stolní lampou, kterou měla před sebou. „Kde jste to pro všechno na světě vzali?“ vyjekla a Saracen jí to řekl. Oči se jí zalily náhlým zděšením a Saracen ji honem

ujistil, že medailon je dezinfikovaný. Claire odešla a vrátila se s nějakou knihou. Ukázala mu obrázek a prohlásila: „Stejný emblém.“

Dál pokračovala hlasem plným vzrušení. „Ale víš, co ten emblém představuje? Je to znak Skelmorského opatství, kláštera, který tu hledáme!“

„Aha,“ podotkl Saracen s největším nadšením, jaké v sobě dokázal dát dohromady. Claire to ale nestačilo a dál na něj naléhala: „Není ti to jasný? Copak nechápeš, jak je to důležitý?“

Saracen si musel připomenout, že Claire nemůže ani tušit, co MacQuillan předpovídá Skelmoru, nemůže vědět o hrůzném tajemství, kvůli kterému mu všechno připadá nedůležité. „No jistě, promiň,“ vzdychl. „Nějak mi to nemyslí.“

„Můžeš zjistit, kde k tomu ten kluk přišel?“ zeptala se Claire a oči se jí leskly vzrušením.

„Je nakažený morem,“ připomenul jí Saracen, „brzy umře.“

Náhlým zklamáním sevřela rty. „Sakra! Být takhle blízko, a stejně pořád daleko,“ zamumlala. Pak si uvědomila Saracenův nesouhlasný pohled a našla v sobě dost slušnosti, aby se zastyděla. „Promiň, tohle se nedá odpustit,“ omlouvala se. „Vím, že ti to musí připadat hloupé a nedůležité, a asi máš pravdu, ale když se podívám na ten znak …“ Zvedla medailon. „Tohle je nejnádhernější okamžik mé kariéry. Tímhle je existence Skelmorského opatství prokázaná nade všechny pochybnosti.“

Saracen přikývl. Ctil odborné zanícení, ale někdy ho těžko snášel.

„Zůstaneš?“ zeptala se Claire něžně.

Saracen zavrtěl hlavou. „Musím se trochu vyspat.“

„Tak se vyspi tady.“

Saracen začal něco namítat, ale to už mu Claire rozvazovala tkaničky. Seděl na gauči a hlavu opřel dozadu o polštář. Cítil, jak se mu zavírají víčka.

„Neměj strach, Jamesi Saracene,“ zašeptala Claire, „nevyužiju toho, přestože ty si ani neuvědomuješ, jak moc ji miluješ.“

Saracen se náhle probudil. Nemohl se honem zorientovat, protože neměl ani tušení, kde vlastně je, dokud Claire neřekla: „Promiň, vzbudila jsem tě. Upadla mi kniha.“

Saracen zamrkal proti světlu. Všiml si, že přes něj Claire hodila deku. „Jak dlouho?“

„Čtyři hodiny.“

„Už bych se měl radši vrátit do nemocnice.“

„Nedělej to,“ prosila Claire. „Potřebuješ si víc odpočinout. Zkus ještě usnout.“

Saracen to zamítl, posadil se a zívl.

„Ještě pořád jsi napůl mrtvěj.“

„Vždyť jsem si zrovna díky tobě užil čtyři hodiny spánku,“ namítl. „Děkuju ti.“ Neohrabaně se vztyčil, oblékl si bundu, zavrtěl rameny, aby mu lépe sedla, a vydal se ke dveřím.

„Nemáš představu, co může být s telefonem?“ zeptala se Claire.

Saracen cítil, jak mu přeběhl mráz po zádech. „Jak to myslíš?“ odpověděl.

„Zkoušela jsem volat do Londýna, ale nemůžu se dovolat.“

„To se stává v jednom kuse.“

„Ne, zkoušela jsem několik různých čísel,“ namítla Claire.

„Asi nedostatek linek kvůli krizové situaci,“ zalhal Saracen.

„Nejspíš,“ přikývla Claire.

Čtrnáct

Zpátky do nemocnice jel Saracen ulicemi, které byly vlhké a opuštěné. Když zahýbal do brány nemocnice, zrovna vyjížděly dvě vojenské sanitky a on jim musel dát přednost. Díval se za nimi, jak odjíždějí, pneumatiky s hlubokým vzorkem za sebou nechávaly sprškou vody, neony zabarvenou do oranžova, a osádka v kápích a bílých umělohmotných ochranných oblecích byla naprosto anonymní.

Saracen zajel nejdřív na pohotovost a tam našel její personál skleslý.

„Sestra Lindemanová dnes večer zemřela,“ zvedla k němu hlavu jedna z ošetřovatelek a Saracen odevzdaně přikývl.

„Byla to skvělá žena,“ vzdychl.

Ošetřovatelka přitakala a zeptala se: „Kdy můžeme očekávat antisérum? Vypadá to, že si dávají dost načas.“

„Brzo,“ vzdychl Saracen, nešťastný, že musí lhát. „Jak to vypadá tady?“ zeptal se. Díval se na skupinu mužů, které postupně zvali do ošetřovny.

„Byli zraněni při vloupání do obchodu s alkoholem,“ odpověděla sestra.

Saracen pokývl a ani se dál neptal. Při vyhlášení karantény byly zavřeny všechny hospody ve Skelmoru a obchody s alkoholem nebyly následkem jakéhosi administrativního nedopatření zařazeny mezi

obchody se základními životními potřebami. Náhlý zákaz alkoholu je, jako by toho nebylo dost, zaručený zdroj problémů. Beasdaleovi je třeba přičíst k dobru, že na jeho rozkaz směly mít obchody s alkoholem otevřeno dvě hodiny denně, ale do příštího dne už ten rozkaz nevydrží.

„Na stole máte vzkaz," vzpomněla si sestra a Saracen se na něj šel podívat. Na papíru stálo: „Volala paní Updaleová. Máte jí zavolat," a u toho číslo, které má Saracen vytočit. Ani se neobtěžoval podívat, kolik je hodin. Pro něj a pro Mary Updaleovou, pomyslel si, taky byly takové ohledy záležitostí minulosti.

„Doktore Saracene, chtěl jste, abych vám zatelefonovala, když si vzpomenu na něco kolem toho Frankova melouchu."

„Ano."

„Frank si to zapsal do diáře. Ten zákazník se jmenuje pan Archer a bydlí na Palmeťs Green. Je vám to k něčemu?"

„Řekl bych, že je," odpověděl Saracen nejklidněji, jak to za daných okolností dokázal.

Opět se tu ve zjevné spojitosti s rozšířením moru objevují Archerovi, ale to odhalení vzbuzuje stejné množství otázek jako odpovědí. Jak vůbec mohl Timothy Archer nakazit Updalea dýmějovou formou moru? A pak taky ty časové posuny. Saracen si honem do bloku před sebou naškrábal pár údajů a zjistil, že na to, aby Archer mohl na Updalea přenést jakoukoliv formu moru v čase ohraničeném inkubační dobou, musel by Archer sám být v době, kdy ho Updale navštívil, v hodně pokročilém stadiu choroby. Byl teď Updale natolik při sobě, aby to mohl potvrdit?

Když Saracen vešel na oddělení dvacet, nebyla Jill nikde v dohledu a Saracena se na okamžik zmocnilo nepříjemné tušení. Jedna ze sester ho uklidnila; Jill měla zrovna přestávku.

Updale měl povrchní a zrychlený dech a v očích výraz člověka, který běží závod, o němž ví, že ho nemůže vyhrát.

„Je to bída, co?" začal soucitně Saracen.

Updale beze slova přitakal.

„Musím vám položit několik otázek. Odpovědi můžou být velmi důležité."

Updale dál zíral do stropu a nedal nijak najevo, že by rozuměl.

„Prý jste dělal v Palmeťs Green nějakou práci pro muže jménem Archer," pokračoval Saracen.

Updale pohnul rty a naklonil hlavu na stranu. „… topení," vydal ze sebe s velikou námahou.

„Ano, na topení. Byl pan Archer nemocný, když jste ho navštívil?“

Updale zavrtěl na polštáři hlavou ze strany na stranu. „Ne, ani trochu,“ vydechl.

„Rozmyslete si to pořádně, je to důležité.“

„Nebyl nemocný, byl naprosto v pořádku.“

Saracen unaveně vzdychl, jako kdyby zjistil, že dvě a dvě je pět. Jestli byl Archer zdravý, když u něj pracoval Updale, jak mohl šířit chorobu dál? Odpověď nebyla složitá, bylo jen těžké se s ní vyrovnat, ale Saracen se přinutil, aby se s ní vypořádal. Ať to vypadalo jakkoliv nepravděpodobně, musel připustit možnost, že Updale se tou nemocí nenakazil u Archera, ale někde jinde, že Archerova přítomnost byla naprosto podružná. Saracen tu možnost odmítl a vzpomněl si, jak MacQuillan úplně stejně nepřipouštěl jinou možnost, než že Archerovi způsobili smrt všech obyvatel domu, ve kterém žili. To by byla příliš velká náhoda, tvrdil a Saracen s ním souhlasil. Myslel si to stále, ale v něčem muselo být to vysvětlení zoufale nesprávné.

„V Palmeťs Green jste strávil jen jeden den?“ zeptal se Updalea.

„Myslel jsem, že to bude snadný – našel jsem ve ventilaci – ucpanou mřížku – vyčistil – ale tah byl dál slabý – chyba v hlavním přívodu – na mě moc velká práce – dal jsem pryč filtry, aby to víc foukalo – dokud na to nepřijde firma…“

„A do Palmeťs Green jste se už nikdy nevrátil?“

„Ne.“

„Když jste tam byl, mluvil jste ještě s někým?“

„S domovníkem.“

„Byl nemocný?“

„Ne.“

„Ještě s někým?“

„Už ne.“

Saracen Updaleovi řekl, aby odpočíval, a tiše odešel. Ještě jednou se ohlédl skleněnými dveřmi a uviděl Updalea, jak opět zírá do stropu a hrudník se mu rychle zvedá a klesá v nerovném boji.

Saracen si všiml, že Philip Edwards, chlapec s medailonem, i ten druhý případ dýmějového moru jsou ve vedlejší kóji. Zašel tam a přikročil k posteli, aby se podíval, jestli chlapec spí, nebo je vzhůru. Zjistil, že ani jedno, ani druhé neplatí: Philip Edwards byl mrtev.

Když to oznámil sestřičce, rozčililo ji to. „Ach, ne,“ vzdychla, „když jsem se na něj byla před pár minutami dívat, vypadal klidně. Musela jsem

jít pomoct sestře Riversové na oddělení. Tohle je tak…“ Nervózně si přejela po obočí.

„Já vím,“ řekl Saracen.

Když Saracen sestupoval po schodech, přemýšlel o jméně Edwards. Měl dojem, že by mu mělo něco říkat, ale nemohl si v tu chvíli vybavit co.

Zavolal MacQuillan, aby Saracenovy sdělil, že v Okresní nemocnici zemřel Dave Moss. Saracen přijal zprávu vyrovnaně, protože se na ni připravoval. Prázdný, dutý pocit, který se mu usadil v žaludku, zahnat přesto nedokázal. Napadlo vás něco kolem případů dýmějového moru?“ zeptal se.

„Nic,“ odpověděl MacQuillan. „Je po všem. Prohráli jsme.“

MacQuillanův postoj Saracena rozčilil, a než praštil telefonem, řekl to nahlas. „Zatracenej chlap,“ mumlal pak. Bylo zřejmé, že MacQuillan přestal pracovat na analýze nákazy a že jejich poslední naděje je pryč. Pokud se jim nepodaří najít skutečnou příčinu náhlého rozšíření choroby, nebudou mít možnost vytvořit odpovídající podmínky, za kterých by se nákaza sama strávila. Když si Beasdale nepospíší, mor se zmocní celého města.

Saracen začal psát. Zapsal si každý údaj, který o epidemii věděl, v naději, že se nějaké nové poznatky objeví. O půl hodiny později nebyl ani o krůček dál. Všechny díly skládačky k sobě nejlépe pasovaly tak, jak je poskládal MacQuillan, jenom případy dýmějového moru z nich trčely jak obnažené prsty. Znamená to, že všechno ostatní je špatně? Saracen se pokusil zahodit klapky na očích a začal pochybovat o všech závěrech od samého počátku. Předpokládejme, jen cvičně, že Myra Archerová sem tu nákazu vůbec nezavlekla…

Saracen si povolil kravatu a rozepnul horní knoflíček u košile. Jestli je špatně první závěr, jak to vypadá s dalším? Může to prověřit? Našel si spisy Archerové a Cohena a cítil, jak v něm narůstá vzrušení. Myra Archerová zemřela šestého, to znamená, že pátého, a nejspíš i čtvrtého, už na tom musela být hodně špatně.

Pokud to tak bylo, musela Cohena nakazit druhého nebo třetího, když jí ještě bylo vcelku dobře, protože jinak by k ní Cohen zavolal doktora. Cohen sám skonal čtrnáctého. Člověk v jeho věku, který žije sám, by chorobě podlehl nejpozději po třech dnech. To znamená, že u Cohena se musel mor projevit jedenáctého – po inkubační době devíti dnů – to je příliš mnoho! Je to víc než šest dnů a to je to, na co Chenhui Tangová

poukazovala, když se zhroutila. Víc než šest dnů! Pochopila, že Myra Archerová nemohla Leonarda Cohena nakazit. Proto byla tak rozčilená.

Saracen poslepu hrábl do zásuvky pro zvýrazňovač a podtrhl si na seznamu případy, o kterých se předpokládalo, že se odvíjejí od styku s Archerovými. Co jiného mají společného, když ne Archerovy? odpověď byla Saracenovi jasná na první pohled: Palmeťs Green! Myra Archerová nezavlekla mor do Palmeťs Green. Ona ho v Palmeťs Green chytila.

Saracen zjistil, že jedna věc je dát dohromady úplně novou teorii, ale najít důkazy, které by ji podpořily, to je něco docela jiného. Jak jen mohli všichni ti lidé chytit mor v Palmeťs Green? Když se mu nepodařilo na nic přijít, mrštil ve vzteku a zoufalství pero na druhou stranu místnosti. Někde v dáli uslyšel vytí sirén, které mu napovědělo, že nemá moc času. Zničehonic se mu rozbřesklo, odkud musí začít celý problém rozplétat. Od Francise Updalea.

Updale strávil v Palmeťs Green jen jediný den, a přesto chytil dýmějový mor. Dostal tu chorobu díky něčemu, co ten den udělal. Ten jeden den v Updaleově životě bylo třeba znovu projít. Saracen potřeboval pomoc a hygienici byli mimo hru. Tak to bude muset být MacQuillan.

MacQuillan zřejmě spal oblečený a táhla z něj whisky. „Musíme si promluvit," oznámil mu Saracen.

„Čas na povídání už je v čudu," zahučel MacQuillan.

„Právě teď začíná. Proberte se," držel se Saracen důsledně svého.

„O čem to mluvíte?" vrčel MacQuillan a škrábal se na hlavě.

„Vy, stejně jako ostatní, jste to pochopil špatně. Myra Archerová vůbec nebyla zdroj nákazy. Tady jde o místo, ne o osobu. Zdroj epidemie jsou ty byty v Palmeťs Green."

MacQuillan se na Saracena podíval, jako by si myslel, že se zbláznil. „Co mi to tu krucinál vykládáte?" vyjel.

„Dejte se do pořádku a pak si promluvíme," odpověděl Saracen důrazně.

„S kým si myslíte, že mluvíte?" ohradil se MacQuillan ve snaze vydobýt si zpátky alespoň zdání důstojnosti.

„Tak umejete se, nebo vám mám strčit hlavu pod vodovod?"

MacQuillan viděl, že to Saracen myslí vážně, a kapituloval. Odešel do koupelny a za pět minut z ní vyrazil, sklíčený, ale víc při smyslech. Saracen mu vysvětlil, na co přišel.

„Taky mi to mohlo dojít,“ poznamenal MacQuillan, když Saracen poukázal na nesrovnalost v inkubační době u Leonarda Cohena. „Viděl jsem to, ale nepřipustil jsem, že bych tomu měl věřit.“

„Jak podle Wittgensteina,“ přikývl Saracen. „Nevypadalo to správně.“

„Jenže teď už je na všechno pozdě,“ vzdychl MacQuillan.

„Není,“ namítl Saracen. „Jestli se nám podaří nade všechny pochyby zjistit, odkud nákaza pochází, můžeme Beasdaleovi zavolat, že její šíření bude už brzy pod kontrolou.“

„Jestli,“ poznamenal MacQuillan nejistě.

„Nemůžeme ztrácet čas,“ naléhal Saracen a vysvětlil MacQuillanovi, co ho napadlo ohledně Franka Updalea. „Pracoval jeden jediný den na topení.“

„Promluvím s Beasdalem,“ uvolil se MacQuillan.

„Řekněte mu, že potřebujeme architekta, stavitele, vedoucího stavby nebo kohokoliv jiného, kdo měl se stavbou domů něco společného.“

Za padesát minut dorazil stavbyvedoucí s plány.

„O rozvod topení,“ odpověděl Saracen, když se ho stavbyvedoucí zeptal, jestli se zajímá o něco určitého. Pak mu pomohl roztáhnout na stole nákresy.

„Ukažte mi přívod k bytu číslo čtrnáct, bytu Myry Archerové.“

Stavbyvedoucí jel prstem po čáře na plánu. „Tohle je hlavní tah do prvního poschodí. Má čtyři postranní větve, každá vytápí dva byty.“

„Dva?“ zeptal se Saracen a zadíval se na plán zblízka. „S kým měla společnou větev Myra Archerová?“

„S bytem G3.“

„Kdo tam bydlel?“

Stavbyvedoucí se podíval do seznamu. „Nějaký Leonard Cohen.“

„Tak to musí být odtamtud,“ řekl Saracen tiše. „Ten prevít je v rozvodu topení. Proto to taky dostal Updale. Pracoval přece na přívodu.“

„Ale jak je to možný?“ zvolal MacQuillan. „Ta potvora nemůže vyžít sama o sobě. To není lalokový zánět plic, aby přežíval celý roky v nádrži na vodu, nebo sněť, aby vydržela klidně podřimovat v hlíně.“

„Nevím jak, ale určitě to tak je,“ řekl Saracen, trochu pevnější v kramflecích.

„Ale co ostatní úmrtí v domě?“

Saracen se probíral tím, co mu sdělil Updale, a pak se obrátil na stavbyvedoucího: „Co by se stalo, kdyby se v celém rozvodu odstranily filtry?“

„Proud vzduchu by tím zesílil a všichni v domě by vlastně byli napojeni na jednu větev.“

Tohle už přesvědčilo i MacQuillana. „Tím by se vysvětlilo, proč se všichni v domě nakazili ve stejnou dobu,“ připustil.

„A intenzita nákazy taky,“ dodal Saracen. „Vdechovali to přece průběžně.“

„Budeme muset prohlédnout rozvod,“ obrátil se Saracen na stavbyvedoucího.

„Teď?“ vyjekl muž vyděšeně. „Vždyť jsou dvě hodiny ráno!“

„Teď hned,“ trval na svém Saracen. „Co budeme potřebovat?“

MacQuillan předal požadavky stavbyvedoucího na vybavení Beasdaleovi, který souhlasil s tím, že je dopraví přímo na místo. Za čtyřicet minut byl Saracen v Palmeťs Green a natahoval si ochranný oblek ve světle reflektorů, které tam instalovala armáda. Další dvě hodiny uplynuly, než se podařilo uvolnit přístup k větvi, která zásobovala byty Cohena a Archerových.

„Hotovo,“ oznámil stavbyvedoucí Saracenovi a podával mu plochý klíč. „Tudy se budete muset protáhnout,“ dodal a ukazoval na úzkou škvíru mezi potrubím a zdí. „Po levé straně najdete kryt kontrolního otvoru, přichycený čtyřmi šestihrannými šrouby, na to máte ten klíč. Ještě budete potřeboval tohle,“ podával Saracenovi dlouhý tenký drát. „Abyste zkusil, jestli to není ucpaný.“

Saracen si zkontroloval respirátor a protáhl se škvírou. Zprvu vůbec nic neviděl, protože předtím stál v záplavě světla z reflektorů, ale když si oči zvykly na přítmí, rychle našel kryt otvoru na stěně potrubí. Tři šrouby se vzdaly bez odmlouvání, ale čtvrtý se odmítal pohnout.

Ve svém umělohmotném vězení s maskou Saracen cítil, jak se z něj úsilím, se kterým útočil na utažený šroub, začíná lít. Musel často mrkat, aby z očí dostal lepkavý pot, který ho připravoval nejen o výhled, ale i o trpělivost. Slyšel, jak na něj stavbyvedoucí volá a ptá se, jestli mu to jde, ale neodpověděl mu; stálo by to příliš námahy. Místo toho sebral síly ještě k jednomu útoku na šroub.

Chytil si klíč co nejdál, aby měl co největší páku, a táhl, až mu ve spáncích začala bušit krev. Zpozoroval, jak nátěr kolem šroubu začíná popraskávat, tak nepatrně, až si nejdřív myslel, že se mu to jen zdá, ale pak se odloupl větší kus a šroub přestal klást odpor. Saracen položil poklop na zem a nadechl se. Slyšel, jak stavbyvedoucí znovu vyzvídá. „Je to dobrý,“ odpověděl.

Saracen vsunul drát vpravo do potrubí a zjistil, že se s ním dá volně pohybovat ve všech výškách. Pak ho obrátil a zkusil to nalevo. Asi po půl metru se sonda zastavila; narazila na něco měkkého. Saracen nechal drát drátem a sáhl dovnitř rukou v rukavici. Nataženými prsty nahmatal překážku. Byl to chumel hadrů – ne, bylo to chlupaté – měkké, to nejsou hadry, to je tělo, tělo zvířete. Našel cosi, o čem se domníval; že je to zvířecí noha, a přitáhl si mrtvolu potrubím ke kontrolnímu otvoru. V příšeří viděl, že je to částečně rozložené tělo kočky.

Vycouval zpátky, protože tam neměl dost místa na otočení, a protáhl se štěrbinou, aby viděl dolů na MacQuillana a stavbydoucího. Zvedl tělo a oznámil jim: „Tohle to ucpalo, mrtvá k…“ Saracen se zarazil, protože teprve teď, ve světle, uviděl, že to, co drží, vůbec není kočka. Byla to černá mrtvola divoké krysy.

„Bože všemohoucí!“ zašeptal MacQuillan.

„Je to to, co jste hledali?“ zeptal se stavbyvedoucí, poplašený výrazem v MacQuillanově tváři.

MacQuillan si jeho otázky vůbec nevšímal. „Tohle všechno budeme muset neprodyšně uzavřít,“ řekl.

Když se vrátili do Všeobecné, MacQuillan pro sebe a pro Saracena nalil whisky. Saracenovu němou námitku odmítl slovy: „Potřebujeme to oba.“ Saracen přikývl a vzal si sklenici. „Víte, čemu nerozumím?“ začal. „Jestli máme ve Skelmoru krysy nakažený morem, proč tu nemáme samé případy dýmějového moru místo pouhých dvou a jinak hlavně mor plicní?“

„Jediný vysvětlení je, že ve Skelmoru krysy nakažený morem nemáme. Musí být uzavřené jen na jednom místě, v Palmeťs Green.“

„Ale ten Edwardsovic kluk v Palmeťs Green ani nebydlel. Pocházel z Maxtonu,“ namítl Saracen.

„To neznamená, že se v Palmeťs Green nemohl z nějakýho důvodu ocitnout, třeba jako poslíček, ne?“

Saracen si na něco vzpomněl. „Edwards!“ zvolal hlasitě. „Edwardsův poklad!“

„Co?“

Saracen MacQuillanovi vyprávěl o příhodě s čichači lepidla a pohádku o chlapci, který měl najít v Palmeťs Green poklad. V půlce vysvětlování Saracen pochopil souvislost s medailonem, který měl chlapec na sobě, když ho sanitka přivezla. Krátce MacQuillana seznámil s pověstí o Skelmorském opatství.

„Takže ten kluk objevil, kde se opatství nalézá!“ vykřikl MacQuillan.

Saracen přitakal a dodal: „Tehdejší obyvatele opatství, stejně jako všechny další lidi, kteří se sem potom přiblížili, mohl zabít mor. To by odpovídalo pověsti o Božím hněvu. Ale jak mohl ten prevít přežít tak dlouho?“

„V krysách,“ odpověděl MacQuillan. „V krysí kolonii může ta bakterie žít donekonečna a nechat se přenášet celá staletí.“

„A kdyby taková krysí kolonie zůstala izolovaná od města a pak se najednou v Palmeťs Green objevili stavbaři…“

„Měli bychom tu náhlý výskyt moru,“ doplnil MacQuillan.

„Aleje to ve skutečnosti vůbec možný?“ zeptal se Saracen.

MacQuillan přikývl. Říká se tomu lesní mor,“ vysvětlil. „Ve Spojených státech a v Číně zaznamenali několik případů, kdy se mor usadil v kolonii malých zvířat v divočině. Dokud se tam nepřistěhoval člověk, nic se nedělo, ale jak se tam objevil, neštěstí bylo na cestě.“

„Takže musíme zničit tu krysí kolonii,“ zamyslel se Saracen.

„Nejen krysy, ale taky jejich blechy. Otrávit krysy nestačí, blechy si prostě najdou nového hostitele. Jediná možnost je plyn.“

„Nejdřív je musíme najít,“ vrátil se Saracen na zem.

„Nemohli bysme promluvit s tím malým Edwardsem?“

„Je po smrti,“ řekl Saracen.

„A co ti čichači lepidla?“

„Tehdy Edwardsovo tajemství ještě neznali, ale mezitím už mohli uspět. Je to naše jediná naděje.“

„Požádám armádu, aby je našli.“

„Zvládneme to sami,“ zarazil ho Saracen. „Adresu budeme mít v deníku na příjmu.“ Saracen prohlížel deník a MacQuillan se zatím vydal pro auto. Na cestě do Maxtonu je dvakrát zastavili vojáci. Oba muži jim ukázali svoje průkazy a vojáci se omluvili. Zdálo se, že stále větší část obyvatel Skelmoru nakupuje v noci a místo kreditní karty používá cihlu. Drancování bylo ve městě běžné.

Frith Street vypadala stejně jako ostatní ulice v Maxtonu. Na zdech byly sprejem nastříkané nápisy, přízemní okna byla zatlučená a zahrádky plné plevele. Z celého místa dýchala otrávenost a agresivita.,

„Číslo sedmnáct, tady je to,“ ohlásil Saracen. Zastavili za opuštěným fordem cortinou; že je opuštěný, usoudili z toho, že neměl kola.

„Já jsem vyrůstal v podobný čtvrti,“ poznamenal MacQuillan tiše, „v Glasgowě.“

„To už je dávno," řekl Saracen.

„Dávno," přitakal MacQuillan. Vystoupili z vozu.

„Třetí patro," připomenul MacQuillan, když vešli do domu. Chodba čpěla močí tak strašně, že se snažili zadržovat dech, jak to šlo nejdéle. Saracen vydržel až do druhého poschodí. Našli dveře, které hledali, a zaklepali. Nic se nestalo. Saracen zaťukal znovu a tentokrát mu odměnou byly šouravé zvuky, které se ozvaly zevnitř. „Co chcete?" zaskřípal nahněvaný ženský hlas.

Saracen je představil a zeptal se, jestli by mohli mluvit se synem.

„Co proved?" chtěla vědět žena. „Ukrad něco? Smrad mrňavá, já z něj duši vymlátím, než z něj něco bude!"

Saracen ji ujistil, že její syn nic špatného neudělal, a v tu chvíli se k ženě za dveřmi přidal muž a domáhal se, aby mu řekla, co se tu děje. „Dva doktoři ze Všeobecný," slyšeli ženu vysvětlovat. „Potřebujou mluvit s klukem."

„Nechceme, aby nám sem lezl kdokoliv, kdo je odtamtud," zařičel muž. „To nevíte, kolik je hodin?"

„Je to strašně důležité," naléhal Saracen, který se ovládal už jen stěží. „Je naprosto nutné, abychom s vaším synem mluvili."

MacQuillan si se Saracenem vyměnili pohledy, když uslyšeli, jak se na druhé straně dveří šeptem rozpoutala prudká hádka. Žena zvítězila a dveře se otevřely. Byli uvedeni do obýváku, žena šla probudit syna a muž se vrátil do postele. MacQuillan se posadil do hnědého plastikového křesla, které se pod jeho váhou na jedné straně naklonilo. Saracen shodil kočku z pohovky, kde zápasila s kusem mastného papíru, v němž byla předtím zabalená ryba s hranolky.

Žena se vrátila s chlapcem a sebrala papír. „Člověk dělá, co může, aby to tu udržel čistý," řekla a vycenila zuby, což zřejmě měl být úsměv. „Někdy se sama sobě divím, že se vůbec namáhám."

„Pamatuješ se na mě?" zeptal se Saracen chlapce, který si mnul oči a jen souhlasně přikývl. „Tvůj kamarád Edwards dnes večer umřel." Chlapec nijak nereagoval, zatímco ženě se z hrudi vydral vzdech.

„Říkal jsi mi, že Edwards našel na Palmeťs Green poklad, a já ti nevěřil," pokračoval Saracen.

„Byla to pravda," prohlásil chlapec.

„Teď už to vím," přitakal Saracen tiše.

„Poklad? Jakej poklad?" zavřeštěla žena.

Saracen si jí nevšímal a mluvil dál s chlapcem. „Přišli jste už na to, kde ho Edwards objevil?“

Kluk zavrtěl hlavou a Saracen vycítil, že lže. „Závisí na tom životy spousty lidí,“ naléhal. „Nedělám si legraci.“

Saracen viděl, že chlapec váhá. Těžce polkl a modlil se, aby kluk dospěl ke správnému rozhodnutí.

„Jo, vím, kde ho našel.“

Saracen zavřel oči a poděkoval Bohu. Téměř okamžitě si však uvědomil, že chlapec by mohl být nakažený stejně jako Edwards. „Takže už jsi tam byl taky?“ zeptal se.

„Ne, chytil nás hlídač. Šli jsme tam včera v noci zase, ale stál na tom buldozer.“

„Na čem?“

„Na vchodu do Edwardsovy jeskyně.“

„Jeskyně?“

„Jeskyně s pokladem, tam to Edwards všechno měl.“

„Kde přesně je ta jeskyně?“

Chlapec to Saracenovi popisoval a ten si dělal poznámky.

„To je přesně to, co jsme potřebovali vědět,“ řekl a vstal. Usmál se na kluka a dodal: „Možná že jsi právě zachránil celé město.“

Chlapcova matka se za nimi šourala ke dveřím. „Promiňte, že se ptám,“ ozvala se a předvedla úsměv z vyceněných zubů, „jen mě tak napadlo, kápne nám z toho pokladu ňáký nálezný?“

Když se Saracen a MacQuillan vrátili do Všeobecné, našli tam všechno vzhůru nohama. Armádní sanitky zatarasily příjezdovou cestu, motory měly puštěné, světla svítila a řidiči postávali v malých skupinkách u brány. Saracen našel Tremaina a ten mu řekl: „Dvacítka je plná, izolace v Okresní je plná a obě školy už jsou teď plný taky. Nemáme kam dávat pacienty.“

„Tak je přestaneme přijímat,“ rozhodl Saracen.

„To říkal Saithe taky, ale vždyť je to hrozný,“ namítal Tremaine. „Tím přiznáváme prohru a sám víš, co se stane, když pohotovostní služba přestane reagovat na zavolání. V tu chvíli lidi zjistí, že jsou ponechaný osudu, a každý se bude starat jen sám o sebe.“

Saracen odevzdaně přikývl.

„Beasdale to přece musí vědět,“ pokračoval Tremaine.

„To si myslím,“ poznamenal Saracen tiše.

„Tak proč nezařídí pro nemocné nové prostory a proč nepřiveze dobrovolníky na výpomoc?“

Saracen otázku odrazil vlastním dotazem. „Kolik jich dohromady máme v těch sanitkách?“

„Osmnáct. Ty nemůžeme prostě poslat zpátky,“ naléhal Tremaine.

„Vezmeme je a na chvíli je necháme ležet u příjmu,“ řekl Saracen.

„Ale …“

„Nebude to nadlouho. Během příští hodiny bude hodně úmrtí, ale další už přijímat nemůžeme.“

„Takže taky přiznáváš porážku?“ zeptal se Tremaine.

„Beru v úvahu fakta,“ řekl Saracen. Vzal si Tremaina stranou a sdělil mu, že žádné antisérum nedorazí. Vysvětlil mu taky proč. Tremainova chuť se hádat rázem vyprchala a musel se posadit, zjevně zdrcen tou novinou. „Ale to odrovná celý město,“ řekl nepřítomně.

„Pořád ještě je šance, že se nákaza stráví sama, když se nám podaří pohnout jejím zdrojem,“ připomenul mu Saracen.

„Ale nákazu sem přece zanesla ta Archerová,“ namítl Tremaine.

„Nezanesla,“ poučil ho Saracen. „Všichni jsme byli vedle.“ Řekl Tremainovi o skutečném zdroji nákazy.

„Ale proč k tomu nedošlo už dřív?“

„Protože předtím nikdy nikdo nenarušil krysí kolonii,“ vysvětloval mu Saracen. „Teprve když začali stavět ty domy na Palmeťs Green, tak otevřeli přístup ke krysám.“

„Skelmorský opatství,“ zamumlal Tremaine. „Po tolika letech.“

„Prokletím Skelmoru,“ dodal Saracen, „byl mor.“

„Nevypálili to místo podle pověsti do základů?“ zeptal se Tremaine.

„Řekl bych, že krysy to přežily v podzemních kobkách a chodbách,“ odpověděl Saracen.

„Co chcete udělat?“

„Najdeme tu kolonii a zlikvidujeme ji.“

„Claire by vám mohla být užitečná,“ připomenul Tremaine. „Má nákresy, jak asi opatství vypadalo.“

Saracen souhlasil, že v pravou chvíli by plány mohly být neocenitelné.

Vrátil se MacQuillan, který byl zavolat Beasdaleovi, a oba se se Saracenem vydali zpátky na Palmeťs Green. „Co říkal, když jste mu to oznámil?“ zeptal se Saracen.

„V jednom kuse se vyptával na praktické důsledky objevu,“ odpověděl MacQuillan.

„Doufám, že jste zdůraznil, jak důležitý je, že se podařilo objevit zdroj nákazy," obrátil se na něj Saracen.

„Ovšem," odpověděl MacQuillan. „Ale mám takový dojem, jako by si myslel, že už je stejně na všechno pozdě."

Saracen se při MacQuillanových slovech otřásl. „Ale souhlasil s tím, že nám pomůže?" zeptal se.

„Řekl, že ano," přikývl MacQuillan.

Saracen se rozhlížet po staveništi s poznámkami v rukou. „Určitě to bude tamhleten buldozer," obrátil se na MacQuillana a ukázal na žlutý stroj na západním okraji budovy. Natáhli si ochranné obleky a vydali se k buldozeru, který stál vedle malého betonového bunkru. Saracen se zeptal, co to je.

„To je kryt přívodu vzduchu do topný soustavy domu," odpověděl MacQuillan s hořkým úsměvem.

Saracen se sehnul a podíval se mezi pásy stroje, ale neviděl tam nic neobvyklého. „Tak s tím budeme muset popojet," řekl MacQuillan. Vyšvihl se najeden z pásů a podíval se do kabiny. „Klíčky jsou tady," oznámil a vlezl dovnitř. Zadrnčení startéru přešlo v burácení a oživlý motor vyvrhl do vzduchu mrak naftového kouře. Pak následovalo několik odfrknutí vzduchotechniky, jak MacQuillan zkoušel po řadě jednotlivé páky, než našel řazení. Když se mu to podařilo, stroj popojel deset nebo dvanáct metrů dopředu, MacQuillan vypnul motor a na staveništi se opět rozhostilo ticho.

„Já tu nic nevidím, vy ano?" zeptal se MacQuillan, když oba prozkoumali místo, na němž předtím stál buldozer.

Saracen už chtěl přitakat, když vtom si něčeho všiml. „Ty cihly," řekl, „někdo je sem dal."

MacQuillan pochopil, co má Saracen na mysli. Cihly na staveništi, to není nic divného, ale tady těch šest na jednom metru čtverečním, to byly jediné cihly v této části stavby. Někdo je sem dal, ale za jakým účelem? Saracen je naskládal na stranu a začal rukama odhrnovat prach. Téměř ihned věděl, že je na správné stopě, protože prsty narazily na dřevo. MacQuillan mu pomohl odstranit horní vrstvu a objevila se před nimi dřevotřísková deska. Saracen ji nadzvedl a uviděl pod ní otvor.

„No jo," poznamenal, „Edwardsova jeskyně."

„Budeme potřebovat baterky."

„Beasdaleovi lidi by tu měli brzo být."

Vynořilo se auto, ale nepatřilo armádě; jela v něm Claire Tremainová.

„Volal Alan. Přivezla jsem ty plány.“

„Díky, ale ještě je brzo,“ zarazil ji Saracen. „Zatím jsme našli jen díru do země.“

„Pomůžu vám,“ navrhla Claire. „Díry do země jsou koneckonců moje specialita.“

„Řekl bych, že to není nejlepší nápad,“ zavrtěl hlavou Saracen.

Claire položila Saracenovi ruku na paži: „Prosím tě, Jamesi, víš, jak moc to pro mě znamená.“

„Informovala jsi o tom svýho šéfa?“ zeptal se Saracen.

„Nebyl čas,“ odpověděla Claire, překvapená Saracenovou otázkou.

„A být první z celého týmu, kdo najde Skelmorské opatství, taky další kariéře neublíží,“ poznamenal Saracen jedovatě.

„No dobře, přiznávám, že na tom, co říkáš, taky něco je,“ připustila.

V oblaku prachu dorazil armádní landrover a přerušil je. Uvnitř seděl Beasdale. „Řekl jsem si, že sem radši zajedu a sám se podívám, co se tu děje,“ vysvětloval. Mluvil na Saracena, ale očima se ptal, co tu dělá Claire Tremainová. Saracenovi to došlo a Claire mu představil. „Slečna Tremainová je archeoložka; specializuje se na Skelmorské opatství a souhlasila, že nám pomůže s výzkumem,“ dodal. Zaregistroval děkovný výraz v Clairiných očích a MacQuillanův stále tázavý pohled.

„Možná bychom si měli promluvit v kanceláři stavby,“ řekl Beasdale. „Jen s doktorem Saracenem,“ dodal, když MacQuillan a Claire vykročili. Saracen z toho neměl dobrý pocit, ale nebyl čas se tím zabývat.

Beasdale za nimi zavřel dveře a vybídl ho: „Názor doktora MacQuillana na ten nový objev znám, teď chci vědět váš.“

„Jsem si jist, že je stejný,“ prohlásil Saracen.

„Přesto mi ho řekněte. Potřebuju znát dvě diagnózy.“ Beasdale se usmál vlastní záměrné narážce na medicínu.

„Když se nám podaří zničit zdroj nákazy, začne epidemie sama slábnout.“

„V tu dobu už budou všichni po smrti,“ namítl Beasdale.

„Všichni ne,“ prohlásil Saracen pevně. „Hodně lidí ano, ale všichni ne.“

Beasdale nasadil utrápený výraz, jako kdyby musel prozradit něco nepříjemného. „Vy tomu zřejmě nerozumíte, doktore,“ řekl tiše.

„Čemu nerozumím?“

„Mé situaci.“

„Vysvětlete mi ji,“ vybídl ho Saracen, přestože se obával, že se mu vysvětlení vůbec nebude líbit.

„Jsem přesvědčen, že pokud budeme pokračovat, situace ve Skelmoru se nám do sedmdesáti dvou hodin vymkne z rukou.“

„Jak to?“

„Každý násilný zásah, ať už civilní, nebo vojenský, závisí na spolupráci většiny. Jakmile se po Skelmoru všeobecně rozšíří zpráva, že pohotovostní služba se zhroutila a lidé jsou necháni napospas, aby umírali doma, nemůžeme už s žádnou spoluprací počítat. Dojde ke vzbouření a lidé se budou ve velkém snažit opustit město. Za takových okolností se to některým nepochybně podaří a rozšíří nevyléčitelný mor. Nemohu dovolit, aby k tomu došlo.“

Saracen polkl a řekl: „Choroba v těch krysách vydržela staletí. Když jejich kolonii nenajdeme a nezničíme, zůstane tu možnost, že dojde znovu k nehodě, jaká postihla Skelmore. A navíc, kolonie se pochopitelně může poohlédnout po novém domově.“

Beasdaleovi přelétl po obličeji náznak úsměvu. Pak tiše pronesl: „Tak dobrá, doktore, na tom něco je. Najděte tu kolonii a zničte ji. Poskytnu vám veškerou pomoc, jaké jsem schopen. Jediné, co vám poskytnout nemůžu, je čas.“

Saracen přikývl: „Chápu.“

Beasdale vstal a nasadil si čepici. „Nechám tu malou skupinku, aby pomohla s kopáním,“ řekl. „Informujte mě o vývoji.“

Patnáct

Claire rozložila plány na stole v kanceláři stavby a začala: „Podle všech zpráv zbylo ze samotného opatství po ohni velmi málo, ale je pravděpodobné, že se zachovaly sklepení a hrobky. Jak vidíte, jsou docela rozlehlé.“

„A je jasné, že tam musí být alespoň dva východy,“ řekl MacQuillan.

„Jak to?“ zeptala se Claire.

„Jeden přece krysy užívaly, než jim bagrování tady na Palmeťs Green otevřelo ten nový.“

„Jistě.“

„Naším nejbližším cílem je odhadnout velikost labyrintu. Jakmile to budeme vědět, můžeme zjistit, kolik plynu budeme potřebovat, abychom zničili jeho obyvatele, krysy, blechy a všechno ostatní.“

Dohodli se a nastal čas prozkoumat vstupní otvor v Palmeťs Green. Všichni tři si oblékli ochranné obleky, Claire svůj dostala z jednoho z

armádních landroverů, které tam zůstaly stát. MacQuillan je ještě varoval: „Pokud narazíme na krysy, ustupte a dejte jim prostor. Za žádných okolností si nestoupejte mezi ně a jejich únikovou cestu.“ Podíval se na Claire i Saracena, aby se ujistil, že jeho poznámku vzali vážně.

„Tak se do toho dáme,“ prohlásil Saracen. Odstranil dřevěný poklop, který si malý Edwards vyrobil, aby chránil svůj objev, posvítil si do otvoru baterkou, a pak se spustil dovnitř a prozkoumal stěny.

Rukama znovu nahmatal dřevo. Tentokrát to byl kus překližky zaražený do stěny. Vyviklal ho a podal MacQuillanovi, který ho odložil na stranu.

„Vidíš něco?“ zeptala se Claire, když se Saracen ohnul, aby si s pomocí baterky prohlédl vstup.

Saracen zamručel. Viděl, že stojí na stropě oblouku, který se klenul nad kamennou chodbou. Od podlahy ho dělily dobré dva metry. Oznámil to ostatním.

„Zvládnete to?“

„Myslím, že ano,“ odpověděl Saracen. „Pro toho kluka to muselo být snazší, ale jdu na to.“ Protáhl se po nohou otvorem a spouštěl se do tmy. Většinou využíval síly rukou a současně šátral nohama po nějaké opoře. Dvě cestou dolů skutečně našel, a když se dotkl podlahy chodby, ulehčené vydechl. Cítil, jak mu i ochranným oděvem proniká chlad a vlhkost, a když vzhlédl, uviděl nad sebou kruh světla, zakrývaný Claire, která zrovna strkala do otvoru hlavu.

„Nalevo,“ napověděl jí, když viděl, jak Claiřina noha pátrá po výčnělku.

„Mám ho.“ Claire se opatrně spustila dolů a postavila se vedle Saracena. Roztáhla ruce a dotkla se zdí na obou stranách chodby najednou. „Moc místa tu není,“ poznamenala.

Dorazil k nim i MacQuillan a pak se pod Saracenovým vedením vydali v řadě za sebou chodbou. „Na nic takovýho si v těch plánech nepamatuju,“ podivil se Saracen, když se po třiceti metrech chodba rozšířila. Nikdo nic neřekl. „Napadá někoho něco?“ zeptal se po padesáti metrech.

„Začíná mi to dávat smysl,“ odpověděla za ním Claire.

„To rád slyším,“ poznamenal Saracen suše.

„Myslím, že je to úniková chodba.“

„Pro koho?“

„Pro bratry řeholníky.“

„Proč?“

„Žili v hrozných dobách, kdy násilí bylo součástí života. Spousta hradů, paláců i klášterů se stavěla s tajnými únikovými chodbami, které se do žádných plánů nezakreslovaly.“

„To by vysvětlovalo, proč je tak dlouhá,“ přidal se Saracen.

„A proč je tak úzká,“ dodal MacQuillan. „Jestli neměla sloužit k ničemu jinému než k útěku.“

Saracen odhadl, že ušli téměř sto metrů, když chodba náhle přešla v kruhovou síň, uzavřenou na druhém konci železnou mřížovou brankou. Cloumáním nedokázali mříží ani pohnout. Saracen si baterkou posvítil kolem dokola, ale zámek nikde nenašel. Pokles půdy nad nimi zatlačil tyče do země. Když se v kuželu světla mihl temný stín, Saracen ztuhl. Zaslechl, jak se Claire zprudka nadechla. „Bylo to to, co si myslím?“ zeptala se.

„Bojím se, že bylo,“ odpověděl Saracen.

„Pojďte sem,“ ozval se MacQuillan. Claire i Saracen k němu došli a zjistili, že drží v ruce krucifix. „Našel jsem to tady na tý poličce,“ vysvětloval a kuželem světla přejížděl po kamenném překladu ve zdi.

„Můžu se na to podívat?“ zeptala se Claire tiše a MacQuillan jí kříž podal. Něžně ho vzala do dlaní a zašeptala: „Představte si, že to patřilo skelmorským mnichům.“

Saracen objel baterkou podlahu síně a zarazil se, když si všiml červené plechovky od coca-coly. Zvedl ji a řekl: „Na tohle ruka mnicha určitě nikdy nesáhla. Teď si, aspoň myslím, můžeme být docela jistí, že tohle je Edwardsova jeskyně pokladů.“

MacQuillan studoval, jak je branka zaklíněná, a poznamenal: „Tudy projít nemohl.“

„Máš tušení, na co byla tahle místnost, Claire?“ zeptal se Saracen.

„Byl to úkryt,“ odpověděla. „Tady mohli počkat a rozhodnout se, jestli se vrátí, nebo jestli půjdou chodbou dál.“

„A ta branka je poslední obranný val pro případ, že by pronásledovatelé našli vstup do chodby?“

„Řekla bych, že ano,“ přitakala Claire.

„S tou mříží budeme potřebovat pomoct,“ řekl MacQuillan a ostatní přikývli. Saracen se vydal chodbou zpátky, aby přivedl na pomoc armádu.

Zatímco čekali, až si vojáci poradí se zaklíněnou mříží, Claire odnesla krucifix do kanceláře stavby, aby si poznamenala jeho popis. Saracen a MacQuillan si dopřávali oddech a seděli zády opřeni o landrovery. „Když

to tak rozebírám," ozval se Saracen, „jestliže vydržel mor v krysí kolonii víc než šest století, krysy si proti němu musely vypěstovat nějakou imunitu."

„To je, v případě lesního moru obvyklé. Některá zvířata proti němu jsou odolná a jiná ne."

„Ví se proč?"

„Ne, ale zdraví nositelé nákazy byli zaznamenáni i mezi lidmi. Jedna studie z Vietnamu dokazuje, že celá řada lidí nosí nákazu v nosohltanu. Proč vás to napadlo?"

„Kdyby se podařilo činitel způsobující imunitu objevit, bylo by třeba možné ho použít."

„Ale taková práce by trvala léta," namítl MacQuillan.

„Vyřešit to vědecky a podrobně popsat celý průběh imunitní reakce by léta trvalo, ale já myslel spíš na praktické záležitosti."

„Pokračujte."

„Kdybychom vzali krev z imunní krysy a dodali ji do Porton Down, aby ji srovnali s krví krysy, která nemoci podlehla, byli by možná schopni najít imunitní faktor a ani by nemuseli vědět, co to vlastně je. Kdyby ho získali dost, šlo by ho použít na léčení lidí."

MacQuillan se na okamžik zamyslel a pak řekl: „To je, kamaráde, sakra dobrej nápad." Požádal jednoho z vojáků, aby zavolal vysílačkou Beasdalea. Voják mu vyhověl a pak mu podal sluchátko.

Saracen poslouchal, jak MacQuillan vysvětluje Beasdaleovi nový návrh. Nemohl slyšet, co Beasdale odpovídá, ale bylo zřejmé, že se rozvíjí nějaký spor.

„Ovšemže není možné cokoliv zaručit!" vybuchl MacQuillan. „Ale je reálná naděje – ne, nehraju o čas – sakra, chlape, poslechněte si aspoň důvody!" MacQuillan odložil sluchátko a chvíli se rozhlížel kolem sebe, aby se alespoň trochu uklidnil, než vůbec promluví.

„No?" zeptal se Saracen.

„Časový limit neposune. Zbývá nám čtyřicet šest hodin."

„Tak abychom se do toho dali," vybuchl Saracen. Požádal vojáka o pero a papír a napsal seznam věcí. „Tohle všechno potřebujeme, jak nejrychleji to půjde."

„O co jste to žádal?" zeptal se MacQuillan.

„Sterilizované sklo, prostředky proti srážení krve, nádobky na vzorky a pasti na krysy."

Vynořili se tři vojáci, kteří byli v chodbě, a vytahovali na povrch nástroje a zařízení. „Mříž je otevřená," hlásil seržant. „A nechali jsme vám tam lepší světlo."

Saracen poděkoval a spustil se znovu do díry.

„Ještě něco, pane," ozval se znovu seržant. Podával Saracenovi revolver a krabici nábojů. „Podplukovník Beasdale říkal, že byste to radši měli mít s sebou."

„V životě jsem nic podobného neměl v ruce," namítl Saracen. MacQuillan se přidal, že on taky ne. Seržant si zbraň opět vzal a odříkal základní informace, jako školák, který recituje báseň a ani si neuvědomuje její obsah. „Tohle je Smith and Wesson, ráže 0.38, samočinná zbraň. Vyžaduje tlak na spoušť alespoň …"

Saracen ho zdvořile poslouchal a v duchu přemítal, co se to má vlastně tisknout a kterým koncem se má mířit.

Když už se chystal znovu zmizet v tunelu, ozval se voják: „Podplukovník Beasdale zařizuje, aby náklaďák s objednanými chemikáliemi byl na staveništi během hodiny, pane."

Saracen se naposledy zamyšleně rozhlédl po staveništi a řekl: „Nesmíte dovolit, aby nějaké těžké vozidlo přejíždělo v místech, kde vede chodba, je vám to jasné? Strop by to nemusel vydržet."

„Chápu, pane."

„Tohle je o hodně lepší," pochvalovala si Claire, když rozsvítila jednu z lamp, které jim tam vojáci nechali.

Saracen se díval, kde byly mříže odříznuty od země, a opatrně vrátka přivřel, aby konce tyčí zůstaly opřené o práh.

„Půjdeme dál?" zeptal se. Chodba pokračovala ještě nějakých dvacet metrů rovně a pak zahnula doleva. Saracen byl skoro za zatáčkou, když vtom se náhle zastavil a zeptal se: „Slyšíte něco?"

„Co?"

„Jako kroky. Ano, a blíží se to."

„Někdo jde za námi," řekl MacQuillan.

Saracen vypustil dech, který zadržoval, a styděl se, že se nechal tak unést vlastní představivostí.

„Doktor Saracen?" ozval se hlas ze tmy. „Desátník Jackson, pane. Mám ty věci, o které jste žádal."

„Jenom dvě?" zvolal Saracen, když uviděl pasti na krysy.

„Všechny, co se nám podařilo sehnat, pane."

„Potřebujeme jich víc."

„Kolik, pane?“

„Kolik obstaráte. Čím víc pastí položíme, tím větší máme šanci, že chytneme něco včas.“

„Vyřídím to seržantovi, pane.“

Ozval se MacQuillan: „Dám jednu k brance, tam jsme přece tu zatracenou potvoru viděli.“

„Pozor na ruce,“ upozornil ho Saracen a opatrně mu podal nataženou past s návnadou.

„Snad je nechcete chytat po jedný?“ zeptala se Claire, když čekali, až se MacQuillan vrátí zpátky.

„Potřebujeme krysí krev,“ odpověděl jí Saracen. „Vysvětlím ti to později.“ MacQuillan přišel a pokračovali dál husím pochodem.

Chodba se stále zužovala, až ucítili, jak je studené, vlhké zdi svírají. Saracen se zastavil a zeptal se: „Co teď?“

„Co se děje?“ ozvala se Claire.

„Narazili jsme na stěnu.“

„Tady zřejmě chodba ústila do opatství. Zkoušej tlačit, tahat nebo mačkat.“

Saracen jezdil rukama po kamenech, ale bez výsledku. Už to chtěl oznámit ostatním, ale náhle ucítil, že se jeden z kamenů hýbe, zatlačil na něj, a když se před ním díky úžasné síle skrytého kladkostroje zeď rozestoupila, srdce mu poskočilo. Vešli do dlouhého nízkého sklepení s klenutým stropem.

„Panebože!“ vykřikla Claire.

Saracen se otočil a ve světle Clairiny baterky uviděl lidskou kostru. „A ještě jedna,“ ozval se MacQuillan o kus dál.

„A další a další,“ přidal se Saracen, který pomalu obcházel po celé délce sklepení kolem patnácti koster ležících vedle sebe, vždy asi v metrové vzdálenosti.

„To je ložnice,“ řekla Claire.

„Kdepak ložnice,“ opravil ji Saracen. „Lazaret.“

„No jo, kristepane,“ zamumlal MacQuillan. „Koukáme na středověký oddělení dvacet.“

Po podlaze přeběhly dva černé stíny a opět zmizely a Claire zaječela. Vzápětí se omluvila.

„Není třeba,“ ujistil ji MacQuillan. „Mám stejné pocity.“

Saracen požádal Claire, jestli by nemohla podle svých plánů zjistit, kde se nacházejí, a ona je rozvinula a začala se rozhlížet, kam je položit.

Na chvilinku zauvažovala o podlaze, ale pak si vzpomněla na krysy a rozhodla se položit je místo toho opatrně přes dvě kostry.

„Myslím, že jsme tady," řekla a ukázala na obdélník při spodním okraji archu. „V tom případě by tamhle měly být dveře." Posvítila si baterkou a její odhad se potvrdil. „Jo, jsou tam. Když jimi projdeme, měli bychom se dostat do kruhového sklepení, o kterém se domníváme, že sloužilo jako vinný sklep, a za ním vpravo by měla být místnost, ve které se přechovávaly poklady."

„Ale kvůli nim tu teď nejsme," připomněl jí Saracen, který si všiml vzrušení v jejím hlase. Obrátil se na MacQuillana a zeptal se: „Myslíte, že bude možný takhle veliký místo vyplynovat zvenku?"

„Pochybuju," odpověděl MacQuillan. „Můžeme se poradit s vojáky, ale nejdřív musíme najít ten drahý vchod, zablokovat ho a chytit tu vaši krysu."

Saracen se podíval na hodinky a zjistil, že jsou v chodbě už hodinu. Přesunuli se do další místnosti a poznali, že je, jak Claire předpověděla, kruhová. Claire se vydala doprava a Saracen s MacQuillanem ji následovali. Slyšeli, jak vyjekla, a pak uviděli, že drží v ruce zlatý kříž.

„To je z oltáře!" vykřikovala. „To je z oltáře Skelmorského opatství!"

„A svícny taky," přidal se MacQuillan, ponořený do truhly, z které Claire vytáhla krucifix, „a mešní poháry a…"

„Nemáme čas," přerušil ho Saracen.

„Ale tady někde musí být skelmorský kalich!" namítla Claire. „Musíme se podívat!"

„Nemáme čas," naléhal Saracen.

Claire začínala být podrážděná. „Pár minut nás snad nezabije, ne?" ohradila se.

„Jsou věci, kterým nerozumíš," zpražil ji Saracen. „Musíme si pospíšit."

„Ne!" vykřikla Claire. „Ty si jdi, když musíš, chyť si tu svou zatracenou krysu, zašpuntuj východy, ale já tu zůstanu a najdu kalich!"

Saracen pochopil, že hádat se s ní nemá cenu, a vykládat jí, co hodlá Beasdale udělat s městem, neměl chuť. „Tak dobře," řekl mírně. „Snad bys nám mohla aspoň říct, co nás čeká v dalších sklepeních."

Claire opět rozevřela plány a prošla dalšími sklepy od jejich předpokládané polohy. Hlas se jí chvěl špatným svědomím, ale bezohledná ctižádost jí nedovolila změnit rozhodnutí.

Když skončila, Saracen se zeptal: „Napadá tě, kde by mohl být druhý východ?“

Claire ukázala na plán a odpověděla: „Do téhle místnosti vedlo schodiště z opatství. Třeba je pořád ještě možné dostat se tudy nahoru.“

„Mohla by tu být druhá úniková chodba?“

„Dvě chodby nejsou tak docela neobvyklé. Jedna vždycky sloužila jako návnada, takže bylo dost snadněji objevit. Měla odvést pozornost.“

„Napadá tě, kde bude?“

„Pokud tu vůbec je, řekla bych, že povede někde podél severní stěny.“

Saracen a MacQuillan odešli a nechali Claire o samotě. Došli do místnosti, v které měly být podle Claire schody, a posvítili si baterkami ke stropu. Cesta na zemský povrch odtud nevedla. Ošlapané schody se zvedaly ke stropu a končily v pevné, nenarušené hlíně. Tudy se nikdo ven dostat nemohl, ani krysa ne.

Saracen prohlížel drolící se zeď na severní straně, když vtom zaslechl nějaký zvuk. Narovnal se, zaposlouchal a vybídl MacQuillana, aby udělal totéž.

„Někdo volá,“ řekl MacQuillan.

„Někdo ječí!“ opravil ho Saracen. „To je Claire!“

Vyrazili zpátky a doběhli sklepeními až do místnosti, kde nechali Claire hledající kalich. Jak se blížili, ječeni sílilo, ale pak jako by ho něco začalo tlumit, a ve chvíli, kdy dorazili do komnaty, utichlo docela.

„Tamhle!“ vykřikl MacQuillan, jak svítil baterkou kolem sebe. Uviděli spodní polovinu Claiřina těla, vyčnívající z malého otvoru v zadní stěně. „Uvízla v té škvíře,“ poznamenal MacQuillan.

„Zřejmě začala panikařit a omdlela,“ dodal Saracen a snažil se Claiřino ochablé tělo vyprostit, ale zjistil, že drží v otvoru pevně. Na druhé straně se ozývalo zuřivé škrábání a oba muži začali Claire uklidňovat, protože se domnívali, že to škrábe ona, jak se ve strachu snaží dostat ven. Pak padl Saracenovi pohled na Claiřiny nehybné nohy; uviděl i masku, kterou si sundala, a začalo se v něm probouzet děsivé tušení. Jestli je Claire v bezvědomí, kdo vydává ty škrábavé zvuky?

„Ježíšikriste, panebože!“ vydechl Saracen vyděšeným šepotem. Plíce se mu sevřely hnusem, když pochopil odpornou pravdu. I MacQuillanovi došlo, co znamenají Claiřiny bezvládné nohy a škrábavé zvuky.

„Krysy!“ řekl, jako by se toho slova bál.

Saracen přikývl. „Zřejmě se snažila protlačit dovnitř a zůstala vězet mezi krysami a jejich cestou na svobodu.“

„Je mrtvá?“ zeptal se MacQuillan.

„Je,“ odpověděl Saracen, který se snažil nahmatat tep.

„Ach bože,“ ulevil si MacQuillan, ztuhlý hrůzou.

„Krysy jsou pořád ještě chycený uvnitř,“ upozornil ho Saracen. „Až budeme její tělo vytahovat, musíme si dát pozor.“

MacQuillana nebylo nutné upozorňovat, jeho obrazotvornost už pracovala na plné obrátky. Pomalu vyprošťovali Clairino tělo z otvoru, a než zabrali naposledy, zastavili se.

„Připraven?“ zeptal se MacQuillan.

Saracen přikývl a společně tělo popotáhli natolik, aby se mezi Clairiným ramenem a zdí vytvořila skulina. Jakmile to udělali, uvolněným prostorem vyrazil proud krys, přeběhl Saracenovi po masce a po rameni a pokračoval pryč do tmy. Saracen se podíval dolů a uviděl, že jedna krysa zůstala zakousnutá Claire do obličeje. Překonal nával nevolnosti a udeřil do ní, až odletěla přes místnost. Ještě pár krys se přidalo k útěku z komnaty a pak se rozhostilo ticho.

Saracen se podíval na Claire a musel pořádně polknout, aby nepodlehl nutkání zvracet. Slyšel, že MacQuillan dělá totéž. „Kriste pane, a byla tak krásná,“ zašeptal MacQuillan s pohledem upřeným na beztvarou tkáň. Pak se odvrátil.

Když se jim oběma podařilo jakžtakž se vzpamatovat, MacQuillan poznamenal: „A máte tu svou krysu.“

Saracen se podíval, kam MacQuillan míří baterkou, a uviděl, že světlo spočinulo na kryse, kterou on předtím udeřil vlastní baterkou. Ležela bezvládně v koutě. MacQuillan pro ni došel a Saracen si zatím připravil pomůcky. Odšrouboval uzávěry několika lahviček a pak sundal z ostří skalpelu kryt, zatímco MacQuillan mu podržel krysu tak, aby její hrdlo bylo snadno přístupné. Saracen ho napříč rozřízl a krev chytal postupně do lahviček, dokud zvíře úplně nevykrvácelo. Mrtvolu pak MacQuillan zahodil.

Saracen ukládal lahvičky do tašky, když uslyšel MacQuillana, jak říká: „Panebože, podívejte se na to!“

Uviděl MacQuillana, jak se natahuje do otvoru, kde uvízla Claire, a něco vytahuje. Zvedl to a posvítil si baterkou. Byl to zlatý kalich zdobený rubíny velikými jako ptačí vejce. „Tak proto se snažila dostat dovnitř,“ řekl MacQuillan. „Viděl jste někdy něco tak nádherného? To musí stát milióny!“

„Nechtě tu zatracenou věc být,“ ozval se Saracen. „Bůhví, kolik lidí kvůli ní přišlo o život.“

„Nic se nemá přehánět,“ zašeptal MacQuillan a prohlížel si kalich ze všech stran. „Přece byste nevěřil tomu nesmyslu s prokletím.“

„Odneseme tu krev zpátky. Clairino tělo vezmeme s sebou,“ řekl Saracen a narovnal mrtvolu, aby ji mohl chytit za ruce. „Vy ji vezměte za nohy.“

MacQuillan si nacpal kalich do ochranného obleku a zvedl Claire za kotníky. „Připraven.“

Už byli skoro u mřížové branky, když uslyšeli kroky blížící se k nim. Byli to vojáci a nesli jim další pasti na krysy. Saracen poděkoval, ale vysvětlil jim, že se mu už podařilo jednu krysu chytit. Předal vzorky krve seržantovi a požádal ho, aby je co nejrychleji doručil Beasdaleovi. „On ví, kam se mají dovézt.“

„A ty pasti, pane?“

„Nechte je tady.“

Vojáci od nich převzali Clairino tělo a vydali se na cestu zpátky, když vtom se vzduch naplnil burácivým zvukem přicházejícím seshora. Zvuk sílil, až v něm poznali charakteristické tepání dieselového motoru. Saracen se zděšeně podíval na seržanta a zeptal se:

„Varoval jste je, že nesmějí přejet přes chodbu?“ Z výrazu v mužově tváři poznal, že ne.

Seržant se otočil na patě a rozeběhl se k výlezu, zatímco ostatní vojáci nesoucí Clairino tělo za ním pospíchali, jak to šlo nejrychleji.

Když vůz projížděl nad chodbou, strop to nevydržel. Bylo to úplně nečekané; žádný varovný obláček prachu, žádné praskání. Strop se prostě propadl asi třicet metrů od místa, kde stáli Saracen

a MacQuillan.

Saracen zíral jako omráčený na hromadu suti. Seržant, vojáci, Clairino tělo, vzorky krve, všechno bylo pryč, pohřbeno pod tunami černého kamene. Ze stropu spadly další dva kameny a prolomily začarované ticho.

„Ten zbytek poletí taky!“ zařval Saracen. Obrátil se na útěk, ale MacQuillan klopýtl a upadl. Kalich, který pevně svíral, mu vypadl z ruky a proletěl mřížovím branky. „Nechte to být!“ popoháněl ho Saracen, ale MacQuillan si nedal říct. Nedbal na Saracenovo varování, dolezl po čtyřech k brance a rukou se poslepu snažil najít ztracený kalich.

Místo kalichu nahmatala MacQuillanova ruka past na krysy, kterou tam předtím sám položil. Past zaklapla a sevřela mu prsty, takže nemohl

protáhnout ruku zpátky mezi mřížemi. Řval bolestí, jak se snažil vyprostit, a strop nad hlavou se mu začal pohybovat. Spadl jeden kámen, pak druhý. Než se propadlo úplně všechno, Saracen stačil jen uskočit. Zachytil ještě na poslední chvíli výraz hrůzy v MacQuillanově tváři, než spadl obrovský kvádr a rozdrtil ho.

Saracen zůstal v lazaretu Skelmorského opatství sám, jen s patnácti kostrami a s krysami. Byl na dně fyzicky i duševně a neměl přesnou představu, jak dlouho už tam potmě sedí. Svítilnu vypnul po neúspěšném hledání dalšího východu, aby šetřil baterie. Přemítal, jestli má vůbec cenu o něco se pokoušet. Všechno se proti němu spiklo a čas neúprosně běžel. Nahmatal revolver, který mu dal voják, potěžkal ho v ruce a uvažoval o své situaci. Bože, to je únava. Hnus, strach a mučivá úzkost se proti němu spojily, aby z něj vysály poslední zbytky naděje. Opřel si studené ústí hlavně o spánek a ukazováčkem lehce sevřel spoušť. Hladil zahnutou ocel a pohrával si s ní. Až myšlenka na Jill ho zastavila.

Ježíši Kriste! Jak mu to všechno najednou bylo jasné. Bolest a utrpení, které mu způsobila Marion, byly větší, než si kdy byl ochoten připustit. Neochota přiznat si, že se do Jill zamiloval, to byl prostě jen strach, aby se mu něco takového opět nepřihodilo. V tomhle měla Claire pravdu. Miloval Jill; teď si tím byl naprosto jist. Špatné svědomí po noci s Claire mu to mělo napovědět, ale on je v sobě potlačil a teď už bylo na všechno pozdě. Už nikdy se nedokáže podívat Jill do jejích překrásných očí a říct jí, jak moc ji miluje, jak moc ji obdivuje, jak moc ji chce. Myšlenka na její vlasy na polštáři a úsměv, se kterým k němu vzhlíží, ho naplnily téměř nesnesitelným smutkem.

Přízrak smrti se před Saracenem opět vynořil, když ho z úvah vytrhlo škrábání drápků. Rozmáchl se zbraní a vypálil ve směru, odkud měl dojem, že zvuky slyší. Místnost se změnila z tiché hrobky v komnatu naplněnou ozvěnami nekonečně se vracející bouře a tmu narušila šlehnutí oranžových blesků.

„Svině!“ ječel Saracen. „Špinavý, zavšivený svině!“

Začal se třást po celém těle a hysterie mu nedovolila pravidelně dýchat. Do nadávek se začalo mísit vzlykání, pustil zbraň, zakryl si obličej rukama a uklidňoval se alespoň tím, že si konečky prstů masíroval pleť. Přešlo ho to a vrátil se zpátky na zem. „Proboha živýho, dej se do kupy,“ zamumlal a vstal. Kdyby se mu přece jen podařilo najít cestu ven, možná by ještě stačil krysí kolonii zničit, než se do toho vloží Beasdale. Kdyby. Dobil revolver, zvedl lampu a vrátil se k severní stěně sklepení.

Po dalším neúspěšném hledání, během kterého sáhl na každý kámen od podlahy až do výše ramen podél celé severní stěny místnosti, si sedl na zem, aby si odpočinul. Ticho pravidelně narušoval zvuk pracek běžících ve tmě, ale na to už si zvykl. Jak tam seděl a poslouchal, uvědomil si, že pohyb krys není tak úplně nahodilý. Zdálo se, že neustále běhají od východu na západ na chodbě před místností, kde seděl. Aby si svou úvahu prověřil, počkal na další krysu. A zase to tak bylo! Chodbou proběhla dvě zvířata od východu na západ. Kam běží?

Saracen vstal a došel chodbou k poslední místnosti. Nacházela se v severozápadním cípu podzemí a zřejmě to kdysi byla umývárna či lázeň, protože tu v řadě stálo pět velikých kamenných žlabů, každý s vlastním přívodem z hlavního kanálu. Po podlaze a Saracenovi přes nohy přeběhla krysa, až mu na zádech naskočila husí kůže. Sprostě zaklel, aby posílil vlastní křehkou odvahu a prolomil ticho, které hrozilo, že ho zadusí. Po podlaze se mihla další krysa a vyrazila opačným směrem než ta, která si cestu zkrátila přes jeho nohy. Opatrně si sedl do dřepu, aby zkusil zjistit, odkud krysy vyběhly.

Když se pod posledním žlabem objevil ve světle baterky otvor, Saracenovi se zrychlil tep. Nebylo těžké přijít na to, k čemu otvor sloužil; byl to kanál na odvádění odpadu ze žlabů, ale byl mnohem větší, než bylo potřeba na to, aby odvedl veškerou vodu, která mohla padat v úvahu. Uprostřed byl asi dvě třetiny metru vysoký a do šířky byl jen o málo užší. Kdyby bylo nejhůř, mohl se jím protáhnout člověk a dostat se ven. Tohle byla falešná úniková chodba!

Když se v ústí odtoku objevila další krysa, Saracenovi bylo jasné, že našel původní východ, který krysy používaly, a ta myšlenka ho naplnila hrůzou. Našel sice cestu na svobodu, ale bude plná krys. Jakmile se tam jednou nasouká, nebude v kanále s to vůbec uhýbat, protože ho svým tělem prakticky vyplní. Krysy k němu dorazí zepředu i zezadu. Obraz Clairina obličeje poté, co na něm krysy přestaly úřadovat, ho strašil v podvědomí jak vidina pekla. Bude na to mít nervy?

Saracen se posadil, opřel se zády o jeden z kamenných žlabů a zhluboka se nadechl. Jak mu jednotlivé podoby strachu útočily na mysl, neúnavně vrtěl hlavou ze strany na stranu. Tohle je jediná cesta. Jiná možnost není.

Dolezl po čtyřech k ústí kanálu a rukou se opřel o kámen nad kanálem. Pracovala tak jeho představivost, nebo tu byl vzduch sladší? Čistší? Představa oblohy a čerstvého vzduchu podpořila Saracenovu

rozhodnost. Dokáže to. Musí. Ale nejdřív udělá, co je v jeho silách, aby se vyrovnal s nástrahami osudu. Kdyby se mu nějak podařilo ucpat za sebou otvor do umývárny, mohl by předejít tomu, aby ho chodbou krysy dohnaly ve chvíli, kdy se nebude moci otočit. Už by proti sobě měl jen ty, kterým půjde vstříc, ale na ty měl zbraň. Bude se plížit po břiše, v jedné ruce bude držet lampu a v druhé zbraň. Je dokonce jistá naděje, že blížící se krysy se otočí a utečou, až ho zahlédnou, a to by bylo lepší než použít zbraň.

Pokoušel se ucpat východ do místnosti vším, co mu přišlo pod ruku, a zjistil, že to bude těžké, protože všechno, co po tolika letech ve sklepení zbylo, bylo tvrdé: dřevo, kámen, železo. Nenašel nic měkkého, čím by mohl ucpat menší škvíry. Pomocí vlastní košile a svetru udělal, co bylo v jeho silách, a uklidňoval se ujištěním, že překážka nemusí vydržet dlouho, jen dokud se mu nepodaří prolézt odtokovým kanálem. Snažil se příliš si nepřipouštět myšlenku, že nemá ani tušení, jak je kanál dlouhý.

Když si naposledy zkontroloval zbraň a odložil zbylé náboje, protože jak bude jednou v kanále, nebude mít dost místa na to, aby sáhl dozadu a znovu nabil, hrdlo se mu svíralo. Klekl si před ústím kanálu, cítil, jak mu ve spáncích začíná bušit krev, a ze strachu, aby mu dalším oddalováním nevypověděly službu nervy, natáhl ruku do ústí a vsoukal se dovnitř. Téměř okamžitě nastaly potíže; maska mu bránila zvednout hlavu, aby se podíval na cestu před sebou. Vylezl zpátky, strhl masku, mrštil jí vztekle přes místnost a ventiloval potlačované napětí všemi nadávkami, na které si dokázal vzpomenout, a navrch ještě několika, které nedávaly smysl.

Když se uklidnil a podařilo se mu zkrotit emoce, uslyšel z druhé strany bariéry, kterou za sebou vystavěl, škrábání. Krysy už se pokoušely dostat skrz. Vrátil se a křikem a bušením se je snažil zahnat. Pak všechno ztichlo a Saracen se znovu vnořil do odtoku.

Popolezl asi o dvacet metrů a musel se zastavit, protože lokty a kolena, neustále bolestivě odírané nemilosrdným kamenem, volaly po přestávce. Aby se uklidnil, připomínal si, že zatím ještě nezahlédl ani jednu krysu. Na druhé straně ale před sebou pořád neviděl nic než temnou chodbu. Jak dlouhá ještě může být a nečeká ho na konci zamřížovaný vchod? Tahle představa mu přišla na mysl poprvé a zahryzla se mu do žaludku jako kyselina. Už odpočíval dost dlouho. Uchopil svítilnu a zbraň a začal se znovu plazit.

Ve světle lampy se ve tmě vynořil pár očí; pět metrů před ním byla krysa! Saracen byl už tak plný strachu, že ho objev ani nijak zvlášť

nevyděsil. Zíral na krysu, pak na ni zakřičel a stvoření se otočilo a uteklo. Popolezl o dalších deset metrů. Další pár očí, ne, tentokrát dva páry. Znovu zařval a jeden pár zmizel, ale druhý zůstal.

Saracen opět zakřičel, ale oči se nehýbaly. Tahle krysa byla odvážnější. Přitáhl se blíž, ale zvíře se ani teď nehýbalo z místa, tak pustil z prstů lampu chytil zbraň oběma rukama. Podíval se podél hlavně a namířil mezi svítící uhlíky. Tiskl ukazováček pravé raky silněji a silněji, až mu ohlušující rána zaplnila ušní bubínky a hlava krysy se při zásahu roztrhla.

Saracen kašlal a chrchlal ve štiplavém dýmu ze střelného prachu. Nával kašle ale uvolnil alespoň trochu napětí, které v něm narostlo, a cítil se přece jenom nepatrně lip, i když v uších mu dál bolestivě zvonilo. Vyrazil znovu dopředu, ale když se dosoukal k mrtvole krysy, vyvstal před ním nový problém. Neměl kolem sebe dost prostoru, aby mohl tělo zatlačit za sebe. Bude ho muset strkat dlaněmi před sebou. Pach krysích vnitřností spolu s kouřem ze střelného prachu a klaustrofobií z kanálu, která se připomínala tím víc, čím déle se plazil, Saracena znovu postrčily na okraj hysterie. Žádný obraz pekla nemohl překonat situaci, ve které se ocitl.

Nepatrný náznak pohybu vzduchu pohladil Saracenovi tvář. Světlo před sebou pořád ještě neviděl, ale nesmělý vánek tu byl, tím si byl jist, a vrátilo mu to rozvahu. Jenže radost vystřídalo zoufalství, když se chodba před ním znovu naplnila očima.

Hrůza se změnila v zuřivost. Saracen vystřelil třikrát rychle za sebou a nevšímal si bolesti v uších. Čekal, až se kouř trochu rozptýlí, když vtom se ve světle baterky vynořila krysa a on znovu vystřelil, ale v panice minul. Krysa se vydala k němu a Saracen schoval hlavu, aby si chránil obličej. Cítil, jak ho krysí drápky škrábou po temeni, když se zvíře snažilo chytit rovnováhu, a čekal, až se mu zuby zahryznou zezadu do krku, ale nic se nestalo. Krysa zjistila, že mezi Saracenovým tělem a stropem kanálu je dost místa, aby tudy mohla proběhnout. Cítil, jak mu zvíře utíká po zádech a mizí někde za ním. Další krysa se vydala stejnou cestou a Saracen cítil, jak se na jeden jediný hrůzyplný okamžik zastavila nahoře na stehně, ale pak vyrazila dál svým směrem, seskočila mu z kotníku a byla pryč. Cesta před ním byla volná.

Zoufale se snažil využít veškerých zbytků sil, které ještě měl, a plazil se dál, nevšímal si bolesti a strkal před sebou hromádku krysího těla, používaje přitom předloktí jako šikmé pluhy. Odtokový kanál zahnul

doprava a Saracen uviděl denní světlo. Pět metrů, čtyři, tři, dva, jeden – a byl venku z toho kamenného vězení! S bolestí se zvedl na kolena a celé půl minuty zhluboka nabíral do plic čerstvý vzduch, než se rozhlédl kolem sebe. S posledním, nadlidským úsilím se vyhrabal na dvoumetrový násep a zjistil, že je nad svahem. Byl na kopci za skelmorskou městskou skládkou a nikdy mu odpadky nevoněly tak sladce.

Chvíli ležel na zádech, díval se nahoru na ženoucí se mraky a prožíval potěšení z toho, že cítí na obličeji bledé slunce. Vytrhl hrst drsné trávy, s potěšením ji sevřel a pak ji vyhodil do větru, zatímco bledé paprsky slunečního svitu prorazily skrze mraky jak na obraze na zdi nedělní školy. Chtělo se mu spát; strašně se mu chtělo spát, ale na to nebyl čas. Musel Beasdaleovi říct, jak se lze dostat ke krysí kolonii.

V dálce uslyšel motor. Vstal a uviděl, jak po cestě ke skládce sjíždí vojenské vozidlo. Začal na náklaďák křičet, ale dokud nevytrhl zbraň a nezačal střílet do vzduchu, auto ani nenaznačilo, že by začalo zastavovat. Pak vůz zabrzdil a vyskočil z něj voják.

Saracen zamával rukama a voják si přiložil zbraň k rameni a zamířil na něj. „Ne!“ řval Saracen. „Proboha, ne!“

Nakonec Saracena spasil jeho ochranný oblek, protože voják si ho na poslední chvíli všiml a dospěl k závěru, že ten, kdo ho na sobě má, bude asi mít nějakou, oficiální funkci. Sklonil svou zbraň a Saracen sešel ze svahu a řekl mu, kdo je.

„Ježíš, to jste měl kliku, pane, už jsem málem …“

„Vím, co jste málem udělal,“ přerušil ho Saracen unaveně. „Zavolejte podplukovníka Beasdalea, můžete?“

„Doktor Saracen? Vy jste naživu!“ ozval se Beasdaleův hlas.

„Všichni ostatní jsou po smrti a o vzorky krve jsme přišli, když se propadla ta chodba, ale zato vím, kde je krysí kolonie a kde ústí starý východ. Musíte je zničit.“

„Nepřišli,“ ozval se Beasdale.

„Prosím?“

„Nepřišli jsme o vzorky krve, nezničilo je to. Seržant Morris se z toho dostal. Ten sesuv ho minul o vlásek. Už jsme ty vaše vzorky letecky přepravili do Porton Down a nechali analyzovat.“

„A?“

„Ten příslušný faktor určili jako – adjuvans – je to správný výraz?“

„Ano.“

„Tenhle adjuvans podporuje produkci tělísek proti skelmorskému kmeni. Krátce řečeno, oznámili, že antisérum i vakcínu vyrobit dokážou. Jste tam ještě, doktore?“

Saracen cítil, jak se mu podlomila kolena. Zamnul si čelo a řekl: „Jsem tady. Takže nebudete město ničit?“

„Nevím, o čem mluvíte, doktore.“

„Díky Bohu,“ zašeptal Saracen.

„Říkáte, že nám můžete ukázat, jak se dostaneme ke krysám?“

„Ano, ale vyplynovat je asi nebude k ničemu. Sklepení jsou příliš rozlehlá.“

„Seržant byl stejného názoru,“ prohlásil Beasdale. „Použijeme na to napalm.“

„Co?“

„Napalm, tekutý oheň. Vyvine dostatek žáru, aby spálil všechno, co ve sklepech je.“

„A vy ho zrovna čirou náhodou máte po ruce,“ poznamenal Saracen.

„Můžu pro vás něco udělat, doktore?“ Beasdale se rozhodl, že si poznámky nebude všímat. „Někomu něco vyřídit? Všichni jsme si mysleli, že jste mrtvý.“

„Ano, jistě,“ ozval se Saracen tiše. „Rád bych, abyste se spojil se sestrou Rawlingsovou ze Všeobecný.“

„Co jí mám říct?“

„Řekněte jí – řekněte jí, že ji strašně miluju, ano?“

Saracen začal ztrácet vědomí. Tak mor z opatství budou léčit ohněm stejně jako před šesti sty lety. Skelmorský kalich je opět mimo nebezpečí. Všichni, kteří se ho odvážili dotknout, jsou po smrti. Je to jen náhoda, jen legenda. Saracen se usmál a omdlel.

„Hele ho, chcípáka,“ poznamenal voják. „Nějak to nezvlád.“